

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

OKUMA STRATEJİLERİNİN 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
OKUMA ALIŞKANLIĞI KAZANMASINA, OKUMA
TUTUMUNA VE OKUDUĞUNU ANLAMA BECERİSİNE ETKİSİ

Lütfiye TUNA

İzmir

2016

T.C.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**OKUMA STRATEJİLERİNİN 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
OKUMA ALIŞKANLIĞI KAZANMASINA, OKUMA
TUTUMUNA VE OKUDUĞUNU ANLAMA BECERİSİNE ETKİSİ**

Lütfiye TUNA

Danışman

Doç. Dr. Nevin AKKAYA

İzmir

2016

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Okuma Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmasına, Okuma Tutumuna Ve Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlâk ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2016

Lütfiye TUNA

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne

İşbu alışma, j¼rimiz tarafından T¼rke Eğitimi Anabilim Dalı T¼rke Öğretmenliği Programında Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Nurettin ÖZT¼RK

Uye : Doç. Dr. Nevin AKKAYA

¼ye : Yrd. Doç. Dr. Ali T¼RKEL

Onay

Yukarıda imzaların, adı geçen öğretim ¼yelerine ait olduğunu onaylarım.

24/06/2016

Prof. Dr. Ali G¼nay BALIM
Enstit¼ M¼d¼rt¼

20.07.2016

Ulusal Tez Merkezi | Tez Form Yazdır

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	10114722
Yazar Adı / Soyadı	LÜTFİYE TUNA
Uyruğu / T.C.Kimlik No	TÜRKİYE / 16808249794
Telefon	5496738393
E-Posta	lutfiye.yildiz86@gmail.com
Tezin Dili	İngilizce
Tezin Özgün Adı	Okuma Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmasına, Okuma Tutumuna ve Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi
Tezin Tercümesi	The Effect of Reading Strategy Use of 7th Graders on Reading Habit Acquisition, Attitude and Comprehension Skills
Konu	Eğitim ve Öğretim = Education and Training ; Türk Dili ve Edebiyatı = Turkish Language and Literature
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı	Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2016
Sayfa	289
Tez Danışmanları	DOÇ. DR. NEVİN AKKAYA 12628747502
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	
Kısıtlama	Yok

Yukarıda bilgileri kayıtlı olan tezinin, bilimsel araştırma hizmetine sunulması amacı ile Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında arşivlenmesine ve internet üzerinden tam metin erişime açılmasına izin veriyorum.

20.07.2016

İmza: .....

TEŞEKKÜR

Araştırma konumu seçerken beni yönlendiren, yüreklendiren, araştırmanın planlanması, uygulanması ve raporlaştırılmasında yol gösteren, destekleyen, hoş görüsünü, güler yüzünü, bilgi ve yardımını hiç esirgemeyen, birlikte çalışmaktan gurur duyduğum değerli hocam Doç. Dr. Yüksek Nevin AKKAYA'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmada fikirleri ve yapıcı eleştirileriyle bana yol gösteren değerli hocalarım Yrd. Doç. Dr. Ali TÜRKEL'e ve Prof. Dr. Nurettin ÖZTÜRK'e saygılarımı ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Araştırmaya katılan Ötüken Ortaokulu'ndaki öğrencilerime; benden maddi, manevi desteğini esirgemeyen, yorulduğum ve endişelendiğim zaman bana destek olan değerli öğretmen arkadaşlarım Fatma Zehra TAMER, Duygu AYAS ÖZDAMARLAR ve Çilem AKTAŞ GÖRGÜÇ'e en içten teşekkürlerimi sunarım.

Beni yetiştirip bu günlere getiren, maddi ve manevi destekleriyle bana her zaman güç veren annem Hanife YILDIZ, babam Osman YILDIZ'a ve sevgilerini her zaman hissettiğim kardeşlerim Mesut ve Ulviye YILDIZ'a çok teşekkür ederim. Bunaldığım, yorulduğum, ümitsizliğe düştüğüm anlarda beni yüreklendiren, bilgisi ve sevgisiyle yanımda olan sevgili eşim Burak TUNA'ya ayrıca en içten teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
TABLolar LİSTESİ	v
ÖZET	xv
ABSTRACT.....	xvii

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2.Araştırmanın Amacı ve Önemi	3
1.3.Araştırma Problemi.....	4
1.4. Alt Problemler	4
1.5.Sayıtlar	5
1.6.Sınırlılıklar	5
1.7.Tanımlar	5
1.8.Kısaltmalar.....	6

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE, İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1.Okuma ve Okuduğunu Anlama.....	7
2.2.Okuduğunu Anlama Stratejileri	14
2.3.Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Amaçları.....	17
2.4.Okuma Öncesinde Kullanılan Stratejiler	20
2.4.1.Gözden Geçirme/İnceleme	21
2.4.2.Okuma Amacını Oluşturma.....	23
2.4.3.Ön Bilgileri Okuma Ortamına Aktarma	24
2.4.4.Tahminler Yapma.....	26
2.5.Okuma Sırasında Kullanılan Stratejiler	27
2.5.1.Akıcı Okuma	28
2.5.2.Altını Çizme Stratejisi	29

2.5.3. Metnin Kenarına Not Alma Stratejisi	29
2.5.4. Anlamayı Kontrol Etme	30
2.6. Okuma Sonrasında Kullanılan Stratejiler	30
2.6.1. Özetlemeler Yapma	31
2.6.2. Metni Değerlendirme	32
2.6.3. Okunan Metni Tekrar Etme	32
2.7. Okuma Stratejilerinin Öğretimi	32
2.8. İlgili Yayın ve Araştırmalar	34
BÖLÜM III	39
YÖNTEM	39
3.1. Araştırma Modeli	39
3.2. Çalışma Grubu	39
3.3. Veri Toplama Araçları	40
3.4. Verilerin Toplanması ve Veri Çözümleme Teknikleri	47
BÖLÜM IV	49
BULGULAR VE YORUM	49
4.1. Çalışma Grubu Öğrencilerinin Demografik Niteliklerine İlişkin Bulgular:	49
4.2. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	56
4.3. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	58
4.4. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	61
4.5. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	103
4.6. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	106
4.7. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	111
4.8. Okuma Alışkanlığı Anketi Açık Uçlu Sorulara İlişkin Bulgu ve Yorumlar	176
BÖLÜM V	207
SONUÇ ve ÖNERİLER	207
5.1. Sonuç	207
5.2. Öneri	224
KAYNAKÇA	226

EKLER	235
Ek 1:Okuma Tutum Ölçeği	236
Ek 2: Okuma Alışkanlığı Anketi	238
Ek 3:Okuduğunu Anlama Testleri.....	245
Ek 4: Örnek Ders Planı	257
Ek-5: Ölçek Kullanım İzinleri	259
Ek-6: Çalışma Kağıdı Örnekleri	262
Ek-7: Uygulama İzinleri	264

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Kontrol ve Deney Grubu Cinsiyet Dağılımı.....	40
Tablo 2. Birinci Bilgilendirici Metnin Ön Uygulamadan Ön Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri.....	43
Tablo 3. İkinci Bilgilendirici Metnin Ön Uygulamadan Son Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri.....	44
Tablo 4. Birinci Öyküleyici Metnin Ön Uygulamadan Ön Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri.....	45
Tablo 5. İkinci Öyküleyici Metnin Ön Uygulamadan Son Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri.....	46
Tablo 6. Deney ve Kontrol Gruplarına Yapılan Uygulamalar.....	47
Tablo 7. Kontrol ve Deney Grubu Kız ve Erkek Öğrenci Dağılımı.....	50
Tablo 8. Deney ve Kontrol Grubu Anne Eğitim Düzeyi.....	51
Tablo 9. Deney ve Kontrol Grubu Baba Eğitim Düzeyi.....	52
Tablo 10. Deney ve Kontrol Grubu Ailelerinin Gelirleri.....	53
Tablo 11. Deney ve Kontrol Grubu Harçlık Bilgileri.....	54
Tablo 12. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Oda ve Kitaplık Bilgileri ...	55
Tablo 13. Öğrencilerin Evlerinde İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumları.....	56
Tablo 14. Öğrencilerin Ön Tutum Testinden Aldıkları Toplam Puanlara İlişkin Mann Witney U Testi Sonuçları.....	56
Tablo 15. Deney ve Kontrol Grubunun Son Tutum Testinden Aldıkları Toplam Puanlara İlişkin Mann Witney U Testi Sonuçları.....	57
Tablo 16. “Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Bilgilendirici Metin Ön Başarı Testi Bulguları.....	58
Tablo 17. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Ön Başarı Testi Bulguları.....	59
Tablo 18. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Bilgilendirici Metin Son Başarı Testi Bulguları.....	59
Tablo 19. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Son Başarı Testi Bulguları.....	60
Tablo 20. “Boş Zamanlarında Ne Yaparsınız?” Sorusuna Verilen Cevaplar	62
Tablo 21“Kitap Okumak İçin Yeterli Zaman Bulabiliyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar.....	64

Tablo 22. “Ders Kitaplarınız Dışında Kaç Kitabınız Var?” Sorusuna Verilen Cevaplar	65
Tablo 23. “Son Bir Yılda Kaç Kitap Okudunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	66
Tablo 24. “Son Bir Yılda Okuduğunuz Kitap Sayısını Yeterli Buluyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	68
Tablo 25. “Yeterli Sayıda Kitap Okuyamamanızın Nedeni Nedir?” Sorusuna Verilen Cevaplar	69
Tablo 26. “Sizi Okumaya Kim Yönlendirmektedir?” Sorusuna Verilen Cevaplar	71
Tablo 27. “Okumak İçin Seçtiğiniz Kitaplarda En Çok Neye Dikkat Edersiniz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	73
Tablo 28. “Okumak İçin Seçtiğiniz Kitaptan Uyarlanmış Televizyon Dizisinin, Filmin Olması Kitap Seçiminizi Etkiler Mi?” Sorusuna Verilen Cevaplar	75
Tablo 29. “Kitap Satın Almak İçin Her Ay Para Ayırıyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	76
Tablo 30. “Anne Babanız Size Ders Kitabı Dışında Okumanız İçin Kitap Satın Alır Mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar	77
Tablo 31. Neden Kitap Okuyorsunuz? Sorusuna Verilen Cevaplar Sorusuna Verilen Cevaplar	78
Tablo 32. “Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	80
Tablo 33. “Hangi Türde Kitapları Okumaktan Hoşlanırsınız ?” Sorusuna Verilen Cevaplar	81
Tablo 34. “Yüz Temel Eserden Seçerek Okuyor Musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	83
Tablo 35. Kitap Okumak İçin Haftada Kaç Saat Süre Ayırabiliyorsunuz? Sorusuna Verilen Cevaplar	83
Tablo 36. “Hangi Türdeki Metinleri Okumaya Daha Çok İlgi Duyuyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	84
Tablo 37. “Hangi Sıklıkla Gazete Okursunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	85
Tablo 38. “Gazete Okuyamama Nedeniniz Nedir?” Sorusuna Verilen Cevaplar	87
Tablo 39. “Düzenli olarak kaç gazete okuyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	88
Tablo 40. “Okuduğunuz gazeteye nasıl ulaşıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	89

Tablo 41. “Niçin Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	91
Tablo 42. “Gazete Okumak İçin Günde Ne Kadar Zaman Ayırıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar.....	92
Tablo 43. “Okuduğunuz Gazetenin En Çok İlgi Duyduğunuz Sayfaları Hangileridir?” Sorusuna Verilen Cevaplar	94
Tablo 44. “Sürekli Olarak Dergi Okur Musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	96
Tablo 45. “Takip Ettiğiniz Çocuk Dergisi Var Mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar	96
Tablo 46. “Okulunuzda Okul Kitaplığı Var Mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar.	97
Tablo 47“Sınıfınızda Sınıf Kitaplığı Var mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar	98
Tablo 48. “Okul veya Sınıf Kitaplığını Ne Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	98
Tablo 49. “Evinizin veya Okulunuz Bulunduğu Semtte Bir Halk Kütüphanesi Var Mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar.....	99
Tablo 50. “Bir Halk Kütüphanesine Üye Misiniz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	100
Tablo 51. “Kütüphaneye Hangi Sıklıkla Gidersiniz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	101
Tablo 52. “Halk Kütüphanelerini Hangi Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar	102
Tablo 53. Tüm Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Ön Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları	103
Tablo 54. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Ön Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları	104
Tablo 55. Deney Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Ön Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları	104
Tablo 56. Tüm Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Son Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları.....	105
Tablo 57. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Son Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları	105
Tablo 58. Deney Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Son Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları	106
Tablo 59. Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Ön Test Bulguları.....	107

Tablo 60. Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Ön Test Bulguları.....	107
Tablo 61. Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Ön Test Bulguları.....	108
Tablo 62. Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Ön Test Bulguları.....	108
Tablo 63. Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Son Test Bulguları.....	109
Tablo 64. Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Son Test Bulguları.....	110
Tablo 65. Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Son Test Bulguları.....	110
Tablo 66. Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Son Test Bulguları.....	111
Tablo 67. “Boş Zamanlarında Neler Yaparsınız?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	112
Tablo 68. “Boş Zamanlarında Neler Yaparsınız?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	113
Tablo 69. “Okumak İçin Zaman Bulabiliyor Musunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	114
Tablo 70. “Okumak İçin Zaman Bulabiliyor Musunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	115
Tablo 71. “Ders Kitaplarınız Dışında Kaç Kitabınız Var?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	116
Tablo 72. “Ders Kitaplarınız Dışında Kaç Kitabınız Var?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	117
Tablo 73. “Son Bir Yılda Kaç Kitap Okudunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	118
Tablo 74. “Son Bir Yılda Kaç Kitap Okudunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	119
Tablo 75. “Son Bir Yılda Okuduğunuz Kitap Sayısını Yeterli Buluyor Musunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	120
Tablo 76. “Son Bir Yılda Okuduğunuz Kitap Sayısını Yeterli Buluyor Musunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	121
Tablo 77. Yeterli Sayıda Kitap Okuyamamanızın Nedeni Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	122

Tablo 78. Yeterli Sayıda Kitap Okuyamamanızın Nedeni Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	123
Tablo 79. “Sizi Okumaya Kim Yönlendirmektedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	124
Tablo 80. “Sizi Okumaya Kim Yönlendirmektedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	125
Tablo 81. “Okumak İçin Seçtiğiniz Kitaplarda En Çok Neye Dikkat Edersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	126
Tablo 82. “Okumak İçin Seçtiğiniz Kitaplarda En Çok Neye Dikkat Edersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	127
Tablo 83. “Okumak İçin Seçtiğiniz Kitaptan Uyarlanmış Televizyon Dizisinin, Filmin Olması Kitap Seçiminizi Etkiler Mi?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	128
Tablo 84. “Okumak İçin Seçtiğiniz Kitaptan Uyarlanmış Televizyon Dizisinin, Filmin Olması Kitap Seçiminizi Etkiler Mi?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	129
Tablo 85. Kitap Satın Almak İçin Her Ay Para Ayırıyor Musunuz? Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	130
Tablo 86. Kitap Satın Almak İçin Her Ay Para Ayırıyor Musunuz? Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	130
Tablo 87. Anne Babanız Size Ders Kitabı Dışında Okumanız İçin Kitap Satın Alır Mı? Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	131
Tablo 88. Anne Babanız Size Ders Kitabı Dışında Okumanız İçin Kitap Satın Alır Mı? Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	132
Tablo 89. Neden Kitap Okuyorsunuz? Sorusuna Verilen Cevaplar Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	133
Tablo 90. Neden Kitap Okuyorsunuz? Sorusuna Verilen Cevaplar Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	134
Tablo 91. Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz? Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	135
Tablo 92. Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz? Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	136
Tablo 93. “Hangi Türde Kitapları Okumaktan Hoşlanırsınız ?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	137
Tablo 94. “Hangi Türde Kitapları Okumaktan Hoşlanırsınız ?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	138

Tablo 95. “Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Ön Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri	139
Tablo 96. “Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Ön Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri	140
Tablo 97. “Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Son Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri	141
Tablo 98. “Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Son Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri	142
Tablo 99. “Yüz Temel Eserden Seçerek Okuyor Musunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	143
Tablo 100. “Yüz Temel Eserden Seçerek Okuyor Musunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	143
Tablo 101. Kitap Okumak İçin Haftada Kaç Saat Süre Ayırabiliyorsunuz? Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	144
Tablo 102. Kitap Okumak İçin Haftada Kaç Saat Süre Ayırabiliyorsunuz? Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	145
Tablo 103. “Hangi Türdeki Metinleri Okumaya Daha Çok İlgi Duyuyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	146
Tablo 104. “Hangi Türdeki Metinleri Okumaya Daha Çok İlgi Duyuyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	147
Tablo 105. “Aşağıda isimleri belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?” sorusuna verilen cevaplarla ilgili kontrol grubu ön test yüzdeleri	148
Tablo 106. “Aşağıda isimleri belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?” sorusuna verilen cevaplarla ilgili deney grubu ön test yüzdeleri	149
Tablo 107. “Aşağıda isimleri belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?” sorusuna verilen cevaplarla ilgili kontrol grubu son test yüzdeleri	150
Tablo 108. “Aşağıda isimleri belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?” sorusuna verilen cevaplarla ilgili deney grubu son test yüzdeleri	151
Tablo 109. “Hangi Sıklıkla Gazete Okursunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	152
Tablo 110. “Hangi Sıklıkla Gazete Okursunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	153

Tablo 111. “Gazete Okuyamama Nedeniniz Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	154
Tablo 112. “Gazete Okuyamama Nedeniniz Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	155
Tablo 113. “Düzenli Olarak Kaç Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	156
Tablo 114. “Düzenli Olarak Kaç Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	157
Tablo 115. “Okuduğunuz Gazeteye Nasıl Ulaşıyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	158
Tablo 116. “Okuduğunuz Gazeteye Nasıl Ulaşıyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	159
Tablo 117. “Niçin Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	160
Tablo 118. “Niçin Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	161
Tablo 119. “Gazete Okumak İçin Günde Ne Kadar Zaman Ayırıyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	162
Tablo 120. “Gazete Okumak İçin Günde Ne Kadar Zaman Ayırıyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	163
Tablo 121. “Okuduğunuz Gazetenin En Çok İlgi Duyduğunuz Sayfaları Hangileridir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	164
Tablo 122. “Okuduğunuz Gazetenin En Çok İlgi Duyduğunuz Sayfaları Hangileridir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	165
Tablo 123. “Sürekli Olarak Dergi Okur Musunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	166
Tablo 124. “Sürekli Olarak Dergi Okur Musunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	166
Tablo 125. “Takip Ettiğiniz Çocuk Dergisi Var Mı?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	167
Tablo 126. “Takip Ettiğiniz Çocuk Dergisi Var Mı?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	168
Tablo 127. “Okul veya Sınıf Kitaplığını Ne Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	169
Tablo 128. “Okul veya Sınıf Kitaplığını Ne Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	169

Tablo 129. “Evinizin veya Okulunuz Bulunduğu Semtte Bir Halk Kütüphanesi Var Mı?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar.....	170
Tablo 130. “Evinizin veya Okulunuz Bulunduğu Semtte Bir Halk Kütüphanesi Var Mı?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar.....	171
Tablo 131. “Bir Halk Kütüphanesine Üye Misiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	171
Tablo 132. “Bir Halk Kütüphanesine Üye Misiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	172
Tablo 133. “Kütüphaneye Hangi Sıklıkla Gidersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	173
Tablo 134. “Kütüphaneye Hangi Sıklıkla Gidersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	174
Tablo 135. “Halk Kütüphanelerini Hangi Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	175
Tablo 136. “Halk Kütüphanelerini Hangi Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar	176
Tablo 137. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	177
Tablo 138. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	179
Tablo 139. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	180
Tablo 140. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	182
Tablo 141. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	183
Tablo 142. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	185
Tablo 143. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	186

Tablo 144. “Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	187
Tablo 145. “En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar.....	188
Tablo 146. “En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	189
Tablo 147. “En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	190
Tablo 148. “En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar	191
Tablo 149. “En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar.....	192
Tablo 150. “En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar.....	192
Tablo 151. “En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	193
Tablo 152. “En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	193
Tablo 153. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar.....	194
Tablo 154. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar.....	195
Tablo 155. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	196
Tablo 156. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	197
Tablo 157. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	198
Tablo 158. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar.....	199

Tablo 159. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar	200
Tablo 160. “MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar.....	201
Tablo 161. “Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	202
Tablo 162. “Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	202
Tablo 163. “Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar	203
Tablo 164. “Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar	203
Tablo 165. “Okumak İsteddiğiniz Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	204
Tablo 166. “Okumak İsteddiğiniz Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar	204
Tablo 167. “Okumak İsteddiğiniz Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar	205
Tablo 168. “Okumak İsteddiğiniz Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar	206

ÖZET

OKUMA STRATEJİLERİNİN 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA ALIŞKANLIĞI KAZANMASINA, OKUMA TUTUMUNA VE OKUDUĞUNU ANLAMA BECERİSİNE ETKİSİ

LÜTFİYE TUNA

Okuma basılı sözcükleri kavrama ve yorumlamaya dayanan zihinsel bir etkinliktir. Anlamak ise yazının ve konuşmanın ne demek istediğini algılamaktır, okuma ve dinlemenin amacıdır. Okuma stratejileri de metni kavramayı geliştirmek için kullanılan bilişsel yöntem olarak tanımlanmaktadır. Okuma anlama sürecinde bu stratejilerin etkin bir biçimde kullanımını önemlidir.

Bu araştırma ile 7. Sınıf öğrencilerinin okuma öncesi, anı ve sonrasında kullandıkları okuma stratejilerinin okuma tutumu, okuduğunu anlama başarısı ve okuma alışkanlığına etkisi incelenmiştir. Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel model kullanılmıştır.

Bu araştırmanın çalışma grubu 2014-2015 eğitim öğretim yılında Buca ilçesindeki Ötüken Ortaokulu'nda öğrenim gören 62 öğrenci oluşturmuştur.

Çalışmada deney grubu öğrencileriyle birlikte sekiz hafta boyunca okuma stratejilerine göre düzenlenmiş olan dersler işlenmiş; kontrol grubunda geleneksel öğretime devam edilmiştir.

Bu araştırma sürecinde ölçme aracı olarak Özbay ve Uyar (2009) tarafından geliştirilen “İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri için Okumaya Yönelik Tutum

Ölçeği”; Balcı (2009) tarafından geliştirilen “Okuma İlgi ve Alışkanlığı Anketi” ile yine Balcı (2009) tarafından geliştirilen “Okuma Başarı Testleri” kullanılmıştır.

Elde edilen veriler SPSS 23.0 programında analiz edilerek yorumlanmıştır. Ölçme sonunda elde edilen verilerin analizinde betimleyici istatistik (frekans, yüzde ve ortalama) ve Mann Whitney U Testi analizleri kullanılmıştır. Verilerin karşılaştırılmasında anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Araştırma verileri analiz edildiğinde okuma stratejilerini kullanmanın öğrencilerin okuma tutumunda, okuduğunu anlama becerisinde ve okuma alışkanlığı kazanmasında etkili bir yöntem olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: okuma stratejileri, okuduğunu anlama, tutum, alışkanlık

ABSTRACT**THE EFFECT OF READING STRATEGY USE OF 7th GRADERS ON
READING HABIT ACQUISITION, ATTITUDE AND COMPREHENSION
SKILLS****LÜTFİYE TUNA**

Reading is a mental activity that based on comprehending and commenting pressed words. On the other hand, comprehension is perceived what is writing speech about. Reading strategies are described that cognitive method to develop text comprehension, During reading comprehension it is important to use these strategies effectively.

By this research, it's analysed that the effectives of 7th grade student reading strategies used before reading, during reading, after reading on reading attitude success of reading- comprehension and habit of reading. In the research, quasi-experimental design with control groups and pretest-posttest is used.

Working group of this research is 62 students at Ötüken Secondary School in Buca on 2014-2015 education term.

With the experimental group is studied the subjects connected with reading strategies during eight weeks. On the other part, control group continued traditional education.

In this research as a measuring device "Attitude Scale For Secondary School Students" reformed Özbay-Uyar (2009), "Questionnaire of Reading Interest and Habit" reformed by Balcı and "Reading Success Tests" reformed by Balcı are used.

Received datum are commented by analyzing with SPSS 23.0 programme. At the end of the measurement process for analyzing the datum, descriptive statistics (frequency, percentage, average) and Mann Whitney U test analyzes are used. Significance level is accepted .05 comparing of datum.

When the research datum was analyzed, it was seen that used to reading strategies is effective method on reading attitude, on reading comprehensions skills and to obtain the reading habit.

Key Words: reading strategies, reading comprehensions, attitude, habit.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde sırasıyla araştırmanın gerekçelerini oluşturan problem durumu, araştırmanın amacı ve önemi, problem cümlesi ve alt problem cümleleri, sınırlılıklar, sayılılar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1.Problem Durumu

Okuma, ses organları ve göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi ve anlamlandırılması sürecidir (Özbay, 2014:4).

Okuma becerisi, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma, eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır (MEB, 2006: 6).

Okuma temel bilgi edinme vasıtası olması yönüyle bireylere hayat boyu sürecek öğrenme kapılarını açmaktadır. Eğitim sürecinin neredeyse tamamında

okuma sayesinde bilgiye ulaşılmakta ve öğretim basamakları düzenlenmektedir (Balcı, 2013: 2).

Okuma, yaşantımızda önemli bir yere sahiptir. Edindiğimiz bilgilerin çoğunu okuma ile kazanırız. Okumanın temel amacı metinde verilen bilgileri anlayabilmektir. Metindeki bilgileri anlayabilmek için çeşitli zihinsel etkinlikler gerçekleştiririz.

Allen (2003'ten aktaran Susar Kırmızı, 2008: 26)'e göre son yıllarda yapılan araştırmalar etkili ve iyi okuyucuların etkin bir şekilde okuyabilmek ve bunu sũrdũrebilmek için okuma öncesinde, okuma sırasında ve okuma sonrasında birtakım zihinsel etkinlikler kullanarak "yapılandırıcı bir süreç" geçirdiğini ortaya koymaktadır. Bunlara okuduğunu anlama stratejileri denilmektedir.

Okuma stratejileri, bir metin okunurken karşılaşılan kavrama ve anlama problemlerini çözmek amacıyla okuyucu tarafından işe koşulan zihinsel işlemlerdir. Stratejik okuma, anlamada bir eksiklik veya sorunla karşılaşıldığında bu sorunun nasıl giderileceği hakkında zihni işletmektir (Topuzkanamış, 2010:359).

Epçaçan (2009:212)'a göre öğrencinin okuduğunu sağlıklı bir biçimde anlayabilmesi için okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrasında etkin olması, birçok strateji ve tekniği kullanabilmesi önemlidir.

Pang (2008:9)'e göre yapılan son araştırmaların sonuçları, iyi okuyucuların "stratejik okuyucu" oldukları yönünde bir kanı ortaya çıkarılmıştır. Buna göre "stratejik okuyucular" sadece değişik stratejileri kullanmakla kalmayıp aynı zamanda okuma süreci boyunca kullandıkları stratejileri izleyip düzenleme bakımından da gelişmişlerdir.

MEB (2006: 6)' e göre okuma; başlangıcı ve gelişim aşamaları olan bir süreçtir. Bu süreç, ilkokul yıllarında başlar ve hayat boyu devam eder. Okumayı tam anlamıyla gerçekleştiremeyen bireylerin araştıran, keşfeden, yorumlayan ve üreten bireyler olma konusunda eksikleri olmaktadır. İlkokul çağından başlayarak ortaokul öğrencilerinin okumaya yönelik olumlu tutum geliştirme, okuduğunu tam olarak anlama ve okuma alışkanlığı kazanma ile ilgili sorunları olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanma sürecinde okumaya yönelik tutumlarının önemli bir etkisi olduğu söylenebilir. Öğrenci okumaya yönelik olumsuz bir tutum içinde ise okuma alışkanlığı kazanamaz. Okuma alışkanlığı kazanamayan bir öğrenci okuduğunu anlama süreçlerinde sorunlar yaşar ve okumaya yönelik olumsuz tutum geliştirir. Okumanın etkili ve verimli olması, okuma alışkanlığının kazandırılması, geliştirilmesi için okuma sürecinin etkili ve verimli geçmesi gereklidir. Bu süreçte okumanın stratejik yapılması önemlidir.

Yukarıdaki problem durumunda da ifade edildiği gibi bu araştırmada okuma stratejilerini kullanmanın 7. Sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığı kazanmasında, okuma tutumunda ve okuduğunu anlama becerisi üzerindeki etkileri araştırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Cemiloğlu (2009: 132)'na göre okuma, ana dili eğitiminin temelidir. Anlayarak okumak, insanın hayatı boyunca vazgeçemeyeceği bir çalışma şeklini oluşturur ve iyi seslendirmek, iyi konuşmak okunan yazılarla bağlantılı olduğundan ana dili eğitiminde okuma ilk sırada yer alır.

Karatay, (2009: 61) okuduğunu anlama konusunda bilinçli, nasıl okunacağı bilgisini edinmiş olan okuyucuların, metni kavrama sürecinde, anlama güçlerini artırmak, eleştirme ve değerlendirme yapabilmelerini kolaylaştırmak için okunan metne daha bilinçli yaklaştıklarını, metinde karşılaşacakları anlama güçlükleriyle baş

etmek için önceden bazı stratejiler kullandıklarını ifade etmektedir. Bu stratejiler okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrasında kullanılmaktadır.

Bu araştırmada okuma stratejilerinin 7. Sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığı kazanması, okuma tutumu ve okuduğunu anlama becerisi üzerindeki etkilerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Böylece ana dili öğretmenlerine, öğrencilere, öğrenci velilerine, araştırmacılara ışık tutacak verilere ulaşılabileceğı düşünölmektedir.

1.3.Araştırma Problemi

Okuma stratejilerinin 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığı kazanmasına, okuma tutumuna ve okuduğunu anlama becerisine etkisi nedir?

1.4. Alt Problemler

- 1) Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuma tutumuna etkisi var mıdır?
- 2) Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerisine etkisi var mıdır?
- 3) Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığı kazanmalarına etkisi var mıdır?
- 4) Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuma tutumunda öğrenci cinsiyetleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?

- 5) Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerine etkisinde cinsiyete göre anlamlı bir fark var mıdır?
- 6) Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığı kazanmasında öğrenci cinsiyetleri açısından fark var mıdır?

1.5. Sayıtlar

Bu araştırmada öğrencilerin sorulan sorulara samimi ve doğru yanıtlar verdikleri varsayılmıştır.

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları, çalışmanın desenine uygun niteliklere sahiptir.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2014-2015 Eğitim Öğretim yılında Buca Ötüken Ortaokulu'nda 7. sınıfta okuyan 62 öğrenci ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Tanımlar

Okuma: Harf, sözcük, grafik ve resim gibi görsellerin, duyu organları yoluyla algılanması, önceki bilgilerden hareketle tanınması, anlamlandırılması ve yorumlanmasına dayanan duysal ve zihinsel etkinliklerin aynı anda işletilmesini gerektiren karmaşık bir süreçtir.

Okuma Stratejileri: Okuma stratejileri metinlerden anlam çıkarmayı kolaylaştırmak amacıyla okuma eylemi sırasında bireyler tarafından uygulanan zihinsel taktiklerdir.

Okuma Alışkanlığı: Okumayı hayatı boyunca, sürekli ve düzenli kullanan ve bunu amaçlarına ulaşmada bir araç olarak gören kişilerin okuma eylemidir.

Tutum: Karmaşık bir bütünlük içinde insanların eğilimleri, duyguları, önyargıları, önceden belirlenmiş istek ve eğilimleri, korkuları, özel bir konudaki inançların bütünüdür.

1.8. Kısaltmalar ve Simgeler Listesi

Akt. : aktaran

diğer. : diğerleri

Edt. : editör

f: frekans

MEB Milli Eğitim Bakanlığı

n : denek sayısı

p: Anlamlılık düzeyi

s : Standart sapma

s. : sayfa

vb.: ve benzeri

vd.: ve diğerleri

t: t değeri

TDK: Türk Dil Kurumu

U: Mann Witney U testi

\bar{x} : aritmetik ortalama

%: yüzde

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Okuma ve Okuduğunu Anlama

Bireyler günlük hayatta iletişim kurarken anlama ve anlatma becerilerini kullanırlar. Bu beceriler, iletişim sürecinde işlevleri bakımından ikiye ayrılır: Okuma ve dinleme alıcı beceriler oldukları için anlama; konuşma ve yazma verici beceriler oldukları için de anlatma dil becerileri altında ele alınır. Öğrenme sürecinde, bilgiye ulaşmanın, onu sürekli güncellemenin yollarından biri, belki de en önemlisi, okumadır. Okuma ile yazılı materyalleri görür, algılar, yorumlar ve anlamlandırırız.

Okuma ile ilgili çeşitli tanımlar yapılmıştır:

Göğüş (1978: 60)'e göre okuma bir yazının harflerini, sözcüklerini, imlerini tanımak ve bunların anlamlarını kavramaktır (Akt.: Temizkan, 2007: 16).

Okuma: yazılı (yazar) ve yazısız kaynaklar, okuyucu ve çevresel unsurların etkileşimi sonucu oluşan anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır (Akyol, 2001: 14).

Okuma, ses organları ve göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi ve anlamlandırılması sürecidir (Özbay, 2014:4).

Okuma, geniş anlamda evrendeki tüm varlıkları görsel yolla veya diğer duyu organlarıyla tanıma, anlamlandırma etkinliği, dar anlamda ise yazılı sembolleri çözümlene yetisi kazanma-kazandırma etkinliğidir (Şahin, 2011:1).

Okuma, bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama sürecidir (Kavcar & Oğuzkan & Sever 1998: 41).

Okuma, gözle algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından yorumlanarak anlamlandırılmasıdır (MEB, 2006:6). Okuma, gözün satırlar üzerinde sıçraması sonucu kelime şekillerini görerek, bunların anlamlarını kavrama veya seslendirmedir (Öz, 2001: 193).

Sever (2004: 12)'e göre okuma “Sözcüklerin, duyu organları yoluyla algılanıp anlamlandırılmasına, kavranmasına ve yorumlanmasına dayanan zihinsel bir etkinliktir.” Okuma becerisi için duyu organlarının etkili bir şekilde kullanılıp zihinsel süreçlere girilmesi gerekmektedir.

Karatay (2009: 59)'a göre okuma harf, sözcük, grafik ve resim gibi görsellerin, duyu organları yoluyla algılanması, önceki bilgilerden hareketle tanınması, anlamlandırılması ve yorumlanmasına dayanan duyuşal ve zihinsel etkinliklerin aynı anda işletilmesini gerektiren karmaşık bir süreçtir.

Okuma, duyu organları vasıtasıyla alınan sembollerin zihinsel bir işleme tabi tutulması sonucunda metinlerden anlam kurma süreci olarak tanımlanabilir (Yılmaz ve diğer. 2014: 78). Okuma, dünyayı algılamamızı sağlayan bir etkinlik olmasının yanı sıra içimizde de bir dünya oluşturmamızı sağlayan bir etkinliktir (Karakaş, 2013: 37).

Yukarıdaki tanımlarda da görüldüğü gibi okumada hem zihinsel, hem duyuşsal hem de fiziksel süreçler etkilidir. Okumanın gerçekleşmesi için duyuşsal olarak hazır olmak yani o metni anlamaya ilişkin istek ve dikkate sahip olmak ardından harf veya sembolleri görerek algılamak, anlamlandırmak gereklidir. Okuma zihinsel süreçleri de içerdiği için yalnızca mesaj çözme faaliyeti olarak görülmemektedir. Özbay'ın (2014:8) da dediği gibi karmaşık bir süreç olarak nitelendirilen okuma, görme ve seslendirme yönüyle fizyolojik, kavrama yönüyle de zihinle ilgili bir süreçtir.

Bahberger (akt. Balcı, 2013: 2)'e göre yapılan araştırmalarda basit bir mesaj alma süreci olarak tanımlanan okuma, zaman ilerledikçe zihin faaliyetlerini de içeren büyük dil yapılarını kavrayarak beynin, öğrenmenin ve düşüncenin gelişimine katkı sağlayan bir olgu olarak görülmeye başlamıştır.

Yılmaz ve diğerleri (2014: 77) de okumanın zihinle yapılan anlamsal bir faaliyet olduğunu belirtmişlerdir. Okumada bilgilerin gözle ya da dokunma duyusu ile algılanıp beyne iletilmekte ve beyinde anlamlandırılmakta olduğunu söylemişlerdir.

Okumanın zihinsel unsurlarında ise özellikle beyin üzerinde durmak gerekmektedir. Göz ile algılanan basılı sembollerin beyinde algılanması, tanınması hatırlanması ve anlamlandırılması okuduğunu anlama sürecinde önem kazanmaktadır (Yalçın, 2002: 50).

Anlamak; 1.bir şeyin ne olduğunu, neye işaret ettiğini kavramak. 2. Yeni bilgileri eskileriyle bir araya getirerek sonuç niteliğinde başka bilgiler edinmektir. (TDK, 2011: 128) Anlama, görülenlerden, duyululardan, okunanlardan veya bir kelimededen, sözden, davranıştan, olay ve olgudan bir sonuç çıkarma, mesaj alma, ne demek istendiğini veya neye işaret ettiğini kavrama ve bilgi edinmedir (Karakuş, 2005: 91).

Okuma zihinde gerçekleşen anlama faaliyetidir. Okuduğunu anlama ise, Yılmaz'a göre (2008: 133) ön bilgilerini kullanarak metinlerde verilmek istenilen düşünceleri çözmek ve bunlara anlam yüklemektir. Okuyucu kelimeyi seslendirme yapmakla yazılı kodu çözmekte ve hemen ardından seslendirdiği kelimeyi zihinde anlamlandırmaktadır.

Kent'e göre de (akt. Epçaçan 2009: 210) okuma sürecinin esas hedefi olan okuduğunu anlama, okuyucunun etkin ve bilinçli bilişsel çabasını gerektiren kompleks bir süreç olarak betimlenir. Okuduğunu anlama, okuyucunun önceki bilgileri, okuma amaçları, metnin türü ve doğası ile ilişkili, etkileşimli ve dinamik bir süreçtir.

Herhangi bir metinden bilgi edinme, anlam çıkarma olarak ele alındığında bu süreç metin ve okur arasında gerçekleşen bir etkileşimdir (Karatay, 2009: 60).

Okuma becerisi gelişmiş okuyucular doğru ve hızlı bir şekilde anlama eğilimi sergilemektedirler. Çünkü okuduğunu anlama öğrenmeyi olumlu ya da olumsuz yönden etkilemektedir (Yılmaz ve diğer. 2014: 80).

Öğrencilerin, okuduklarını anlayabilmeleri için en az şu dört işlemi yerine getirmeleri gerekir. Bunlar; kelimeleri tanımak, anlamı kavramak, okunan metindeki fikirlere karşı en uygun tepkiyi göstermek,

kazanılan fikirleri kullanmak ve uygulamaktır. Bir öğrenci, bir metni okuduktan sonra metinden edindiği fikri, benzer fikirlerle karşılaştırabilmeli, bilinmeyen kelimelerin anlamlarını sezgi yoluyla çıkarabilmeli, metin ve metin yazarı hakkında bir kanyta varabilmelidir (Çiftçi ve Temizyürek, 2008:111).

Okumak, edebiyatın temel dayanağı, eğitimin neredeyse kendisi olarak algılanmış, bu iki alanda kimi zaman bir araç, kimi zaman da bir amaç olmuştur. Ancak her şartta okumanın ana dili eğitiminde büyük bir önemi var olagelmıştır (Özbay ve Bahar, 2012:161).

Bugünkü eğitim sistemimiz temeli okuma becerisi üzerinedir. Okuma ve anlama becerisi gelişmiş olan öğrenciler yalnızca ana dili derslerinde değil, diğer derslerde de başarılı olmaktadır. Okuduğu metni anlayamayan bir öğrencinin diğer derslerdeki yazılı materyalleri anlama, anlamlandırma ve kavrama konusunda sorunları olabilmektedir.

Okuma becerisi, akademik başarıya doğrudan etki etmektedir. Öğrencinin okumada yaşadığı güçlük onun matematik, hayat bilgisi, sosyal bilgiler vb. gibi derslerine olumsuz olarak yansiyabilir. Mesela öğrenci matematik dersindeki problemleri okuyup yeterince iyi anlayamaması onun problem çözmede sıkıntı yaşamasına neden olabilir (Yılmaz ve diğer. 2014: 80).

Okuma ve okunandan anlam kurma becerilerini kazandırmak, insan hayatının anlamlı hale getirilmesine yapılan en büyük katkı olarak, eğitim programlarında ve öğretim sürecinde yerini almaktadır (Akyol, 2012: 33). Okuma temel bilgi edinme vasıtası olması yönüyle bireylere hayat boyu sürecek öğrenme kapılarını açmaktadır. Eğitim sürecinin neredeyse tamamında okuma sayesinde bilgiye ulaşılmakta ve öğretim basamakları düzenlenmektedir (Balcı, 2013:2).

Dil eğitiminin temel amaçlarından biri bireyde anlama yeteneğini geliştirmektir. Anlama sürecinde dinleme ve okuma becerilerinin kazandırılması önem taşır. Okuma eğitiminin asıl amacı, bireyleri “okuduğunu tam ve doğru anlar” hale getirmektir (Kavcar vd. 1998: 4).

Okuma becerisi, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma ve eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır (MEB, 2006: 6). Okuma, sadece başlangıçta kazanılmış bir beceri değil, sürekli kullanılan, alışkanlık haline getirilmesi gereken bir beceridir.

Özbay (2014: 8)'a göre okuma becerisi, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşmasını sağlayarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. 2005 öğretim programı, okuma becerisiyle öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları yazılı metinleri doğru, akıcı bir biçimde ve uygun yöntemleri kullanarak okuyabilmeleri, okuduklarını değerlendirip eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilmeleri ve okumayı alışkanlık haline getirebilmelerini amaçlamaktadır.

Gül (2013: 22)'e göre okuma eylemi ile birey kendini, yaşadığı dünyayı, gördüğü, görmediği, hissettiği birçok şeyi anlamlandırma yetisine erişmiş olabilmektedir. Kendisini ve kendisi dışındaki her şeyi anlamlandırmak insan için vazgeçilmez bir beceridir. Bu sayede birey var olma nedeninin farkına vararak hayata dair olumlu adımlar atabilir.

Okuma, insanın yeni kelimeler öğrenerek, anlayışlar kazanarak, hayaller oluşturarak, yaratıcılığı geliştirerek ufkunu genişletir ve derinleştirir. Ancak bütün insanlar okumadan aynı zevki alamazlar ve aynı okumayla aynı becerileri geliştiremezler (Akyol, 2012: 33).

Akyol (2012:3 3)'a göre okuma yazar ve okuyucu arasında aktif ve etkili iletişimi gerekli kılan, dinamik bir anlam kurma sürecidir. Okuma öğretiminin temel amacı, çocuğa yazı ve çizim dilini iletişim kurmada etkili bir şekilde kullanma becerilerini kazandırmaktır. Okuma zihinsel bir süreçtir ve doğrudan gözlenmesi mümkün değildir. Günümüzde okumanın en önemli konusu “okunandan anlam kurmadır yani anlamı yapılandırmadır.

Epçaçan (2009:214)'a göre okuma aktif bir süreçtir. İyi okuyucular, okudukları zaman yazara sorular sorar. Bazen okunan metin aracılığıyla okuyucu şaşırtılır ve karışıklığı çözmek için çaba sarf eder. Bu çabanın sonucunda, okuyucunun önceki bilgileri ve deneyimleriyle de şekillenen özgün yorumlamalar ve anlamlar doğar.

Akyol (1997: 26) insan beyni, çocuk gelişimi ve davranış bilimleri üzerinde yapılan araştırmalar sonucunda okumanın beş temel prensibi ortaya çıkarıldığını söyler. Bu prensipler şunlardır:

- 1- Okuma anlam kurma sürecidir. Okuyucu önbilgilerini kullanarak metni çözmeye çalışır.
- 2- Okuma, akıcı olmak zorundadır. Tek tek kelimeleri değil bütün metni anlamaya yönelik olmalıdır.
- 3- Okumak için motive olmak gerekir.
- 4- Okuma, sürekli gelişen bir beceridir. Bu nedenle sürekli ve düzenli okuma eğitimi yapılmalıdır.
- 5- Okuma, mutlaka stratejik olmalıdır. Okuyucu kendisini metnin seviyesine, ön bilgisine ve okuma amaçlarına göre ayarlayabilmelidir.

Özbyay (2009: 9)'a göre stratejik okumaktan maksat okuyucunun kendini yazılı materyalin seviyesine, konuyla ilgili ön bilgisine ve okuma amaçlarına göre ayarlayabilmesidir. Okuyucu sınav için okuma ile zevk için okumanın birbirinden farklı olduğunu bilmeli ve stratejisini buna göre ayarlamalıdır.

Okuma becerisinin bireyin yaşamına yön veren bir beceri olduğunu söylenebilir. Birey okumayı öğrendikten sonra yaşamının çoğunda bu beceriyi kullanmaktadır. Okul sıralarında edindiği bilgilerin çoğunu okuma ile kazanmaktadır. Derslerindeki başarısı okuduğunu anlama becerisi ile doğru orantılıdır. Derslerdeki başarısı da meslek seçimini etkilemekte bireyin yaşamına yön vermektedir. Ayrıca bireylerin zihinsel, sosyal ve kültürel gelişimini de etkilemektedir.

Okuma becerisinin bu denli önemli olmasının yanında okuma eğitiminin doğru biçimde stratejik yapılması da gerekmektedir. Okumanın stratejik yapılması için bazı okuduğunu anlama stratejileri kullanılmaktadır.

2.2. Okuduğunu Anlama Stratejileri

Okuma stratejileri, bir metin okunurken karşılaşılan kavrama ve anlama problemlerini çözmek amacıyla okuyucu tarafından işe koşulan zihinsel işlemlerdir (Topuzkanamış, 2010: 359).

Duffy'ye göre okuma stratejileri metinlerden anlam çıkarma sürecinde karşılaşılan problemlerin çözülmesi amacıyla uygulanan plandır (akt. Temizkan, 2007: 48). Başka bir anlamıyla okuma stratejileri anlam oluşturmak için uygulanan bir çalışma veya çalışma serisidir. Buna göre iyi okuyucular stratejilerin ne olduğunu, onların nasıl kullanılacağını ve bu stratejilerden hangilerini seçeceklerini bilirler (Temizkan, 2007: 48).

Karatay (2011: 46)'a göre ise okuma stratejileri, kişinin okuma eylemi süresince bilinçli olarak yaptığı işlemlerdir. Okuma stratejileri, kişinin okuduğunu nasıl kavradığına, okuduğunu anlama eylemi gerçekleşmediğinde ne yapması gerektiği konusunda yol gösterir. Bu stratejiler, okuduğunu kavramayı geliştirmek ve kavrama başarısızlıklarının üstesinden gelme konusundaki bilişsel becerileri arttırmak için kullanılır.

Okuduğunu anlama stratejileri, anlamanın güçleştiği durumlarda, öğrencinin akademik konulardaki performansını geliştirebilen bilişsel araçlar olarak tanımlanır. (Piloneita, 2006: 27'den akt. Epçaçan, 2009 :213)

Okuma stratejileri okumayı, sadece okuduğunu anlama soruları ile sınırlı tutmamakta, öncesi ve sonrasıyla düşünüp ele almaktadır.

Okuma stratejileri sayesinde öğrenciler farkında olmadan kazandıkları becerileri geliştirme ve yeni beceriler kazanma imkânını da elde edebilirler (Pang, 2008: 9).

Okuma stratejilerini kullanmak; okurların anlamı kavramadaki başarısızlıkların farkına varmalarını, ne yapmaları gerektiğine karar vermeleri ve bu başarısızlığın üstesinde gelmek için bazı düzeltici etkinlikler içine girmelerini sağlamaktadır (Akkaya, 2011: 268).

Okuma eyleminin gerçekleşmesinde zihinsel süreçlerin etkili bir biçimde kullanılması önemlidir. Bu süreçlerin en verimli şekilde kullanılması için çeşitli stratejiler işe koşulmaktadır. Allen (akt. Susar Kırmızı, 2009: 26)'e göre son yıllarda yapılan araştırmalar etkili ve iyi okuyucuların etkin bir şekilde okuyabilmek ve bunu sürdürebilmek için okuma öncesinde, okuma sırasında ve okuma sonrasında birtakım zihinsel etkinlikler kullanarak “yapılandırmacı bir süreç” geçirdiğini ortaya koymaktadır.

Okuduğunu bütün yönleriyle kavrama; bilgiyi işleme, önceki öğrenmelerle ilişkilendirme, okuduğunu daha işlevsel kullanmaya ilişkin bilişsel becerileri etkinleştirmekle mümkündür (Karatay, 2009: 60). Bu becerileri etkin bir biçimde kullanmak için okuduğunu anlama stratejilerini tanımak gerekmektedir.

Pang (2008: 9)'e göre ise yapılan son araştırmaların sonuçları, iyi okuyucuların “stratejik okuyucu” oldukları yönünde bir kanı ortaya çıkarmıştır. Buna göre “stratejik okuyucular” sadece değişik stratejileri kullanmakla kalmayıp aynı zamanda okuma süreci boyunca kullandıkları stratejileri izleyip düzenleme bakımından da gelişmişlerdir.

Okuduğunu anlama stratejileri, öğrencinin kendi öğrenmesini kontrol etmesine izin veren, başka bir deyişle “düşündüğü üzerinde düşündüren” etkinliklerdir (Susar, 2006: 26).

Önemli olan öğrencinin kendisi için etkili olan stratejileri seçmesi ya da anlama sürecinin değişik yerlerinde, farklı pek çok okuduğunu anlama stratejisini aynı anda kullanabilmesidir (Karasakaloğlu, 2012: 1922). Okuduğunu anlama okuma öncesinde başlar, okuma anında devam eder ve okuma sonrasında tamamlanır.

Öğrencinin okuduğunu sağlıklı bir biçimde anlayabilmesi için okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrasında etkin olması, birçok strateji ve tekniği kullanabilmesi önemlidir. (Epeçan, 2009:212).

Etkin bir okuyucu özelliklerinden olan okuma stratejilerini kullanma ile eleştirel düşünme arasında düşük düzeyde olsa da bir ilişkinin olduğu bilinmektedir (Akkaya, 2012: 19).

Epeçan (2009:212) okuma stratejilerini kullanan kişinin, okuma esnasında metni baştan sona kadar okuduğunu, bazen okumalarını tekrarlayabildiğini, okuduğu metinle ilgili notlar alabildiğini, okuduklarıyla ilgili ileri sürdüğü tahminlerini kontrol ettiğini belirtir. Ayrıca metinle ilgili özetlemeler yaptığını, metinde ileri sürülen düşünceleri araştırdığını, kendi ön bilgileriyle karşılaştırıp yazarla kendi düşünceleri arasında kritikler, çözümlenmeler, yorumlamalar yaptığını vurgular. Okuma boyunca metnin temel özelliklerini gözlemleyip okuma esnasında metinde karşılaştığı problemleri tanımladığını ifade eder. Okuyucunun anlaşılmayan sözcükler, cümleler, paragraflar için tekrarlı okumalar yaparak, farklı etkinliklerle karanlık noktaları aydınlatmaya çalıştığını, okuma boyunca okuduğu metni değerlendirdiğini, metin hakkında kararlar vererek, metnin iyi ya da kötü yazıldığı konusunda düşünce ileri sürdüğünü ve okuyucuların ilgisini çekecek nitelikte bir eser olup olmadığını belirlemeye çalıştığını söyler.

Sarıçoban'a (2001: 5) göre okuyucuların yetkinlikleri, kullanılan stratejileri özellikle okuma öncesinde, okuma sırasında ve okuma sonrasında farklılaşmaktadır. Okuma stratejilerinin iyi ve orta düzey öğrenciler tarafından kullanıldığı tespit edilmiştir.

Akyol (2012: 33) "İyi okuyucu nasıl okur?" diye sorar. Akyol'a göre (2012: 33) iyi okuyucu okuduğundan anlam kurma beklentisiyle metinle karşı karşıya gelmekte, ilk iş olarak metne çabucak göz gezdirerek materyalin türünü belirlemekte ve materyali okuma amacını oluşturmaktadır. Daha sonra konuyla ilgili ön bilgilerini okuma ortamına aktarmaktadır. Ön bilgilerin okuma ortamına aktarılması okuyucunun tahmin yapmasını kolaylaştırmaktadır.

Okuma sonrasında iyi bir okuyucu seçici tekrarlı okumalarla metnin genel anlamını, düşüncelerini özetlemeye çalışır. Metinle ilgili yansımalar yapar. Metinden gelecekte nasıl yararlanılabileceğini, metnin kendisine neler kazandırdığını düşünür (Epçaçan, 2009: 212).

Okuma stratejileri, okuyucunun okuma öncesi, anı ve sonrasında kullandığı çeşitli okuduğunu anlama taktikleridir. Okuyucu, stratejileri kullanarak okuduğu metni daha hızlı kavrar, anlamlandırır ve okuduğu metinle ilgili bilgilerini hayatında daha uzun süre kullanır.

2.3. Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Amaçları

Öğrenme stratejileri, öğrencinin kolay ve kalıcı öğrenmesini sağlar. Ayrıca öğrenciyi bilinçli öğrenici durumuna getirir. (Özer, 2002: 19).

Temizkan (2007: 47) okuma stratejilerini öğrenme stratejisi kavramının tanımı içinde düşünmek gerektiğini söyler. Ona göre okuma stratejileri anlamayı, bir anlamda öğrenmeyi sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Buna göre de okuma stratejileri metinlerden anlam çıkarmayı kolaylaştırmak amacıyla okuma eylemi sırasında bireyler tarafından uygulanan zihinsel taktiklerdir.

Okuma stratejileri, okuyucuların bir işlemi nasıl kavradıklarına, okuduklarından nasıl anlam çıkardıklarına ve okuduklarını anlamadıklarında ne yaptıklarına işaret eder. Bu stratejiler okuyucu tarafından okuduğunu anlamayı geliştirmek ve kavramadaki başarısızlıkların üstesinden gelmek için kullanılır (Kıroğlu, 2002: 17).

Çetinkaya'ya göre (2004: 26) okuyucular anlamayı kolaylaştırmak, zorlukları yenmek için stratejiler kullanırlar. Etkili stratejiler kullandıklarında metinler üzerinde bazı işlemler uygularlar, anlama sürecini denetlerler ve bunun sonucunda art alan bilgileriyle yeni bilgiyi bütünleştirirler.

Okuma stratejilerinin birçok amacı bulunmaktadır. Okuma stratejilerinin en önemli amacı öğrencilerin okuma potansiyelini en yükseğe çıkarmaktır (Temizkan, 2007: 48).

Okumanın amacı metinde yazarın sunmuş olduğu mesajı anlamaktır. Bu bakımdan okuma eylemi anlam kurma ile sonuçlanmayan okumalar, okuma değil, ancak seslendirmedir (Yılmaz ve diğer. 2014: 77).

Gürses (2002: 20) okuma stratejilerinin amaçlarını okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası stratejiler olarak üç başlık altında incelemiştir.

Okuma Öncesinde Uygulanan Stratejilerinin Amaçları

- Öğrencinin konu hakkındaki bilgisini harekete geçirmek.
- Metnin her bir parçasını anlamak için bir ön hazırlık yapmak.

- Öğrencileri metni okumaya istekli olma yolunda motive etmek.
- Nerede? ve Nasıl? sorularının cevabını bulmak.
- Konu hakkındaki ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla öğrencilere güven duygusu vermek.
- Öğrencilerin anlamını bildikleri kelimelerle anlamını bilmedikleri kelimeler arasında bağlantılar kurmak.
- Öğrencilerin ön inceleme yoluyla metne karşı bağlılıklarını ve ilgilerini yükseltmek, metne katılmalarını sağlamak.
- Öğrencilere, metne karşı daha anlamlı ve amaçlı bir yaklaşım sergilemelerini konusunda yardımcı olmak.
- Başlık hakkında konuşmalarını sağlamak.
- Öğrencilerin dikkatlerini yeni kelimelere çekmek.

Okuma Sırasında Uygulanan Stratejilerinin Amaçları

- Yönlendirmeler ve sorular yardımıyla öğrencilerin metinle etkileşimlerini sağlamak.
- Öğrencilerin yazarın amacını anlamalarını sağlamak.
- Okuma metninin yapısını ve mantıksal düzenlenişini anlamaları için öğrencilere yardımcı olmak.
- Metnin bağlamını açıklamak ve metni anlamak.
- Öğrencilere çıkarım yapmada ve yargıda bulunmada yardımcı olmak.
- Öğrencilere anlamı bilinmeyen kelimelerin anlamlarını bağlamdan çıkarabilmeleri için ipuçları sağlamak.
- Okuma sırasında öğrencilere kültürel farklılıkları keşfetme konusunda yardımcı olmak.
- Paragrafların ve metnin bütününe ana düşüncesini çıkarmalarında öğrencilere yardımcı olmak.
- Metin içinde özel bir bilgiyi aramak.
- Metni okumaya başlamadan önce verilen soruların cevaplarını bulmak.
- Metinle ilgili olarak verilen diyagramları veya haritaları tamamlamak.
- Metinde verilen mesajla ilgili not almak.

Okuma Sonrasında Uygulanan Stratejilerinin Amaçları

- Metnin daha derin bir şekilde analizini yapmak.
- Yazma etkinliklerinde metnin planından yararlanarak öğrencilere deneyim kazandırmak.
- Metinden yapılan çıkarımların birleştirilmesini sağlamak.
- Okuma deneyimini genişletmek.
- Öğrencilerin okuduklarını özetlemelerini sağlamak.
- Metinde yer alan bilgilerle öğrencilerin önceden sahip olunan bilgileri birleştirmek.
- Öğrenilenlerin değerlendirilmesini sağlamak.
- Metinden öğrenilen bilgilerin gerçek hayattaki kullanılabilirliğini değerlendirmek.
- Metinden öğrenilen yeni kelimeleri ve yapıları yazma etkinliklerinde kullanmak.
- Metinle ilgili sorulara cevap vermek.
- Metindeki önemli yerlerin altını çizmek.
- Metinle ilgili olarak sınıf içi etkinliklere katılmak.
- Metnin bazı bölümlerini tartışmak

Okuma stratejileri genel olarak üç bölümde ele alınmaktadır: Bunlar, okuma öncesi stratejileri, okuma sırası stratejileri, okuma sonrası stratejileridir.

2.4. Okuma Öncesinde Kullanılan Stratejiler

Okuma öncesi okuma sürecinin en önemli basamağıdır. Okuma öncesinde kişi, konu ilgili ne öğreneceğine dair bir amaç ve onun etrafındaki öğrenme hedeflerini nasıl gerçekleştireceğini belirler (Karatay, 2011: 46).

Okuma öncesi stratejiler metni gözden geçirme, inceleme, metinle ilgili varsayımlarda bulunma zihinsel süreçlerini okuma öncesinde işletmeye başlar ve metni anlamaya hazırlar (Akkaya, 2011: 70).

Topuzkanamış (2010:359).’a göre okuma öncesi stratejileri, okuma sürecinin en önemli basamağını oluşturmaktadır. Çünkü bu noktada okuyucu amacını ve metinden ne almak istediğini belirlemektedir. Amaç belirlenmeden okunan metinden istenen düzeyde faydalanılması ve öğrenilenlerin kalıcı olması beklenemez.

İyi bir okuyucu okuma öncesinde bir amaca sahiptir, metni gözden geçirir, ana hatlarıyla tarar, metinde nelerden söz edildiği hakkında hipotezler ileri sürer (Epçaçan, 209: 212).

Okuma öncesi stratejilerde genel olarak şu stratejiler kullanılmaktadır:

- Gözden geçirme/inceleme (Metnin başlığı, alt başlıklara ve yazara bakma, metnin uzunluğu, yapısı gibi karakteristik özellikleri gözden geçirme ve hangi noktalara yoğunlaşacağına karar verme, sorular çıkarma)
- Okuma amaçlarını belirleme
- Önbilgileri harekete geçirme
- Tahminde bulunma/hipotez oluşturma
- Okuma hızını belirleme

2.4.1.Gözden Geçirme/İnceleme

Gözden geçirme, okuyucunun okumaya başlamadan önce metinle ilgili resimleri yorumlaması, ilgili tablo, grafik ve şemaları incelemesidir (Yılmaz ve diğer. 2014: 85).

Bu strateji okuyucunun amaç oluşturmasına, ön bilgilerini okuma ortamına aktarmasına, anlaşılmayan noktaları açıklığa kavuşturmasına ve özet yapmasına katkı sağlamaktadır (Akyol, 2012: 35).

Metni gözden geçirme, bireyin metnin önemli bölümlerini belirlemesine, amacına uygun kısımlarını saptamasına ve metnin ne hakkında olduğunu hissetmesine yardım eder. (Beydoğan, 2010: 12)

Gözden geçirme, öğrencinin tahminde bulunmasına yardımcı olduğundan dolayı önemli bir stratejidir. Bu strateji hızlı bir şekilde metnin genel düşüncesini belirlemeyi sağlayabilir (Kırmızı, 2006: 28).

Gözden geçirme stratejisi kullanılırken şu işlemler yapılabilir:

- Başlığı okuma.
- Eğer varsa alt başlıkları okuma.
- Metinde verilen görselleri inceleme (harita, grafik, çizelge, fotoğraf vb.).
- İtalik veya koyu yazılmış sözcük ya da cümleleri inceleme.
- Özeti, giriş ve sonuç paragrafını hızla okuma.

Okuyucu bu stratejiyi kullanarak şu sorulara yanıt arayabilir:

- Metin hangi konuyla ilgilidir?
- Bu konuya hakkında neler biliyorum?
- Alt başlıklar, koyu, italik yazılan bölümler bana ne anlatıyor?
- Okuyacağım metnin türü nedir?
- Metne ilişkin tablo, şekil ve fotoğraflardan hangi yorumlar çıkarılabilir?

2.4.2. Okuma Amacını Oluşturma

Amaçsız okuma anlamlı okuma değildir. Amaç olmadan okuma olmaz. İyi okuyucuların her zaman bir amacı vardır. Okuma amacı, okuyucunun kullanacağı stratejiyi seçmesini ve metinden ne öğrenmek istediğini etkilemektedir (Akyol, 2012: 36).

Yılmaz ve diğerlerine göre (2014: 78) her okumanın bir amacı vardır. Zevk için yapılan okuma ile sınava hazırlanmak için yapılan okumanın amacı ve yöntemi birbirinden farklıdır. Okuyucu amacına göre bir yöntem seçmelidir. Boş zamanı değerlendirmek ya da hoşça vakit geçirmek amacıyla gazete, hikaye, roman veya şiir okumak için okuyucu normal okuma hızını seçerken, sınava hazırlanmak için ise yavaş okuma hızını seçmelidir. Ayrıca okurken önemli gördüğü yerlerin altını çizmeli, metnin kenarlarına not almalı, anlamadığı yerleri tekrar okumalı veya özet çıkarmalıdır. Yani okuma amacına uygun bir strateji belirlemelidir.

Çelik (2006: 20)'e göre okumanın amaçları şunlardır:

“Hızlı, doğru, sürekli ve anlamlı okuma, okuduklarını doğru ve çabuk anlama yeteneğini elde etmek,

Boş zamanlarını düzeylerine uygun kitaplar okuyarak değerlendirmeyi öğrenmek; kitap sevgisini kazanarak okumayı zevkli bir alışkanlık haline getirmek.

Okuma zevklerine ve düzeylerine uyan ilgi çekici kitapları seçebilme yeteneğini kazanmak.

Sözcükleri tanıyarak, sözcük dağarcıklarını, okuma alışkanlığı kanalıyla geliştirip, zenginleştirmek.

Kitap okumanın, bilgi kazanma yollarından biri olduğunu kavramak.

Güzel ve doğru bir Türkçe ile yazılmış metinler okuyarak anlatım güçlerini geliştirmek.”

Okuyacağı metnin kendisine ne fayda sağlayacağını bilmesi, niçin okuyor olduğunu düşünmesi dikkatinin metnin üzerinde yoğunlaşmasını sağlar (Yılmaz ve diğer. 2014: 85).

Öğrencinin kendi kendine amaç oluşturma becerilerini kazanması gerekir. Aksi takdirde hep birisinin yönlendirmesini bekleyecektir. Zayıf okuyucuların özelliklerinden birisi de amaç oluşturamamak ve oluşturulan amacın sınırları dışına çıkamamaktır (Akyol, 2012: 36).

Ne, niçin, nasıl okuyacağını belirlemeye yönelik (Karatay,2011;46) olarak okuma amacı belirlenir.

Okuyucunun amaç oluşturma öncelikle materyalin türünü belirlemesine bağlıdır. Hikaye okuma amacı ile şiir okuma veya bilgilendirici okuma amaçları birbirinden farklı olacaktır (Akyol, 2012: 36).

Okuma amacını belirlemek, okuyucunun metni okuduğunda neler öğrenmeyi hedeflediğini, metinden beklentilerini belirlemesini sağlayan bir stratejidir. Bu strateji ile okuyucu beklentileri doğrultusunda okuma yapacak, o metinde algılamak, öğrenmek istediğin noktalara yoğunlaşabilecektir.

2.4.3. Ön Bilgileri Okuma Ortamına Aktarma

Okunandan anlam kurmayı etkileyen en önemli faktör ön bilgilerdir. Hakkında çok az bilgisi olan veya hiçbir bilgisi bulunmayan materyallerden öğrencinin anlam kurması hemen hemen imkansızdır (Akyol, 2012: 37). Okuyucu ön bilgilerini kullanarak metni anlamlandırır.

Okuyucu ön bilgilerini okuma öncesine getirmelidir. Okuyucu metnin başlığını okuyarak, metinle ilgili varsa resimleri inceleyerek, konuyla ilgili var olan

bilgilerini hatırlamalıdır. Ön bilgi metnin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır (Yılmaz ve diğer. 2014: 78).

Konu hakkındaki ön bilgilerin farkına varılması ve kullanılması önemlidir (Akyol, 2012: 37). Okuma sırasında birey, sahip olduğu ön bilgisi ile metinde sunulan bilgi arasında bağlantı kurmaktadır. Birey sahip olduğu ön bilgi ile metinde sunulan bilgiyi birleştirip yeni bir bilgiye ulaşmaktadır (Yılmaz ve diğer. 2014: 78).

Hiçbir metin okuyucu açısından her yönüyle tam olarak ifade edilmiş değildir. Bundan dolayı anlamın yapılandırılması ön bilgilerle metinde olanların birleştirilip bütünleştirilmesine dayanmaktadır (Akyol, 2012: 37).

Okuyucuların geçmiş bilgileri, ilgileri ve okuma durumları metnin anlaşılmasında etkilidir. Her bir okuyucu metindeki yeni bilgiyi eski bilgilerle bütünleştirmeyi bilmelidir. Okuduğunu anlama, okuyucunun materyallerden ne anladığına bağlıdır (Yılmaz ve diğer. 2014: 82).

Okuma süreci okuyucu ve okunan metnin etkileşimi gerektirdiğinden herhangi bir metni okurken okuyucunun arka plan bilgisine başvurması ve okuduklarından anladıklarını arka plan bilgisiyle bağdaştırması gerekir (Razı, 2008: 19).

Okuduğunu anlama, bireyin yeni öğrendiği bilgileri eski bilgilerle karşılaştırıp yeni öğrenmeye ulaşmasıdır. Eski bilgiler ön bilgilerdir ve bireyin yeni bilgiyi yapılandırmasına yardımcı olmaktadır (Yılmaz vd. 2014: 80).

Ön bilgi metinde anlatılanların anlaşılmasına yardımcı olmaktadır. Bunun için öğretmen, öğrencilerin metni okumadan önce ön bilgileri okuma öncesine taşımaları sağlamalıdır. Öğrencilerin metni okumadan önce, metinle ilgili resimleri incelemeleri, metnin başlığını

okumaları, ön bilgilerini okuma öncesine taşımalarına yardımcı olur (Yılmaz ve diğer. 2014: 81).

Akyol'a göre; (2012: 38) önemli noktalardan biri öğrencilerde ön bilgi oluşturmaktır. Her fırsatta ön bilgi ve öğrenmede kullanımının öneminden bahsedilmektedir. Ancak her konuda öğrenci ön bilgi sahibi midir? Metin çocuğun yaşına ve sınıf düzeyine uygun olmasına rağmen çocuğun metin hakkında ön bilgisi hiç bilgisi olmayabilir veya olan bilgi de açık ve anlaşılır olmadığı için beklenen şekilde anlam kurmayı engelleyebilir.

Yılmaz ve diğerleri (2014: 81)'ne göre okumaya başladığımız bir metin bize yabancı olamayan bir konuyla ilgiliyse, burada ne okuyacağımıza dair bir fikrimiz var demektir. Yani anlam belirsizliğini daha baştan azaltılmıştır. Okuduğumuz metnin konusu bize ne kadar tanıdıksa, onu o kadar kolay algılarız. Okurken anladığımız bilgileri zihnimizde işlemekten geçirdikten sonra, bir sonraki satırda ne olduğu üzerine öngöründe bulunabiliriz

2.4.4. Tahminler Yapma

Tahmin ederek okuma, okuma yapılırken okumanın kesilerek veya metne başlanmadan önce metnin görsellerinden ve başlığından yola çıkılarak metin hakkında yorumların yapılması şeklinde gerçekleşen okumadır. (Akyol, 2011: 87).

Tahmin ederek okuma öğrencideki merak duygusunun gelişmesini sağlamaktadır. Bu okuma stratejisi ile öğrenci okunulacak olan ya da okunan metne karşı daha da ilgi duymuş olmaktadır (Gül, 2013: 29).

İyi okuyucular sürekli tahminler yapmaktadır. Bu okuyucular için okuma bir anlamda tahminler yapma ve tahminlerin doğru ve yanlışlığını kontrol etmedir (Akyol, 2012: 39).

Bireyin metnin konusu hakkında öngörüler oluşturması, metni gözden geçirirken metin hakkında tahminde bulunmasını, konuya ilişkin önbilgilerini kullanmasını içerir. (Beydoğan, 2010: 12)

Metni göz gezdirme stratejisinin kullanılmasının ardından ön bilgiler yardımıyla okuma öncesinde metinle ilgili tahminlerde bulunulabilir. Metnin türü, metnin içeriği, metnin konusu hakkında tahminlerde bulunmak hem okuyanın ön bilgilerini okuma ortamına getirmesine katkı sağlar hem de dikkatini okuduğu metne vererek okuma yapmasını sağlar.

2.5. Okuma Sırasında Kullanılan Stratejiler

Okuma sürecinin en uzun kısmı okuma sırasındır. Burada okuyucu, okuma öncesinde belirlediği amaçlara göre okuduğu metni değerlendirir, anlama düzeyini kontrol eder, anlamadığı durumlarda eksik ve yanlışlıkları gidermeye çalışır (Topuzkanamış, 2010: 359).

Okuyucu okuma esnasında metni baştan sona kadar okur. Bazen okumalarını tekrarlayabilir, okuduğu metinle ilgili notlar alabilir, okuduklarıyla ilgili ileri sürdüğü tahminlerini kontrol eder. Metinle ilgili özetlemeler yapar, metinde ileri sürülen düşünceleri araştırır, kendi ön bilgileriyle karşılaştırır, yazarla kendi düşünceleri arasında kritikler, çözümler, yorumlamalar yapar. Okuma boyunca metnin temel özelliklerini gözlemler. Okuma esnasında metinde karşılaştığı problemleri tanımlar. Anlaşılmayan sözcükler, cümleler, paragraflar için tekrarlı okumalar yapar, farklı etkinliklerle karanlık noktaları aydınlatmaya çalışır. Okuma boyunca okuduğu metni değerlendirir, metin hakkında kararlar verir, metnin iyi ya da kötü yazıldığı konusunda düşünce ileri sürer, okuyucuların ilgisini çekecek nitelikte bir eser olup olmadığını belirlemeye çalışır (Epçaçan, 2009: 212).

Akkaya (2011: 70) okuma anında uygulanan stratejilerin; sözcükleri tanımlama, ilişki kurma, zihninde görselleştirme, sorulara yanıt arama ve yeni sorular

oluşturma; amaca odaklanma ve varsayımları kontrol etme, not alma, karmaşık noktaları belirleme gibi etkinlikler olduğunu söylemektedir. Bu aşamada okuyucunun anlamı yapılandırılmak amacıyla metinle etkileşim içinde olduğu, yaşamla ilişkilendirdiği sũreç geãirdiđini ifade etmektedir.

Okuma sırasında çeşitli stratejiler kullanılır. Akıcı okuma ile metnin uygun hızda okunması sağlanır. Altını çizme stratejisi ile önemli görũlen yerlerin altı çizilir. Metnin kenarına not alma stratejisinde metnin kenarına çeşitli açıklamalar yazılır. Anlamayı kontrol etme stratejisinde ise metnin anlaşılıp anlaşılmadığı sorgulanır. Anlamayı kontrol ederken Akyol (2012: 40) şu tekniklerin kullanılabileceğini ifade eder:

- Tahminleri Gözden Geãirme
- Kendi Kendini Sorgulama
- Zihinsel İmajları Kullanma
- Anlam Üniteleri Oluşturma
- Açıklığa Kavuşturma
-

Ayrıca Akyol (2012: 41) çeşitli yardımcı stratejiler kullanılabileceğini de anlatır. Küçük problemler üzerinde durmadan okumaya devam etmek, Okuma hızını materyale göre ayarlamak, anlaşılmayan kısmın yeniden okunması, açıklayıcı bilgi edinmek için kaynaktan yardım alma vb.

2.5.1. Akıcı Okuma

Akıcı okuma, gereksiz kelime ve ses tekrarları olmaksızın, duraklama yapmadan, vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşur gibi okumadır. (Kaman, 2012: 7)

İyi okuyucular metni uygun bir hızda okumaktadırlar. Metnin uygun hızda okunması bu okuyuculara zaman kazandırmaktadır. Buna karşılık zayıf okuyucular kelime kelime okumaktadırlar ve okuma sũrecine çok zaman harcamaktadırlar (Akyol, 2012: 39).

Akıcı okuma, metni hızlı ve doğru okumadır. Çocuk metni akıcı okuyarak otomatikleşmeyi gerçekleştirir. Otomatikleşmenin gerçekleşmesi ile kelimeleri okumaya ayracağı zaman azalacak ve anlamaya yönelecektir (Kaman, 2012: 14).

Burada akıcı okuma ve hızlı okuma birbirine karıştırılmamalıdır. Samuels (1979) akıcı okumayı otomatikleşme olarak açıklamıştır. Otomatikleşme; öğrencinin kelimelere takılmadan anlamına uygun şekilde okumasıdır. Hızlı okumada ise anlama değil okunan metnin ne kadar sürede okunduğu önemlidir. (Kaman, 2012: 14)

Yılmaz ve diğerlerine göre; (2014: 82) iyi okuyucular, okuduklarından nasıl anlam çıkarılacağını bilirler, metindeki düşünceleri genişletir. Onlar kelime bilgisini ve metin yapısını kullanırlar ve kelimeleri seri bir şekilde tanırlar. Böylece okuduklarını anlamalarına yardım ederler. Bunun yanında zayıf okuma becerisine sahip okuyucuların birçoğunun anlama problemi vardır. Çünkü onlar metindeki kelimeleri doğru bir şekilde tanıyamazlar.

2.5.2. Altını Çizme Stratejisi

Okuyucunun okuma sırasında önemli gördüğü yerlerin altını çizmesidir. Metnin hızlı şekilde tekrar edilmesini ve bu sayede zamandan tasarruf etmeyi sağlar. Bu strateji daha çok üst sınıflar (6.7. ve 8. sınıflar) için uygundur (Yılmaz ve diğer. 2014: 86).

2.5.3. Metnin Kenarına Not Alma Stratejisi

Okuyucunun okurken metnin kenarına açıklamalar yapması ya da işaretler koymasındır. Metnin hızlı şekilde tekrar edilmesini sağlar (Yılmaz ve diğer. 2014: 86). Metnin kenarına not almak okuyucunun metin üzerinde düşünmesine, önemli bölümleri belirlemesine yardım etmektedir.

2.5.4. Anlamayı Kontrol Etme

Etkili okuyucular sürekli okuduklarının anlamlı olup olmadığını kontrol etmektedirler. Öğrenciler aşağıda verilen durumlar ortaya çıktığında genel olarak okuma esnasında sorunlar yaşamaktadırlar.

- Yeni veya bilinen kelimeler cümle veya paragraf ortamında anlaşılmıyorsa
- Cümleler karmaşık, anlaşılmaz ve ön bilgilerle örtüşmüyorsa
- Paragraftaki cümleler arasında anlaşmazlık veya tutarsızlık varsa
- Metnin bir bütün olarak nasıl oluştuğu anlaşılmıyorsa anlama sekteye uğrar (Akyol, 2012: 40).

2.6. Okuma Sonrasında Kullanılan Stratejiler

Topuzkanamış, (2010: 359) okuma sonrası sürecin yapılan işlemin değerlendirildiği bölüm olduğunu söyler. Burada okuyucunun, okumanın amaçlara uygun olarak gerçekleşip gerçekleşmediğini, metinde anlaşılmayan bir yer olup olmadığını, metinle ilgili tahminlerin ne derece doğru olduğunu denetlediğini belirtir. Bundan başka elde edilen bilgilerin başkalarıyla tartışılarak çoğaltılması da bu süreçte gerçekleşir.

Okuma sonrasında kullanılan stratejiler özetleme, metinle ilgili değerlendirme sorularını yanıtlama, birleştirme, değerlendirme gibi etkinliklerden oluşur. Bu etkinliklerden bazılarını gerçekleştiren öğrenci okumayı anlamlı kılar, metindeki önemli düşüncelerin, farkına varır ve bu düşünceleri kendi sözcükleriyle, tümceleriyle anlatır. Böylece üst düzey bilişsel süreçlerini de işletir (Akkaya, 2011: 70).

Okuma sonrasında iyi bir okuyucu seçici tekrarlı okumalarla metnin genel anlamını, düşüncelerini özetlemeye çalışır. Metinle ilgili yansımalar yapar. Metinden gelecekte nasıl yararlanılabileceğini, metnin kendisine neler kazandırdığını düşünür (Epçaçan, 2009: 212).

2.6.1.Özetlemeler Yapma

Çıkrıkçı (2008: 20)'ya göre özetleme, okunan veya dinlenen bir metnin ana hatlarıyla yazıya geçirilmesi sürecidir. Bu sürecin temel olgusu, önemli bilgiyi, daha az önemli olan bilgiden ayırmaktır.

Akyol'a göre (2012: 49) özetleme, öğrencinin metinden önemli fikirleri belirlemesini ve metni tutarlı bir şekilde kısaltmasını sağlamaktadır. Okunan metinden her şeyin hatırlanması mümkün olmadığı için özetleme becerileri kullanılarak gereksiz detaylardan ziyade önemli olayların hatırlanmasını sağlayabilir.

Özetleme hem okunanı anlamayı hem de okuyucunun okunan metni kendi kelimeleriyle ifade etmesini gerektirmektedir. Özetleme ana fikri, yazarın bakış açısını ve metinde sunulan bilgilerin mantıklı bir şekilde aşamalandırılmasını içermelidir (Akyol, 2012: 41). Bu bağlamda, özetleme bireyin ne öğrendiğini düşünmesi, mantıksal ve anlaşılabilir tarzda yazması ve kendi kelimeleriyle ne öğrendiğini açıklamasıdır (Deneme, 2009: 86).

Özetlemeye kısa paragraflarla ve bu paragraflardaki ana fikirlerin yazılmasıyla başlanabilir. (Akyol, 2012;49) Özetleme önemli bilgileri içermelidir. (Akyol, 2012: 51).

Özetleme stratejisi öğrenciler için çok zordur. Özetleme anında su dört önemli özellik göz önünde bulundurulmalıdır: a) Yapılan özetin kısa olması, b) Özetin yazarın en önemli düşüncelerini içermesi, c) Özetin, öğrencinin ifadeleri ile yazılması, d) Özetin, öğrencinin çalışmak için ihtiyaç duyduğu bilgiyi içermesi (Friend, 2000'den aktaran Susar, 2006: 34).

2.6.2. Metni Değerlendirme

Akyol'a (2012: 42) göre değerlendirme ve yargıya ulaşma metinle okuyucu arasındaki iletişimin son hedefidir. Yazılı materyalleri değerlendirme farklı boyutların dikkate alınmasını gerektirir. Bunlardan bazıları şöyledir:

- Yazarın amacını ve bakış açısını belirleme
- Gerçekleri fikirlerden ayırt etme
- Kurguları gerçeklerden ayırt etme
- Fikirlerin geçerliliğini belirleme
- Edebi niteliği yargılama
- Değerlere bakış açısını veya uyumunu belirleme.

2.6.3. Okunan Metni Tekrar Etme Stratejisi

Okuma sırasında kavrama tam olarak gerçekleşmemişse, metni tekrar okumaktır (Karatay, 2011: 46).

Öğrenilen bilginin tekrar edilmesi bellekteki kalıcılığını artırır. Öğrencinin metin okuduktan sonra kendi cümleleriyle metni tekrar etmesi, okuduğunun hafızada tutulmasını sağlar. Öğrenilen bilgi ne kadar çok tekrarlanırsa zihinde kalma olasılığı da o kadar artar (Yılmaz ve diğer. 2014: 86).

Okunan metni tekrar etmek, metinde var olan bilgilerin ön bilgilerle daha kalıcı bir biçimde bağ kurmasına, bilgilerin uzun süre hatırlanmasına katkı sağlayabilir.

2.7. Okuma Stratejilerinin Öğretimi

Akkaya (2015: 2058)'ya göre anlama ve anlatma temel becerilerinin yanında problem çözme, sorgulama, karar verme, eleştirel düşünme gibi üst düzey düşünme becerileriyle ilgili görevleri arasındadır. Kazanımların elde edilmesi ve geliştirilmesi öğretmenlerin sorumluluğundadır.

Son zamanlarda araştırmacılar, okuma süreci, anlamın metinden nasıl çıkarıldığı ve öğrencilerin bu beceride ustalık kazanmasına en iyi şekilde nasıl yardımcı olunabileceği konularına eğilmektedirler. (Ay, 2003: 26)

Uygulamaya önem verilmesi sonucunda önceleri bilinçli olarak kullanılan stratejiler zamanla otomatik ve bilinçsiz beceriler durumunu alacaktır. Okuyucu metinde sorun çözme durumu ile karşılaştığı zaman hangi stratejiyi kullanacağını düşünebilir ve bu beceriyi bilinçli olarak kullanabilir. (Ay, 2003: 34)

Okuma stratejilerini öğrencilere öğretmek, öğrencilerin stratejileri daha bilinçli bir şekilde tanınması ve kullanmasına katkı sağlayabilir. Öğrencinin bilinçsizce kullandığı ya da hiç kullanmadığı stratejiler, okuma stratejilerinin kullanımının öğretilmesinin ardından daha düzenli şekilde kullanılabilir.

Yurt dışında yapılan çalışmalarda, birçok okuduğunu anlama stratejisinin geliştirildiği ve bunların öğretildiği özel programların olduğu bilinmektedir. Ülkemizde ise öğrencilerin stratejileri bilinçli bir şekilde kullanmadıkları görölmektedir. Bu sebeple, okuduğunu anlama stratejilerinin belli bir plan içinde öğretimini, okuduğunu anlama becerileri üzerinde olumlu etkilerinin olacağı beklenmektedir (Doğan, 2002: 22).

Hardebeck (2006)'e göre öğretmenler okuma ve düşünme süreçlerini şeffaf hale getirmek için kendi okuduğunu anlama stratejilerini öğretmelidirler. Öğretmenin rehberliğinde yapılan uygulamalar arttırmalıdır. Çünkü öğrencilerin strateji kullanımında öğretmenin yardımına ihtiyaçlar vardır.

Anlama, okumadaki başarının temelini oluşturmaktadır. Bu yüzden öğretmenler, öğrencilere okuduğunu anlama becerilerini geliştirme strateji ve teknikleri konusunda bilgi vermelidir.

2.8. İlgili Araştırmalar

Akça (2008) “İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığı Kazanmasında Türkçe Öğretmenlerinin Rolü” isimli çalışmasını ilköğretim okullarında çalışan Türkçe öğretmenlerinin derslerinde ve derslerinin dışında yaptıkları tüm çalışmalarla ikinci kademe öğrencilerine kitap okuma alışkanlığı kazandırma konusunda etkilerini tespit etmek amacıyla yapmıştır.

Akyol (2011) “2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programında Eleştirel Okuma” isimli çalışmasının amacı şudur: Bu çalışmayla araştırmacı, 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretim Programı’nın öğrencilere eleştirel okuma becerisi kazandırma konusundaki yeterlilik düzeyini belirlemek amacıyla yapmıştır. “2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretim Programı öğrencilere eleştirel okuma becerisi kazandırma konusunda yeterli midir?” sorusu araştırmanın temelini oluşturmuştur.

Ay (2003) “Okuma Stratejileri ile Çoklu Zeka Kuramının İlişkilendirilmesi” adlı tez çalışmasında farklı zekaları baskın öğrencilerin farklı stratejiler kullanmakla birlikte ortak kullandıkları stratejilerin çok olduğu ve çalışma grubundaki öğrencilerin çoğunun bilişsel stratejiler kullandıklarını tespit etmiştir.

Çam, B. (2006) “İlköğretim Öğrencilerinin Görsel Okuma Düzeyleri İle Okuduğunu Anlama, Eleştirel Okuma ve Türkçe Dersi Akademik Başarıları Arasındaki İlişki” isimli çalışmada araştırmacı, ortaokul okulu besinci sınıf öğrencilerinin görsel okuma düzeylerinin okuduğunu anlama becerisi, eleştirel okuma becerisi ve Türkçe dersi akademik başarıları arasındaki ilişkiyi belirleyerek, görsel okuma öğretimi için bazı öneriler geliştirmeyi hedeflemiştir. Çalışma sonucunu özetleyecek olursak; öğrencilerin görsel okuma beceri düzeyleri; anne-babanın eğitim durumu yükseldikçe, ailedeki kişi sayısı azaldıkça, ailenin ortalama geliri arttıkça, evde kitle iletişim araçlarının bulunma sıklığı ve çeşidi arttıkça, evde

bulunan teknolojik araç çeşitliliği arttıkça, yaşanan yerleşim yeri büyüdükçe, günlük televizyon izleme saati düştükçe yükselmektedir.

Diren (2010) “Türkçe Öğretim Programı 8. Sınıf Okuma Alanı Kazanımlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” isimli araştırmasında, öğretmenlerin 2005 Türkçe Öğretim Programı’nın öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacağı ve eğitim-öğretimdeki mevcut sorunları çözebileceği konusunda olumsuz bir bakış açısına sahip oldukları sonucuna ulaşmıştır. Öğretmenlerin, Türkçe Öğretim Programı’nın, dil becerilerinin hepsini aynı düzeyde geliştireceği konusunda düşük bir beklentiye sahip oldukları görmüştür. Ayrıca öğretmenlerin, programdaki okuma öğrenme alanında yer alan kazanımların öğrenci davranışına dönüştürülebilmesi ve öğrenciye kütüphaneden yararlanma alışkanlığı kazandıracak nitelikte olduğu konusunda da düşük bir beklentiye sahip olduklarını tespit etmiştir.

Ertürk (2008) “Yenilenen İlköğretim Türkçe Programlarındaki 6. Sınıf Okuma Alanı Hedefleri ile İlgili Öğretmen Görüşmeleri ve Değerlendirilmesi” isimli araştırmasında öğretmenlerin programın geneline yönelik ve 6.sınıf okuma alanı hedeflerine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmanın sonuçlarına göz atacak olursak; öğretmenler, program değişikliği konusunda, yeni programın mevcut sorunları çözebileceği, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verebileceği görüşündedirler. Bu hususta, öğretmenlerin programın geneline yönelik görüşlerinde cinsiyet, kıdem ve mezun olunan okul değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Gömleksiz (2004), “Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Bir Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirliği” araştırmacı bu çalışmada üniversite öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığına ilişkin görüş ve tutumlarını ölçecek geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmeyi amaçlamıştır. Ölçek geliştirilirken ilgili literatürden, öğrenci görüşlerinden ve uzman yargısından yararlanılmıştır.(Gömleksiz, 2004: 185-195)

Güngör A. (2005) “Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Stratejilerini Kullanma Düzeyleri” Bu çalışmada araştırmacı, ortaokul 6-7-8. Sınıf öğrencilerinin kullandıkları okuduğunu anlama stratejilerini ve bu stratejileri öğrencilerin kullanma düzeylerinin cinsiyetlerine ve sınıflarına göre farklılık gösterip göstermediğini incelemeye çalışmıştır.(Güngör, 2005: 101-108)

Güngör E. (2009) İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığı ile Türkçe Dersi Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” bu çalışmada araştırmacı, 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır ili ile Silvan ilçesi ve Silvan ilçesine bağlı köylerde random (rast gele) yöntemiyle belirlenen ortaokul okullarındaki 5.sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarının Türkçe dersi akademik başarılarına etkisinin olup olmadığını incelemiştir. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara kısaca değinecek olursak Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha çok kitap okumaktadırlar. Annenin eğitim düzeyinin öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını etkileme oranı babaya göre daha yüksektir. Ailenin gelir düzeyi arttıkça öğrencilerin kitap okuma alışkanlık düzeyleri de artmaktadır.

Karatay'ın (2007) yaptığı çalışmasında Türkçe öğretmeni adayı 4. Sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama başarıları ve okuma stratejilerini kullanma düzeyi incelenmiştir. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Kastamonu Eğitim Fakültesi ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesinde yansız seçilen 350 öğrenci, çalışmada örneklem olarak kullanılmıştır. Okuduğunu anlama başarılarını ölçmek için metin türlerine dayalı 75 soruluk bir Okuduğunu Anlama Testi; okuma stratejilerini kullanma düzeyini belirlemek için de 33 maddelik bir Okuma Stratejileri Ölçeği geliştirilmiştir. Okuduğunu anlama başarısının en düşük olduğu metin türü öyküleyici metin, en yüksek olduğu metin türü ise Şiir olduğu görülmüştür. Metin yapılarına ilişkin okuduğunu anlama başarısının en iyi olduğu yapı, sözcük-sözcük grubu ve paragraflardır. Metinlerin tamamıyla ilgili okuma sonrası süreçte metnin

bütününe ilişkin büyük yapıda anlama başarısı, sözcük-sözcük grubu ve paragraflara göre düşüktür. Öğretmen adaylarının, metin okuma sonrası süreçlerde okuduğunu ölçmede yeterli düzeyde donanıma sahip olmadığı anlaşılmaktadır. Öğretmen adaylarının okuma stratejilerini kullanma düzeyi büyük çoğunlukla orta seviyededir. Okuma stratejilerini kullanma düzeyi, okuma sürecine göre değişmektedir. Okuma öncesi süreçten okuma sonrası sürece doğru performans kaybı görünmektedir. Kız öğrencilerin okuma stratejilerine ilişkin bilişsel farkındalığı, erkek öğrencilere göre daha az olduğu görülmüştür.

Karadüz (2011) “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Serbest Okuma Süreçlerinde Okuma Amaçları ve Anlamı Yapılandırma Stratejileri” bu araştırmada araştırmacı, Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin serbest okuma sürecinin niçin ve nasıl sürdürüldüğünün araştırılmasını hedeflemiştir. Araştırmacı elde ettiği bulgulara göre öğrencilerin daha çok bilgilenme amaçlı okudukları, okuma amaçlarının okunan kitapların içeriğiyle paralellik arz ettiğini görmüştür. Ayrıca duyuşsal birtakım amaçlara yönelik okumalara yer verirken duyuşsal stratejileri çok daha fazla kullandıkları, üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik stratejileri yeterince kullanmadıkları sonucuna varmıştır. (Karadüz, 2011: 134-152)

Kurulgan, M. ve S. Çekerol, (2008) “Öğrencilerin Okuma ve Kütüphane Kullanma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma” araştırmacı çalışmasında, Anadolu Üniversitesi Porsuk Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programı öğrencilerinin okuma ve üniversite kütüphanesini kullanma alışkanlıklarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin okuma ve kütüphane kullanma alışkanlıkları yüksek düzeyde (güçlü alışkanlık) bulmuştur. Buna karşın öğrencilerin gazete okuma alışkanlıkları, kitap okuma alışkanlıklarına göre daha düşük olduğu sonucuna varmıştır. (Kurulgan, Çekerol, 2008: 237-258)

Özercan (2010) “İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Kullandığı Öğrenme ve Okuma Stratejilerinin Seviye Belirleme Sınavı Sonuçlarıyla Karşılaştırılması” isimli

çalışmasının amacı, ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin okuma ve öğrenim stratejilerini kullanma düzeylerinin SBS sonuçlarıyla ilişkisini belirlemektir. Araştırmanın evrenini 2009-2010 öğretim yılında Elazığ ilinde öğrenim gören 6170 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Örneklemi ise, Elazığ ilindeki 1689 VI. Sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın belirlenen amaca ulaşması için gerekli olan veriler “Okuma Stratejileri Ölçeği” ve “Öğrenme Stratejileri Ölçeği” olmak üzere iki ayrı ölçek ile toplanmıştır. Ayrıca öğrencilerin 2010 yılında girmiş oldukları SBS sonuçları kullanılmıştır.

Temizkan (2007)“İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Derslerinde Okuma Stratejilerinin Okuduğunu Anlama Üzerindeki Etkisi” adlı tez çalışmasında okuma stratejilerinin okuduğunu anlama üzerindeki etkisini araştırmış ve okuma stratejilerinin öğrencilerin bilgi vermeye dayalı metinleri okuduğunu anlama düzeyi başarılarını arttırmada geleneksel eğitimden daha etkili olduğunu, okuma stratejilerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin uygulama öncesinde almış oldukları aritmetik ortalama puanları ile uygulama sonrasında almış oldukları aritmetik ortalama puanları arasında büyük bir artış olduğunu ortaya koymuştur.

Topuzkanamış (2009) Öğretmen adaylarının okuduğunu anlama ve okuma stratejilerini kullanma düzeylerini tespit etmek amacıyla yaptığı araştırmada okuma stratejilerini kullanma bakımından öğretmen adaylarının orta düzeyde olduğunu ve bu sonucun öğrencilerin okuma stratejileri konusundaki bilişsel farkındalık düzeylerinin de orta düzeyde olduğunu ortaya koymuştur.

Yılmaz (2008) yaptığı çalışmada başarılı ve başarısız yedinci sınıf öğrencilerinin Türkçe derslerinde kullandıkları okuma stratejileri ve yaratıcılık düzeylerini araştırmış ve öğrencilerin başarı durumunun strateji kullanımlarını etkilediğini ve başarılı öğrenciler okuduğunu anlamada daha sık strateji kullandığını saptamıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve veri çözümleme teknikleri ile ilgili bilgiler ayrı başlıklar altında ele alınmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel model kullanılmıştır. “Gerçek deneme modellerinin gerektirdiği kontrollerin sağlanamadığı ya da onların bile yeterli olmadığı durumlarda yarı-deneme modellerinden yararlanır.” (Karasar, 2013: 99)

3.2. Çalışma Grubu

2014-2015 Eğitim Öğretim yılında Buca Ötüken Ortaokulu’nda öğrenim gören 7. Sınıf düzeyinde 62 öğrenci bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışma grubundaki 62 öğrenciden 26’sı kız, 36’sı da erkek öğrencidir. Aşağıdaki tabloda kontrol ve deney gruplarında yer alan erkek ve kız öğrencilerin sayıları verilmiştir.

Tablo 1
Kontrol ve Deney Grubu Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Kontrol		Deney	
	f	%	f	%
Kız	13	41,9	13	41,9
Erkek	18	58,1	18	58,1
Toplam	62	100	31	100

3.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplamak için Özbay ve Uyar (2009) tarafından geliştirilen “**İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri için Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği**”; kullanılmıştır. Ölçeğin “ölçüt geçerliliğini” sınamak için, geliştirilen ölçek ile Gömleksiz (2004) tarafından geliştirilen Okumaya Alışkanlığına Yönelik Tutum Ölçeği’nin Balcı (2009) tarafından ilköğretim ikinci kademeye uyarlanmış hâli üç farklı ilköğretim okulunda öğrenim gören 206 ilköğretim ikinci kademe öğrencisine uygulanmış ve her iki ölçeği de eksiksiz dolduran 185 öğrenciden elde edilen veri değerlendirilmiştir. Yapılan analiz neticesinde bu iki uygulamanın sonuçları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r= 0,79;p<0,01$). Bu durum ölçeğin ölçüt geçerliliğine sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı yani psikolojik testlerde sıkça kullanılan Cronbach Alfa değeri birinci faktör için 0,883; ikinci faktör için 0,872; üçüncü faktör için 0,804; dördüncü faktör için 0,705; ölçeğin tümü için 0,930 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlar ölçeğin yeterli güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin geliştirilmesinden sonra ölçüt geçerliliği ve yansızlık analizleri için yapılan uygulamada ölçeğin alt boyutları ve geneli için Cronbach Alfa değerleri tekrar hesaplanmıştır. Bu uygulamadan elde edilen veriler ile yapılan hesaplamada iç tutarlılık katsayılarının birinci faktör için 0,853; ikinci faktör için 0,834; üçüncü faktör için 0,850; dördüncü faktör için 0,717; ölçeğin tümü için 0,911 olduğu görülmüştür.

Okuma alışkanlığı ile ilgili Balcı (2009) tarafından geliştirilen “**Okuma İlgi ve Alışkanlıkları Anketi**” kullanılmıştır. Bu araştırmada kullanılacak “Okuma İlgi ve Alışkanlıkları Anket Formu”nda yer alan sorular, öncelikle literatür taraması yapılarak tespit edilmiştir. Ankette yer alacak sorular kişisel bilgiler, okuma ilgi ve alışkanlıkları, süreli yayın takibi ve kütüphane kullanma alışkanlıkları alt başlıkları doğrultusunda düzenlenmiştir. Kişisel bilgilere ait toplam sekiz soruya yer verilmiştir. Okuma ilgi ve alışkanlıklarına ilişkin olarak hazırlanan toplam 44 sorudan 35 adedi kapalı uçlu, 9 adedi açık uçlu olarak düzenlenmiştir. Anket geliştirme sürecinde maddelerin yazımından sonra soruların kapsam geçerliliğini sağlamak için uzman görüşüne başvurulmuştur. Sorular Türkçe eğitimi alan uzmanı 12 öğretim üyesi tarafından değerlendirilmiş ve öneriler doğrultusunda ankete son şekli verilmiştir. Anketin ön uygulaması Nisan 2008’de Gölbaşı Sevgi Çiçeği İlköğretim Okulu ve Yenimahalle Harzemşahlar İlköğretim Okulunda yapılmıştır. 50 öğrencinin katıldığı uygulamada anketin nasıl doldurulacağı açıklanmış ve anlamadıkları cümleleri sormaları istenmiştir. Uygulama suresince öğrencilerin yönelttikleri sorulardan hareketle maddelerde düzeltmeler yapılarak ankete son şekli verilmiştir.

Bu araştırmada okuma başarısını ölçmek için **Ahmet Balcı** tarafından geliştirilen **ikisi öyküleyici, ikisi bilgilendirici olmak üzere dört adet “Okuma Başarı Testi”** kullanılmıştır. Okuma başarı testlerinin ikisi ön test, ikisi son test olarak kullanılmıştır.

Bu testlerin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları şu şekilde gerçekleştirilmiştir: Programın öğrencilerden kazanmalarını beklediği bu davranışlardan hareketle seçilen metinlere soru yazılmıştır. Soruların yazılmasında Türkçe testlerinde bulunması gereken kelime, cümle ve paragraf düzeyinde anlamayı ölçen soruların bulunmasına da dikkate edilmiştir. Metinlerin her biri için toplam 12 soru hazırlanmıştır. Hazırlanan bu sorular 12 Türkçe eğitimi ve ölçme değerlendirme alan uzmanlarının görüşüne sunulmuş ve bazı soru maddelerinde düzeltmeler yapılmıştır. Sorulara son şekli verildikten sonra ön uygulama yapılmıştır. Güvenirlik hesaplaması yapılan gruplarda asgari sayınının 30’dan aşağı olmaması gerekmektedir. Bu sebeple ön

uygulama 50 kişilik bir öğrenci grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ön uygulama sonrasında soruların madde analizi yapılmıştır. Ön uygulama sonrasında istenen nitelikte bir testin oluşturulabilmesi için uygun maddeler seçilmeli, işlemeyen maddeler testten atılmalıdır. Bu hesaplamalarda her bir doğru cevap için 1; yanlış, boş bırakılmış ve birden fazla seçenek işaretlenmiş cevaplar için 0 değeri kullanılır. Analizler sonucunda her madde için 8 soru kalacak şekilde madde katsayıları düşük olan sorular elenmiştir. Soruların elenmesinde kapsam geçerliliği de dikkate alınmıştır.

Madde istatistiklerinin hesaplanmasında her maddenin güçlük indeksi (p_j), madde varyansı, madde standart sapması, madde ayırt edicilik indeksi (r_{jx}) ve madde güvenilirlik katsayısı (r_j) hesaplanmıştır. Madde ayırt edicilik indeksinde nokta-çift serili korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Geliştirilen çoktan seçmeli testlerin güvenilirlik düzeylerinin belirlenmesinde kullanılan yöntemlerden biri KR-20 (Kuder-Richardson 20) yöntemidir. Test maddelerinin tek tek güvenilirlik düzeyleri kadar testin bütününe güvenilirliği de önemlidir. Bu amaçla her bir testin güvenilirliği KR-20 ile ölçülmüştür. Güvenirlik tahmininde izlenen yöntem farklılaşsa da güvenilirlik tahmini sonucu 0,00 ile 1,00 arasında bir korelasyonla elde edilir. Korelasyonun 1,00'a yakın olması testin güvenilirliğinin yüksek olduğu anlamına gelir. KR-20 ile elde edilen güvenilirlik katsayısı iç tutarlılık katsayısı olarak da adlandırılır.

Aşağıdaki tablolarda okuduğunu anlama testinde kullanılan soruların madde analizlerine ve testin bütününe KR-20 değerlerine yer verilmiştir:

Aşağıdaki tabloda birinci bilgilendirici metnin ön uygulamadan ön teste seçilen maddelerin istatistikleri yer almaktadır.

Tablo 2
Birinci Bilgilendirici Metnin Ön Uygulamadan Ön Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri

Ön Test Madde No	Son test Madde No	Madde Güçlük İndeksi p_j	Madde Varyansı S_j^2	Madde Standart Sapması S_j	Madde Ayırt Edicilik İndeksi r_{jx}	Madde Güvenirlilik Katsayısı r_j
2	1	0,50	0,25	0,50	0,59	0,29
3	2	0,22	0,17	0,41	0,46	0,19
4	3	0,64	0,23	0,48	0,45	0,22
5	4	0,64	0,23	0,48	0,71	0,34
7	5	0,92	0,07	0,27	0,49	0,13
8	6	0,70	0,21	0,46	0,53	0,24
10	7	0,64	0,23	0,48	0,52	0,25
11	8	0,48	0,25	0,50	0,42	0,21
TOPLAM		4,74	1,64	3,58	4,17	1,87
KR20				0,72		

Aşağıdaki tabloda ikinci bilgilendirici metnin ön uygulamadan son teste seçilen maddelerin istatistikleri yer almaktadır.

Tablo 3
İkinci Bilgilendirici Metnin Ön Uygulamadan Son Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri

Ön Test Madde No	Son test Madde No	Madde Güçlük İndeksi p_j	Madde Varyansı S_j^2	Madde Standart Sapması S_j	Madde Ayırt Edicili k İndeksi r_{jk}	Madde Güvenirli k Katsayısı r_j
1	1	0,80	0,16	0,40	0,64	0,26
2	2	0,56	0,25	0,50	0,61	0,30
4	3	0,70	0,21	0,46	0,46	0,21
5	4	0,62	0,24	0,49	0,70	0,34
6	5	0,66	0,22	0,47	0,70	0,33
8	6	0,68	0,22	0,47	0,57	0,26
10	7	0,62	0,24	0,49	0,62	0,30
11	8	0,50	0,25	0,50	0,45	0,22
TOPLAM		5,14	1,79	3,78	4,75	2,22
KR20				0,79		

Aşağıdaki tabloda birinci öyküleyici metnin ön uygulamadan ön teste seçilen maddelerin istatistikleri yer almaktadır.

Tablo 4
Birinci Öyküleyici Metnin Ön Uygulamadan Ön Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri

Ön Test Madde No	Son test Madde No	Madde Güçlük İndeksi p_j	Madde Varyansı S_j^2	Madde Standart Sapması S_j	Madde Ayırt Edicilik İndeksi k	Madde Güvenirlik Katsayısı r_j
1	1	0,74	0,19	0,44	0,49	0,21
3	2	0,68	0,22	0,47	0,49	0,23
4	3	0,54	0,25	0,50	0,53	0,26
5	4	0,62	0,24	0,49	0,60	0,29
6	5	0,56	0,25	0,50	0,63	0,31
10	6	0,80	0,16	0,40	0,37	0,15
11	7	0,58	0,24	0,49	0,62	0,31
	8	0,74	0,19	0,44	0,53	0,23
		5,26	1,74	3,73	4,26	1,99
TOPLAM						
		KR20		0,71		

Aşağıdaki tabloda ikinci öyküleyici metnin ön uygulamadan son teste seçilen maddelerin istatistikleri yer almaktadır.

Tablo 5
İkinci Öyküleyici Metnin Ön Uygulamadan Son Teste Seçilen Maddelerin İstatistikleri

Ön Test	Son test	Madde	Madde	Madde	Madde	Madde
		Güçlük	Varyans	Standart	Ayrırt	Güvenirli
		İndeksi	ı	Sapması	Edicili	k
Madde	Madde	pj	Sj ²	Sj	k	Katsayısı
No	No				İndeksi	rj
					rjx	
1	1	0,78	0,17	0,41	0,52	0,22
2	2	0,56	0,25	0,50	0,60	0,30
4	3	0,70	0,21	0,46	0,46	0,21
5	4	0,58	0,24	0,49	0,69	0,34
6	5	0,66	0,22	0,47	0,70	0,33
7	6	0,90	0,09	0,30	0,55	0,16
10	7	0,58	0,24	0,49	0,54	0,27
11	8	0,50	0,25	0,50	0,45	0,22
		5,26	1,67	3,62	4,51	2,05
TOPLAM						
		KR20		0,75		

3.4. Verilerin Toplanması ve Veri Çözümleme Teknikleri

Aşağıdaki tabloda deney ve kontrol grubunda yapılmış olan uygulamalar ve deney öncesi ve deney sonrası çalışmalar gösterilmiştir:

Tablo 6

Deney ve Kontrol Gruplarına Yapılan Uygulamalar

GRUPLAR	DENEY ÖNCESİ	UYGULAMA	DENEY SONRASI
	Ön-test		Son-test
Kontrol Grubu	-Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği	Sınıf İçi Öğretim Etkinlikleri	Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği
	-Okuma Alışkanlığı Anketi		-Okuma Alışkanlığı Anketi
	-Başarı Testi		-Başarı Testi
Deney Grubu	Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği	Okuma öncesi-okuma sırası ve okuma sonrasında strateji kullanım etkinlikleri	Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği
	-Okuma Alışkanlığı Anketi		-Okuma Alışkanlığı Anketi
	-Başarı Testi		-Başarı Testi

Çalışma gruplarına uygulama öncesi, Okuma Tutum Ölçeği, Okuma Alışkanlığı Anketi ve Okuma Başarı Testleri uygulanmıştır. Ardından, deney grubuna sekiz hafta boyunca okuma stratejilerine göre düzenlenmiş dersler işlenmiş, uygulama sonrasında yine kontrol ve deney gruplarına Okuma Tutum Ölçeği, Okuma Alışkanlığı Anketi ve Okuma Başarı Testleri uygulanmıştır.

Araştırmada cinsiyet değişkeninin de etkisi araştırılmıştır. Öğrencilerin cinsiyetleri okuma tutumu, okuduğunu anlama becerisi ve okuma alışkanlığı üzerinde etkilidir. Yapılan çeşitli araştırmalarda kız öğrencilerin okuma tutumunun, okuma başarısının erkek öğrencilerden yüksek olduğu sonucu çıkmıştır. Ayrıca kız öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanma ve okuma ilgisi de erkek öğrencilerden yüksektir.

Bu uygulamalardan elde edilen veriler SPSS 23.0 paket programına aktarılmış ve iki grubun okuma başarıları, tutumları ve okuma alışkanlığı ile cevapları analiz edilmiştir.

Okuma stratejilerinin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerini geliştirmede kontrol ve deney grupları arasında fark olup olmadığını ayrıca cinsiyetleri açısından bir fark oluşturup oluşturmadığını tespit etmek amacıyla Mann Whitney U-Testi kullanılmıştır.

Mann Whitney U-Testi: İki ilişkisiz örneklemden elde edilen puanların birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test eder. U-testi,

a) bağımlı değişkenin en az sıralama ölçeğinde, b) gözlemlerin birbirinden bağımsız olmasını gerektirir (Büyüköztürk, 2011:155). Başka bir ifadeyle bağımsız iki örneğin aynı meydanlı kitleden alınmış rastgele örnekler olup olmadığını test eder. Bağımsız iki örneklem t-testinin parametrik olmayan alternatifidir. Karşılaştırmalarda anlamlılık düzeyi .05 olarak değerlendirilmiştir.

Okuma alışkanlığı anketi analiz edilirken de frekans analizi yapılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1. Çalışma Grubu Öğrencilerinin Demografik Niteliklerine İlişkin Bulgular:

Bu bölümde araştırma örneğine dâhil edilen ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin demografik nitelikleriyle ilgili olarak toplanan verilerin sonuçlarına yer verilmiştir. Öğrencilerin demografik özelliklerine ait bulgular “Okuma İlgisi ve Alışkanlıkları Anketi”nde yer alan “Kişisel Bilgiler” bölümüne verilen cevaplardan elde edilmiştir. Bulgulara ait frekans (f) ve yüzde (%) değerleri tabloleştirilerek açıklanmıştır.

Okumaya yönelik tutum, okuduğunu anlama becerisi ve farklı okuma materyallerine ilgi duyma cinsiyet faktörü ile yakından ilişkilidir. Özellikle ilgi duyulan okuma materyallerinin seçiminde cinsiyet belirleyici bir faktör olabilmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı şu şekildedir:

Tablo 7

Kontrol ve Deney Grubu Kız ve Erkek Öğrenci Dağılımı

Cinsiyet	Kontrol		Deney	
	f	%	f	%
Erkek	13	41,9	13	41,9
Kız	18	58,1	18	58,1
Toplam	31	100	31	100

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi kontrol ve deney gruplarında yer alan erkek ve kız öğrenci dağılımı eşittir. Çalışma gruplarında erkek öğrenci sayısı kız öğrenci sayısından fazladır.

Bireyin eğitim hayatının şekillenmesinde, okula ve okumaya karşı olumlu tutum geliştirmesinde ailenin önemli bir etkisi vardır. “Tutumlar, özelde de okumaya karşı olan tutum, şahsi ve özel olsa da anne ve babanın yönlendirmesinin etkisi inkar edilemez. Bu etkinin oluşmasında anne ve babanın eğitim düzeyi de belirleyici olabilmektedir” (Balcı, 2009: 170). Çalışma grubundaki öğrencilerin anne eğitim düzeyi tablo 8’de verilmiştir:

Tablo 8

Deney ve Kontrol Grubu Anne Eğitim Düzeyi

Anne Eğitim Düzeyi	Kontrol		Deney	
	f	%	f	%
Okuma yazması yok	7	22,9	10	32,3
Okuryazar	6	19,4	3	9,7
İlkokul mezunu	8	25,8	10	32,3
Ortaokul mezunu	7	22,9	5	16,1
Lise mezunu	1	3,2	1	3,2
Üniversite mezunu	2	6,5	2	6,5
Toplam	31	100	31	100

Araştırma örneklemine alınan öğrencilerin annelerinin eğitim düzeylerine ilişkin bulgular incelendiğinde annelerin ortalama dörtte birinin (%22,9 ve 32,3) okuma yazma bilmediği görülmektedir. Okuryazar olan anne oranı kontrol grubunda % 19,4 deney grubunda ise % 9,7'dir ve İlkokul mezunu olan annelerin oranının kontrol grubunda % 25,8, deney grubunda ise % 32,3 olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla ortaokul (kontrol grubu % 22,9 deney grubu %16,1) üniversite (%6 ,5) ve lise mezunları (% 3,2) izlemektedir. Kontrol ve deney gruplarının anne eğitim düzeyleri bakımından benzer oldukları söylenebilir. Yukarıdaki verilerde dikkat çeken okuma yazması olmayan annelerin oranının, üniversite mezunlarından çok daha fazla olmasıdır.

Aşağıdaki tabloda çalışma grubundaki öğrencilerin babalarının eğitim düzeyleri verilmiştir:

Tablo 9

Deney ve Kontrol Grubu Baba Eğitim Düzeyi

Baba Eğitim Düzeyi	Kontrol		Deney	
	f	%	f	%
Okuma Yazması Yok	2	6,5	0	0
Okur Yazar	2	6,5	2	6,5
İlkokul Mezunu	9	29	13	41,9
Ortaokul Mezunu	13	41,9	11	35,5
Lise Mezunu	3	9,7	1	3,2
Üniversite Mezunu	1	3,2	3	9,7
Yüksek Lisans-Doktora	1	3,2	1	3,2
Toplam	31	100	31	100

Öğrencilerin babalarının eğitim düzeylerine ilişkin bulgularda okuryazar olmayan babaların oranının (ortalama % 3,2) az olduğu görülmektedir. Deney grubunda okuryazar olmayan baba yoktur. Yalnızca okuryazar olan babaların oranı % 6,5 olarak görülmüştür. İlkokul mezunu olan babaların oranı kontrol grubunda % 29, deney grubunda ise % 41,9 olarak belirlenmiştir. Babaların üçte birinden fazlası ilkokul mezunudur. En yüksek oran (% 38,7) ortaokul mezunlarıdır. Lise mezunları ve üniversite mezunlarının oranı (% 6,5) aynıdır. Yalnızca % 3,2 oranında yüksek lisans- doktora mezunu bulunmaktadır.

Kontrol ve deney grubu öğrencilerinin, babalarının eğitim düzeyleri bakımından birbirine benzer olduğu söylenebilir. Babalar içinde okuma yazması olmayan ve sistemli bir eğitim sürecinden geçmeyerek sadece okuma yazma bilenlerin oranı benzer seviyedeki annelerin eğitim oranlarından daha düşüktür. Her iki tablo da incelendiğinde anne ve babaların genel anlamda ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde eğitim aldıkları görülmektedir. Ancak babaların eğitim

düzeylerinin annelerin eğitim düzeylerinden daha yüksek olduğunu söylemek mümkündür. Ülkemizde son yıllarda kız çocuklarının eğitimi konusunda ciddi çalışmalar yapılmakta, kız ve erkek öğrenciler arasında eğitimde fırsat eşitliğinin gerçekleştirilmesi için çaba gösterilmektedir. Ancak geçmiş yıllarda, kız çocukların eğitimine istenen özenin gösterilmemesinin sonuçlarını bugünün anne babaların eğitim düzeylerinde görmek mümkündür.

Aşağıdaki tabloda çalışma grubundaki öğrencilerin ailelerinin ortalama aylık gelirleri verilmiştir.

Tablo 10
Deney ve Kontrol Grubu Ailelerinin Gelirleri

Gelir	Kontrol		Deney	
	f	%	f	%
1-1500	18	58,1	23	74,2
1501-2000	5	16,1	2	6,5
2001-2500	1	3,2	2	6,5
2501-3000	3	9,7	2	6,5
3001-3500	1	3,2	2	6,5
4000 tl ve üzeri	3	9,7	2	6,5
Toplam	31	100	31	100

Tablo 10 incelendiğinde öğrenci ailelerinin kontrol grubunda % 58,1'i deney grubunda ise %74,2'si asgari ücret miktarında bir gelire sahip olduğu görülmektedir. 1501-1500 TL arasında bir gelir düzeyine sahip olan ailelerin oranı kontrol grubunda % 16,1 iken deney grubunda bu oran % 6,5 olarak belirlenmiştir. 2001-2500 TL gelire sahip olanların oranı kontrol grubunda % 3,2 deney grubunda ise % 6,5'tir. 2501-3000 TL gelire sahip olanların oranı deney grubunda % 9,7 kontrol grubunda ise % 6,5'tir. 3001-3500 TL gelire sahip olanlar ise kontrol grubunda % 3,2 deney grubunda ise % 6,5 olarak belirlenmiştir. 4000 TL ve üzeri gelir düzeyine sahip

olanlar da kontrol grubunda % 9,7 deney grubunda % 6,5 olarak ölçülmüştür. Veriler, ailelerinin ortalamasının altında gelir düzeyine sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 11

Deney ve Kontrol Grubu Harçlık Bilgileri

Harçlık	Kontrol		Deney	
	f	%	f	%
10 TL'den Az	23	74,2	22	71
11-20	4	12,9	4	12,9
21-30	1	3,2	2	6,5
31-40	1	3,2	1	3,2
41 TL ve üzeri	2	6,5	2	6,5
Toplam	31	100	31	100

Tablo 11'deki veriler, çalışma grubundaki öğrencilerin yaklaşık dörtte üçlük bölümünün (Kontrol grubu % 74,2, deney grubu % 71) 10TL' den az harçlık aldığını göstermektedir. Bunu %12,9'luk oranla 11-20 TL arası harçlık miktarı izlemektedir. Bunun üzerindeki toplam değerler ise beşte birlik oranı ancak geçmektedir. Yukarıda da ifade edildiği gibi araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyleri düşüktür. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları harçlık miktarı da yüksek olmamaktadır. Bu rakamlar, öğrencilerin ulaşım ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarını bile ancak karşılayacak düzeydedir. Bu sebeple öğrencilerin okuma materyallerine kendi olanaklarıyla ulaşmada güçlük yaşayacaklarını söylemek mümkündür.

Aşağıdaki tabloda çalışma grubundaki öğrencilerin sahip oldukları oda ve kitaplık bilgileri verilmiştir.

Tablo 12

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Oda ve Kitaplık Bilgileri

	Oda				Kitaplık			
	Deney		Kontrol		Deney		Kontrol	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet var	11	35,5	13	41,9	22	71	19	61,3
Hayır yok	20	64,5	18	58,1	9	29	12	38,7
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

12 numaralı tabloda verilen bilgiler ışığında, araştırmaya katılan öğrencilerin evde okuma ortamlarını belirleyebilmek için yöneltilen sorulara verdikleri cevaplar incelendiğinde kontrol grubunda evde kitaplık olduğunu söyleyenlerin oranı % 71 iken deney grubunda bu oran % 61,3'tür. Bu durum en azından öğrencilerin kitaba sahip olma ve düzenli kullanabilme imkanına sahip olduğunu göstermektedir. Ortaokul öğrencilerinin özellikle şahsi kitaplığa sahip olma durumlarının okuma alışkanlıklarını olumlu yönde etkilediği düşünüldüğünde öğrencilerin kitaplığa sahip olma yüzdelerinin yüksekliği anlam kazanmaktadır.

Ancak aynı yüksek oran, evde kendine ait bir odaya sahip olma sorusuna verilen cevaplarda görülmemektedir. Öğrencilerin ortalama üçte biri (kontrol grubu % 41,9 deney grubu 35,5) kendisine ait bir odası olduğunu söylemiştir. Evdeki uygun okuma ortamı okuma alışkanlığını kazanmada ve okumadan keyif almada önemli bir etkidir.

Tablo 13**Öğrencilerin Evlerinde İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumları**

İnternet	Kontrol		Deney	
	f	%	f	%
Var	15	48,4	16	51,6
Yok	16	51,6	15	48,4
Toplam	31	100	31	100

Tablo 13'te de görüldüğü üzere öğrencilerin ortalama % 50'sinin evinde internet bağlantısı bulunmamaktadır. Bu durum ülkemizde internet ücretlerinin hala pek çok aile için yüksek olmasından ve ailelerin gelirlerinin düşük olmasından kaynaklanabilir.

4.2. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Birinci alt problem "Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuma tutumuna etkisi var mıdır?" şeklinde ifade edilmiştir. Okuma stratejileri kullanmanın okuma tutumuna etkisiyle ilgili veriler aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Kontrol ve deney grupları arasında okuma tutumu açısından anlamlı fark olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 14**Öğrencilerin Ön Tutum Testinden Aldıkları Toplam Puanlara İlişkin Mann Witney U Testi Sonuçları**

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kontrol	31	29,31	908,5	548,500	,338
Deney	31	33,69	1044,5		

Tablo 14 incelendiğinde kontrol ve deney grupları arasında okuma tutumları açısından anlamlı bir fark olmadığı ($p > .05$) görülmektedir. Uygulama öncesinde kontrol grubu öğrencilerin sıra ortalaması 29,31; deney grubunun sıra ortalaması ise 33,69'dur. Bu durum grupların birbirine denk olduklarını gösterir.

Tablo 15

Deney ve Kontrol Grubunun Son Tutum Testinden Aldıkları Toplam Puanlara İlişkin Mann Witney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kontrol	31	17,47	541,5		
Deney	31	45,53	1411,5	915,500	,000

Tablo 15 incelendiğinde kontrol ve deney grupları arasında okuma tutumları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın okuma tutumunu etkilediğini ortaya koymaktadır.

Ön testte kontrol grubunun okuma tutum sıra ortalaması 29,31 iken son testte 17,47 olarak ölçülmüştür. Bu durum kontrol grubunun okuma tutumunun düştüğü göstermektedir.

Ön testte deney grubu okuma tutum sıra ortalaması 33, 69 iken son testte 45,53 olarak belirlenmiştir. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın okuma tutumuna olumlu katkı sağladığını ortaya koymaktadır. “Okuma stratejilerini kullanmak öğrencilerin okumaya karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamıştır” yorumu yapılabilir.

4.3. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

İkinci alt problem cümlesi “Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerisine etkisi var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir.

Öğrencilerin “Bilgi Vermeye ve Öykülemeye Dayalı Metinleri Anlama Düzeyi” başarı testinden aldıkları ön test ve son test puanlarına ilişkin aritmetik ortalama, sıra ortalama, sıra toplam ve standart sapma değerleri aşağıdaki tablolarda verilmektedir:

Tablo 16

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Bilgilendirici Metin Ön Başarı Testi Bulguları

Grup	n	\bar{x}	S	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kontrol	31	49,68	4,056	28,68	889,00		
Deney	31	57,42	4,249	34,32	1064,00	568,000	,309

Yukarıdaki tablodaki ön test verileri incelendiğinde, bilgilendirici metinlerde kontrol grubunun okuduğunu anlama başarı aritmetik ortalaması 49,68 iken deney grubunun okuduğunu anlama başarı ortalaması 57,42’dir. Uygulama öncesi öncesinde kontrol ve deney grupları arasında okuduğunu anlama başarı açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > .05$). Bu durum stratejilerin etkisini araştırmak için uygun bir ortamın varlığını göstermektedir.

Tablo 17

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Ön Başarı Testi Bulguları

Grup	n	\bar{x}	S	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kontrol	31	52,74	3,270	33,77	1047,00		
Deney	31	47,42	3,614	29,23	906,00	410,000	,211

Yukarıdaki tablodaki ön test verileri incelendiğinde öyküleyici metinlerde, kontrol grubunun okuduğunu anlama başarı aritmetik ortalaması 52,74 iken deney grubunun okuduğunu anlama başarı ortalaması 47,42'dir. Uygulama öncesi öncesinde kontrol ve deney grupları arasında okuduğunu anlama başarı açısından anlamlı bir fark yoktur ($p > .05$). Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın oluşturduğu farkı göstermeyi sağlayacaktır.

Tablo 18

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Bilgilendirici Metin Son Başarı Testi Bulguları

Grup	n	\bar{x}	s	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kontrol	31	49,68	4,056	28,68	543,5		
Deney	31	57,42	4,249	34,32	1049,5	568,000	,309

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde bilgilendirici metin son testinde kontrol grubu öğrencilerinin okuduğunu anlama başarı aritmetik ortalaması 45,48 iken deney grubu okuduğunu anlama başarı ortalaması 77,9'dur.

Uygulama öncesi öncesinde kontrol ve deney grupları arasında okuduğunu anlama başarı açısından anlamlı bir fark yokken okuma strateji eğitiminin ardından anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın bilgilendirici metin okuma başarısını arttırdığını ortaya koymaktadır.

Tablo 19

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Son Başarı Testi Bulguları

Grup	n	\bar{x}	S	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kontrol	31	48,06	3,42	18,31	567,5		
Deney	31	80,80	2,18	44,69	1385,5	889,000	,000

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde öyküleyici metin son testinde kontrol grubu okuduğunu anlama başarı aritmetik ortalaması 48,06 iken deney grubu okuduğunu anlama başarı ortalaması 80,80'dir. Uygulama öncesinde kontrol ve deney grupları arasında okuduğunu anlama başarı açısından anlamlı bir fark yokken okuma strateji eğitiminin ardından anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın öyküleyici metinlerde okuma başarısını arttırdığını ortaya koymaktadır.

Yukarıdaki tablolarda yer alan veriler incelendiğinde kontrol grubunun bilgilendirici metin ön testinde başarı ortalaması 49,68 olarak ölçülmüştür.

Bilgilendirici metinde son test ortalaması ise 45,48 olarak ölçülmüştür. Kontrol grubunun ön test ile son test başarısı arasında az miktarda bir düşüş yaşanmıştır.

Deney grubu bilgilendirici metin ön test başarı ortalaması 57,42 olarak ölçülmüştür. Deney grubunun bilgilendirici metin son testinde başarı ortalaması 77,9 olarak ölçülmüştür. Bu durum bilgilendirici metinlerde okuma strateji kullanımının okuma başarı üzerinde anlamlı şekilde fark oluşturduğunu ortaya koymuştur.

Kontrol grubunun öyküleyici metin ön test başarı ortalaması 52,74 olarak ölçülmüştür. Son test öyküleyici metin ortalaması ise 48,06'dır. Kontrol grubunun ön test ile son test başarısı arasında az miktarda bir düşüş yaşanmıştır.

Deney grubunun bilgilendirici metin ön test başarı ortalaması 47,42 olarak ölçülmüştür. Deney grubunun bilgilendirici metin son test başarı ortalaması ise 80,80 olarak ölçülmüştür. Bu durum öyküleyici metinlerde okuma strateji kullanımının okuma başarı üzerinde anlamlı şekilde fark oluşturduğunu ortaya koymuştur.

Kontrol grubu öğrencilerinin başarı testlerin ortalamalarda düşüş gözlenirken, deney grubu öğrencilerinin başarı ortalamalarında artış gözlenmiştir. Deney grubu öğrencilerinin okuma stratejileri kullanmaları onların okuduğunu anlama becerilerini yükseltmiştir.

4.4. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Üçüncü alt problem cümlesi “Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerini okuma alışkanlığı kazanmalarına etkisi var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir.

İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin okuma ilgi ve alışkanlıklarına ait bulguların değerlendirildiği bu bölümün verileri araştırmaya katılan öğrencilerin cevapladıkları “Okuma İlgi ve Alışkanlıkları Anket Formu” ndan elde edilmiştir. Verilen cevaplara ait frekans ve yüzdeler tablolaştırılmıştır.

Öğrencilere anket formunda yöneltilen ilk soru boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerine sorusudur. Okuma alışkanlığının kazanılmasının değerlendirilmesinde serbest zamanların okumaya ayrılma oranı tespit edilmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin okumaya yönelik ilgileri ve alışkanlık kazanmaları boş zamanlarında yaptıkları okuma faaliyetleri ile de yakından ilgilidir.

Tablo 20’de boş zamanı değerlendirmeye ilişkin veriler bulunmaktadır.

Tablo 20

“Boş Zamanlarında Ne Yaparsınız?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Boş zamanda yapılanlar	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Kitap okurum.	10	32,3	7	22,6	10	32,3	12	38,7
Gazete, dergi okurum.	2	6,5	2	6,5	2	6,5	3	9,7
Televizyon izler, radyo dinlerim.	2	6,5	8	25,8	5	16,1	6	19,4
Sinema ve/veya tiyatroya giderim.	1	3,2	0	0	2	6,5	0	0
Bilgisayar ve internette vakit geçiririm.	11	35,5	10	32,3	9	29	7	22,9
Spor yaparım.	4	12,9	4	12,9	3	9,7	3	9,7
Diğer	1	3,2	0	0	0	0	0	0
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde ön testte kontrol grubunda kitap okumaya zaman ayıran öğrencilerin oranı % 32,3'tür. Son testte de oran değişmemiştir. Yine kontrol grubunda ön testte gazete, dergi okurum diyenlerin oranı % 6,5'tir. Son testte de durum aynıdır. Televizyon izler, radyo dinlerim diyenlerin oranı % 6,5'ten % 16,1'e yükselmiştir. Sinema ve tiyatroya giderim diyenlerin oranı da % 3,2'den % 6,5 'e yükselmiştir. Kontrol grubunda ön testte en yüksek oran bilgisayar ve internette vakit geçirme yönünde olmuştur (% 35,5). Son testte bilgisayar ve internette vakit geçiren kontrol grubu öğrencilerinin oranı % 29 'a düşmüştür. Spor yaparım ve diğer seçeneğini seçen kontrol grubu öğrencilerinin oranı, ön testte % 3,2 iken son testte % 0'dır.

Kontrol grubuna ait bu bulgular ışığında şu yorumlar yapılabilir: Kontrol grubu öğrencilerinin okuma alışkanlığı ile ilgili olumlu bir ilerleme göstermediği, kitap okumaya zaman ayıranların oranında düşme de yaşanmadığı, okuma alışkanlığında herhangi bir değişme olmadığı görülmektedir.

Deney grubu verileri incelendiğinde ön testte kitap okurum diyenlerin oranı % 22,6 iken son testte bu durum 38,7'ye yükselmiştir. Yine dergi okuyanların oranı da % 6,5'ten %9,7' ye yükselmiştir. Başlangıçta kitap okurum diyenlerin oranı kontrol grubundan azken son testte deney grubunun oranı kontrol grubundan yüksek olarak belirlenmiştir. Televizyon izler, radyo dinlerim diyenlerin oranı ise ön testte % 25,8'den % 19,6'ya düşmüştür. Bilgisayar ve internette vakit geçiririm diyenlerin oranı da ön testte % 32,3'ten son testte % 22,9'a düşmüştür. Spor yaparım diyenlerin oranı (% 9,7) değişmemiştir.

Yukarıdaki veriler, deney grubunun kitap, gazete ve dergi okumaya zaman ayıranların oranının % 29'dan % 48,4'e yükseldiğini göstermektedir. Bu durum, okuma alışkanlığı kazandırmada okuma stratejilerinin etkili olduğu hipotezine uygun bir sonuç oluşturmaktadır.

Öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını etkileyen faktörlerden biri de okumaya ayrılan süreyle ilgilidir. Bu süreyi belirleyebilmek amacıyla öğrencilere kitap okumak için yeterli zaman bulup bulamadıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 21’de gösterilmiştir:

Tablo 21
“Kitap Okumak için Yeterli Zaman Bulabiliyor musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Kitap Okumak İçin Zaman Bulabiliyor Musunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	17	54,8	15	48,4	12	38,7	20	64,5
Hayır	0	0	3	9,7	14	45,5	3	9,7
Bazen	14	45,2	13	41,9	5	16,1	8	25,8
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki 21 numaralı tablodaki veriler incelendiğinde ön testte kontrol grubunda okumaya zaman bulabiliyor musunuz soruna evet diyenlerin oranı % 54,8 iken son testte % 38,7’ye düşmüştür. Bazen diyenlerin oranı da % 45,2 iken % 16,1’e düşmüştür. Hayır diyenlerin oranı ise ön testte % 0 iken son testte % 45,5’e yükselmiştir. Bu veriler okumaya zaman ayırma oranının düştüğünü oraya koymaktadır. Kontrol grubundaki öğrencilerin okuma alışkanlığının olumsuz yönde değiştiği görülmektedir.

Deney grubunda kitap okumaya zaman ayırıyor musunuz sorusuna evet diyenlerin oranı % 48,4’ten % 64,5’e yükselmiştir. Hayır diyenlerin oranı (% 9,7) aynı kalırken bazen diyenlerin oranı % 41,9’dan % 25,8’e düşmüştür. Bu veriler ışığında şu yorumlar yapılabilir: Deney grubunda okumaya bazen zaman ayırıp alışkanlık edinmemiş öğrenciler kitap okuma alışkanlığı kazanma anlamında olumlu

ilerleme kaydetmiştir. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın okuma alışkanlığı üzerinde olumlu etki yaptığını kanıtlamaktadır.

Öğrencilerin sahip olduğu kitap sayısı, onların kitap okuma alışkanlığı ile ipuçları veren önemli verilerden biridir. Aşağıdaki tabloda ön ve son testte kontrol ve deney grubunun sahip olduğu kitap sayılarına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 22

“Ders Kitaplarınız Dışında Kaç Kitabınız Var?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Ders kitaplarınız dışında kaç kitabınız var?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
10 ve daha az	11	35,5	14	45,2	11	35,5	7	22,6
11-50	15	48,4	11	35,5	14	45,2	18	58,1
51-100	4	12,9	5	16,1	5	16,1	5	16,1
101 ve daha fazla	1	3,2	1	3,2	1	3,2	1	3,2
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Tablo 16'daki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki öğrencilerinin ön testte % 35,5'i 10 ve daha az kitaba sahiptir, son testte de bu oran değişmemiştir. 11-50 arasında kitaba sahip olanların oranı ön testte % 48,4 iken son testte % 45,2'ye düşmüştür. 51-100 kitaba % 3,2 oranında artarken ve 101 ve daha fazla (% 3,2) kitaba sahip olanların oranı değişmemiştir.

Deney grubundaki veriler incelendiğinde ön testte 10 ve daha az kitaba sahip olanların oranı % 45,2 'den % 22,6'ya düşmüştür. 11-50 arasında kitabı olanların oranı ise % 35,5'ten % 58,1 'ye yükselmiştir. 51-100 arası kitabı olanların oranı (% 16,1) 101 ve daha fazla kitabı olanların oranı da (% 3,2) değişmemiştir.

Yukarıdaki tablodaki verilerden şu yorumlar yapılabilir: Deney grubunda kitap satın alma ile ilgili bir eğilim görülmektedir. Bu durum özellikle 11-50 arası kitabı olan öğrencilerin oranındaki artışta görülmektedir. Kontrol grubundaki öğrencilerin kitap miktarına ilişkin olumlu bir değişim görülmüştür ancak deney grubu kadar anlamlı bir değişim oluşturduğunu söyleyemez. Buradaki veriler, deney grubunun okuma alışkanlığı kazanmasında okuma stratejilerinin etkili olduğu görüşünü desteklemektedir.

Öğrencilerin bir yılda okuduğu kitap sayısı onların okuma alışkanlığını derecesini gösterir. Aşağıdaki tabloda bir yılda ne kadar kitap okuduklarına ilişkin veriler bulunmaktadır.

Tablo 23
“Son Bir Yılda Kaç Kitap Okudunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Son bir yılda kaç kitap okudunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1-5	11	35,5	4	12,9	10	32,2	2	6,5
6-10	6	19,4	11	35,5	12	38,7	7	22,9
11-20	11	35,5	12	38,7	8	25,8	16	51,6
21-50	2	6,4	3	9,7	0	0	4	12,9
51 ve daha fazla	1	3,2	1	3,2	1	3,2	2	6,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki 23 numaralı tablodaki veriler incelendiğinde kontrol grubu ön testte 1-5 kitap okuduğunu söyleyen öğrencilerin oranı % 35,5 iken % 32,2'ye gerilemiştir. 6-10 arası kitap okuyanların oranı % 19,4 iken % 38,7'ye yükselmiştir. 11-20 diyenlerin oranı % 35,5 iken % 25,8'e gerilemiştir. 21-50 diyenlerin oranı %

6,4 iken % 0'a düşmüştür. 51 ve daha fazla diyenlerin oranı da (% 3,2) değişmemiştir.

Deney grubunda ise 1-5 arasında kitap okuyanların oranı % 12,9'dan % 6,5'e gerilemiştir. 6-10 arasında kitap okuyanların oranı % 35,5'ten % 22,9'a gerilemiştir. 11-20 diyenlerin oranı 38,7'den 51,6'ya yükselmiştir. 21-50 arası kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı da % 9,7'den % 12,9'a yükselmiştir. 51 ve daha fazla okuyanların oranı da % 3,2'den % 6,5'e yükselmiştir.

Yukarıdaki verilerden şu yorumlar yapılabilir. Deney ve kontrol gruplarında okunan kitap sayısında artış gözlenmiştir. Kontrol grubunda "6-10 adet" kitap okuyanların sayısı % 19,4 oranında artmıştır. Diğerlerinde düşüş yaşanmıştır.

Deney grubunda ise "1-5" ve "6-10" adet kitap okuyanların oranı azalırken, "11-20 adet, 21-50 adet, 51 ve daha fazla adet" sayıda kitap okuduğunu söyleyenlerin oranında artış yaşanmıştır. Bu durum okunan kitap sayısı bakımından deney grubunda önemli değişim gözlendiğinin işaretidir. Kontrol grubunda da artış yaşanmıştır ancak deney grubu oranında değildir. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın okuma alışkanlığını olumlu etkilediğini göstermektedir.

Öğrencilerin okudukları kitap sayısını yeterli bulma durumlarını kendilerini kitap okuma alışkanlığı yönünden nasıl algıladıklarıyla ilgilidir. Aşağıdaki tablodaki veriler öğrencilerin okuduğu kitap sayısını yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili verileri içermektedir.

Tablo 24

**“Son Bir Yılda Okuduğunuz Kitap Sayısını Yeterli Buluyor Musunuz?”
Sorusuna Verilen Cevaplar**

Son bir yılda okuduğunuz kitap sayısını yeterli buluyor musunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	22	71	22	71	18	58,1	23	74,2
Hayır	9	29	9	29	13	41,9	8	25,8
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Tablodaki veriler incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinin ön testte % 71’i, son testte ise % 58,1’i okuduğu kitap sayısını yeterli bulmaktadır. Deney grubu öğrencilerinin ön testte % 71’i son testte ise % 74,2’si okuduğu kitap sayısını yeterli bulmaktadır.

Yukarıdaki veriler ışığında şu yorum yapılabilir: Kontrol grubu öğrencilerinden okuduğu kitap sayısını yeterli bulanların oranında yaşanan düşüşün sebebi; öğrencilerin ön test ile son test arasındaki süreçte yeterli sayıda kitap okuyamaması ve kitap okuma alışkanlığı ile ilgili kendilerine ilişkin algılarının değişmesi olabilir. Deney grubu için de benzer durum söz konusudur. Deney grubundaki öğrencilerinin ön test ile son test arasında okudukları kitap sayısının artış onların kendilerinin kitap okuma alışkanlığına ilişkin algılarını olumlu etkilemiş olabilir.

Bu verilerden kesin yorum yapmak zordur. Çünkü öğrencinin beklentisi, kendini algılama biçimi onun okuduğu kitap sayısını yeterli bulma durumunu değiştirir. Bazı öğrenciler yılda 5 adet kitabı yeterli görürken, bazı öğrenciler de yılda 50 kitabı yeterli görmeyebilir.

Okuduğu kitap sayısını yeterli bulmayan öğrencilere, kitap okuyamama sebepleri sorulmuştur. Aşağıdaki tabloda öğrencilerin cevaplarına ilişkin tablo yer almaktadır:

Tablo 25

“Yeterli Sayıda Kitap Okuyamamanızın Nedeni Nedir?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Yeterli kitap okuyamamanızın en önemli sebebi nedir?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Tv izlemek	1	3,2	2	6,5	2	6,5	1	3,2
Fiyatların yüksekliği	2	6,5	0	0	1	3,2	0	0
Kütüphane yetersizliği	1	3,2	0	0	0	0	0	0
TEOG sınavına hazırlanmak	0	0	0	0	0	0	1	3,2
Ders ve ödev çokluğu	2	6,5	3	9,7	3	9,7	2	6,5
Arkadaşlarla sohbet	1	3,2	1	3,2	4	12,9	2	6,5
Bilgisayarda vakit geçirmem	2	6,5	3	9,7	3	9,7	2	6,5
Okuduklarım yeterlidir.	22	71	22	71	18	58,1	23	74,2
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında kontrol grubundaki öğrencilerin % 3,2’si yeterli sayıda kitap okuyamama sebebi olarak televizyon izlemek, yine aynı oranlarda kütüphanelerin yetersizliği, arkadaşlarla sohbet gibi cevaplar vermiştir. %

6,5'i yeterli sayıda kitap okuyamama sebebi olarak kitap fiyatlarının yüksekliğini göstermiştir. Yine aynı oranlarda kitap okuyamama sebebi olarak ders ve ödevlerin çokluğu, bilgisayarda vakit geçirmek gösterilmiştir. Son testte ise yeterli sayıda kitap okuyamama sebebi olarak kontrol grubundaki öğrencilerin % 6,5'i televizyon izlemeyi göstermiş, % 3,2'si kitap fiyatlarının yüksekliği cevabını vermiş, öğrencilerin % 9,7'si ders ve ödevlerin çokluğundan şikayet etmiş, % 12,9'u arkadaşlarıyla sohbet ettiği için yeterli sayıda kitap okuyamadığını belirtmiş, yine % 9,7'si bilgisayarda vakit geçirdiği için yeterli sayıda kitap okuyamadığını söylemiştir.

Deney grubuna ait verilerden ise şu sonuçlar ortaya çıkmıştır: Ön testte deney grubundaki öğrencilerin % 6,5'i yeterli sayıda kitap okuyamama sebebi olarak televizyon izlemeyi göstermiş, % 9,7 ders ve ödevleri çok olduğu için yeterli sayıda kitap okuyamadığını belirtmiş, % 3,2'si arkadaşlarıyla sohbet ettiği için yeteri kadar kitap okuyamadığını, % 9,7'si ise bilgisayarda vakit geçirdiği için yeterli sayıda kitap okuyamadığını ifade etmiştir. Son testteki verilerde de öğrencilerin %3,2'si televizyon izlediği için yeterli sayıda kitap okuyamadığını belirtmiştir. Yine % 3,2'si Teog sınavına hazırlandığı için yeterli sayıda kitap okuyamadığını ifade etmiş, % 6,5'i ders ve ödev çokluğundan, % 6,5'i arkadaşlarıyla sohbet ettiği için, yine % 6,5'i bilgisayarda vakit geçirdiği için kitap okuyamadığını söylemiştir.

Okumaya yönelik olumlu tutum geliştirmek bireysel tercihlerle yakından ilgilidir. Ancak okumaya yönelik ilginin oluşmasında bireyin isteği kadar onu yönlendiren etkenlerin de dikkate alınması gerekir. (Balcı,2009: 218) Bu durumdan hareketle öğrencilere kendi istekleri dışında kimlerin onları okumaya yönlendirdiği sorulmuştur. Bu soruya ilişkin bulgular Tablo 26' da gösterilmiştir:

Tablo 26

“Sizi Okumaya Kim Yönlendirmektedir?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Sizi okumaya kim yönlendirmektedir?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Annem-babam	16	51,6	17	54,8	16	51,6	18	58,1
Öğretmenlerim	13	41,9	10	32,3	10	32,3	10	32,3
Arkadaşlarım	0	0	0	0	3	9,7	2	6,5
Kardeşlerim	1	3,2	2	6,5	1	3,2	1	3,2
Diğer	1	3,2	2	6,5	1	3,2	0	0
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki veriler incelendiğinde kontrol grubu öğrencileri ön ve son testte aynı oranda (%51,6) kendilerini okumaya yönlendiren kişinin anne ve babası olduğunu belirtmiştir. Kontrol grubunu yönlendiren diğer kişiler ise öğretmenleridir. Ön testte öğretmenlerim diyenlerin oranı % 41,9 iken son testte % 32,3 olarak bulunmuştur. Arkadaşım yönlendiriyor diyenlerin oranı % 0'dan % 9,7'lere yükselmiştir. Diğer diyenlerin oranı da % 3,2'dir. Ve açıklamada kendilerini kimsenin yönlendirmediğini ifade etmişlerdir.

Deney grubunda ön testte kendilerini okumaya yönlendiren kişilerin anne-babası olduğunu söyleyenlerin oranı % 54,8 iken son testte % 58,1'e yükselmiştir. Kendilerini öğretmenlerin yönlendirdiğini söyleyen deney grubu öğrencilerin oranında (% 32,3) bir değişik gözlenmemiştir. Arkadaşlarının kendisini yönlendirdiğini söyleyenlerin oranı % 0'dan % 6,5' e yükselmiştir. Kardeşlerinin kendisini yönlendirdiğini söyleyenlerin oranı da % 6,5'ten % 3,2' ye gerilemiştir. Ön testte kendisini yönlendiren kimsenin olmadığını belirten (diğer) oranı % 6,5 iken son testte bu oran % 0'dır.

Bu sonuçlara göre öğrenciler, okumaya kendi istekleri dışında yönlendiren kişiler sıralamasında ilk sırada “anne ve babalarını” göstermişlerdir. Bunu öğretmenler izlemiştir. Bu durum anne babaların ve öğretmenlerin okuma alışkanlığı kazandırmada önemli bir yer tuttuğunu kanıtlamaktadır.

Okuma alışkanlığının kazanılmasında ve okumaya olumlu tutum gelişmesinde çeşitli faktörler etkilidir. Okuma alışkanlığı kazanmak, düzenli bir okuma faaliyetini beraberinde getirir. Okunan kitapların seçimi ve bu seçimde dikkat edilen unsurları belirlemek okuma ilgi ve alışkanlığına ilişkin daha gerçekçi değerlendirmelerin yapılmasını da sağlayacaktır. İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin okumak için seçtikleri kitaplarda öncelikli olarak neye dikkat ettiklerine ilişkin tercihleri Tablo 27’de gösterilmiştir:

Tablo 27

**“Okumak İçin Seçtiğiniz Kitaplarda En Çok Neye Dikkat Edersiniz?” Sorusuna
Verilen Cevaplar**

Okumak için seçtiğiniz kitaplarda en çok neye dikkat edersiniz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Dış görünüme ve kapağına, kalınlığına	2	6,5	4	12,9	8	25,8	2	6,5
Sayfaların resimli olması	7	22,6	3	9,7	0	0	2	3,2
Konusuna	16	51,6	13	41,9	15	45,8	22	71
Yazarına	2	6,5	3	9,7	5	16,1	3	9,7
Tavsiye edilmesine	2	6,5	7	22,6	3	9,7	2	6,5
Kitabın çok satmasına	2	6,5	1	3,2	0	0	0	0
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Tablo 27’deki veriler incelendiğinde kontrol grubunda dış görünüm ve kapağa dikkat edenlerin oranı ön testte % 6,5, son testte ise 25,8’dir. Sayfaların resimli olmasına dikkat edenlerin oranı ön testte % 22,6, son testte % 0’dır. Kitabın konusuna dikkat edenlerin oranı ise 51’6 iken son testte 45,8’dir. Kitabın yazarına dikkat edenlerin oranı ön testte % 6,5 iken son testte % 16,1’dir. Tavsiye edilmesine dikkat edenlerin oranı % 6,5 iken son testte % 9,7 olarak belirlenmiştir. Kitabın çok satmasına dikkat edenlerin oranı ön testte % 6,5 iken son testte % 0 gerilemiştir.

Deney grubunda dış görünüm, kapak ve kalınlığa dikkat edenlerin oranı % 12,9’dan % 6,5’e gerilemiştir. Sayfaların resimli olmasına dikkat edenlerin oranı % 9,7’den % 6,5’e gerilemiştir. Kitabın konusuna dikkat edenlerin oranı ön testte 41,9 iken son testte % 71’e yükselmiştir. Yazarına dikkat edenlerin oranı (% 9,7)

değişmemiştir. Tavsiye edilmesine dikkat edenlerin oranı % 22,6'dan % 6,5'e gerilemiştir. Kitabın çok satmasına dikkat edenlerin oranı % 3,2'den % 0'a düşmüştür.

Yukarıdaki bulgular ışığında şu yorumlar yapılabilir: Deney ve kontrol grubu öğrencileri en çok kitabın konusuna dikkat etmektedir. Deney grubunda bu oran ön testte % 41,9 iken son testte % 71'e yükselmiştir. Bu durum öğrencilerin kitap seçiminde daha bilinçli şekilde hareket etmeye başladıklarını, biçimsel (kalınlık, kapak, sayfaların resimli olması vb.) özelliklerden çok içeriksel özelliklere dikkat etmeye başladıklarını gösterir.

Kitabın dış görünümü, kapağı, resimli sayfaların varlığı gibi daha çok şekil özellikleri ve çok satılması gibi popülerlik niteliklerine çok fazla önceliğin verilmemesi aslında öğrencilerin okuma alışkanlıklarının bilinçli tercihlerle oluşturulduğunu göstermesi açısından önemlidir. (Balcı, 2009:228)

Bu durumda okuma stratejilerini kullanmak, öğrencilerin daha bilinçli tercihler yapmasına olanak verir. Öğrencinin bilinçli tercihler yaparak belirlediği amaca uygun kitap seçmesi, okuma alışkanlığı kazanmasında önemlidir.

Son dönemde televizyon, internet aracılığıyla yapılan reklamlar insanların tercihlerini etkilemektedir. Çocuklar da televizyonda izlediği diziler ve filmlerden etkilenmektedir. Tercih ve yönlendirme kaygısı olmasa da kitaplardan uyarlanan sinema filmleri ve diziler kitaplara ilgiyi etkileyebilmektedir. Bu amaçla öğrencilere okumak için seçtikleri kitaptan uyarlanmış sinema ve dizi filmlerin varlığının seçimlerini etkileyip etkilemediği sorulmuş ve sonuçlar Tablo 28'de gösterilmiştir:

Tablo 28

“Okumak için Seçtiğiniz Kitaptan Uyarlanmış Televizyon Dizisinin, Filmin Olması Kitap Seçiminizi Etkiler mi?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Seçtiğiniz kitaptan uyarlanmış dizinin, filmin olması kitap seçiminizi etkiler mi?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	9	29	15	48,4	16	51,6	11	35,5
Hayır	22	71	16	51,6	15	48,4	20	64,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki 28 numaralı tablo incelendiğinde kontrol grubunun evet cevabı % 29’dan % 51,6’ya yükselirken deney grubunun evet cevabı % 48,4’ten % 35,5’e gerilemiştir. Bu durum kontrol grubunun televizyon ve sinemaya uyarlanmış kitaplara daha çok yöneldiğini, deney grubunun ise bu durumdan etkilenme oranının düştüğünü göstermektedir. Bu durum yine deney grubunun kitap seçiminde daha bilinçli tercihler yapmaya başladığı savını desteklemektedir.

Kitap okuma alışkanlığı kazanmış bireylerde görülen davranışlardan biri de kitap satın alma ve kitaba para ayırmaktır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin kitap satın almak için her ay para ayırabilme oranlarına ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 29

“Kitap Satın Almak için Her Ay Para Ayırıyor musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Kitap satın almak için her ay para ayırıyor musunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	17	54,8	15	48,4	17	54,8	20	64,5
Hayır	14	45,2	16	51,6	14	45,8	11	35,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Kontrol grubunda kitap satın almak için para ayıranların oranı ön ve son testte % 54,8 olmuş ve değişim gözlenmemiştir. Deney grubunda ise ön testte % 48,4 iken son testte % 64,5'e yükselmiştir. Bu durum öğrencilerin alışkanlık kazanmak için çok önemli olan adımı atma yani kendilerine kitap alma konusunda olumlu bir gelişme gösterdiklerinin kanıtıdır. Oranın daha yüksek olması arzu edilen bir durumdur ancak demografik bilgilerde görüldüğü gibi ailelerin yaklaşık dörtte üçü asgari maaş düzeyinde gelire sahiptir. Bu durum kitap satın alabilme güçlerini etkiliyor olabilir.

Anne ve babaların çocuklarına kitap satın alma oranlarını belirleyebilmek için öğrencilere ailelerinin kendilerine ders kitabı dışında kitap alıp almadıkları sorulmuştur. Aşağıdaki tabloda bu soruya verilen yanıtlar yer almaktadır:

Tablo 30

“Anne Babanız Size Ders Kitabı Dışında Okumanız için Kitap Satın Alır mı?”

Sorusuna Verilen Cevaplar

Anne babanız size ders kitabı dışında okumanız için kitap satın alır mı?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Hayır almazlar	4	12,9	5	16,1	5	16,1	5	16,1
Bazen alırlar.	23	74,2	18	58,1	19	60	19	61
Sık sık alırlar	4	12,9	8	25,8	7	22,9	7	22,9
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Tablo 30 incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinden ön testte hayır almazlar diyenlerin oranı % 12,9 iken son testte bu oran % 16,1'e yükselmiştir. Bazen alırlar diyenlerin oranı da ön testte % 74,2 son testte %60'a düşmüştür. Sık sık alırlar diyenlerin oranı ise ön testte % 12,9, son testte de % 22,9 olarak belirlenmiştir.

Deney grubunda hayır almazlar diyenlerin oranı ön test ve son testte (16,1) aynıdır. Bazen alırlar diyenlerin oranı %58,1'den %61'e yükselirken, sık sık alırlar diyenlerin oranı % 25,8'den % 22,9'a gerilemiştir.

Yukarıdaki veriler ışığında kontrol grubunda ailelerin kitap alma oranında olumlu bir gelişme gözlenirken deney grubunda önemli bir değişiklik gözlenmemiştir. Bu durum deney grubu için iki şekilde yorumlanabilir. Birincisi aileler çocukların kitap okumalarına gereken önemi vermiyor olabilir. İkincisi ise maddi sıkıntılar nedeniyle yeterli sayıda kitap alamıyor olabilirler.

Okuma alışkanlığının kazanılmasında ve okumaya karşı olumlu tutumun yerleşmesinde kişilerin okuma amaçları da önemlidir. Okuma iyi vakit geçirmenin bir aracı olarak görülebileceği gibi bilgiye ulaşmak için de kullanılabilir. 31 numaralı tabloda bu konuyla ilgili veriler yer almaktadır:

Tablo 31

“Neden Kitap Okuyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar Sorusuna Verilen Cevaplar

Neden kitap okuyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Boş zamanları değerlendirmek için	4	12,9	7	22,9	8	25,8	5	16,1
Kendimi yetiştirmek için	4	12,9	5	16,1	4	12,9	7	22,9
Bilgi edinmek için	12	38,7	9	29	15	48,4	11	35,5
Derslerime yardımcı olması için	5	16,1	5	16,1	3	9,7	7	22,9
Eğlenmek için	2	6,5	0	0	1	3,2	0	0
İyi meslek sahibi olmak için	4	12,9	5	16,1	0	0	1	3,2
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde kontrol grubunda ön testte boş zamanlarımı değerlendirmek için okurum diyenlerin oranı % 12,9’dan 25,8’e yükselmiştir. Kendimi yetiştirmek için okurum diyenlerin oranı ön testte ve son testte (12,9) aynıdır. Bilgi edinmek için diyenlerin oranı ön testte % 38,7 iken son testte % 48,4’tür. Derslerime yardımcı olması için diyenlerin oranı % 16,1’den % 9,7’ye

düşmüştür. İyi meslek sahibi olmak için okuyorum diyenlerin oranı da % 12,9'dan % 0'a gerilemiştir. Bu veriler kontrol grubundaki öğrencilerin daha çok bilgi edinmek için okuduklarını göstermektedir.

Deney grubuna ilişkin veriler incelendiğinde boş zamanımı değerlendirmek için okurum diyenlerin oranı % 22,9'dan % 16,1'e gerilemiştir. Kendimi yetiştirmek için diyenlerin oranı ise 16,1'den % 22,9'a yükselmiştir. Bilgi edinmek için okurum diyenlerin oranı % 29'dan % 35,5'e yükselmiştir. Derslerime yardımcı olması için okurum diyenlerin oranı da % 16,1'den % 22,9'a yükselmiştir. İyi meslek sahibi olmak için okurum diyenlerin oranı da % 16,1'den % 3,2'ye gerilemiştir.

Yukarıdaki bulgular ışığında deney grubu öğrencilerinin okuma amaçları değişkenlik gösterdiği sonucuna ulaşılabilir. Öğrencilerin okuma amaçları, okudukları metinden, hayattan, gelecekte beklenenleri doğrultusunda değişkenlik gösterebilir.

Okumanın bir alışkanlık olarak yerleşmesinin önemli göstergelerinden biri de okumaya düzenli olarak zaman ayrılmasıdır. Kişisel özellikler gereği ayrılan zaman dilimi günün farklı bölümlerini kapsasa da önemli olan okumaya zaman ayırmaktır.

Aşağıdaki tabloda öğrencilerin okumaya ayırdıkları zaman dilimleri gösterilmektedir.

Tablo 32

“Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Her gün	2	6,5	5	16,1	5	16,1	6	19,4
Hafta sonları	14	45,2	7	22,6	11	35,5	6	19,4
Yaz tatillerinde	3	9,7	4	12,9	4	12,9	4	12,9
Fırsat bulduğum her an	12	38,7	15	48,4	11	35,5	15	48,4
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde her gün okurum diyenlerin oranı ön testte % 6,5, son testte % 16,1 olarak belirlenmiştir. Hafta sonu okurum diyenlerin oranı da ön testte % 45,2, son testte % 35,5'tir. Yaz tatillerinde okurum diyenlerin oranı % 9,7 iken son testte % 12,9'dur. Fırsat bulduğum her an okurum diyenlerin oranı ön testte % 38,7 son testte % 35,5'tir.

Deney grubu verileri ise şöyledir: Her gün okurum diyenlerin oranı ön testte % 16,1 iken son testte 19,4'tür. Hafta sonları okurum diyenlerin oranı da ön testte % 22,6 son testte % 19,4 olarak belirlenmiştir. Yaz tatilinde okurum diyenlerin oranı (%12,9) değişmemiştir. Fırsat bulduğum her an okurum diyenlerin oranı ön ve son testte (% 48,4) aynıdır.

Öğrencilerin okuma için ayırdıkları zaman dilimine ilişkin bulgular incelendiğinde deney grubu öğrencilerin yaklaşık yarısı (% 48,4) “fırsat bulduğu

her an kitap okuduğu” cevabını verdikleri görülmüştür. Aslında bu cevap hem olumlu hem de olumsuz bir tutumu ifade etmektedir. Öğrencilerin kitap için ayırabildiği her vakti ayırdığını söylemesi olumlu bir yaklaşımdır. Ancak bu cevap aynı zamanda öğrencilerin okuma alışkanlıklarının düzenli zaman aralıklarını kapsamadığını göstermesi açısından da önemlidir. Öğrenciler büyük oranda okumayı diğer işlerinden arta kalan zaman dilimlerinde gerçekleştirmekte, okuma için düzenli vakit ayırmamaktadır.

Tablo 33

“Hangi Türde Kitapları Okumaktan Hoşlanırsınız ?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Hangi türde kitapları okumaktan hoşlanırsınız?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Roman-Hikaye	20	64,5	20	64,5	19	61,3	19	61,3
Şiir	1	3,2	4	12,9	1	3,2	4	12,9
Tiyatro	0	0	1	3,2	1	3,2	0	0
Biyografi-Otobiyografi	1	3,2	0	0	1	3,2	1	3,2
Fen-Teknik	2	6,5	3	9,7	2	6,5	0	0
Kişisel Gelişim	4	12,9	1	3,2	3	9,7	2	6,5
Çizgi Roman	3	9,7	2	6,5	4	12,9	5	16,1
Sosyal Bilimlerle İlgili Araştırma	0	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Tablodaki veriler incelendiğinde kontrol grubunda roman-hikaye okuyanların oranı ön testte % 64,5, son testte % 61,3; şiir okuyanların oranı ön ve son testte % 3,2; tiyatro türünde eserleri okuyan öğrencilerin oranı ön testte % 3,2, son testte % 0;

biyografi-otobiyografi okuyanların oranı ön testte % 0 ve son testte % 3,2; fen ve teknik kitaplarını okuyan öğrencilerin oranı ön testte % 9,7 ve son testte % 0; kişisel gelişim kitaplarını okuduğunu söyleyen öğrencilerin oranı ön testte % 3,2, son testte % 6,5; çizgi roman kitaplarını okuyan öğrencilerin oranı ön testte % 9,7, son testte % 12,9 olarak belirlenmiştir.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde roman-hikaye okuyanların oranı ön testte % 64,5, son testte % 61,3; şiir okuyanların oranı ön ve son testte % 12,9; tiyatro türünde eserleri okuyan öğrencilerin oranı ön testte % 0, son testte % 3,2; biyografi-otobiyografi okuyanların oranı ön ve son testte % 3,2; fen ve teknik kitaplarını okuyan öğrencilerin oranı ön ve son % 6,5; kişisel gelişim kitaplarını okuduğunu söyleyen öğrencilerin oranı ön testte % 12,9, son testte % 9,7; çizgi roman kitaplarını okuyan öğrencilerin oranı ön testte % 6,5, son testte % 16,1 olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarında sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitabı okuyan öğrenci yoktur.

Yukarıdaki tabloda yer alan bilgilerden yararlanarak öğrencilerin % 60'tan fazlası roman-hikaye türünde eserleri okumayı tercih etmiştir. Bu durum ön ve son testte büyük oranda değişmemiştir.

Tablo 34

“Yüz Temel Eserden Seçerek Okuyor musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Yüz Temel Eser’den Seçerek Okuyor Musun?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	18	58,1	21	67,7	18	58,1	18	58,1
Hayır	13	41,9	10	32,3	13	41,9	13	41,9
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinin % 58,1’i yüz temel eserden seçerek kitap okuduklarını belirtmiştir. Deney grubu öğrencilerinin ise ön testte % 67,7’si son testte ise % 58,1’i yüz temel eser içerisinde seçerek kitap okuduklarını ifade etmiştir.

Tablo 35

Kitap Okumak için Haftada Kaç Saat Süre Ayırabiliyorsunuz? Sorusuna Verilen Cevaplar

Kitap okumak için haftada kaç saat süre ayırabiliyorsunuz ?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1 saatten az	9	29	6	19,4	11	35,5	3	9,7
1-2 saat	11	35,5	11	35,5	12	38,7	13	41,9
3-5 saat	7	22,6	8	25,8	6	19,4	10	32,3
6-10 saat	3	9,7	5	16,1	1	3,2	4	12,9
10 saatten fazla	1	3,2	1	3,2	1	3,2	1	3,2
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde 1 saatten az zaman ayıranların oranı % 29'dan % 35,5'e yükselmiştir. 1-2 saat zaman ayıranların oranı % 35,5'ten % 38,7'ye yükselmiştir. 3-5 saat okuyanların oranı % 22,6'dan % 19,4'e düşmüştür. 6-10 saat arası zaman ayıranların oranı % 9,7'den % 3,2'ye düşmüştür. 10 saatten fazla okuyanların oranı % 3,2 değişmemiştir.

Deney grubuna ilişkin veriler incelendiğinde 1 saatten az okuyanların oranı % 19,4'ten % 9,7'ye düşmüştür. 1-2 saat arası okuyanların oranı ön testte % 35,5 iken son testte 41,9'a yükselmiştir. 3-5 saat okuyanların oranı ön testte 25,8'dir, son testte ise % 32,3 olarak belirlenmiştir. 6-10 saat okuyanların oranı ön testte % 16,1, son testte 12,4'tür. 10 saatten fazla okuyanların oranı ön ve son testte (% 3,2) aynıdır.

Bu bulgular ışığında şu yorumlar yapılabilir: Kontrol grubunda okumaya ayrılan zamanda önemli bir değişim gözlenmezken, deney grubunda okumaya ayrılan sürelerin artış gösterdiği görülmektedir. Bu durum okuma stratejileri kullanmanın okuma alışkanlığı kazanmaya olumlu katkı yaptığını kanıtlamaktadır.

Tablo 36

**“Hangi Türdeki Metinleri Okumaya Daha Çok İlgi Duyuyorsunuz?”
Sorusuna Verilen Cevaplar**

Hangi türdeki metinleri okumaya daha çok ilgi duyuyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Bilgilendirici	19	61,3	17	54,8	16	51,6	17	54,8
Öyküleyici	9	29	7	22,6	12	38,7	7	22,9
Şiir	3	9,7	7	22,6	3	9,7	7	22,9
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde, öğrencilerin deney ve kontrol gruplarında en çok bilgilendirici metinleri okumaya ilgi duydukları görülmektedir. Kontrol grubunda bilgilendirici metne ilgisi olduğunu söyleyenlerin oranı % 61,3'ten % 51,6'ya gerilerken öyküleyici metinleri ilgisi olduğunu söyleyenlerin oranı % 29'dan % 38,7'ye yükselmiştir. Şiire ilgisi olduğunu söyleyenlerin oranı değişmemiştir.

Deney grubunda ise ön test ve son testte ilgi duydukları metin türünde hiçbir değişiklik gözlenmemiştir. Bilgilendirici metinlere ilgi duyanların oranı % 54,8, öyküleyici metinlere ilgi duyanların oranı ile şiire ilgi duyanların oranı eşit seviyede yani % 22,9'da kalmıştır.

Bu verilerden yola çıkarak şu yorum yapılabilir: Okuma stratejilerini kullanmak, deney grubundaki öğrencilerin ilgi duydukları metin türlerinde herhangi bir değişiklik yaratmamıştır. Kontrol grubunda gözlenen değişikliğin ise çeşitli sebepleri olabilir. Örneğin, öğrencilerin son okudukları kitabın türü onların metin türleri ile ilgili görüşlerini ve ilgilerini değiştirmiş olabilir.

Tablo 37

“Hangi Sıklıkla Gazete Okursunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Hangi sıklıkla gazete okursunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Her gün	1	3,2	1	3,2	4	12,9	9	29
Hafta sonları	8	25,5	9	29	12	38,7	9	29
Haftada birkaç gün	11	35,5	6	19,4	2	6,5	6	19,4
Gazete okumuyorum	11	35,5	15	48,4	13	41,9	7	22,9
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki veriler incelendiğinde, kontrol grubundaki öğrencilerden her gün gazete okuyanların oranı ön testte % 3,2 iken son testte % 12,9'a; hafta sonları gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı da yine %25,5'ten % 38,7'ye yükselmiştir. Haftada birkaç gün gazete okuyorum diyenlerin oranı ise % 35,5'ten % 6,5'e gerilemiştir. Gazete okumadığını söyleyenlerin oranı da 35,5'ten % 41,9'a yükselmiştir.

Deney grubundaki veriler incelendiğinde her gün gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte % 3,2 iken son testte % 29'a yükselirken; yalnızca hafta sonları gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı (% 29) ile değişmemiştir. Gazete okumuyorum diyenlerin oranı % 48,4'ten % 22,9'a gerilemiştir.

Yukarıdaki veriler ışığında şu yorum yapılabilir. Kontrol grubu her gün gazete okuyanların oranında % 9,7 oranında artış olumlu bir gelişme olarak yorumlanabilirken, gazete okumuyorum diyenlerin oranındaki (% 6,5) artış da olumsuz bir gelişmedir. Deney grubunda her gün okuyanların oranında % 25,5'lik artış ile gazete okumayanların oranında % 25,5'lik azalma gazete okuma alışkanlığının olumlu bir gelişim gösterdiğinin kanıtıdır.

Tablo 38

“Gazete Okuyamama Nedeniniz Nedir?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Gazete okuyamama nedeniniz nedir?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Maddi imkansızlıklar	2	6,5	4	12,9	2	6,5	1	3,2
Zamanım yok	3	9,7	4	12,9	3	9,7	6	19,4
Sıkılıyorum	4	12,9	5	16,1	7	22,9	6	19,4
Gazete okumanın gerekli olduğuna inanmıyorum	2	6,5	4	12,9	1	3,2	1	3,2
Okuyorum	20	58,1	14	45,2	18	58,1	17	54,8
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde öğrencilerin ön testte % 12,9’u son testte ise % 22,9’u gazete okuyamama sebebi olarak sıkılıyorum seçeneğini işaretlemiştir. Deney grubundaki öğrencilerin ön testte % 16,1’i son testte % 19,4’ü sıkıldığı için gazete okuyamadığını söylemiştir. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin çoğu gazete okuyamama sebebi olarak sıkılmalarını gösterirken, zamanım yok, maddi imkanlarım yeterli değil, gazete okumanın gerekli olduğunu düşünmüyorum diyen öğrenciler de bulunmaktadır.

Tablo 39

“Düzenli Olarak Kaç Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Düzenli olarak kaç gazete okuyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Bir	15	48,4	9	29	11	35,5	15	48,4
İki	3	9,7	5	16,1	4	12,9	5	16,1
Üç	2	6,5	2	6,5	2	6,5	1	3,2
Diğer	12	38,7	15	48,4	13	41,9	10	32,3
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki öğrencilerden ön testte bir gazete okuyorum diye cevap verenlerin oranı % 48,4 iken son testte % 35,5'e gerilemiştir. Kontrol grubunda iki gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte %9,7 iken, son testte % 12,9 olmuştur. Üç gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı, ön test ve son testte değişmemiştir (% 6,5). Dört gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı ise % 0'dır. Diğer diyenlerin oranı ön testte % 38,7 iken son testte % 41,9 olmuştur. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler her gün düzenli gazete okumadıklarını, hiç gazete okumadıklarını ya da arada sırada okuduklarını ifade etmişlerdir. Kontrol grubu öğrencilerinde düzenli gazete okuyanların oranında bir düşüş yaşandığı söylenebilir.

Deney grubu öğrencilerine ait veriler incelendiğinde, ön testte düzenli olarak bir gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı % 29 iken son testte % 48,4'e yükselmiştir. Ön ve son testte iki gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı % 16,1'e değişmemiş, üç gazete okuyorum diyenlerin oranı ise % 6,5'ten % 3,2'e gerilemiştir. Dört gazete okuyorum diyenlerin oranı ön ve son testte % 0'dır Diğer seçeneğini işaretleyenlerin oranı %48,4'ten % 32,3'e düşmüştür. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler,

açıklama bölümünde her gün düzenli gazete okumadıklarını, hiç okumadıklarını ya da bazen okuduklarını ifade etmişlerdir.

Deney grubundaki öğrencilerden özellikle diğer seçeneği işaretleyen oranında düşüş nedeniyle şu yorum yapılabilir: Okuma stratejilerini kullanmak, öğrencilerin düzenli gazete okuma alışkanlıklarını olumlu yönde etkilemiştir. Çünkü diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler, açıklama bölümünde düzenli gazete okumadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 40

“Okuduğunuz Gazeteye Nasıl Ulaşıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Okuduğunuz gazeteye nasıl ulaşıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ailem satın alıyor	14	58,1	18	58,1	14	45,2	19	61,3
Kütüphanelerde okuyorum	3	9,7	2	6,5	1	3,2	0	0
İnternette takip ediyorum	3	9,7	1	3,2	4	12,9	4	12,9
Tanıdıklarım ve arkadaşlarım vasıtasıyla	3	9,7	0	0	0	0	6	19,4
Diğer	11	35,5	11	35,5	12	38,7	2	6,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde, ön testte (% 58,1) ve son testte (% 51,6) öğrencilerin yarısından fazlası veya yarıya yakını ailelerinin gazete satın aldığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin ön testte % 9,7’si son testte ise % 3,2’si kütüphanelerde gazete okuduğunu belirtmiştir. İnternette takip ediyorum diyenlerin oranı ön testte % 9,7 son testte %12,9 olmuştur. Kontrol grubundaki öğrencilerin ön testte, arkadaşları ve tanıdıkları vasıtasıyla gazete okuyanların oran % 9,7 iken son

testte hiçbir öğrenci tanıdıkları ve arkadaşları vasıtasıyla okumamaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ise açıklama bölümünde hiç gazete okumadıklarını ya da düzenli olarak gazete almadıklarını ifade etmiştir. Ön testte % 35,5 son testte % 38,7 oranında diğer seçeneği işaretlenmiştir.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde, öğrencilerin yarısından fazlası ön test (%58,1) ve son testte (% 61,3) gazeteyi ailelerinin aldığını ifade etmiştir. Kütüphaneden okuyan öğrenci oranı % 6,5'ten %0'a düşmüştür. İnternette takip edenlerin oranı % 3,2'den % 12,9'a, tanıdıklarım arkadaşlarım vasıtasıyla okuyorum diyenlerin oranı da % 0'dan % 19,4'e yükselmiştir. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler, düzenli gazete almadıklarını ya da gazete okumadıklarını ifade etmişlerdir. Diğer diyenlerin oranı % 35,5'ten % 6,5'e gerilemiştir.

Yukarıdaki verilerin ışığında kontrol grubundaki öğrencilerin gazeteye ulaşma durumlarında olumlu bir değişiklik gözlenmemiştir. Çünkü diğer seçeneği işaretleyenlerin oranı az da olsa (% 3,2 oranında) artmıştır. Bu durum öğrencilerin gazeteye ulaşma gayretinin az da olsa düştüğünü veya olumlu bir değişim olmadığını gösterir.

Deney grubuna ait veriler yorumlandığında öğrencilerin gazete okuma isteği ve gazeteye ulaşma gayretinde olumlu bir değişim gözlenmiştir. Öğrenciler internette veya arkadaşları aracılığıyla gazete okumaya yönelmiştir. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler düzenli gazete okumadıklarını ya da hiç okumadıklarını ifade ettikleri için, diğer seçeneğini işaretleyenlerin oranında düşüş olması da öğrencilerin gazete okuma alışkanlığında olumlu bir değişim gözlemlendiğine kanıt olarak gösterilebilir.

Tablo 41

“Niçin Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Niçin Gazete Okuyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Eğlenmek/keyifli vakit geçirmek için	2	6,5	3	9,7	1	3,2	6	19,4
Bilgi almak için	11	35,5	11	35,5	7	22,9	12	38,7
Gündemi takip etmek için	7	22,9	6	19,4	11	35,5	11	35,5
Diğer	11	35,5	11	35,5	12	38,7	2	6,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tablodan yararlanarak kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde eğlenmek, keyifli vakit geçirmek için gazete okuyanların oranı ön testte % 6,5 iken son testte % 3,2'ye gerilemiştir. Bilgi almak için gazete okuyanların oranı ön testte % 35,5 iken son testte % 22,9; gündemi takip etmek isteyenlerin oranı ön testte % 22,9, son testte % 35,5 olarak belirlenmiştir. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ön testte % 35,5 son testte % 38,7 oranındadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler açıklama bölümüne gazete okumadıklarını yazmışlardır.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde ise ön testte keyifli vakit geçirmek, eğlenmek için gazete okuyanların oranı % 6,5 iken son testte % 19,4; bilgi almak için gazete okuyanların oranı ön testte % 35,5 iken son testte % 38,7; gündemi takip etmek için gazete okuyanların oranı ön testte % 19,4, son testte % 35,5; diğer seçeneğini işaretleyenlerin oranı da ön testte % 35,5, son testte % 6,5 olarak belirlenmiştir. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler açıklama bölümünü ya boş bırakmış ya da gazete okumadıklarını ifade etmişlerdir.

Yukarıdaki veriler şunu göstermektedir: Öğrenciler çeşitli okuma amaçlarına göre gazete okumaktadır. Öğrencilerin gazete ile ilgili amaçları onların gazete okumalarına yön vermektedir. Bir amacın diğer amaçtan üstünlüğü söz konusu değildir. Bilgi almak için okumak olumlu, eğlenmek için okumak olumsuzdur denilemez. Bu sebeple bu verilerde gazete okumadığını ifade eden öğrenciler ve açıklama bölümünü boş bırakan öğrencilerin oranı önemlidir. Bu durumdan hareketle deney grubunda diğer seçeneğini işaretleyenlerin % 29 oranının azalması öğrencilerin gazete okuma yönünde olumlu gelişme gösterdikleri yorumunu yapmamıza olanak vermiştir.

Tablo 42

**“Gazete Okumak için Günde Ne Kadar Zaman Ayırıyorsunuz?”
Sorusuna Verilen Cevaplar**

Gazete okumak için günde ne kadar zaman ayırıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Hiç okumam	11	35,5	15	48,4	14	45,2	5	16,1
0-30 dakika	10	32,3	9	29	9	29	9	29
31-60 dakika	9	29	5	16,1	7	22,9	12	38,7
61-90 dakika	1	3,2	2	9,7	1	3,2	5	16,1
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinin ön testte % 35,5’i son testte ise % 45,2’si hiç gazete okumadıklarını belirtmiştir. 0-30 dakika arasında kitap okurum diyenlerin oranı ön testte % 32,3 son testte % 29’dur. 31-60 dakika arasında okuyanların oranı ön testte % 29 son testte % 22,9, 61-90 dakika okuyanların oranı da % 3,2’dir.

Deney grubundaki öğrencilerin ön testte % 48,4'ü, son testte ise % 16,1'i hiç gazete okumadıklarını belirtmiştir. 0-30 dakika gazete okuyorum diyenlerin oranı ön ve son testte % 29'dur. 31-60 dakika arasında kitap okuyanların oranı % 16,1, son testte ise % 38,7'dir. 61-90 dakika arasında kitap okuyanların oranı ise ön testte % 9,7, son testte de % 16,1'dir.

Gazete okumak için ne kadar zaman ayırıyorsunuz sorusuna verilen cevaplar ışığında kontrol grubu öğrencilerinin gazete okuma alışkanlığında olumlu bir gelişme gözlenmezken, deney grubunda özellikle hiç okumam diyenlerin oranındaki % 32,3'lük azalma deney grubundaki öğrencilerin gazete okuma alışkanlığında olumlu gelişim gözlendiğinin kanıtıdır.

Tablo 43

“Okuduğunuz Gazetenin En Çok İlgi Duyduğunuz Sayfaları Hangileridir?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Okuduğunuz gazetenin en çok ilgi duyduğunuz sayfaları hangileridir?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Politika	0	0	1	3,2	0	0	2	6,5
Dünya haberleri	3	9,7	0	0	2	6,5	3	9,7
Ekonomi Haberleri	0	0	0	0	0	0	0	0
Spor haberleri	12	38,7	10	32,3	11	35,5	11	35,5
Kültür-Sanat	0	0	0	0	0	0	1	3,2
Magazin	0	0	5	16,1	1	3,2	3	9,7
Bulmaca	10	32,3	9	29	6	19,4	2	6,5
Sağlık	0	0	2	6,5	1	3,2	0	0
Köşe yazısı	0	0	0	0	1	3,2	0	0
Karikatürler	2	6,5	2	6,5	4	12,9	4	12,9
Röportaj	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer	4	12,9	2	6,5	5	16,1	1	3,2
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki öğrenciler gazetelerin politika, ekonomi haberleri, röportaj ve kültür-sanat haberleri sayfalarına ilgi duymamaktadır. Bu durumun sebebi öğrencilerin yaşları olabilir. Kontrol grubundaki öğrencilerden ön testte %9,7 son testte dünya haberlerine ilgi duyanların oranı % 6,5; spor haberlerine ilgi duyanların oranı ön testte % 38,7, son testte % 35,5; magazin haberlerine ilgi duyanların oranı ön testte % 0, son testte % 3,2; bulmaca sayfalarına

ilgi duyanların oranı ön testte % 32,3 son testte % 19,4; sağlık haberlerine ve köşe yazılarına ilgi duyanların oranı ön testte % 0, son testte % 3,2; karikatür sayfalarına ilgi duyanların oranı ön testte % 6,5, son testte 12,9; diğer seçeneğini işaretleyenlerin oranı da ön testte % 12,9, son testte % 16,1 olarak ölçülmüştür. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ya soruyu boş bırakmış ya da gazete okumadıklarını ifade etmişlerdir.

Yukarıdaki veriler incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin gazetelerin ekonomi, röportaj ve köşe yazısı bölümlerine hiç ilgi duymadıkları belirlenmiştir. Deney grubundaki öğrencilerden politika haberlerini ilgi duyanların oranı ön testte % 3,2, son testte % 6,5; dünya haberlerini ilgi duyanların oranı ön testte % 0 son testte %9,7; spor haberlerine ilgi duyanların oranı ön testte % 32,3, son testte % 35,5; kültür sanat haberlerine ilgi duyanların oranı ön testte % 0, son testte % 3,2; magazin haberlerine ilgi duyanların oranı ön testte % 16,1, son testte % 9,7; bulmaca sayfalarına ilgi duyanların oranı ön testte % 29, son testte % 6,5; sağlık haberlerine ilgi duyanların oranı ön testte % 6,5, son testte % 0; karikatür sayfalarına ilgi duyanların oranı ön testte % 6,5, son testte % 12,9; diğer seçeneğini işaretleyenlerin oranı da ön testte % 6,5, son testte % 16,1 olarak belirlenmiştir. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ise gazete okumaya ilgi duymadıklarını ifade etmişlerdir.

Yukarıdaki veriler ışığında öğrencilerin gazetelerin çeşitli sayfalarına ilgi duyduklarını, iki aylık süreçte ilgilerini değişkenlik gösterdiği sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 44

“Sürekli Olarak Dergi Okur musunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Sürekli olarak dergi okur musunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	11	35,5	7	22,9	8	25,8	7	22,9
Hayır	20	64,5	24	77,5	23	74,2	24	77,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tablo incelendiğinde kontrol grubunda sürekli dergi okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte % 35,5 iken son testte 25,8’ e gerilemiştir. Bu durum kontrol grubundaki öğrencilerin dergi okuma alışkanlığında olumsuz yönde değişim olduğunu göstermektedir.

Deney grubundaki veriler incelendiğinde sürekli dergi okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte ve son testte (% 22,9) değişmemiştir. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın dergi okuma alışkanlığında herhangi bir değişiklik yaratmadığı göstermektedir.

Tablo 45

“Takip Ettiğiniz Çocuk Dergisi Var mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Takip ettiğiniz çocuk dergisi var mı?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	10	32,3	5	16,1	6	19,4	5	16,1
Hayır	21	67,7	26	83,9	25	80,6	26	83,9
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde kontrol grubunda takip ettiği dergi olduğunu söyleyenlerin oranı ön testte % 32,3 iken son testte bu oran % 19,4'e gerilemiştir.

Deney grubunda ise oran ön testte ve son testte (% 16,1) değişmemiştir. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın dergi okuma alışkanlığında herhangi bir değişiklik yaratmadığı göstermektedir.

Tablo 46

“Okulunuzda Okul Kitaplığı Var mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Okulunuzda okul kitaplığı var mı?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	0	0	0	0	0	0	0	0
Hayır	31	100	31	100	31	100	31	100
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

“Okulunuzda okul kitaplığı var mı?” sorusuna tüm öğrenciler hayır yanıtı b-vermişlerdir. Bu durum okulda okul kitaplığı olmadığını ve öğrencilerin bu durumdan haberdar olduklarını göstermektedir.

Tablo 47

“Sınıfınızda Sınıf Kitaplığı Var mı?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Sınıfınızda sınıf kitaplığı var mı?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	31	100	31	100	31	100	31	100
Hayır	0	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

“Sınıfınızda sınıf kitaplığı var mı?” sorusuna tüm öğrenciler evet yanıtını vermiştir. Bu durumda öğrencilerin en azından sınıf kitaplığına ulaşma imkanına sahip olduğu sonucu çıkarılabilir.

Tablo 48

“Okul veya Sınıf Kitaplığını Ne Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Okul veya sınıf kitaplığını ne amaçla kullanıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ödev hazırlamak	9	29	5	16,1	5	16,1	6	19,4
Kitap ödünç almak	14	45,2	14	45,2	14	45,2	20	64,5
Okul ve sınıf kitaplığını kullanmıyorum	8	25,8	12	38,7	12	38,7	5	16,1
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Okul ve sınıf kitaplığını hangi amaçla kullanıyorsunuz? Sorusuna kontrol grubu öğrencilerinden ödev hazırlamak için cevabını veren öğrencilerin oranı ön testte % 29, son testte % 16,1; ödünç kitap almak için diyenlerin oranı ön testte ve

son testte % 45,2; okul ve sınıf kitaplığını kullanmıyorum diyenlerin oranı ön testte % 25,8, son testte % 38,7 olarak belirlenmiştir.

Deney grubu öğrencilerinden ödev hazırlamak için cevabını verenlerin oranı ön testte % 16,1, son testte %19,4; kitap ödünç almak için cevabını verenlerin oranı ön testte 45,2, son testte % 64,5; okul ve sınıf kitaplığını kullanmıyorum diyenlerin oranı ön testte % 38,7 iken son testte % 16,1 olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki bulgular ışığında şu yorum yapılabilir: Kontrol grubundaki öğrencilerin kitaplık kullandığını söyleyenlerin oranı son testte düşerken, deney grubunda okul ve sınıf kitaplığını kullanmadığını söyleyenlerin oranı azalmıştır. Bu durum deney grubu öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığı kazanmada, olumlu bir değişim içinde olduğunu göstermektedir.

Tablo 49

**“Evinizin veya Okulunuz Bulunduğu Semtte Bir Halk Kütüphanesi Var mı?”
Sorusuna Verilen Cevaplar**

Evinizin veya okulunuz bulunduğu semtte bir halk kütüphanesi var mı?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	8	25,8	10	32,3	15	48,4	14	45,2
Hayır	23	74,2	21	67,7	16	51,6	17	54,8
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Evinizin veya okulunuzun bulunduğu semtte halk kütüphanesi var mı sorusuna kontrol grubunda evet cevabını verenlerin oranı, ön testte % 25,8, son testte % 48,4 olarak belirlenmiştir.

Evinizin veya okulunuzun bulunduğu semtte halk kütüphanesi var mı sorusuna deney grubunda evet cevabını verenlerin oranı, ön testte % 32,3, son testte % 45,2 olarak belirlenmiştir.

İzmir'in Buca ilçesinde halk kütüphanesi bulunmaktadır. Ancak deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin yarısından fazlası halk kütüphanesinin varlığından haberdar değildir.

Tablo 50

“Bir Halk Kütüphanesine Üye misiniz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Bir halk kütüphanesine üye misiniz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	2	6,5	2	6,5	2	6,5	2	6,5
Hayır	29	93,5	29	93,5	28	94,5	29	93,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Kontrol grubunda “Bir halk kütüphanesine üye misiniz?” sorusuna evet cevabını verenlerin oranı, ön ve son testte % 6,5 olarak belirlenmiştir. Deney grubunda “Bir halk kütüphanesine üye misiniz?” sorusuna evet cevabını verenlerin oranı, ön testte ve son testte % 6,5 olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin kontrol ve deney grubu öğrencilerinin yalnızca % 6,5'i halk kütüphanelerine üyedir. Bu durumun sebebi öğrencilerin, ailelerin bu konuda bilinçli olmamalarından kaynaklanabilir. Ayrıca teknolojinin ilerlemesi ile birlikte bilgiye ulaşma hızının artması kütüphaneye duyulan ihtiyacı azaltmış, öğrencilerin

kütüphaneye gitmek yerine evde ya da okulda araştırmaya ilgi duyduğu konuları araştırmasına olanak vermiştir. Bu durum kütüphanelere üye olma oranını düşürmüş olabilir.

Tablo 51

“Kütüphaneye Hangi Sıklıkla Gidersiniz?” Sorusuna Verilen Cevaplar

Kütüphaneye hangi sıklıkla gidersiniz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Haftada birkaç kez	2	6,5	1	3,2	2	6,5	1	3,2
Haftada bir kez	3	9,7	2	6,5	1	3,2	2	6,5
Ayda birkaç kez	4	12,9	2	6,5	3	9,7	4	12,9
Yılda birkaç kez	7	22,9	4	12,9	3	9,7	4	12,9
Hiç gitmem	15	48,4	22	71	22	71	20	64,5
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Kontrol grubu öğrencilerinden “Kütüphaneye hangi sıklıkla gidersiniz?” sorusuna haftada birkaç kez diyenlerin oranı ön ve son testte % 6,5; haftada bir kez cevabını verenlerin oranı ön testte % 9,7, son testte % 3,2; ayda birkaç kez diyenlerin oranı ön testte % 12,9, son testte % 9,7; yılda birkaç kez diyenlerin oranı ön testte % 22,9, son testte % 9,7; hiç gitmem diyenlerin oranı ön testte % 48,4 son testte % 71 olarak belirlenmiştir.

Deney grubu öğrencilerinden kütüphaneye haftada birkaç kez gidiyorum diyenlerin oranı ön ve son testte % 3,2; haftada bir kez diyenlerin oranı ön ve son testte % 6,5; ayda birkaç kez diyenlerin oranı ön testte % 6,5, son testte % 12,9; yılda

birkaç kez diyenlerin oranı ön ve son testte %12,9; hiç gitmem diyenlerin oranı % 71, son testte % 64,5 olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki veriler incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinden kütüphaneye hiç gitmem diyenlerin oranında yaklaşık % 20 oranında artış göstermiştir. Bu durum öğrencilerin kütüphaneye gitme alışkanlığında düşüş yaşandığını göstermektedir. Deney grubunda ise % 6,5 oranında bir düşüş görülmüştür. Kütüphaneye hiç gitmem diyenlerin oranında görülen bu düşüş olumlu bir durumdur ancak deney grubu öğrencilerinin % 60'ından fazlası kütüphaneye hiç gitmemektedir.

Tablo 52
“Halk Kütüphanelerini Hangi Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna
Verilen Cevaplar

Halk kütüphanelerini hangi amaçla kullanıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol		Deney		Kontrol		Deney	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ödev yapmak için	10	32,3	5	16,1	2	6,5	9	29
Ödünç kitap almak için	2	6,5	2	6,5	4	12,9	2	6,5
Kitap, dergi, gazete okumak için	4	12,9	2	6,5	11	35,5	8	25,8
Kütüphaneye gitmem	15	45,4	22	71	22	71	12	38,7
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Tablo 52’de yer alan bulgular incelendiğinde, kontrol grubu öğrencilerinin ön testte % 32,3’ü, son testte ise % 6,5’i kütüphaneyi ödev yapmak amacıyla kullandığını; ön testte % 6,5’i son testte ise % 12,9’u ödünç kitap almak amacıyla kütüphaneye gittiğini, ön testte % 12,9, son testte ise % 35,5’i kütüphaneye dergi

okumak amacıyla kullandığını söylemiştir. Kontrol grubunun ön testte % 45,4'ü son testte ise %71'i kütüphaneye gitmediğini söylemiştir.

Deney grubu öğrencilerinin ön testte % 16,1'i, son testte ise % 29'u kütüphaneyi ödev yapmak amacıyla kullandığını; ön ve son testte % 6,5'i ödünç kitap almak amacıyla kütüphaneye gittiğini, ön testte % 12,9, son testte ise % 25,8'i kütüphaneye dergi okumak amacıyla kullandığını söylemiştir. Kontrol grubunun ön testte % 71'i son testte ise %38,7'si kütüphaneye gitmediğini söylemiştir.

Kontrol grubu öğrencilerinde kütüphaneye gitmediğini söyleyenlerin oranı artarken, deney grubunda azalmıştır. Deney grubu öğrencilerinin çoğu düzenli olarak kütüphaneye gitmese de bazen çeşitli sebeplerle kütüphaneye başvurmaktadır.

4.5. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Dördüncü alt problem cümlesi “Okuma stratejilerini kullanmanın 7.sınıf öğrencilerinin okuma tutumunda öğrenci cinsiyetleri açısından fark var mıdır?”

Tablo 53

Tüm Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Ön Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	26	39,21	1019,5	267,500	0,04
Erkek	36	25,93	933,5		

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p < .05$). Kızların

okuma tutum sıra ortalaması 39,21 iken erkeklerin okuma tutum sıra ortalaması 25,93'tür. Ön testte kız öğrencilerin tutumunu erkek öğrencilerden yüksektir.

Tablo 54

Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Ön Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlara İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	13	17,81	245,50	93,500	,352
Erkek	18	14,69	255,50		

Kontrol grubu öğrencilerine ait veriler incelendiğinde ön testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık yoktur ($.05 < p$). Kız öğrencilerin sıra ortalaması 17,81 iken erkek öğrencilerin 14,69'dur. Kontrol grubundaki kız öğrencilerin tutum ortalaması erkek öğrencilere göre daha yüksektir.

Tablo 55

Deney Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Ön Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlara İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	13	21,65	247,00	43,500	,002
Erkek	18	11,92	249,00		

Deney grubu öğrencilerine ait veriler incelendiğinde ön testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık vardır ($p < .05$). Kız öğrencilerin sıra ortalaması 21,65 iken erkek öğrencilerin 11,92'dir. Deney grubundaki kız öğrencilerin tutum ortalaması erkek öğrencilere göre daha yüksektir.

Tablo 56

Tüm Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Son Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	36	35,19	915,00		
Erkek	26	28,83	1038,00	372,000	,171

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde son testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Kızların okuma tutum sıra ortalaması 35,19 iken erkeklerin tutum sıra ortalaması ise 28,83'tür. Bu durum okuma strateji kullanımının başlangıçta var olan kız ve erkek öğrenciler arasındaki tutum farkının ortadan kalktığını ortaya koymaktadır.

Tablo 57

Kontrol Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Son Testten Aldığı Toplam Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	13	18,88	254,50	79,500	,135
Erkek	18	13,92	250,50		

Kontrol grubu öğrencilerinin okuma tutum puanları incelendiğinde, son testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($.05 < p$). Kız öğrencilerin tutum ortalaması 18,88 iken erkek öğrencilerin 13,92'dir. Kız öğrencilerin okuma tutumu daha yüksektir. Ön testte ve son testte kız ile erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir fark olmamıştır.

Tablo 58

**Deney Grubu Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Son Testten Aldığı Toplam
Tutum Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçlar**

Grup	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	13	19,00	247,00	78,000	,125
Erkek	18	13,83	249,00		

Deney grubu öğrencilerinin tutum puanları incelendiğinde kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($.05 < p$). Kız öğrencilerin okuma tutum ortalaması 19,00 iken erkeklerin 13,83'tür. Bu durum deney grubunda ön testte kız ve erkek öğrenciler arasında var olan anlamlı farkın okuma strateji eğitiminin ardından kaybolduğunu ortaya koymaktadır.

4.6. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Beşinci alt problem cümlesi, “Okuma stratejilerini kullanmanın 7.sınıf öğrencilerinin okuma başarısında öğrenci cinsiyetleri açısından fark var mıdır?” şeklindedir. Aşağıdaki tablolarda bu alt problemle ilgili veriler yer almaktadır:

Tablo 59

Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Ön Test Bulguları

	n	\bar{x}	s	Sıra	Sıra	U	p
Grup				Ort.	Top.		
Kız	13	51,53	6,77	16,73	217,50	107,500	
Erkek	18	48,33	5,12	15,47	278,50		

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında ön testte, bilgilendirici metinde kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($.05 < p$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 51,53 iken erkek öğrencilerin 48,33 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin bilgilendirici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Tablo 60

Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Ön Test Bulguları

	n	\bar{x}	s	Sıra	Sıra	U	p
Grup				Ort.	Top.		
Kız	13	55,00	5,09	16,62	216,00	109,000	,767
Erkek	18	51,11	4,34	15,56	280,00		

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında ön testte, öyküleyici metinde kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı

görülmüştür ($.05 < p$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 55,00 iken erkek öğrencilerin 51,11 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin öyküleyici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Tablo 61

Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Ön Test Bulguları

	n	\bar{x}	s	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Grup							
Kız	13	63,07	6,54	18,12	235,50	89,500	,275
Erkek	18	53,33	5,54	14,47	260,50		

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında ön testte, bilgilendirici metinde, deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($.05 < p$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 63,07 iken erkek öğrencilerin 53,33 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin bilgilendirici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Tablo 62

Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Ön Test Bulguları

	n	\bar{x}	s	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Grup							
Kız	13	50,00	6,69	17,04	221,50	103,500	,594
Erkek	18	45,55	4,04	15,25	274,50		

Tablo 62’de yer alan veriler ışığında ön testte, öyküleyici metinde deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($.05 < p$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 50,00 iken erkek öğrencilerin 45,55 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin öyküleyici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Tablo 63

Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Son Test Bulguları

Grup	n	\bar{x}	s	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kız	13	48,07	4,68	17,38	226,00	99,000	,489
Erkek	18	43,61	4,21	15,00	270,00		

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında son testte, bilgilendirici metinde kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($.05 < p$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 48,07 iken erkek öğrencilerin 43,61 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin bilgilendirici testte daha başarılı olduğu belirlenmiştir.

Tablo 64**Kontrol Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Son Test Bulguları**

	n	\bar{x}	s	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Grup							
Kız	13	52,69	4,55	18,04	234,50	90,500	,293
Erkek	18	44,73	4,85	14,53	261,50		

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($.05 < p$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 52,69 iken erkek öğrencilerin 44,73 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin öyküleyici testlerde daha başarılı olduğu görülmüştür.

Tablo 65**Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Bilgilendirici Son Test Bulguları**

	n	\bar{x}	s	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Grup							
Kız	13	81,92	3,12	20,00	260,00	65,000	,038
Erkek	18	75,00	1,93	13,11	236,00		

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p < .05$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 81,92 iken erkek öğrencilerin 75,00 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin bilgilendirici testte daha başarılı olduğu belirlenmiştir.

Tablo 66

Deney Grubu Erkek ve Kız Öğrencilerinin Öyküleyici Son Test Bulguları

Grup	n	\bar{x}	s	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kız	13	81,15	4,08	16,54	215,00	110,000	,798
Erkek	18	80,55	2,45	15,61	281,00		

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler ışığında deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($.05 < p$). Kız öğrencilerin aritmetik ortalaması 81,15 iken erkek öğrencilerin 80,55 olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin öyküleyici testlerde daha başarılı olduğu görülmüştür.

4.7. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

“Okuma stratejilerini kullanmanın 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlığı kazanmasında öğrenci cinsiyetleri açısından fark var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu alt problem cümlesi ile ilgili bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 67

“Boş Zamanlarında Neler Yaparsınız?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Boş zamanda yapılanlar	Ön test				Son test			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Kitap okurum.	6	46,2	4	22,2	6	46,2	4	22,2
Gazete, dergi okurum.	0	0	2	11,1	0	0	2	11,1
Televizyon izler, radyo dinlerim.	1	7,7	1	5,6	2	15,4	3	16,7
Sinema ve/veya tiyatroya giderim.	0	0	1	5,6	1	7,7	1	5,6
Bilgisayar ve internette vakit geçiririm.	5	38,5	6	33,3	3	23,1	5	27,8
Spor yaparım.	1	7,7	3	16,7	1	7,7	3	16,7
Diğer	0	0	1	5,6	0	0	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön ve son testte en yüksek oranla (% 46,2) kitap okumayı tercih ettikleri görülmektedir. Kız öğrencilerin boş zamanlarında yaptıkları diğer etkinlik ise bilgisayar ve internette vakit geçirmektir. Kız öğrenciler gazete ve dergi okumadıklarını belirtmişlerdir.

Erkek öğrencilerin ön testte % 33,3, son testte ise % 27,8'i bilgisayar ve internette vakit geçirmektedir. Erkek öğrencilerin boş zamanlarında yaptığı diğer etkinlik ise kitap okumaktır (% 22,2). Erkek öğrencilerin en az tercih ettiği etkinlik sinema ve tiyatroya gitmektir (% 5,6).

Yukarıdaki verilerle ilgili şu yorum yapılabilir. Kontrol grubunda yer alan kız öğrenciler kitap okumaya daha fazla zaman ayırırken, erkek öğrenciler kitap okumanın yanı sıra farklı etkinliklere de zaman ayırmaktadır.

Tablo 68

“Boş Zamanlarında Neler Yaparsınız?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Boş zamanda yapılanlar	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Kitap okurum.	2	15,4	5	27,8	5	38,5	7	38,7
Gazete, dergi okurum.	1	7,7	1	5,6	2	15,4	1	5,6
Televizyon izler, radyo dinlerim.	4	30,8	4	22,2	3	23,1	3	16,7
Sinema ve/veya tiyatroya giderim.	0	0	0	0	0	0	0	0
Bilgisayar ve internette vakit geçiririm.	5	38,5	5	27,8	2	15,4	5	27,8
Spor yaparım.	1	7,7	3	16,7	1	7,7	2	11,1
Toplam	13	100	18	100	13	100	13	100

Yukarıdaki tabloda deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerden ön testte boş zamanlarda bilgisayar ve internette vakit geçiririm diyenlerin oranı en yüksekken (% 38,5) son testte en yüksek oran boş zamanlarda kitap okurum diyenlerin oranı en yüksek olmuştur (% 38,5).

Erkek öğrencilerin ön testte boş zamanlarında en çok yaptığı iki etkinlik bulunmaktadır. Bunlar, bilgisayar ve internette vakit geçirmek ve kitap okumaktır (%

27,8). Son testte ise erkek öğrencilerin % 38,7 ile boş zamanlarında en çok yaptıkları etkinlik kitap okumaktır.

Yukarıdaki verilerin ışığında şu yorumlar yapılabilir: Ön testte kız öğrencilerin % 23,1'i kitap, gazete ve dergi okurken son testte bu oran % 53,8'dir. Erkek öğrencilerden kitap, gazete, dergi okuyanların oranı ön testte % 33,3 iken son testte % 44,4 olarak belirlenmiştir. Deney grubundaki kız ve erkek öğrencilerin kitap okuma alışkanlığı kazanmasında olumlu bir değişim gerçekleşmiştir. Kız öğrencilerden kitap, dergi ve gazete okuyanların oranı erkeklerden fazladır.

Tablo 69

“Okumak için Zaman Bulabiliyor musunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okumak için zaman bulabiliyor musunuz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	7	53,8	10	55,6	6	46,2	6	33,3
Hayır	0	0	0	0	5	38,5	9	50
Bazen	6	46,2	8	44,4	2	15,4	3	16,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki kız öğrencilerin ön testte % 53,8'i son testte % 46,2'si okumak için yeterli zaman bulunduğunu söylerken, erkek öğrencilerin ön testte % 55,6'sı son testte ise % 33,3'ü okumak için zaman bulunduğunu söylemiştir.

Ön testte okumaya zaman bulamadığını söyleyen öğrenci yokken son testte kız öğrencilerin % 38,5'i erkek öğrencilerin % 50'si okumaya zaman bulamadığını belirtmiştir.

Bu veriler ışığında şu yorumlar yapılabilir: Erkek öğrencilerin okumaya zaman bulduğunu söyleyenlerin oranında önemli bir düşüş yaşanmıştır (%22,3). Kız öğrencilerde de % 7,7 oranında düşüş görülmüştür ancak erkek öğrenciler oranında değildir. Kontrol grubunda son testte özellikle okumaya zaman bulamadığını söyleyenlerin oranındaki artış (erkek öğrencilerde % 50, kız öğrencilerde % 38,5) öğrencilerin okumaya zaman ayırma yönünde olumsuz bir değişim yaşadığına kanıt olarak görülebilir.

Tablo 70

“Okumak için Zaman Bulabiliyor musunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okumak için zaman bulabiliyor musunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	7	53,8	8	44,4	9	69,2	11	61,1
Hayır	1	7,7	2	11,1	1	7,7	2	11,1
Bazen	5	38,5	8	44,4	3	23,1	5	27,8
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda yer alan verilerde deney grubunda ön testte okumaya zaman bulabildiğini söyleyen kız öğrencilerin oranı % 53,8 iken son testte bu oran % 69,2 olarak belirlenmiştir. Erkek öğrencilerden okumaya zaman bulduğunu söyleyenlerin oranı ise ön testte % 44,4, son testte ise % 61,1'dir. Okumaya zaman

bulamayan kız öğrencilerin oranı ön ve son testte % 7,7, erkek öğrencilerin oranı ise % 11,1'dir.

Bu veriler ışığında şu yorum yapılabilir: Kız öğrencilerden okumaya zaman bulduğunu söyleyenlerin oranı ön ve son testte erkek öğrencilerden yüksektir. Bu durum kız öğrencilerin erkek öğrencilerden okuma alışkanlığını kazanma konusunda erkeklerden daha başarılı olduğunu göstermektedir.

Tablo 71

“Ders Kitaplarınız Dışında Kaç Kitabınız Var?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Ders kitaplarınız dışında kaç kitabınız var?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
10 ve daha az	3	23,1	8	44,4	3	23,1	8	44,4
11-50	6	46,2	9	50	7	53,8	7	38,7
51-100	4	30,8	0	0	3	23,1	2	11,1
101 ve daha fazla	0	0	1	5,6	0	0	1	5,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki kız öğrencilerden 10 ve daha az kitaba sahip olanların oranında ön testte ve son testte değişim gözlenmezken (% 23,1), 11-50 arasında kitabı olan kız öğrencilerin sayısı % 7,7 oranında artmıştır. Erkek öğrencilerden 10 ve daha az kitaba sahip olanların oranı (% 44,4) değişmemiş ancak 51-100 arası kitaba sahip olanların oranı % 11,1 oranında artmıştır.

Yukarıdaki veriler ışığında kız ve erkek öğrenciler arasında sahip oldukları kitapların sayıları açısından önemli bir fark olmadığı görülmektedir.

Tablo 72

“Ders Kitaplarınız Dışında Kaç Kitabınız Var?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Ders kitaplarınız dışında kaç kitabınız var?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
10 ve daha az	6	46,2	8	44,4	3	23,1	4	22,2
11-50	3	23,1	8	44,4	6	46,2	12	66,7
51-100	4	30,8	1	5,6	4	30,8	1	5,6
101 ve daha fazla	0	0	1	5,6	0	0	1	5,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki veriler incelendiğinde deney grubunda yer alan kız öğrencilerden ön testte % 23,1’i son testte ise % 46,2’si 11-50 arasında kitaba sahip olduğunu söylemiştir. 101 ve daha fazla sayıda kitabı olan kız öğrenci yoktur. Erkek öğrencilerin ise ön testte % 44,4’ü son testte ise % 66,7’si 11-50 arasında kitaba sahip olduğu görülmektedir. 101 ve daha üzeri kitabı olan erkek öğrencilerin oranı ise yalnızca % 6,5’tir.

Bu veriler deney grubundaki erkeklerin çoğunun 11-50 arasında kitaba sahip olduğu, kız öğrencilerin çoğunun ön testte 10’dan daha az kitabı olduğunu son testte ise 11-50 ile arasında kitabı olduğunu göstermektedir.

Tablo 73

“Son Bir Yılda Kaç Kitap Okudunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Son bir yılda kaç kitap okudunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1-5	6	46,2	5	27,8	5	38,5	5	27,8
6-10	2	15,4	4	22,2	4	30,8	8	44,4
11-20	3	23,1	8	44,4	3	23,1	5	27,8
21-50	1	7,7	1	5,6	0	0	0	0
51 ve daha fazla	1	7,7	0	0	1	7,7	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Veriler incelendiğinde kontrol grubundaki kız öğrencilerin ön testte % 46,2’si son testte ise % 38,5’i 1-5 adet kitap okuduğunu söylerken, 51 ve daha fazla kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı % 7,7 olarak belirlenmiştir.

Kontrol grubundaki erkek öğrencilere ait veriler incelendiğinde 6-10 adet kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte % 22,2, son testte ise % 44,4 olarak belirlenmiştir. 11-20 adet kitap okuduğunu söyleyen erkek öğrencilerin oranı ön testte % 44,4 iken son testte % 27,8 olarak belirlenmiştir. 51 ve daha fazla sayıda kitap okuduğunu söyleyen erkek öğrenci yoktur.

Buradaki verilerden şu yorumlar yapılabilir: Ön testte erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha çok kitap okuduğunu, son testte ise kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla sayıda kitap okuduğu gözlenmektedir. Kız öğrenciler okunan kitap sayısı bakımından erkek öğrencilerden olumlu bir gelişim göstermiştir.

Tablo 74

**“Son Bir Yılda Kaç Kitap Okudunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin
Verdiği Cevaplar**

Son bir yılda kaç kitap okudunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1-5	1	7,7	3	16,7	1	7,7	1	5,6
6-10	5	38,5	6	33,3	3	23,1	4	22,2
11-20	5	38,5	7	38,7	7	53,8	9	50
21-50	1	7,7	2	11,1	1	7,7	3	16,7
51 ve daha fazla	1	7,7	0	0	1	7,7	1	5,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıda deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 35,5’i son testte ise % 53,8’i 11-20 adet arasında kitap okuduğunu ifade etmektedir. 21-50 adet ve 51 ve daha fazla sayıda kitap okuyan kız öğrenci oranı ön ve son testte % 7,7’dir.

Erkek öğrencilere ait veriler incelendiğinde 11-20 adet arasında kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte % 38,7, son testte % 50 olarak belirlenmiştir. 51 ve daha fazla sayıda kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte % 0 iken son testte % 5,6 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan bulgular ışığında şu yorum yapılabilir: Deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler en çok 11-20 adet kitap okumakta, en az ise 51 ve üzeri kitap

okumaktadır. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin benzer sayıda kitap okuduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 75

**“Son Bir Yılda Okuduğunuz Kitap Sayısını Yeterli Buluyor musunuz?”
Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Son bir yılda okuduğunuz kitap sayısını yeterli buluyor musunuz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	8	61,5	14	77,8	9	69,2	14	77,8
Hayır	5	38,5	4	22,2	4	30,8	4	22,2
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde son bir yılda okuduğu kitap sayısını yeterli bulan kız öğrencilerin yüzdesi ön testte % 61,5 iken son testte % 69,2; erkek öğrencilerin yüzdesi ise ön ve son testte % 77,8’dir.

Bu bulgular ışığında şu yorum yapılabilir: Kız öğrencilerden okuduğu kitap sayısını yeterli bulanların yüzdesi erkek öğrencilerden düşüktür. Erkek öğrencilerin dörtte üçü okuduğu kitap sayısını yeterli bulmaktadır.

Tablo 76

**“Son Bir Yılda Okuduğunuz Kitap Sayısını Yeterli Buluyor musunuz?”
Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Son bir yılda okuduğunuz kitap sayısını yeterli buluyor musunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	9	69,2	13	72,2	10	76,9	13	72,2
Hayır	4	30,8	5	27,8	3	23,1	5	27,8
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde son bir yılda okuduğu kitap sayısını yeterli bulan kız öğrencilerin yüzdesi ön testte % 69,9 iken son testte % 76,9; erkek öğrencilerin yüzdesi ise ön ve son testte % 72,2’dir.

Yukarıdaki bulgular ışığında ön testte okuduğunu kitap sayısını yeterli bulan kız öğrencilerin oranı erkek öğrencilerden az iken son testte durum değişmiş ve erkek öğrencilerin oranı kız öğrencilerden daha az olmuştur. Ancak ön ve son testlerde kız ve erkek öğrencilerin okuduklarını yeterli bulma oranları birbirine yakındır. Kız ve erkek öğrencilerin ortalama % 70’i okuduklarını yeterli bulmaktadır.

Tablo 77

**Yeterli Sayıda Kitap Okuyamamanızın Nedeni Nedir?” Sorusuna
Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Yeterli kitap okuyamamanızın en önemli sebebi nedir?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Tv izlemek	1	7,7	0	0	1	7,7	1	5,6
Fiyatların yüksekliği	1	7,7	1	5,6	0	0	1	5,6
Kütüphane yetersizliği	1	7,7	0	0	0	0	0	0
TEOG'a hazırlanmak	0	0	0	0	0	0	0	0
Ders ve ödev çokluğu	0	0	2	11,1	1	7,7	2	11,1
Arkadaşlarla sohbet	1	7,7	0	0	3	15,4	1	5,6
Bilgisayarda vakit geçirmem	0	0	2	11,1	0	0	3	15,4
Okuduklarımı yeterli buluyorum	9	69,2	13	77,8	8	61,5	11	61,1
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde kontrol grubunda kız öğrencilerin yeterli sayıda kitap okuyamama sebepleri farklılık göstermektedir. Yalnızca son testte arkadaşlarıyla sohbet ettikleri için kitap okuyamadıklarını ifade edenlerin oranı (% 15,4) fazladır. Erkek öğrenciler yeterli sayıda kitap okuyamamalarının sebebi olarak ders ve ödevlerin çokluğu, bilgisayarda vakit geçirmek gibi durumları ifade etmişlerdir.

Yukarıdaki bulgulardan kız ve erkek öğrencilerin kitap okuyamama nedenlerinde cinsiyetin etkisinin görüldüğünü söyleyebiliriz. Kız öğrencilerde arkadaşlarıyla sohbet ettiği için yeteri kadar kitap okuyamadığını söyleyenlerin oranı yüksekken, erkek öğrencilerde ise bilgisayarda vakit geçirdiği için yeteri kadar kitap okuyamadığını söyleyenlerin oranı yüksektir. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin ilgilerinin farklılık göstermesinden kaynaklanabilir.

Tablo 78

Yeterli Sayıda Kitap Okuyamamanızın Nedeni Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Yeterli kitap okuyamamanızın en önemli sebebi nedir?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Tv izlemek	1	7,7	1	5,6	1	7,7	2	11,1
Fiyatların yüksekliği	1	7,7	0	0	0	0	0	0
Kütüphane yetersizliği	0	0	0	0	0	0	0	0
TEOG’a hazırlanmak	0	0	0	0	0	0	0	0
Ders ve ödev çokluğu	1	7,7	2	11,1	1	7,7	1	5,6
Arkadaşlarla sohbet	0	0	0	0	0	0	0	0
Bilgisayarda vakit geçirmem	1	7,7	2	11,1	1	7,7	2	11,1
Okuduklarımı yeterli buluyorum	9	69,2	13	72,2	10	76,9	13	72,2
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Tabloda deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin yeterli sayıda kitap okuyamama sebepleri farklılık göstermektedir. Erkek öğrenciler yeterli sayıda kitap okuyamamalarının sebebi olarak ders ve ödevlerin çokluğu, bilgisayarda vakit geçirmek gibi durumları ifade etmişlerdir. Deney grubunda kız ve erkek öğrencilerin kitap okuyamama sebepleri benzerlik göstermektedir.

Tablo 79

“Sizi Okumaya Kim Yönlendirmektedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Sizi okumaya kim yönlendirmektedir?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Annem-babam	7	53,8	9	50	7	53,8	9	50
Öğretmenlerim	5	38,5	8	44,4	4	30,8	6	33,3
Arkadaşlarım	0	0	0	0	1	7,7	2	11,1
Kardeşlerim	0	0	1	5,6	0	0	1	5,6
Diğer	1	7,7	0	0	1	7,7	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 53,8’ini anne ve babaları okumaya yönlendirmektedir. Ardından öğretmenleri gelmektedir. Erkek öğrencilerin de yarısı kendilerini okuyamaya yönlendiren kişilerin anne ve babaları olduğunu ifade etmektedir. Yine erkek öğrencileri de diğer yönlendiren kişiler öğretmenleridir.

Bu bulgulardan hareketle şu yorum yapılabilir: Kontrol grubundaki öğrencilerin yönlendiren kişiler kız ve erkek öğrencilerde benzerdir. Öğrencilerin yarısını anne ve babaları okumaya yönlendirmektedir.

Tablo 80

“Sizi Okumaya Kim Yönlendirmektedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Sizi okumaya kim yönlendirmektedir?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Annem-babam	8	61,5	9	50	8	61,5	10	55,6
Öğretmenlerim	3	23,1	7	38,7	3	23,1	7	38,7
Arkadaşlarım	0	0	0	0	1	7,7	1	5,6
Kardeşlerim	1	7,7	1	5,6	1	7,7	0	0
Diğer	1	7,7	1	5,6	0	0	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 61,5’ini anne ve babaları okumaya yönlendirmektedir. Ardından öğretmenleri gelmektedir (% 23,1). Erkek öğrencilerin de ön testte yarısı son testte ise % 55,6’sı kendilerini okuyamaya yönlendirin kişilerin anne ve babaları olduğunu ifade etmektedir. Yine erkek öğrencileri de diğer yönlendiren kişiler öğretmenleridir.

Bu bulgulardan hareketle şu yorum yapılabilir: Kontrol grubundaki öğrencilerin yönlendiren kişiler kız ve erkek öğrencilerde benzerdir. Öğrencilerin yarısını anne ve babaları okumaya yönlendirmektedir.

Tablo 81

**“Okumak için Seçtiğiniz Kitaplarda En Çok Neye Dikkat Edersiniz?” Sorusuna
Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Okumak için seçtiğiniz kitaplarda en çok neye dikkat edersiniz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Dış görünüme ve kapağına, kalınlığına	0	0	2	11,1	1	7,7	7	38,7
Sayfaların resimli olması	2	15,4	5	27,8	0	0	0	0
Konusuna	10	76,9	6	33,3	9	69,2	6	33,3
Yazarına	0	0	2	11,1	2	15,4	3	16,7
Tavsiye edilmesine	0	0	2	11,1	1	7,7	2	11,1
Kitabın çok satmasına	1	7,7	1	5,6	0	0	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıda kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 76,9’u son testte ise % 69,2’si okumak için seçtikleri kitaplarda konuya dikkat etmektedir. Erkek öğrencilerin ise yalnızca % 33,3’ü konuya dikkat etmektedir.

Bu bulgulardan erkek öğrencilerin daha çok biçimsel özellikler olan dış görünüm, kapak, sayfaların resimli olması gibi özelliklere dikkat ederken kız öğrencilerin içeriğe yani konuya dikkat ettikleri görülmektedir. Bu durum kız öğrencilerin okuyacağı kitabı seçerken daha bilinçli tercihlerde bulunduğunu gösterir.

Tablo 82

**“Okumak için Seçtiğiniz Kitaplarda En Çok Neye Dikkat Edersiniz?” Sorusuna
Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Okumak için seçtiğiniz kitaplarda en çok neye dikkat edersiniz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Dış görünümüne ve kapağına, kalınlığına	1	7,7	3	16,7	1	7,7	1	5,6
Sayfaların resimli olması	1	7,7	2	11,1	1	7,7	1	5,6
Konusuna	5	38,5	8	44,4	9	69,2	13	72,2
Yazarına	1	7,7	2	11,1	1	7,7	2	11,1
Tavsiye edilmesine	4	30,8	3	16,7	1	7,7	1	5,6
Kitabın çok satmasına	1	7,7	0	0	0	0	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde deney grubundaki kız öğrencilerin ön testte % 38,5’i son testte ise % 69,2’si seçeceği kitabın konusuna dikkat ederken, erkek öğrencilerin ön testte % 44,4’ü son testte % 72,2’si seçeceği kitabın konusuna dikkat etmektedir.

Bu bulgular ışığında kız ve erkek öğrencilerde ön test ve son test arasında kitabın konusuna dikkat edenlerin oranındaki artış dolayısıyla şu yorum yapılabilir: Deney grubu öğrencileri bilinçli tercihler yapanların oranı artmıştır ancak kız ve erkek öğrenciler arasında yüksek oranlarda farklılık görülmemektedir.

Tablo 83

“Okumak için Seçtiğiniz Kitaptan Uyarlanmış Televizyon Dizisinin, Filmin Olması Kitap Seçiminizi Etkiler mi?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Seçtiğiniz kitaptan uyarlanmış dizinin, filmin olması kitap seçiminizi etkiler mi?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	4	30,8	5	27,8	8	61,5	8	44,4
Hayır	9	69,2	13	72,2	5	38,5	10	55,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde ön testte kız öğrencilerin % 30,8'i son testte ise % 61,5'i kitaptan uyarlanmış film ya da dizinin olmasının kitap seçimini etkileyeceğini belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise ön testte % 27,8'i son testte % 44,4'ü kitaptan uyarlanmış film ya da dizinin olmasının kitap seçimini etkileyeceğini ifade etmiştir.

Bu bulgular kontrol grubundaki kız öğrencilerin hem ön testte hem de son testte erkek öğrencilerden daha çok dizi ve filmlerden etkilenerek kitap seçtiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 84

“Okumak için Seçtiğiniz Kitaptan Uyarlanmış Televizyon Dizisinin, Filmin Olması Kitap Seçiminizi Etkiler mi?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Seçtiğiniz kitaptan uyarlanmış dizinin, filmin olması kitap seçiminizi etkiler mi?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	5	38,5	10	55,6	5	38,5	6	33,3
Hayır	8	61,5	8	44,4	8	61,5	12	66,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde ön ve son testte kız öğrencilerin % 38,5'i kitaptan uyarlanmış film ya da dizinin olmasının kitap seçimini etkileyeceğini belirtmiştir. Erkek öğrencilerin ise ön testte % 55,6'sı son testte % 33,3'ü kitaptan uyarlanmış film ya da dizinin olmasının kitap seçimini etkileyeceğini ifade etmiştir.

Bu bulgular deney grubundaki erkek öğrencilerin hem ön testte hem de son testte kız öğrencilerden daha çok dizi ve filmlerden etkilenerek kitap seçtiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 85

**Kitap Satın Almak için Her Ay Para Ayırıyor musunuz? Sorusuna
Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Kitap satın almak için her ay para ayırıyor musunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	8	61,5	9	50	8	61,5	9	50
Hayır	5	38,5	9	50	5	38,5	9	50
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kitap satın almak için para ayıran kız öğrencilerin oranı ön ve son testte % 61,5, erkek öğrencilerin ise % 50'dir. Bu durum kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha çok kitap satın almaya eğilimli olduğunu göstermektedir.

Tablo 86

**Kitap Satın Almak için Her Ay Para Ayırıyor musunuz? Sorusuna Deney
Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Kitap satın almak için her ay para ayırıyor musunuz?	Ön test				Son test			
	Deney Grubu				Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	7	53,8	8	44,4	8	61,5	12	66,7
Hayır	6	46,2	10	55,6	5	38,5	6	33,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kitap satın almak için para ayıran kız öğrencilerin oranı ön testte % 53,8 iken son testte % 61,5, erkek öğrencilerin ise

oranı ise ön testte % 44,4 iken son testte % 66,7'dir. Bu durum başlangıçta kız öğrencilerden kitap satın almaya para ayıranların oranının erkeklerden yüksek olduğunu ancak okuma stratejileri ile ilgili eğitimin ardından erkek öğrencilerden kitap satın almaya para ayıranların oranının kız öğrencilerden yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Erkek öğrencilerin kitap alma yönünde önemli bir yükseliş yaşadığını söylemek mümkündür.

Tablo 87

Anne Babanız Size Ders Kitabı Dışında Okumanız için Kitap Satın Alır mı?

Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Anne babanız size ders kitabı dışında okumanız için kitap satın alır mı?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Hayır almazlar	2	15,4	2	11,1	2	15,4	3	16,7
Bazen alırlar.	9	69,2	14	77,8	8	61,5	11	61,1
Sık sık alırlar	2	15,4	2	11,1	3	23,1	4	22,2
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubu ile ilgili tabloda yer alan veriler incelendiğinde anne babalarının ders kitabı dışında bazen kitap aldığını söyleyen kız ve erkek öğrencilerin oranı yüksektir (kız öğrenciler: ön testte % 69,2 ve son testte % 61,5; erkek öğrenciler: ön testte % 77,8, son testte % 61,1). Bu bulgular ışığında anne babaların çoğunluğunun düzenli olarak kitap almadığı yorumu yapılabilir. Ailelerin aylık gelirlerinin düşük olması bu durumun sebebi olabilir.

Tablo 88

**Anne Babanız Size Ders Kitabı Dışında Okumanız için Kitap Satın Alır mı?
Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Anne babanız size ders kitabı dışında okumanız için kitap satın alır mı?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Hayır almazlar	3	23,1	2	11,1	3	23,1	2	11,1
Bazen alırlar.	6	46,2	12	66,7	7	53,8	12	66,7
Sık sık alırlar	4	30,8	4	22,2	3	23,1	4	22,2
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubu ile ilgili tabloda yer alan veriler incelendiğinde anne babalarının ders kitabı dışında bazen kitap aldığını söyleyen kız ve erkek öğrencilerin oranı yüksektir (kız öğrenciler: ön testte % 46,2 ve son testte % 53,8; erkek öğrenciler: ön ve son testte % 66,7). Bu bulgular ışığında anne babaların çoğunluğunun düzenli olarak kitap almadığı yorumu yapılabilir. Ailelerin aylık gelirlerinin düşük olması bu durumun sebebi olabilir.

Tablo 89

Neden Kitap Okuyorsunuz? Sorusuna Verilen Cevaplar Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Neden kitap okuyorsunuz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Boş zamanları değerlendirmek için	1	7,7	3	16,7	2	15,4	6	33,3
Kendimi yetiştirmek için	2	15,4	2	11,1	3	23,1	1	5,6
Bilgi edinmek için	5	38,5	7	38,9	7	53,8	8	44,4
Derslerime yardımcı olması için	2	15,4	3	16,7	1	7,7	2	11,1
Eğlenmek için	2	15,4	0	0	0	0	1	5,6
İyi meslek sahibi olmak için	1	7,7	3	16,7	0	0	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin daha çok bilgi edinmek için kitap okuduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin de bilgi edinmek amacıyla ve özellikle son testte belirttikleri gibi boş zamanlarını değerlendirmek amacıyla kitap okudukları söylenebilir.

Tablo 90

Neden Kitap Okuyorsunuz? Sorusuna Verilen Cevaplar Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Neden kitap okuyorsunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Boş zamanları değerlendirmek için	3	23,1	4	22,2	1	7,7	4	22,2
Kendimi yetiştirmek için	2	15,4	3	16,7	4	30,8	3	16,7
Bilgi edinmek için	4	30,8	5	27,8	5	38,5	6	33,3
Derslerime yardımcı olması için	2	15,4	3	16,7	3	23,1	4	22,2
Eğlenmek için	0	0	0	0	0	0	0	0
İyi meslek sahibi olmak için	2	15,4	3	16,7	0	0	1	5,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin daha çok bilgi edinmek için kitap okuduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin de bilgi edinmek amacıyla kitap okudukları söylenebilir. Deney grubunda eğlenmek amacıyla okuyan öğrenci yoktur.

Tablo 91

Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz? Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Her gün	2	15,4	0	0	3	23,1	2	11,1
Hafta sonları	4	30,8	10	56,5	4	30,8	7	38,7
Yaz tatillerinde	1	7,7	2	11,1	2	15,4	2	11,1
Fırsat bulduğum her an	6	46,2	6	33,3	4	30,8	7	38,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin çoğunun hafta sonları ve fırsat buldukları anda kitap okudukları belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin çoğunun da hafta sonları ve fırsat buldukları anda okuma yaptıkları görülmektedir. Bu durum kontrol grubundaki kız ve erkek öğrencilerin benzer zaman dilimlerinde okuma yaptıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 92

Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz? Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Hangi Zaman Diliminde Daha Çok Kitap Okursunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Her gün	3	23,1	2	11,1	4	30,8	2	11,1
Hafta sonları	2	15,4	5	27,8	2	15,4	4	22,2
Yaz tatillerinde	2	15,4	2	11,1	2	15,4	2	11,1
Fırsat bulduğum her an	6	46,2	9	50	5	38,5	10	55,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin çoğunun her gün ve fırsat buldukları anda kitap okudukları belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin çoğunun da hafta sonları ve fırsat buldukları anda okuma yaptıkları görülmektedir. Bu durum kontrol grubundaki kız öğrencilerin düzenli okuma yapma eğiliminin daha yüksek olduğu yorumunun yapılmasına olanak vermektedir.

Tablo 93

“Hangi Türde Kitapları Okumaktan Hoşlanırsınız ?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Hangi türde kitapları okumaktan hoşlanırsınız?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Roman-Hikaye	10	76,9	10	55,6	9	69,2	10	55,6
Şiir	1	7,7	0	0	0	0	1	5,6
Tiyatro	0	0	0	0	1	7,7	0	0
Biyografi-Otobiyografi	0	0	1	5,6	0	0	1	5,6
Fen-Teknik	0	0	2	11,1	1	7,7	1	5,6
Kişisel Gelişim	1	7,7	3	16,7	1	7,7	2	11,1
Çizgi Roman	1	7,7	2	11,1	1	7,7	3	16,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ortalama % 70’inin roman-hikaye türünde kitap okumayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin de yarısından fazlasının roman-hikaye türünde kitapları okumayı tercih ettikleri görülmüştür.

Tablo 94

“Hangi Türde Kitapları Okumaktan Hoşlanırsınız ?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Hangi türde kitapları okumaktan hoşlanırsınız?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Roman-Hikaye	8	61,5	12	66,7	9	69,2	10	55,6
Şiir	2	15,4	2	11,1	1	7,7	3	16,7
Tiyatro	1	7,7	0	0	1	7,7	0	0
Biyografi-Otobiyografi	0	0	0	0	0	0	0	0
Fen-Teknik	0	0	3	16,7	0	0	1	5,6
Kişisel Gelişim	0	0	1	5,6	0	0	2	11,1
Çizgi Roman	2	15,4	2	11,1	2	15,4	2	11,1
Diğer	0	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ortalama % 60'ının roman-hikaye türünde kitap okumayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin de yine yüzde altmıştan fazlasının roman-hikaye türünde kitapları okumayı tercih ettikleri görülmüştür. Deney grubundaki kız ve erkek öğrencilerin diğer tercih ettikleri tür ise çizgi romanlar olmuştur. Deney grubundaki kız ve erkek öğrencilerin çoğunun tür tercihlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 95

“Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Ön Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri

Kitaplarda Hangi Konuları Daha Çok Tercih Edersiniz?	Kız					Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç		
	%	%	%	%	%	%	%	%		
Duygusal Konular	53,8	23,1	23,1	0	11,1	22,2	33,3	33,3		
Kahramanlık ve Tarih Konuları	15,4	23,1	46,2	15,4	33,3	44,4	5,6	16,7		
Mizahi/Komik Kitaplar	30,8	53,8	15,4	0	38,7	33,3	16,7	11,1		
Hayvanlar Alemi	7,7	46,2	30,8	15,4	22,2	33,3	33,3	22,2		
Bilim-Kurgu	30,8	30,8	15,4	23,1	44,4	22,2	22,2	11,1		
Aile ve Ev Hayatı	53,8	30,8	7,7	7,7	22,2	33,3	22,2	22,2		
Gezi	46,2	30,8	15,4	7,7	16,7	50	16,7	16,7		
Macera	84,6	7,7	7,7	0	67,7	22,2	0	11,1		

Yukarıdaki tabloda kontrol grubunda yer alan veriler incelendiğinde kız öğrenciler macera, duygusal konular ve aile ev hayatı konularını sık sık okurken, erkek öğrenciler macera, bilim-kurgu, mizahi/komik kitapları sık sık okumaktadır.

Tablo 96

“Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Ön Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri

Kitaplarda Hangi Konuları Daha Çok Tercih Edersiniz?	Kız					Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç		
	%	%	%	%	%	%	%	%		
Duygusal Konular	38,5	15,4	30,8	15,4	0	38,7	22,2	38,7		
Kahramanlık ve Tarih Konuları	15,4	53,8	23,1	7,7	38,7	27,8	16,1	16,1		
Mizahi/Komik Kitaplar	46,2	23,1	15,4	15,4	44,4	44,4	11,1	0		
Hayvanlar Alemi	15,4	23,1	15,4	46,2	27,8	22,2	33,3	16,1		
Bilim-Kurgu	46,2	38,5	15,4	0	38,7	11,1	33,3	16,1		
Aile ve Ev Hayatı	7,7	61,5	30,8	0	27,8	22,2	22,2	27,8		
Gezi	0	38,5	38,5	23,1	38,7	33,3	11,1	16,1		
Macera	76,9	15,4	0	7,7	78,7	16,1	0	7,7		

Deney grubuna ait ön test verileri incelendiğinde, kız öğrencilerin macera, mizahi/komik ve bilimkurgu konularındaki kitapları sık sık okuduğu görülürken, erkek öğrencilerin macera, mizahi/komik, bilimkurgu, kahramanlık konularını içeren kitapları sık sık okuduğu belirlenmiştir.

Tablo 97

“Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Son Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri

Kitaplarda Hangi Konuları Daha Çok Tercih Edersiniz?	Kız					Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç		
	%	%	%	%	%	%	%	%		
Duygusal Konular	30,8	46,2	23,1	0	11,1	22,2	33,3	33,3		
Kahramanlık ve Tarih Konuları	30,8	30,8	7,7	30,8	44,4	33,3	5,6	16,7		
Mizahi/Komik Kitaplar	38,5	23,1	38,5	0	38,7	33,3	16,7	11,1		
Hayvanlar Alemi	15,4	23,1	30,8	30,8	22,2	33,3	33,3	22,2		
Bilim-Kurgu	46,2	15,4	15,4	23,1	44,4	22,2	22,2	11,1		
Aile ve Ev Hayatı	15,4	30,8	30,8	23,1	22,2	33,3	22,2	22,2		
Gezi	23,1	53,8	7,7	15,4	16,7	50	16,7	16,7		
Macera	84,6	15,4	0	0	67,7	22,2	0	11,1		

Kontrol grubu kız öğrencileri son testte macera, mizahi/komik ve bilimkurgu konularındaki kitapları sık sık okurken, erkek öğrencileri macera, bilimkurgu, mizahi/komik ve kahramanlık kitapları tercih etmektedir.

Tablo 98

“Okuduğunuz Kitaplarda Aşağıdaki Konulardan Hangisini Daha Çok Tercih Edersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Son Testte Verilen Cevapların Yüzdeleri

Kitaplarda Hangi Konuları Daha Çok Tercih Edersiniz?	Kız					Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç		
	%	%	%	%	%	%	%	%		
Duygusal Konular	38,5		7,7	0	22,2	22,2	16,7	38,7		
Kahramanlık ve Tarih Konuları	23,1	30,8	38,5	7,7	62,4	22,2	11,1	0		
Mizahi/Komik Kitaplar	46,2	23,1	0	30,8	50	27,8	11,1	11,1		
Hayvanlar Alemi	7,7	7,7	46,2	38,5	38,7	33,3	5,6	22,2		
Bilim-Kurgu	38,5	23,1	30,8	7,7	44,4	33,3	16,7	5,6		
Aile ve Ev Hayatı	53,8	38,5	7,7	0	27,8	27,8	16,7	27,8		
Gezi	23,1	46,2	30,8	0	50	27,8	5,6	16,7		
Macera	76,9	15,4	7,7	0	72,2	16,7	0	11,1		

Deney grubu kız öğrencileri son testte macera, mizahi/komik, aile ve ev hayatı konulu kitapları sık sık okurken, deney grubu erkek öğrencileri macera, kahramanlık ve tarih, gezi, mizahi kitapları sık sık okumaktadır.

Tablo 99

“Yüz Temel Eserden Seçerek Okuyor Musunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Yüz Temel Eser'den Seçerek Okuyor Musun?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	8	61,5	10	55,6	8	61,5	10	55,6
Hayır	5	38,5	8	44,5	5	38,5	8	44,4
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 61,5'i erkek öğrencilerin de % 56,5'i yüz temel eserden seçerek kitap okuduğunu ifade etmiştir. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin yarısından fazlasının yüz temel eser içindeki kitapları okumaya özen gösterdiğini ve kız ile erkek öğrencilerin benzer bakış açısına sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 100

“Yüz Temel Eserden Seçerek Okuyor Musunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Yüz Temel Eser'den Seçerek Okuyor Musun?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	11	84,6	10	55,6	9	69,2	11	61,1
Hayır	2	15,4	8	44,4	4	30,8	7	38,9
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 84,6'sı son testte ise % 69,2'si; erkek öğrencilerin de ön testte % 56,5'i son testte de % 61,1'i yüz temel eserden seçerek kitap okuduğunu ifade etmiştir. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin yarısından fazlasının yüz temel eser içindeki kitapları okumaya özen gösterdiğini ve kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek oranla yüz temel eser içerisinde kitap okuduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 101

Kitap Okumak için Haftada Kaç Saat Süre Ayırabiliyorsunuz? Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Kitap okumak için haftada kaç saat süre ayırabiliyorsunuz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1 saatten az	3	23,1	6	33,3	4	30,8	7	38,7
1-2 saat	4	30,8	7	38,7	6	46,2	6	33,3
3-5 saat	3	23,1	4	22,2	2	15,4	4	22,2
6-10 saat	2	15,4	1	5,6	0	0	1	5,6
10 saatten fazla	1	7,7	0	0	1	7,7	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde, kız öğrencilerin ön testte % 30,8'i, son testte ise % 46,2'si haftalık kitap okuma süresini 1-2 saat olarak belirtmiştir. % 7,7 oranında 10 saatten fazla kitap okuyan kız öğrenci bulunmaktadır. Erkek öğrencilerin % ön testte % 33,3'ü son testte ise % 38,7'si haftada bir saatten az kitap okumaktadır. 10 saatten fazla kitap okuyan erkek öğrenci yoktur.

Tablo 102

Kitap Okumak için Haftada Kaç Saat Süre Ayırabiliyorsunuz? Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Kitap okumak için haftada kaç saat süre ayırabiliyorsunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1 saatten az	1	7,7	5	27,8	1	7,7	2	11,1
1-2 saat	6	46,2	5	27,8	5	38,5	8	44,4
3-5 saat	4	30,8	4	22,2	6	46,2	4	22,2
6-10 saat	1	7,7	4	22,2	0	0	4	22,2
10 saatten fazla	1	7,7	0	0	1	7,7	0	0
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda deney grubuna ait veriler incelendiğinde, kız öğrencilerin ön testte % 46,2'si, son testte ise % 38,5'si haftalık kitap okuma süresini 1-2 saat olarak belirtmiştir. % 7,7 oranında 10 saatten fazla kitap okuyan kız öğrenci bulunmaktadır. Erkek öğrencilerin % ön testte % 27,8'i son testte ise % 44,4'ü haftada bir iki saat kitap okumaktadır. 10 saatten fazla kitap okuyan erkek öğrenci yoktur.

Tablo 103

**“Hangi Türdeki Metinleri Okumaya Daha Çok İlgi Duyuyorsunuz?”
Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Hangi türdeki metinleri okumaya daha çok ilgi duyuyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Bilgilendirici	8	61,5	11	61,1	8	61,5	11	61,1
Öyküleyici	3	23,1	6	33,3	3	23,1	6	33,3
Şiir	2	15,4	1	5,6	2	15,4	1	5,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 61,5’i bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduğunu ifade etmiştir. Kız öğrencilerin en az ilgi duydukları tür şiirdir. Erkek öğrencilerin % 61,1’i bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduklarını söylemiştir. Erkek öğrencilerin de en az ilgi duydukları tür şiirdir. Yukarıda yer alan bulgulardan kontrol grubundaki kız ve erkek öğrencilerin metin türleri açısından benzer ilgilere sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 104

**“Hangi Türdeki Metinleri Okumaya Daha Çok İlgi Duyuyorsunuz?”
Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Hangi Türdeki Metinleri okumaya daha çok ilgi duyuyorsunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Bilgilendirici	6	46,2	11	61,1	7	53,8	10	55,6
Öyküleyici	4	30,8	3	16,7	3	23,1	4	22,2
Şiir	3	23,1	4	22,2	3	23,1	4	22,2
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 46,2’si son testte ise % 53,8’i bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduğunu ifade etmiştir. Kız öğrencilerin ön testte en az ilgi duydukları tür şiirken son testte şiir ve öyküleyici türdeki metinler eşit oranlarda tercih edilmiştir. Erkek öğrencilerin ön testte % 61,1’i, son testte ise % 55,6’sı bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduklarını söylemiştir. Erkek öğrencilerin ön testte en az ilgi duydukları tür şiirken son testte şiir ve öyküleyici türdeki metinler eşit oranlarda tercih edilmiştir. Yukarıda yer alan bulgulardan yola çıkılarak kontrol grubundaki kız ve erkek öğrencilerin metin türleri açısından benzer ilgilere sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 105

**“Aşağıda İsimleri Belirtilen Türleri Hangi Sıklıkla Okursunuz?” Sorusuna
Verilen Cevaplarla İlgili Kontrol Grubu Ön Test Yüzdeleri**

Belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?	Kız					Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç		
	%	%	%	%	%	%	%	%		
Roman-Hikaye	92,3	7,7	0	0	50	44,4	0	5,6		
Şiir	30,8	30,8	30,8	7,7	16,7	38,7	22,2	22,2		
Tiyatro	15,4	30,8	15,4	30,8	0	50	22,2	27,8		
Biyografi-otobiyografi	15,4	15,4	38,5	30,8	16,7	11,1	38,7	33,3		
Çizgi Roman	30,8	30,8	23,1	15,4	50	16,7	16,7	16,7		
Kişisel Gelişim	7,7	30,8	23,1	38,5	16,7	27,8	27,8	27,8		
Fen ve Teknik	7,7	38,5	23,1	30,8	16,7	33,3	16,7	33,3		
Sosyal Bilimlerle İlgili Araştırma	7,7	23,1	23,1	46,2	11,1	22,2	33,3	33,3		

Tabloda yer alan veriler incelendiğinde kontrol grubu kız öğrencilerinin % 92,3'ü ön testte roman-hikaye türündeki kitapları sık sık okuduğunu belirtmektedir. Kız öğrencilerin hemen hemen hiç okumuyorum dedikleri tür % 46,2 sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarıdır. Erkek öğrencilerin % 50'si roman- hikaye türündeki kitapları sık sık okumaktadır.

Tablo 106

**“Aşağıda İsimleri Belirtilen Türleri Hangi Sıklıkla Okursunuz?” Sorusuna
Verilen Cevaplarla İlgili Deney Grubu Ön Test Yüzdeleri**

Belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?	Kız					Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç		
	%	%	%	%	%	%	%	%		
Roman-Hikaye	69,2	23,1	7,7	0	44,4	27,8	11,1	26,7		
Şiir	30,8	38,5	23,1	7,7	38,7	33,3	11,1	16,7		
Tiyatro	15,4	38,5	15,4	30,8	27,8	38,7	11,1	27,8		
Biyografi-otobiyografi	0	23,1	38,5	38,5	5,6	27,8	33,3	38,7		
Çizgi Roman	7,7	15,4	46,2	30,8	27,8	27,8	16,1	27,8		
Kişisel Gelişim	15,4	30,8	30,8	23,1	5,6	38,7	22,2	33,3		
Fen ve Teknik	15,4	30,8	15,4	38,5	27,8	22,2	11,1	38,7		
Sosyal Bilimlerle İlgili Araştırma	23,1	0	38,8	38,5	11,1	33,3	7,7	50		

Yukarıdaki veriler incelendiğinde deney grubu kız öğrencilerinin % 69,2’si roman-hikaye türündeki eserleri sık sık okumaktadır. Kız öğrencilerin en az tercih ettikleri tür ise biyografi-otobiyografi, fen-teknik ve sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarıdır. Erkek öğrencilerin sık sık okudukları ifade ettikleri tür roman-hikayedir. En az okudukları tür ise sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarıdır.

Tablo 107

“Aşağıda İsimleri Belirtilen Türleri Hangi Sıklıkla Okursunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplarla İlgili Kontrol Grubu Son Test Yüzdeleri

Belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?	Kız						Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen	Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen	Hiç	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Roman-Hikaye	92,3	7,7	0	0	50	44,4	0	5,6			
Şiir	30,8	30,8	30,8	7,7	16,7	38,7	22,2	22,2			
Tiyatro	15,4	30,8	15,4	30,8	0	50	22,2	27,8			
Biyografi-otobiyografi	15,4	15,4	38,5	30,8	16,7	11,1	38,7	33,3			
Çizgi Roman	30,8	30,8	23,1	15,4	50	16,7	16,7	16,7			
Kişisel Gelişim	7,7	30,8	23,1	38,5	16,7	27,8	27,8	27,8			
Fen ve Teknik	7,7	38,5	23,1	30,8	16,7	33,3	16,7	33,3			
Sosyal Bilimlerle İlgili Araştırma	7,7	23,1	23,1	46,2	11,1	22,2	33,3	33,3			

Kontrol grubuna ait son test verileri incelendiğinde kız öğrencilerin çoğunun sık sık okuduklarını ifade ettikleri tür roman-hikaye olmuştur. Kız öğrencilerin yarısına yakınının hemen hemen hiç okumuyorum dedikleri tür ise sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitapları olmuştur. Erkek öğrencilerin yarısı roman-hikaye ve çizgi roman türündeki eserleri sık sık okumaktadır. Erkek öğrencilerin üçte biri sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarını ve biyografi-otobiyografi eserlerinin hemen hemen hiç okumamaktadır.

Tablo 108

“Aşağıda İsimleri Belirtilen Türleri Hangi Sıklıkla Okursunuz?” Sorusuna Verilen Cevaplarla İlgili Deney Grubu Son Test Yüzdeleri

Belirtilen türleri hangi sıklıkla okursunuz?	Kız					Erkek				
	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç		
	%	%	%	%	%	%	%	%		
Roman-Hikaye	69,2	23,1	7,7	0	44,4	27,8	11,1	26,7		
Şiir	30,8	38,5	23,1	7,7	38,7	33,3	11,1	16,7		
Tiyatro	15,4	38,5	15,4	30,8	27,8	38,7	11,1	27,8		
Biyografi-otobiyografi	0	23,1	38,5	38,5	5,6	27,8	33,3	38,7		
Çizgi Roman	7,7	15,4	46,2	30,8	27,8	27,8	16,1	27,8		
Kişisel Gelişim	15,4	30,8	30,8	23,1	5,6	38,7	22,2	33,3		
Fen ve Teknik	15,4	30,8	15,4	38,5	27,8	22,2	11,1	38,7		
Sosyal Bilimlerle İlgili Araştırma	23,1	0	38,8	38,5	11,1	33,3	7,7	50		

Son testte deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 69,2’si roman-hikaye türündeki eserleri sık sık okumakta, kız öğrencilerin % 38,7’si fen-teknik, sosyal bilimlerle ilgili araştırma ve biyografi-otobiyografi eserlerini hemen hemen hiç okumamaktadır. Erkek öğrencilerin % 44,4’ü roman-hikaye türündeki eserleri sık sık okurken, % 33,3’ü biyografi-otobiyografi eserlerini hemen hemen hiç okumamaktadır.

Tablo 109

“Hangi Sıklıkla Gazete Okursunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Hangi sıklıkla gazete okursunuz?	Ön test				Son test			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Her gün	0	0	1	5,6	1	7,7	3	16,7
Hafta sonları	2	15,4	6	33,3	4	30,8	8	44,4
Haftada birkaç gün	7	53,8	4	22,2	1	7,7	1	5,6
Gazete okumuyorum	4	30,8	7	38,7	7	53,8	6	33,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki kontrol grubuna ait tablodaki veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 30,8’i son testte ise % 53,8’i gazete okumadıklarını ifade etmiştir. Erkek öğrencilerin de ön testte % 38,7’si son testte ise % 33,3’ü gazete okumadığını belirtmiştir. Gazete okuyan kontrol grubundaki erkek ve kız öğrencilerin çoğu hafta sonu gazete okumayı tercih etmektedir. Bu durumdan yola çıkılarak kız ve erkek öğrencilerin benzer sıklıkta gazete okuduğu şeklinde genelleme yapılabilir.

Tablo 110

“Hangi Sıklıkla Gazete Okursunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Hangi sıklıkla gazete okursunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Her gün	0	0	1	5,6	3	23,1	4	22,2
Hafta sonları	4	30,8	5	27,8	4	30,8	7	38,9
Haftada birkaç gün	3	23,1	3	16,7	3	23,1	3	16,1
Gazete okumuyorum	6	46,2	9	50	3	23,1	4	22,2
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki deney grubuna ait tablodaki veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 46,2’si son testte ise % 23,1’i gazete okumadıklarını ifade etmiştir. Erkek öğrencilerin de ön testte % 50’si son testte ise % 22,2’si gazete okumadığını belirtmiştir. Gazete okuyan deney grubundaki erkek ve kız öğrencilerin de çoğu hafta sonu gazete okumayı tercih etmektedir. Bu durumdan yola çıkılarak kız ve erkek öğrencilerin benzer sıklıkta gazete okuduğu şeklinde genelleme yapılabilir.

Tablo 111

“Gazete Okuyamama Nedeniniz Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Gazete okuyamama nedeniniz nedir?	Ön test				Son test			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Maddi imkansızlıklar	1	7,7	1	5,6	1	7,7	1	5,6
Zamanım yok	1	7,7	2	11,1	3	23,1	0	0
Sıkılıyorum	2	15,4	2	11,1	3	23,1	4	22,2
Gazete okumanın gerekli olduğuna inanmıyorum	0	0	2	11,1	0	0	1	5,6
Okuyorum	9	69,2	11	61,1	6	46,2	12	66,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin gazete okuyamama sebebi zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları, maddi imkansızlıklar şeklinde belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin gazete okuyamama sebebi ise zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları, maddi imkansızlar ve gazete okumanın gerekli olduğuna inanmamaları şeklinde belirlenmiştir.

Bu bulgulardan yararlanılarak erkek ve kız öğrencilerin gazete okuyamama sebepleri benzerlik gösterse de kız öğrencilerden gazete okumanın gereksiz olduğunu düşünen öğrencinin olmadığı görülmektedir. Kız öğrenciler gazete okumayı gerekli görmektedir.

Tablo 112

“Gazete Okuyamama Nedeniniz Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Gazete okuyamama nedeniniz nedir?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Maddi imkansızlıklar	1	7,7	3	16,7	1	7,7	2	11,1
Zamanım yok	2	15,4	2	11,1	1	7,7	1	5,6
Sıkılıyorum	2	15,4	2	11,1	1	7,7	0	0
Gazete okumanın gerekli olduğuna inanmıyorum	1	7,7	2	11,1	0	0	1	5,6
Okuyorum	7	53,8	9	50	10	76,9	14	77,8
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin gazete okuyamama sebebi çoğunlukla zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları şeklinde belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin gazete okuyamama sebebi ise maddi imkansızlıklar, zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları ve gazete okumanın gerekli olduğuna inanmamaları şeklinde belirlenmiştir.

Bu bulgular ışığında erkek ve kız öğrencilerin özellikle son testte dörtte üçünün gazete okuduğu saptanmıştır. Gazete okuyamayan erkek öğrencilerin de ön testte % 16,7'si son testte % 11,1'i maddi yetersizlik sebebiyle gazete okuyamadığını belirtmiştir. Deney grubu öğrencilerinin gazete okuyamama sebepleri cinsiyetleri ilgili olmadığı söylenebilir. Her bir öğrenci kendine özgü sebeplerle gazete okuyamadığı yorumu yapılabilir.

Tablo 113

“Düzenli Olarak Kaç Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Düzenli olarak kaç gazete okuyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Bir	8	61,5	7	38,7	2	15,4	9	50
İki	0	0	3	16,7	2	15,4	2	11,1
Üç	0	0	1	5,6	1	7,7	1	5,6
Diğer	5	38,5	7	38,7	7	53,8	6	33,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait tabloda yer alan veriler ışında kız öğrencilerin ön testte % 61,5'i son testte ise % 15,4'ü bir adet gazete okumaktadır. Erkek öğrencilerin ön testte % 38,7'si son testte % 50'si bir adet gazete okumaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ya gazete okumadıklarını ya da düzenli olarak gazete okuyamadıklarını açıklama bölümünde ifade etmiştir. Bu bulgulardan kontrol grubunda en az bir gazete okuyan erkek öğrencilerin oranının kız öğrencilerden yüksek olduğu ve erkek öğrencilerin kız öğrencilerden gazete okumaya daha eğilimli olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 114

“Düzenli Olarak Kaç Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Düzenli olarak kaç gazete okuyorsunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Bir	3	23,1	6	33,3	6	46,2	9	50
İki	3	23,1	2	11,1	2	15,4	3	16,7
Üç	1	7,7	1	5,6	1	7,7	0	0
Diğer	6	46,2	9	50	4	30,8	6	33,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait tabloda yer alan veriler ışında kız öğrencilerin ön testte % 23,1’i son testte ise % 46,2’si bir adet gazete okumaktadır. Erkek öğrencilerin ön testte % 33,3’ü son testte % 50’si bir adet gazete okumaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ya gazete okumadıklarını ya da düzenli olarak gazete okuyamadıklarını açıklama bölümünde ifade etmiştir. Diğer seçeneğindeki yüzdelerin de gösterdiği gibi deney grubunda en az bir gazete okuyan kız ve erkek öğrencilerin oranı birbirine yakındır. Kız ve erkek öğrencilerin çoğu bir gazete okumaktadır. Okudukları gazete sayılarının öğrenci cinsiyetleriyle ilgili olmadığı söylenebilir.

Tablo 115

“Okuduğunuz Gazeteye Nasıl Ulaşıyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okuduğunuz gazeteye nasıl ulaşıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu		Kontrol Grubu		Kontrol Grubu		Kontrol Grubu	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ailem satın alıyor	6	46,2	8	44,4	4	30,8	10	55,6
Kütüphanelerde okuyorum	1	7,7	2	11,1	1	7,7	0	0
İnternette takip ediyorum	2	15,4	0	0	2	15,4	2	11,1
Tanıdıklarım ve arkadaşlarım vasıtasıyla	0	0	3	16,7	0	0	0	0
Diğer	4	30,8	7	38,7	6	46,2	6	33,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 46,2’si, son testte ise % 30,8’i gazeteyi ailesinin aldığını ifade etmiştir. Diğer gazete okuma yöntemi ise internette takip etmektir. Kız öğrenciler arkadaşları aracılığıyla gazete okumamaktadır. Erkek öğrencilerin ön testte % 44,4’ü son testte % 55,6’sı gazeteyi ailelerinin satın aldığını ifade etmektedir. Ön testte erkek öğrenciler arkadaşları aracılığıyla da gazete okuduğunu ifade ederken, son testte internette takip etmeye yönelen erkek öğrenci olduğu görülmektedir.

Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler gazete okumadıklarını ya da düzenli olarak gazete okumadıklarını açıklama kısmına yazmıştır. Bu durum ön testte erkek öğrencilerden gazete okumayanların oranının kız öğrencilerden daha yüksekken son testte kız öğrencilerden gazete okumayanların oranının erkek öğrencilerin oranından yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğrenciler gazete okuma alışkanlığında olumlu gelişim gösterirken kız öğrencilerde durum tam tersi olmuştur.

Kız ve erkek öğrencilerin çoğu ailelerinin gazete aldığını ifade etmiştir. Teknolojinin gelişmesinin ardından internet aracılığıyla da gazete okunmaya başlanmıştır. Düşük oranla da olsa öğrencilerin internet aracılığıyla gazete okuduğu görülmektedir.

Tablo 116

“Okuduğunuz Gazeteye Nasıl Ulaşıyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okuduğunuz gazeteye nasıl ulaşıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Deney Grubu		Deney Grubu		Deney Grubu		Deney Grubu	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ailem satın alıyor	7	53,8	11	61,1	8	61,5	11	61,1
Kütüphanelerde okuyorum	0	0	2	11,1	0	0	0	0
İnternette takip ediyorum	0	0	1	5,6	1	7,7	3	16,7
Tanıdıklarım ve arkadaşlarım vasıtasıyla	0	0	0	0	4	30,8	2	11,1
Diğer	6	46,2	5	27,8	0	0	2	11,1
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 53,8'i, son testte ise % 61,5'i gazeteyi ailesinin aldığını ifade etmiştir. Diğer gazete okuma yöntemi ise internette takip etmektir. Kız öğrenciler ön testte arkadaşları aracılığıyla gazete okumadığını söylerken son testte bu oran % 30,8'e yükselmiştir. Erkek öğrencilerin ön ve son testte % 61,1'i gazeteyi ailelerinin satın aldığını ifade etmektedir. Ön testte erkek öğrenciler arkadaşları aracılığıyla da gazete okumadığını ifade ederken son testte durumun değiştiği görülmektedir. Ayrıca özellikle erkek öğrencilerin gazeteleri internette takip etmeye yöneldiği görülmektedir.

Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler gazete okumadıklarını ya da düzenli olarak gazete okumadıklarını açıklama kısmına yazmıştır. Diğer seçeneğini işaretleyen ön testte % 46,2 oranında kız öğrenci varken son testte bu oranın sıfıra inmesi kız öğrencilerin gazeteye ulaşma oranında büyük bir gelişim görüldüğünün kanıtıdır. Kız öğrencilerin özellikle son testteki veriler dikkate alındığında, tamamının gazeteye ulaşabildiği görülmektedir.

Kız ve erkek öğrencilerin çoğu ailelerinin gazete aldığını ifade etmiştir. Teknolojinin gelişmesinin ardından internet aracılığıyla da gazete okunmaya başlanmıştır. Düşük oranla da olsa öğrencilerin internet aracılığıyla gazete okuduğu görülmektedir.

Tablo 117

“Niçin Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Niçin Gazete Okuyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu		Kontrol Grubu		Kontrol Grubu		Kontrol Grubu	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
	f	%	f	%	f	%	f	%
Eğlenmek/keyifli vakit geçirmek için	1	7,7	1	5,6	0	0	1	5,6
Bilgi almak için	4	30,8	7	38,7	2	15,4	5	27,8
Gündemi takip etmek için	4	30,8	3	16,7	5	38,5	6	33,3
Diğer	4	30,8	7	38,7	6	46,2	6	33,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler ışığında kız öğrencilerin çoğunun gündemi takip etmek amacıyla gazete okuduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin çoğu ise bilgi almak için gazete okumaktadır. Kız ve erkek öğrenciler eğlenmek için gazete okumamaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler yine gazete okumadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 118

**“Niçin Gazete Okuyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin
Verdiği Cevaplar**

Niçin Gazete Okuyorsunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Eğlenmek/keyifli vakit geçirmek için	2	15,4	1	5,6	4	30,8	2	11,1
Bilgi almak için	3	23,1	8	44,4	6	46,2	6	33,3
Gündemi takip etmek için	2	15,4	4	22,2	3	23,1	8	44,4
Diğer	6	46,2	5	27,8	0	0	2	11,1
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler ışığında kız öğrencilerin çoğunun bilgi almak amacıyla gazete okuduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin çoğu ise gündemi takip etmek için gazete okumaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler yine gazete okumadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 119

**“Gazete Okumak için Günde Ne Kadar Zaman Ayırıyorsunuz?”
Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Gazete okumak için günde ne kadar zaman ayırıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Düzenli okumam	7	53,8	7	38,7	5	38,5	9	50
0-30 dakika	2	15,4	7	38,7	5	38,5	4	22,2
30-60 dakika	4	30,8	3	16,7	3	23,1	4	22,2
60-90 dakika	0	0	1	5,6	0	0	1	5,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubunda gazete okuyan kız öğrencilerden 0-30 dakika arasında gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı ön testte % 15,4 iken son testte % 38,5 olarak belirlenmiştir. Erkek öğrencilerden 0-30 dakika arasında gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı ise ön testte % 38,7, son testte % 22,2'dir. Yukarıdaki tablo incelendiğinde kız öğrencilerden bir saatten fazla gazete okuduğunu söyleyen öğrenci bulunmamaktadır. Erkek öğrencilerde ise bu oran % 5,6'dır.

Tablo 120

**“Gazete Okumak için Günde Ne Kadar Zaman Ayırıyorsunuz?”
Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Gazete okumak için günde ne kadar zaman ayırıyorsunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Düzenli okumam	6	46,2	9	50	2	15,4	3	16,7
0-30 dakika	3	23,1	6	33,3	3	23,1	6	33,3
30-60 dakika	3	23,1	2	11,1	5	38,5	7	38,7
60-90 dakika	1	7,7	1	5,6	3	23,1	2	11,1
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubunda gazete okuyan kız öğrencilerden 0-30 dakika arasında gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı % 23,1 olarak belirlenmiştir. Erkek öğrencilerden 0-30 dakika arasında gazete okuduğunu söyleyenlerin oranı % 33,3'tür. Kız öğrencilerde ön testte düzenli gazete okumam diyenlerin oranı % 46,2 son testte % 15,4; erkek öğrencilerde ise ön testte % 50 son testte % 16,7'dir.

Tablo 121

“Okuduğunuz Gazetenin En Çok İlgilendiğiniz Sayfaları Hangileridir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okuduğunuz gazetenin en çok ilgilendiğiniz sayfaları hangileridir?	Ön test				Son test			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Politika	0	0	0	0	0	0	0	0
Dünya haberleri	1	7,7	2	11,1	0	0	2	11,1
Ekonomi Haberleri	0	0	0	0	0	0	0	0
Spor haberleri	2	15,4	10	55,6	1	7,7	10	55,6
Kültür-Sanat	0	0	0	0	0	0	0	0
Magazin	0	0	0	0	1	7,7	0	0
Bulmaca	5	38,5	5	27,8	3	23,1	3	16,7
Sağlık	0	0	0	0	1	7,7	0	0
Köşe yazısı	0	0	0	0	1	7,7	0	0
Karikatürler	2	15,4	0	0	2	15,4	2	11,1
Röportaj	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer	3	23,1	1	5,6	4	30,8	1	5,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin gazetede en çok ilgilendiği sayfalar bulmaca sayfası olmuştur. Erkek öğrencilerin gazetede en çok ilgilendikleri sayfalar ise spor haberleri sayfasıdır. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin ilgilerinin farklı olduğu yorumuna ulaşılmasını sağlar.

Tablo 122

“Okuduğunuz Gazetenin En Çok İlgi Duyduğunuz Sayfaları Hangileridir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okuduğunuz gazetenin en çok ilgi duyduğunuz sayfaları hangileridir?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Politika	0	0	0	0	0	0	2	11,1
Dünya haberleri	0	0	1	5,6	1	7,7	2	11,1
Ekonomi Haberleri	0	0	0	0	0	0	0	0
Spor haberleri	0	0	10	55,6	2	15,4	9	50
Kültür-Sanat	0	0	0	0	1	7,7	0	0
Magazin	4	30,8	1	5,6	3	23,1	0	0
Bulmaca	7	53,8	2	11,1	2	15,4	0	0
Sağlık	2	15,4	0	0	0	0	0	0
Köşe yazısı	0	0	0	0	0	0	0	0
Karikatürler	0	0	2	11,1	2	15,4	2	11,1
Röportaj	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer	0	0	2	11,1	2	15,4	3	16,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin gazetede en çok ilgi duyduğu sayfalar bulmaca sayfası olmuştur. Erkek öğrencilerin gazetede en çok ilgi duydukları sayfalar ise spor haberleri sayfasıdır. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin ilgilerinin farklı olduğu yorumuna ulaşılmasını sağlar.

Tablo 123

“Sürekli Olarak Dergi Okur musunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Sürekli olarak dergi okur musunuz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	5	38,5	6	33,3	3	23,1	6	33,3
Hayır	8	61,5	12	66,7	10	76,9	12	66,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler incelendiğinde kontrol grubunda yer alan kız öğrencilerin ön testte % 38,5’i son testte ise % 23,1’i sürekli olarak bir dergi okuduğunu ifade etmiştir. Erkek öğrencilerin ise % 33,3’ü sürekli olarak bir dergi okuduğunu ifade etmiştir. Kız ve erkek öğrencilerden sürekli dergi okuyanların oranı düşüktür.

Bu soruda açıklama bölümüne 1 kız 2 erkek öğrenci “Bilim Çocuk”, 1 erkek “Level” ve 1 erkek de “Galatasaray” dergisini sürekli okuduğunu yazmıştır.

Tablo 124

“Sürekli Olarak Dergi Okur musunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Sürekli olarak dergi okur musunuz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	4	30,8	3	16,7	4	30,8	3	16,7
Hayır	9	69,2	15	83,3	9	69,2	15	83,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Yukarıdaki tablo 124’te yer alan veriler incelendiğinde deney grubunda yer alan kız öğrencilerin % 30,8’i sürekli olarak bir dergi okuduğunu ifade etmiştir. Erkek öğrencilerin ise % 16,7’si sürekli olarak bir dergi okuduğunu ifade etmiştir. Erkek öğrencilerde sürekli dergi okuyanların oranı kız öğrencilerden düşüktür. Kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha çok dergi okumaktadır.

Bu soruda açıklama bölümüne 2 kız 1 erkek öğrenci “Bilim Çocuk”, 1 erkek öğrenci “TRT Çocuk” ve 1 kız öğrenci “Hey Girl” yine 1 kız öğrenci de “Top Model” dergisini sürekli okuduğunu yazmıştır.

Tablo 125

“Takip Ettiğiniz Çocuk Dergisi Var mı?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Takip ettiğiniz çocuk dergisi var mı?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	4	30,8	6	33,3	2	15,4	4	22,2
Hayır	9	69,2	12	66,7	11	84,6	14	77,8
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait tabloda veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 30,8’i son testte % 15,4’ü takip ettiği çocuk dergisi olduğunu söylemiştir. Erkek öğrencilerin ise ön testte % 33,3’ü son testte % 22,2’si takip ettiği çocuk dergisi olduğunu söylemiştir. Kız ve erkek öğrencilerden takip ettiği dergi olduğunu söyleyenlerin oranı düşüktür. Öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanmasında dergi okumasının öneminin büyük olduğu söylenebilir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla oranda dergi takip ettiği söylenebilir.

Bu soruda açıklama bölümüne 3 kız 1 erkek öğrenci “Bilim Çocuk”, 1 erkek öğrenci “TRT Çocuk” dergisini takip ettiğini yazmıştır.

Tablo 126

“Takip Ettiğiniz Çocuk Dergisi Var mı?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Takip ettiğiniz çocuk dergisi var mı?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	3	23,1	2	11,1	3	23,1	2	11,1
Hayır	10	76,9	16	88,9	10	76,9	16	88,9
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait tabloda veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 23,1’i takip ettiği çocuk dergisi olduğunu söylemiştir. Erkek öğrencilerin % 11,1’i takip ettiği çocuk dergisi olduğunu söylemiştir. Kız ve erkek öğrencilerden takip ettiği dergi olduğunu söyleyenlerin oranı düşüktür. Öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanmasında dergi okumasının öneminin büyük olduğu söylenebilir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilerden fazla oranda dergi takip ettiği söylenebilir.

Bu soruda açıklama bölümüne 2 kız 1 erkek öğrenci “Bilim Çocuk”, 1 kız öğrenci “Magazin”, 1 kız öğrenci “Pepee”, 1 erkek öğrenci “Bilim Teknik”, 1 erkek öğrenci “Semerkant” yine 1 erkek öğrenci de “TRT Çocuk” dergisini takip ettiğini yazmıştır.

Tablo 127

“Okul veya Sınıf Kitaplığını Ne Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okul veya sınıf kitaplığını ne amaçla kullanıyorsunuz	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ödev hazırlamak	2	15,4	7	38,9	2	15,4	3	16,7
Kitap ödünç almak	7	53,8	7	38,9	5	38,5	9	50
Okul ve sınıf kitaplığını kullanmıyorum	4	30,8	4	22,2	6	46,2	6	33,3
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerden kitap ödünç almak için okul ya da sınıf kitaplığını kullananların oranı en yüksektir. Yine erkek öğrencilerde de kitap ödünç almak amacıyla sınıf ya da okul kitaplığını kullananların oranı yüksektir.

Tablo 128

“Okul veya Sınıf Kitaplığını Ne Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Okul veya sınıf kitaplığını ne amaçla kullanıyorsunuz	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ödev hazırlamak	2	15,4	3	16,7	3	23,1	3	16,7
Kitap ödünç almak	6	46,2	8	44,4	8	61,5	12	66,7
Okul ve sınıf kitaplığını kullanmıyorum	5	38,5	7	38,7	2	15,4	3	16,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerden kitap ödünç almak için okul ya da sınıf kitaplığını kullananların oranı en yüksektir. Yine erkek öğrencilerde de kitap ödünç almak amacıyla sınıf ya da okul kitaplığını kullananların oranı yüksektir.

Tablo 129

**“Evinizin veya Okulunuz Bulunduğu Semtte Bir Halk Kütüphanesi Var mı?”
Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Evinizin veya okulunuz bulunduğu semtte bir halk kütüphanesi var mı?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu		Kontrol Grubu		Kontrol Grubu		Kontrol Grubu	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	2	15,4	6	33,3	6	46,2	9	50
Hayır	11	84,6	12	66,7	7	53,8	9	50
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubunda yer alan kız öğrencilerin ön testte % 15,4’ü son testte de % 46,2’si bulunduğu semtte halk kütüphanesi olduğunu söylemiştir. Erkek öğrencilerin ise ön testte % 33,3’ü son testte % 50’si bulunduğu semtte halk kütüphanesi olduğunu söylemiştir. Buca ilçesinde halk kütüphanesi olduğu düşünülürse erkek öğrencilerin kız öğrencilerden kütüphanelerin varlığından haberdar olma bakımından daha bilinçli olduğu söylenebilir. Ancak kontrol grubundaki öğrencilerin yarısından fazlasının kütüphanenin varlığını bilmediği düşünüldüğünde öğrencilerin bu konuda yeterli seviyede bilgi sahibi olmadığı yorumu yapılabilir.

Tablo 130

**“Evinizin veya Okulunuz Bulunduğu Semtte Bir Halk Kütüphanesi Var mı?”
Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Evinizin veya okulunuz bulunduğu semtte bir halk kütüphanesi var mı?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	4	30,8	6	33,3	6	46,2	8	44,4
Hayır	9	69,2	12	66,7	7	53,8	10	55,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubunda yer alan kız öğrencilerin ön testte % 30,8’i son testte de % 46,2’si bulunduğu semtte halk kütüphanesi olduğunu söylemiştir. Erkek öğrencilerin ise ön testte % 33,3’ü son testte % 44,4’ü bulunduğu semtte halk kütüphanesi olduğunu söylemiştir. Buca ilçesinde halk kütüphanesi olduğu düşünülürse kız ve erkek öğrencilerin kütüphanelerin varlığından haberdar olma bakımından, birbirine eş bilinç düzeyine sahip olduğu söylenebilir. Ancak deney grubundaki öğrencilerin yarısından fazlasının kütüphanenin varlığını bilmediği düşünüldüğünde öğrencilerin bu konuda yeterli seviyede bilgi sahibi olmadığı yorumu yapılabilir.

Tablo 131

“Bir Halk Kütüphanesine Üye misiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Bir halk kütüphanesine üye misiniz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	0	0	2	11,1	0	0	2	11,1
Hayır	13	100	16	88,9	13	100	16	88,9
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerden halk kütüphanesine üye olduğunu söyleyen öğrenci yoktur. Erkek öğrencilerin ise yalnızca % 11,1 halk kütüphanesine üyedir.

Tablo 132

“Bir Halk Kütüphanesine Üye misiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Bir halk kütüphanesine üye misiniz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Evet	1	7,7	1	5,6	1	7,7	1	5,6
Hayır	12	92,3	17	94,4	12	92,3	17	94,4
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 7,7’si, erkek öğrencilerin ise yalnızca % 5,6’sı halk kütüphanesine üyedir.

Öğrencilerin kütüphaneye üye olma oranları çok düşüktür. Okuma stratejilerinin kullanmak kütüphaneye üye olma alışkanlığını etkilememiştir. Bu durumun sebebi, öğrencilerin kütüphaneleri tanımamaları, internet ortamında kolaylıkla araştırma yapmaları olabilir.

Tablo 133

“Kütüphaneye Hangi Sıklıkla Gidersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Kütüphaneye hangi sıklıkla gidersiniz?	Ön test Kontrol Grubu				Son test Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Haftada birkaç kez	0	0	2	11,1	0	0	2	11,1
Haftada bir kez	0	0	3	16,7	0	0	1	5,6
Ayda birkaç kez	0	0	4	22,2	0	0	3	16,7
Yılda birkaç kez	4	30,8	3	16,7	1	7,7	2	11,1
Hiç gitmem	9	69,2	6	33,3	12	92,3	10	55,6
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde, kız öğrencilerin ön testte % 69,2’si son testte % 92,3’ü, erkek öğrencilerin ise ön testte % 33,3’ü son testte % 55,6’sı kütüphaneye hiç gitmemektedir. Kütüphaneye haftada birkaç kez gittiğini söyleyen erkek öğrencilerin oranı % 11,1’dir. Kız öğrencilerin ise ön testte % 30,8’i son testte % 7,7’si yılda birkaç kez kütüphaneye gittiğini ifade etmektedir. Bu bulgular ışığında kontrol grubunda erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla oranda kütüphaneye gittiği yorumu yapılabilir.

Tablo 134

“Kütüphaneye Hangi Sıklıkla Gidersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar

Kütüphaneye hangi sıklıkla gidersiniz?	Ön test Deney Grubu				Son test Deney Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Haftada birkaç kez	1	7,7	0	0	1	7,7	0	0
Haftada bir kez	0	0	2	11,1	1	7,7	1	5,6
Ayda birkaç kez	2	15,4	0	0	1	7,7	3	16,7
Yılda birkaç kez	2	15,4	2	11,1	2	15,4	2	11,1
Hiç gitmem	8	61,5	14	77,8	8	61,5	12	66,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 61,5'i, erkek öğrencilerin ise ön testte % 77,8'i son testte % 66,7'si kütüphaneye hiç gitmemektedir. Kütüphaneye haftada birkaç kez gittiğini söyleyen kız öğrencilerin oranı % 5,6'dır. Erkek öğrencilerin % 11,1'i, kız öğrencilerin % 15,4'ü yılda birkaç kez kütüphaneye gittiğini ifade etmektedir. Bu bulgular ışığında deney grubunda yer alan kız ve erkek öğrencilerden kütüphaneye gittiği söyleyenlerin oranı benzerdir.

Tablo 135

**“Halk Kütüphanelerini Hangi Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna
Kontrol Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Halk kütüphanelerini hangi amaçla kullanıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ödev yapmak için	4	30,8	6	33,3	1	7,7	4	22,2
Kitap, dergi, gazete okumak için	0	0	4	22,2	0	0	2	11,1
Ödünç kitap almak için	0	0	2	11,1	0	0	2	11,1
Diğer	9	69,2	6	33,3	12	92,3	10	55,6
Toplam	31	100	31	100	31	100	31	100

Diğer seçeneğini işaretleyen kontrol grubundaki öğrenciler kütüphaneye gitmediklerini açıklama bölümüne yazmışlardır. Kontrol grubunda yer alan kız öğrencilerden kütüphaneye gidenler ödev yapmak için kütüphaneye gitmektedir. Kütüphaneye giden erkek öğrenciler ise ödev yapmak; kitap, dergi, gazete okumak; ödünç kitap almak gibi çeşitli amaçlarla kütüphaneye gitmektedir.

Tablo 136

**“Halk Kütüphanelerini Hangi Amaçla Kullanıyorsunuz?” Sorusuna
Deney Grubu Öğrencilerinin Verdiği Cevaplar**

Halk kütüphanelerini hangi amaçla kullanıyorsunuz?	Ön test				Son test			
	Kontrol Grubu				Kontrol Grubu			
	Kız		Erkek		Kız		Erkek	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Ödev yapmak için	3	23,1	2	11,1	4	30,8	5	27,8
Kitap, dergi, gazete okumak için	1	7,7	1	5,6	3	23,1	5	27,8
Ödünç kitap almak için	1	7,7	1	5,6	1	7,7	1	5,6
Diğer	8	61,5	14	78,8	5	38,5	7	38,7
Toplam	13	100	18	100	13	100	18	100

Diğer seçeneğini işaretleyen deney grubundaki öğrenciler kütüphaneye gitmediklerini açıklama bölümüne yazmışlardır. Kontrol grubunda yer alan kız ve erkek öğrencilerin çoğu kütüphaneye gidenler ödev yapmak için kütüphaneye gitmektedir.

4.8. Okuma Alışkanlığı Anketi Açık Uçlu Sorulara İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Okuma alışkanlığı anketinde yer alan açık uçlu sorular incelenip düzenlenerek tablolandırılmıştır. Açık uçlu sorulardan, “Bugüne kadar okuduğunuz kitaplar içinde sizi en çok etkileyen/ en beğendiğiniz üç kitabın ve yazarının ismi nedir?” “Bugüne kadar okuduğunuz kitaplar içinde sizi en çok sıkan ve beğenmediğiniz üç kitabın ve yazarının ismi nedir?”, “MEB’in ilköğretim okulları için tavsiye ettiği ‘100 Temel Eser’ içerisinde okuyup beğendiğiniz üç eserin ismini yazınız” “MEB’in ilköğretim okulları için tavsiye ettiği ‘100 Temel Eser’ içerisinde okuyup beğenmediğiniz sizi sıkan üç eserin ismini yazınız” maddelerinde

öğrencilerin yazar ismi vermedikleri görülmüştür. Bu sebeple tablolarda yazar isimlerine yer verilmemiştir.

Ayrıca bu maddelerde, öğrencilerin tamamı üç eser adı vermemiş ve beğendikleri ya da beğenmedikleri üç eserin adını yazarken herhangi bir sıralama amacı güdülmediği test uygulama anında öğrencilere ifade edilmiştir. Bu sebeple yazılan eserlerin tamamı değerlendirmeye eşit biçimde konulmuştur. Bu maddelerde yer alan bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 137

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Eserin Adı	Kız	Erkek	Toplam
Acayip Yaratıklar	1	-	1
Alacakaranlık	1	1	2
Alacakaranlık Kuşları	1	1	2
Bir Genç Kızın Gizli Defteri	1	-	1
Bir Küçük Osmanlık Vardı	2	1	3
Böyle Buyurdu Zerdüş	-	1	1
Bukre	1	-	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	4	1	5
Deli Yusuf	-	1	1
Denizler Altında 20000 Fersah	-	2	2
Ejderha'mı Nasıl Eğitirsin?	2	1	3
Falaka	-	1	1
Gölgelerin Efendisi	-	3	3
Gururlu Peri	1	-	1
Haritada Kaybolmak	1	-	1
Işıklı Ayakkabılar	1	-	1
Kavgam	-	1	1
Korsan Komşular	1	-	1
Köroğlu	1	-	1
Kraliçe'yi Kurtarmak	4	4	8

Küçük Kemancı	1	-	1
Küçük Şeyler	1	-	1
Leyla'nın Evi	1	-	1
Midas Kartalının Gözleri	-	2	2
Mutluluk Sokağı	1	-	1
Nasrettin Hoca	-	1	1
Ölümsüz Aile	1	-	1
Ölümsüzlük Pınarı	1	-	1
Robin Hood	-	1	1
Saftirik	1	-	1
Serçekuş	-	4	4
Siyah İnci	-	1	1
Sol Ayağım	-	4	4
Son Savaşçı	-	1	1
Söz	1	-	1
Suç ve Ceza	2	-	2
Şamatalı Köy	-	2	2
Şimdiki Çocuklar Harika	-	1	1
Yankılı Kayalar	-	2	2
Yaralı	2	-	2
Yaralı Serçe	-	1	1
Yaş On Yedi	1	2	3
Yoldaş	-	1	1
Boş bırakanlar	2	2	4

Yukarıdaki tablodaki veriler incelendiğinde kontrol grubu öğrencileri tarafından en çok tercih edilen kitap “Kraliçe’yi Kurtarmak” isimli kitap olmuştur. 8 öğrenci bu kitabın adını vermiştir. “Charlie’nin Çikolata Fabrikası” adlı kitap da 5 öğrenci tarafından en çok sevilen eser olarak tercih edilmiştir. Öğrencilerin en çok beğendikleri eserler içinde son dönemde popüler olan kitaplar (Charlie’nin Çikolata Fabrikası, Bir Genç Kızın Gizli Defteri, Kraliçe’yi Kurtarmak vb.), klasikler (Suç ve Ceza, Denizler Altında 20.000 Fersah, Nasrettin Hoca vb.) film ya da dizisi olan kitaplar (Alacakaranlık, Ejderhanı Nasıl Eğitirsin? vb.) 100 Temel Eser içinde yer alan (Bir Küçük Osmanlık Vardı, Sol Ayağım, Şamatalı Köy vb.) kitaplar yer almaktadır. Öğrencilerin kitap seçerken dizi ya da filmlerden etkilendiği, çevresinde görüp duyduğu yani popüler olduğu için kitabı seçip okuduğu ya da “100 Temel Eser” içerisinde kitapları beğendiği söylenebilir.

Tablo 138

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Eserin Adı	Kız	Erkek	Toplam
Açlık Oyunları	-	2	2
Alacakaranlık	2	-	2
Alacakaranlık Kuşları	-	1	1
Alice Harikalar Diyarında	1	-	1
Aya Yolculuk	-	1	1
Balonla Beş Hafta	-	1	1
Bir Genç Kızın Gizli Defteri	3	-	3
Bir Küçük Osmanlık Vardı	2	1	2
Böğürtlen Kışı	1	-	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	4	3	7
Denizler Altında 20.000 Fersah	-	1	1
Ejderha'mı Nasıl Eğitirsin?	2	1	3
Falaka	-	1	1
Forsa	-	1	1
Gölgelerin Efendisi	1	4	5
Gururlu Peri	-	2	2
Haritada Kaybolmak	1	-	1
Kraliçe'yi Kurtarmak	1	2	3
Küçük Kahraman	1	-	1
Küçük Kemancı	2	-	2
Küçük Prens	-	1	1
Labirent Serisi	1	-	1
Menekşe Kokulu Hikayeler	2	-	2
Mutluluk Sokağı	2	-	2
Mutlu Prens	-	1	1
Oliver Twist	-	1	1
Ölümsüz Aile	-	1	1
Ölümsüzlük Pınarı	1	-	1
Saftirik	-	1	1
Savaş ve Barış	-	1	1
Sefiller	-	1	1
Serçekuş	2	4	6
Soğuk Kahve	1	1	2
Sol Ayağım	2	4	6
Suç ve Ceza	1	-	1
Şamatalı Köy	1	-	1

Şimdiki Çocuklar Harika	-	1	1
Umut	-	1	1
Yankılı Kayalar	2	1	3
Yaralı Serçe	-	1	1
Yaş On Yedi	1	-	1
Zil Çalınca	-	1	1
Boş bırakanlar	1	6	7

Deney grubu öğrencileri tarafından en çok tercih edilen kitap “Charlie’nin Çikolata Fabrikası” kitabıdır. Öğrenciler tarafından en çok tercih edilen ikinci kitaplar ise “Serçekuş” ve “Sol Ayağım” isimli kitaplardır. Öğrencilerin en çok beğendikleri eserler içinde son dönemde popüler olan kitaplar (Charlie’nin Çikolata Fabrikası, Bir Genç Kızın Gizli Defteri, Kraliçe’yi Kurtarmak, Labirent serisi vb.), klasikler (Suç ve Ceza, Sefiller, Denizler Altında 20.000 Fersah, Nasrettin Hoca vb.) film ya da dizisi olan kitaplar (Alacakaranlık, Açlık Oyunları, Ejderhanı Nasıl Eğitirsin? vb.) 100 Temel Eser içinde yer alan (Bir Küçük Osmancık Vardı, Sol Ayağım, Şamatalı Köy vb.) kitaplar yer almaktadır. Öğrencilerin kitap seçerken dizi ya da filmlerden etkilendiği, çevresinde görüp duyduğu yani popüler olduğu için kitabı seçip okuduğu ya da “100 Temel Eser” içerisinde kitapları beğendiği söylenebilir.

Tablo 139

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Eserin Adı	Kız	Erkek	Toplam
80 Günde Devrialem	-	1	1
Adalet	-	1	1
Amerika Bağımsızlık Savaşı	-	1	1
Alacakaranlık	1	-	1
Alacakaranlık Kuşları	1	2	3
Aşk ve Gurur	1	-	1
Bir Genç Kızın Gizli Defteri	2	-	2
Bir Küçük Osmancık Vardı	1	-	1
Beyoğlu Rapsodisi	-	1	1

Bomba	-	1	1
Çalçene Pelin	-	1	1
Çalıkuşu	1	-	1
Ejderhanı Nasıl Eğitirsin?	-	2	2
Fadiş	-	1	1
Gölgelerin Efendisi	-	3	3
Haritada Kaybolmak	-	1	1
Karanlık Yüzler	-	1	1
Kavgam	-	1	1
Kimse Beni Sevmiyor	1	-	1
Kötü Çocuk	1	-	1
Kraliçe'yi Kurtarmak	1	1	2
Kubilay Olayı	1	-	1
Küçük Kemancı	1	-	1
Leyla'nın Evi	1	-	1
Macera Adası	1	-	1
Mo'nun Gizemi	-	1	1
Muhteşem Yüzyıl Kösem	1	-	1
Nutuk	1	-	1
O Piti Piti	1	-	1
Ölümsüz Aile	-	1	1
Pasaklı Tanrıça	1	-	1
Saftirik	1	-	1
Serçekuş	-	1	1
Soğuk Kahve	1	-	1
Sol Ayağım	4	6	10
Sürpriz Tatil	1	-	1
Şamatalı Köy	1	3	4
Uçan Sınıf	-	1	1
Yaş On Yedi	1	1	2
Yüzüklerin Efendisi	-	1	1
Boş bırakanlar	2	2	4

Son test verilerine göre kontrol grubunda en çok beğenilen kitap “Sol Ayağım” kitabı olmuştur. Diğer adı geçen kitap ise “Şamatalı Köy” olmuştur. Öğrencilerin en çok beğendikleri eserler içinde son dönemde popüler olan kitaplar (Saftirik, Bir Genç Kızın Gizli Defteri, Kraliçe'yi Kurtarmak vb.), klasikler (Çalıkuşu, Nutuk) film ya da dizisi olan kitaplar (Alacakaranlık, Yüzüklerin Efendisi, Ejderhanı Nasıl Eğitirsin? vb.) 100 Temel Eser içinde yer alan (Uçan Sınıf, Sol Ayağım, Şamatalı Köy vb.) kitaplar yer almaktadır. Öğrencilerin kitap seçerken dizi ya da filmlerden etkilendiği, çevresinde görüp duyduğu yani popüler

olduğu için kitabı seçip okuduğu ya da “100 Temel Eser” içerisinde kitapları beğendiği söylenebilir.

Tablo 140

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Etkileyen/ En Beğendiğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Eserin Adı	Kız	Erkek	Toplam
Açlık Oyunları	-	1	1
Afacanlar Çetesi	-	1	1
Alacakaranlık	1	1	2
Alacakaranlık Kuşları	2	1	3
Amerika Bağımsızlık Savaşı	-	1	1
Ana	-	1	1
Ateş ve Su	1	-	1
Bir Genç Kızın Gizli Defteri	1	-	1
Bir Küçük Osmanlık Vardı	1	-	1
Böğürtlen Kışı	1	-	1
Bukre	-	1	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	-	2	2
Çalçene Pelin	1	-	1
Çalıkuşu	-	2	2
Define Adası	1	-	1
Devrime Adanmış Hayatlar	-	1	1
Gölgelerin Efendisi	1	7	8
Her Şey Seninle Başlar	-	1	1
İletişim Çatışmaları ve Empati	1	-	1
Karagöz ve Hacivat	-	1	1
Kavgam	-	1	1
Kediler Padişahı	1	-	1
Keloğlan Masalları	-	1	1
Kış Bahçesi	1	-	1
Kimse Beni Sevmiyor	-	1	1
Kraliçe'yi Kurtarmak	-	1	1
Küçük Kemancı	-	1	1
Momo	-	2	2
Mo'nun Gizemi	1	-	1
Mutlu Prens	1	-	1
Nutuk	-	2	2
Oliver Twist	-	1	1
Ölümsüz Aile	-	3	3
Paranoya	1	-	1

Serçekuş	-	1	1
Sevda	1	-	1
Soğuk Kahve	-	1	1
Sol Ayağım	6	4	10
Şamatalı Köy	1	-	1
Şans	1	-	1
Uçan Sınıf	-	1	1
Yalnız Efe	-	1	1
Yankılı Kayalar	1	3	4
Yaş On Yedi	2	-	2
Yıldız Çocuk	-	2	2
Boş bırakanlar	2	-	2

Son test verilerine göre öğrenciler tarafından en çok beğenilen kitap “Sol Ayağım” kitabı olmuştur. İkinci beğenilen kitap ise “Gölgelerin Efendisi” kitabıdır.” Yukarıda en beğendiğiniz üç eserin yazılı olduğu tablolarda verilen bilgiler öğrencilerin çoğunun farklı kitapları beğendiklerini göstermektedir. Öğrencilerin en çok beğendikleri eserler içinde son dönemde popüler olan kitaplar (Charlie’nin Çikolata Fabrikası, Soğuk Kahve, Kraliçe’yi Kurtarmak, Gölgelerin Efendisi vb.), klasikler (Suç ve Ceza, Ana, Nutuk) film ya da dizisi olan kitaplar (Alacakaranlık, Açlık Oyunları, Ejderhanı Nasıl Eğitirsin? vb.) 100 Temel Eser içinde yer alan (Bir Küçük Osmancık Vardı, Sol Ayağım, Şamatalı Köy vb.) kitaplar yer almaktadır. Öğrencilerin kitap seçerken dizi ya da filmlerden etkilendiği, çevresinde görüp duyduğu yani popüler olduğu için kitabı seçip okuduğu ya da “100 Temel Eser” içerisinde kitapları beğendiği söylenebilir.

Tablo 141

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Kitabın adı	Kız	Erkek	Toplam
80 Günde Devrialem	1	1	2
Alacakaranlık	-	2	2
Alacakaranlık Kuşları	-	2	2

Astronot Çelebi	-	1	1
Beter İkizler	-	2	2
Bir Küçük Osmancık Vardı	1	3	4
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	1	-	1
Denizler Altında 20.000 Fersah	-	1	1
Efruz Bey	-	1	1
Fatih Harbiye	1	-	1
Gölgelerin Efendisi	-	1	1
Haritada Kaybolmak	-	1	1
Keloğlan Masalları	-	1	1
Kraliçeyi Kurtarmak	-	1	1
Küçük Kemancı	1	1	1
Leyla'nın Evi	1	-	1
Mutluluk Sokağı	2	-	2
Ölmüş Eşek	-	1	1
Ölümsüz Aile	3	-	3
Serçekuş	3	2	5
Sol Ayağım	2	1	3
Şeker Portakalı	-	2	2
Üç Silahşörler	-	2	2
Yankılı Kayalar	2	2	4
Yaralı Serçe	-	1	1
Beğenmediğim kitap yok.	3	1	4
Cevap vermeyenler	3	5	9

Kontrol grubu öğrencilerinin ön testte en sıkıcı bulduğu üç kitap ile ilgili bulgularla ilgili şu yorumlar yapılabilir: “Serçekuş” kitabı sen sıkıcı bulunan eserler içerisinde en fazla ismi söylenen kitap olmuştur. Diğerleri ise “Bir Küçük Osmancık Vardı, Yankılı Kayalar” kitaplarıdır.

Tablo 142

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Kitabın adı	Kız	Erkek	Toplam
80 Günde Devrialem	-	1	1
Alacakaranlık Kuşları	1	3	4
Ambardaki Gürültü	-	1	1
Arkadaşlar Arasında	1	-	1
Ayşegül	1	1	2
Beter İkizler	1	1	2
Bir Küçük Osmanlık Vardı	1	2	3
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	-	2	2
Çocuk Kalbi	1	1	2
Ejderhanı Nasıl Eğitirsin?	1	2	3
Goriot Baba	1	-	1
Gururlu Peri	-	1	1
Kediler Padişahı	2	-	2
Köroğlu	2	-	2
Kraliçeyi Kurtarmak	2	1	3
Küçük Kemancı	1	-	1
Mutlu Prens	-	1	1
Ölümsüz Aile	5	2	7
Ölümsüzlük Pınarı	1	-	1
Ölmüş Eşek	1	-	1
Serçekuş	3	2	5
Sol Ayağım	-	1	1
Suç ve Ceza	1	-	1
Şeker Portakalı	-	3	3
Uçan Sınıf	1	-	1
Yankılı Kayalar	1	1	2
Yaralı Serçe	1	1	2
Cevap Vermeyenler	2	7	9

Deney grubu öğrencilerinin ön testte en sıkıcı bulduğu üç kitap ile ilgili bulgularla ilgili şu yorumlar yapılabilir: “Ölümsüz Aile” kitabı en sıkıcı bulunan eserler içerisinde en fazla ismi söylenen kitap olmuştur. Diğerleri ise “Serçekuş ve Alacakaranlık Kuşları” kitaplarıdır.

Tablo 143

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

	Kız	Erkek	Toplam
Acayip Yaratık	-	1	1
Adalet	-	1	1
Alacakaranlık Kuşları	1	3	2
Ali ile Ece	-	1	1
Çalığışu	1	3	4
Ejderhanı Nasıl Eğitirsin?	1	-	1
Falaka	1	-	1
İnsan Ne İle Yaşar?	-	1	1
Gölgelerin Efendisi	-	2	2
Keloğlan Masalları	-	1	1
Kösem Sultan	1	-	1
Küçük Kemancı	1	-	1
Küçük Prens	1	-	1
Mutluluk Sokağı	1	-	1
Ölümsüz Aile	2	1	3
Robinson Cruise	1	-	1
Serçekuş	-	2	2
Sol Ayağım	-	2	2
Şamatalı Köy	2	-	2
Şeker Portakalı	1	2	3
Uçan Sınıf	-	1	1
Yankılı Kayalar	1	2	3
Yaralı Serçe	-	1	1
Beğenmediğim kitap yok	2	2	4
Cevap yok	1	2	3

Kontrol grubu öğrencilerinin son testte en sıkıcı bulduğu üç kitap ile ilgili bulgularla ilgili şu yorumlar yapılabilir: “Çalığışu” kitabı sen sıkıcı bulunan eserler içerisinde en fazla ismi söylenen kitap olmuştur. Diğerleri ise “Ölümsüz Aile, Yankılı Kayalar ve Şeker Portakalı” kitaplarıdır.

Tablo 144

“Bugüne Kadar Okuduğunuz Kitaplar İçinde Sizi En Çok Sıkan ve Beğenmediğiniz Üç Kitabın İsmi Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
9. Hariciye Koğuşu	2	1	3
Alice Harikalar Diyarında	-	2	2
Bomba	1	-	1
Çalıkuşu	-	2	2
Dört Kardeşiler	1	-	1
Gururlu Peri	-	2	2
Haritada Kaybolmak	2	-	2
Kediler Padişahı	3	2	5
Küçük Prens	1	-	1
Mutlu Prens	1	1	2
Oliver Twist	2	1	3
Ölümsüz Aile	3	4	7
Serçekuş	4	4	8
Şamatalı Köy	2	4	6
Yankılı Kayalar	2	1	3
Beğenmediğim kitap yok	3	4	7
Cevap vermeyenler	2	6	8

Deney grubu öğrencilerinin son testte en sıkıcı bulduğu üç kitap ile ilgili bulgularla ilgili şu yorumlar yapılabilir: “Serçekuş” kitabı en sıkıcı bulunan eserler içerisinde en fazla ismi söylenen kitap olmuştur. Diğerleri ise “Şamatalı Köy” ve “Ölümsüz Aile” kitaplarıdır.

Tablo 145

“En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Eserin Adı	Kız	Erkek	Toplam
Aklından Bir Sayı Tut	1	-	1
Ben de Çocuktum	-	1	1
Bir Küçük Osmancık Vardı	-	1	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	3	3	6
Ejderhanı Nasıl Eğitirsin?	-	1	1
Kraliçeyi Kurtarmak	2	4	6
Küçük Şeyler	1	-	1
Limon Ağacı	1	-	1
Sol Ayağım	1	2	3
Sokaklarda Bir Ali	1	-	1
Şimdiki Çocuklar Harika	-	1	1
Yankılı Kayalar	1	1	2
Yaralı	1	-	1
Yaş On Yedi	1	-	1
Cevap Yok	-	4	4

Kontrol grubu öğrencilerinden 6 öğrencinin son okuduğu kitap “Charlie'nin Çikolata Fabrikası” kitabıdır. 6 öğrenci de “Kraliçeyi Kurtarmak” kitabını okumuştur. 4 öğrenci okuduğu kitabın adını yazmamıştır.

Tablo 146

**“En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri
Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar**

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
Açlık Oyunları	-	1	1
Afacanlar Çetesi	-	2	2
Alacakaranlık	-	1	1
Başkası Olma Kendin Ol	1	-	1
Ben de Çocuktum	-	1	1
Bir Genç Kızın Gizli Defteri	1	-	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	2	3	5
Çalkuşu	-	2	2
Dicle'nin Sesi	-	1	1
Ejderhanı Nasıl Eğitirsin?	1	-	1
Gölgelerin Efendisi	1	1	2
İnce Memed	-	1	1
Karanlığın Elli Tonu	1	-	1
Kraliçe'yi Kurtarmak	-	1	1
Labirent	1	-	1
Limon Ağacı	1	-	1
Momo	-	1	1
Sol Ayağım	4	-	4
Cevap Vermeyenler	-	3	3

Deney grubu öğrencilerinden 5 öğrencinin son okuduğu kitap “Charlie'nin Çikolata Fabrikası” kitabıdır. 4 öğrenci de “Sol Ayağım” kitabını okumuştur. 3 öğrenci okuduğu kitabın adını yazmamıştır.

Tablo 147

**“En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Kontrol Grubu
Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar**

Eserin Adı	Kız	Erkek	Toplam
80 Günde Devrialem	-	1	1
Araba Sevdası	1	-	1
Bir Genç Kızın Gizli Defteri	1	-	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	-	1	1
Çalçene Pelin	1	-	1
Çalkuşu	1	-	1
Ejderhamı Nasıl Eğitirsin?	-	1	1
Gölgelerin Efendisi	-	1	1
Kötü Çocuk	1	-	1
Macera Adası	1	-	1
Muhteşem Yüzyıl Kösem	-	1	1
Nutuk	1	-	1
Saftirik	1	-	1
Şamatalı Köy	-	1	1
Uçan Sınıf	-	1	1
Uçurtma Avcısı	-	1	1
Cevap Yok	5	10	15

Kontrol grubu öğrencilerinin her biri farklı bir kitap okumuştur. 15 öğrenci okuduğu kitabın adını yazmamıştır.

Tablo 148

**“En Son Okuduğunuz Kitabın Adı Nedir?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri
Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar**

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
80 Günde Devrialem	1	-	1
Aklından Bir Sayı Tut	1	-	1
Bir Küçük Osmancık Vardı	-	2	2
Bukre	-	1	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	-	1	1
Gölgelerin Efendisi	1	2	3
İletişim Çatışmaları ve Empati	1	-	1
Keloğlan Masalları	1	1	2
Kraliçe'yi Kurtarmak	-	1	1
Momo	-	1	1
Mutlu Prens	1	-	1
Paranoya	1	-	1
Sevda	1	-	1
Soğuk Kahve	-	1	1
Sol Ayağım	2	3	5
Sürpriz Tatil	1	-	1
Uçurtma Avcısı	-	2	2
Cevap Vermeyenler	2	3	5

Deney grubu öğrencilerinden 5 öğrencinin son okuduğu kitap “Sol Ayağım” kitabıdır. 3 öğrenci de “Gölgelerin Efendisi” kitabını okumuştur. 5 öğrenci okuduğu kitabın adını yazmamıştır.

Tablo 149

“En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Seçim Yöntemi	Kız	Erkek	Toplam
Öğretmen tavsiyesi	6	3	9
Kendim seçtim.	2	2	4
Anne-babam tavsiyesi	-	1	1
İnternette gördüm.	1	-	1
Arkadaşlarım tavsiye etti.	3	-	3
Kardeşim önerdi.	-	1	1
Cevap vermeyenler	1	11	12

Kontrol grubu öğrencilerinden 9 öğrenci okuduğu kitabı öğretmen tavsiyesi ile seçtiğini ifade etmiştir. Kitabı kendim seçtim diyen 4 öğrenci bulunmaktadır. Soruyu boş bırakan 12 öğrenci vardır. Öğrencilerin kitap seçiminde öğretmenlerinin tavsiyelerini dikkate almaktadır.

Tablo 150

“En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Seçim yöntemi	Kız	Erkek	Toplam
Öğretmen tavsiyesi	6	6	12
Kendim seçtim.	4	2	6
İnternette gördüm.	1	1	2
Arkadaşlarım tavsiye etti.	2	3	5
Kardeşim önerdi.	-	3	3
Cevap vermeyenler	-	3	3

Deney grubu öğrencilerinden 12 öğrenci okuduğu kitabı öğretmen tavsiyesi ile seçtiğini ifade etmiştir. Kitabı kendim seçtim diyen 6 öğrenci bulunmaktadır. Soruyu boş bırakan 3 öğrenci vardır. Öğrenciler öğretmenlerinin tavsiyelerini dikkate almaktadır.

Tablo 151

“En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Seçim Yöntemi	Kız	Erkek	Toplam
Öğretmen tavsiyesi	5	4	9
Kendim seçtim.	2	1	3
Anne-babam tavsiyesi	1	2	3
İnternette gördüm.	1	-	1
Arkadaşlarım tavsiye etti.	-	2	2
Kardeşim önerdi.	1	-	1
Cevap vermeyenler	3	9	12

Kontrol grubu öğrencilerinden son testte 9 öğrenci okuduğu kitabı öğretmen tavsiyesi ile seçtiğini ifade etmiştir. Kitabı kendim seçtim diyen 3 öğrenci bulunmaktadır. Soruyu boş bırakan 12 öğrenci vardır.

Tablo 152

“En Son Okuduğunuz Kitabı Nasıl Seçtiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Seçim yöntemi	Kız	Erkek	Toplam
Öğretmen tavsiyesi	5	5	10
Kendim seçtim.	3	4	7
Anne- babam önerdi.	1	4	5
İnternette gördüm.	-	1	1
Arkadaşlarım tavsiye etti.	2	3	5
Kardeşlerim önerdi.	1	-	1
Cevap vermeyenler	1	1	2

Deney grubu öğrencilerinden 10 öğrenci okuduğu kitabı öğretmen tavsiyesi ile seçtiğini ifade etmiştir. Kitabı kendim seçtim diyen 7 öğrenci bulunmaktadır. Soruyu boş bırakan 2 öğrenci vardır.

Tablo 153

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
Alacakaranlık Kuşları	-	1	1
Bir Küçük Osmancık Vardı	5	2	7
Esrarlı Ada	1	-	1
Fadiş	1	-	1
Falaka	2	2	4
Heidi	1	-	1
Kediler Padişahı	1	-	1
Keloğlan	-	1	1
Kibritçi Kız	1	-	1
Küçük Kemancı	1	2	3
Nasrettin Hoca	1	4	5
Ölümsüz Aile	3	2	5
Pinokyo	-	1	1
Serçekuş	2	2	4
Sol Ayağım	5	-	5
Şeker Portakalı	2	1	3
Şermin	1	-	1
Yankılı Kayalar	4	-	4
100 Temel Eser olmasına dikkat etmedim.	1	5	6
Cevap vermeyenler	2	6	8

Kontrol grubu öğrencilerinden ön testte 7 öğrenci MEB tarafından “100 Temel Eser” olarak önerilen kitaplardan “ Bir Küçük Osmancık Vardı” kitabını beğendiğini söylemiştir. 6 öğrenci “100 Temel Eser” olmasına dikkat etmezken, 8 öğrenci de soruyu boş bırakmıştır.

Tablo 154

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
Balonla 5 Hafta	-	1	1
Bir Küçük Osmancık Vardı	7	2	9
Dokuzuncu Hariciye Koşu	-	1	1
Falaka	-	1	1
Gururlu Peri	2	1	3
Keloğlan Masalları	-	2	2
Küçük Kemancı	-	1	1
Mutlu Prens	-	1	1
Mutluluk Sokağı	1	1	2
Nasrettin Hoca	-	2	2
Oliver Twist	1	2	3
Ölümsüz Aile	2	1	3
Robin Hood	-	1	1
Sefiller	1	1	2
Serçekeş	3	2	5
Sol Ayağım	4	1	5
Şeker Portakalı	1	1	2
Uçan Sınıf	2	-	2
Yankılı Kayalar	5	-	5
100 temel eserden seçerek okumuyorum	1	6	7
Cevap vermeyenler	2	4	6

Deney grubu öğrencilerinden ön testte 9 öğrenci MEB tarafından “100 Temel Eser” olarak önerilen kitaplardan “Bir Küçük Osmancık Vardı” kitabını beğendiğini söylemiştir. 6 öğrenci “100 Temel Eser” olmasına dikkat etmezken, 8 öğrenci de soruyu boş bırakmıştır.

Tablo 155

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
Alacakaranlık Kuşları	-	2	2
Bir Küçük Osmancık Vardı	4	2	6
Esrarlı Ada	-	1	
Fadiş	2	-	2
Falaka	1	-	1
Heidi	-	1	1
Kediler Padişahı	1	1	2
Keloğlan	1	-	1
Kibritçi Kız	1	-	1
Küçük Kemancı	2	2	4
Nasrettin Hoca	1	-	1
Ölümsüz Aile	1	-	1
Pinokyo	1	-	1
Serçekuş	1	1	2
Sol Ayağım	3	2	5
Şeker Portakalı	4	1	5
Şermin	-	1	1
Yankılı Kayalar	4	3	7
100 Temel Eser olmasına dikkat etmedim.	3	5	8
Cevap verilmedi.	3	4	7

Kontrol grubu öğrencilerinden son testte 7 öğrenci MEB tarafından “100 Temel Eser” olarak önerilen kitaplardan “Yankılı Kayalar” kitabını beğendiğini söylemiştir. 8 öğrenci “100 Temel Eser” olmasına dikkat etmezken, 7 öğrenci de soruyu boş bırakmıştır.

Tablo 156

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğendiğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
Balonla 5 Hafta	-	1	1
Billur Köşk Masalları	1	2	3
Bir Küçük Osmancık Vardı	3	7	10
Dokuzuncu Hariciye Koşuşu	1	-	1
Falaka	1	-	1
Gururlu Peri	2	1	3
Keloğlan Masalları	1	1	2
Küçük Kemancı	2	2	4
Mutlu Prens	3	3	6
Halime Kaptan	1	2	3
Nasrettin Hoca	2	2	4
Oliver Twist	1	1	2
Ölümsüz Aile	-	1	1
Robin Hood	2	-	2
Sefiller	1	1	2
Serçekuş	1	1	2
Sol Ayağım	3	3	6
Şeker Portakalı	3	4	7
Uçan Sınıf	2	1	3
Yankılı Kayalar	4	3	7
100 temel eserden seçerek okumuyorum	2	9	11

Deney grubu öğrencilerinden son testte 10 öğrenci MEB tarafından “100 Temel Eser” olarak önerilen kitaplardan “Bir Küçük Osmancık Vardı” kitabını beğendiğini söylemiştir. 11 öğrenci “100 Temel Eser” olmasına dikkat etmediğini söylemiştir.

Tablo 157

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Kitap Adı	Kız	Erkek	Toplam
80 Günde Devrialem	-	1	1
Bir Küçük Osmancık Vardı	2	1	3
Denizler Altında 20.000 Fersah	-	1	1
Efruz Bey	-	1	1
Fadıç	1	-	1
Keloğlan Masalları	-	1	1
Ölümsüz Aile	1	-	1
Serçekuş	2	1	3
Yalnız Efe	1	-	1
Yankılı Kayalar	1	2	3
100 Temel Eserden seçerek okumuyorum.	5	5	10
Cevap vermeyenler	4	6	10

Tablo 157’deki veriler kontrol grubundaki öğrencilerden 10 öğrencinin “Yüz Temel Eser”den seçerek okumuyorum cevabını verdiğini, yine 10 öğrencinin de soruyu boş bıraktığını göstermektedir” Öğrencilerin okuyup beğenmedikleri “Yüz Temel Eser” içinde “Bir Küçük Osmancık Vardı”, “ Serçekuş” ve “Yankılı Kayalar” kitapları en çok ismi söylenen kitaplar olmuştur.

Tablo 158

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
Balonla 5 Hafta	-	1	1
Bir Küçük Oscmancık Vardı	1	1	2
Bomba	1	-	1
Çalıkuşu	-	1	1
Çizmeli kedi	-	1	1
Gururlu Peri	1	1	2
Kediler Padişahı	2	-	2
Küçük Kemancı	1	-	1
Ölümsüz Aile	3	1	4
Robin Hood	-	1	1
Sefiller	-	1	1
Serçekuş	2	2	4
Üç Silahşörlcr	-	1	1
Yankılı Kayalar	1	1	2
Yaralı Serçe	2	1	3
100 temel eserden seçerek okumuyorum	1	7	8
Cevap vermeyenler	5	7	12

Tablo 158’deki veriler deney grubundaki öğrencilerden ön testte 8 öğrencinin “Yüz Temel Eser”den seçerek okumuyorum cevabını verdiğini, yine 12 öğrencinin de soruyu boş bıraktığını göstermektedir. Öğrencilerin okuyup beğenmedikleri “Yüz Temel Eser” içinde “Ölümsüz Aile”, “ Serçekuş” ve “Yaralı Serçe” kitapları en çok ismi söylenen kitaplar olmuştur.

Tablo 159

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Kitap Adı	Kız	Erkek	Toplam
80 Günde Devrialem	1	1	2
Bir Küçük Osmancık Vardı	1	2	3
Denizler Altında 20.000 Fersah	-	1	2
Efruz Bey	1	-	1
Fadiş	1	1	2
Keloğlan Masalları	1	1	2
Ölümsüz Aile	3	4	7
Serçekuş	3	5	8
Yalnız Efe	2	1	3
Yankılı Kayalar	1	2	3
100 Temel Eserden seçerek okumuyorum.	3	7	10
Cevap vermeyenler	4	5	9

Tablo 159'daki veriler kontrol grubundaki öğrencilerden son testte 10 öğrencinin “Yüz Temel Eser” den seçerek okumuyorum cevabını verdiğini, 9 öğrencinin de soruyu boş bıraktığını göstermektedir” Öğrencilerin okuyup beğenmedikleri “Yüz Temel Eser” içinde “Ölümsüz Aile”, “ Serçekuş” “Bir Küçük Osmancık Vardı”, ve “Yankılı Kayalar” kitapları en çok ismi söylenen kitaplar olmuştur.

Tablo 160

“MEB’in İlköğretim Okulları için Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser İçerisinde Okuyup Beğenmediğiniz Üç Eserin İsmi Yazınız” Maddesine Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Kitabın Adı	Kız	Erkek	Toplam
Balonla 5 Hafta	-	1	1
Bir Küçük Osmancık Vardı	1	1	2
Bomba	1	-	1
Çalikuşu	-	1	1
Çizmeli kedi	-	1	1
Gururlu Peri	1	1	2
Kediler Padişahı	2	-	2
Küçük Kemancı	1	-	1
Ölümsüz Aile	3	1	4
Robin Hood	-	1	1
Sefiller	-	1	1
Serçekuş	2	2	4
Üç Silahşörler	-	1	1
Yankılı Kayalar	1	1	2
Yaralı Serçe	2	1	3
100 temel eserden seçerek okumuyorum	1	7	8
Cevap vermeyenler	5	7	12

Tablo 159'daki veriler kontrol grubundaki öğrencilerden son testte 8 öğrencinin “Yüz Temel Eser” den seçerek okumuyorum cevabını verdiğini, 12 öğrencinin de soruyu boş bıraktığını göstermektedir” Öğrencilerin okuyup beğenmedikleri “Yüz Temel Eser” içinde “Ölümsüz Aile”, “ Serçekuş” ve “Yaralı Serçe” kitapları en çok ismi söylenen kitaplar olmuştur.

Tablo 161

**“Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna
Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar**

	Kız	Erkek	Toplam
Roman/ Hikaye	3	5	8
Şiir	1	1	2
Macera Kitapları	2	2	4
Masal kitabı	1	-	1
Çizgi roman	-	1	1
Fen Teknik kitabı	-	1	1
Karikatür	1	-	1
Cevap yok/ Kütüphaneye gitmiyorum	5	8	13

Tablo 161’deki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki 8 öğrenci roman/hikaye türünde yayınların kütüphanelerde olması istemektedir. 4 öğrenci de macera kitapları olmasını istemektedir. 13 öğrenci de ya cevap vermemiş ya da kütüphaneye gitmediğini söylemiştir.

Tablo 162

**“Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna
Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar**

	Kız	Erkek	Toplam
Roman/ Hikaye	5	2	7
Şiir	1	-	1
Macera Kitapları	-	5	5
Masal kitabı	1	-	1
Çizgi roman	-	1	1
Fen Teknik kitabı	-	1	1
Karikatür	1	-	1
Cevap yok/ kütüphaneye gitmiyorum	5	9	14

Tablo 162’deki veriler incelendiğinde deney grubundaki 7 öğrenci roman/hikaye türünde yayınların kütüphanelerde olması istemektedir. 5 öğrenci de

macera kitapları olmasını istemektedir. 14 öğrenci de ya cevap vermemiş ya da kütüphaneye gitmediğini söylemiştir.

Tablo 163

“Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

	Kız	Erkek	Toplam
Roman/ Hikaye	2	4	6
Şiir	1	1	2
Macera Kitapları	2	3	5
Çizgi roman	3	3	6
Fen Teknik kitabı	1	3	4
Karikatür	-	1	1
Cevap yok/ Kütüphaneye gitmiyorum	4	6	10

Tablo 163'teki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki 6 öğrenci roman/hikaye ve çizgi roman türünde yayınların kütüphanelerde olması istemektedir. 5 öğrenci de macera kitapları olmasını istemektedir. 10 öğrenci de ya cevap vermemiş ya da kütüphaneye gitmediğini söylemiştir.

Tablo 164

“Kütüphanelerde Daha Çok Hangi Yayınların Olmasını İstersiniz?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

	Kız	Erkek	Toplam
Roman/ Hikaye	6	4	10
Şiir	1	-	1
Macera Kitapları	2	4	6
Dergi	-	2	1
Çizgi roman	2	1	3
Fen Teknik kitabı	1	2	3
Karikatür	-	3	3
Cevap yok/ kütüphaneye gitmiyorum	1	2	3

Tablo 164'teki veriler incelendiğinde deney grubundaki 10 öğrenci roman/hikaye türünde yayınların kütüphanelerde olması istemektedir. 6 öğrenci de macera kitapları olmasını istemektedir.

Tablo 165

“Okumak İsteddiğiniz Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Bulamadığım Yayın/Yazar	Kız	Erkek	Toplam
Balonla 5 Hafta	-	1	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	1	-	1
Serçekuş	-	1	1
TRT Çocuk dergisi	-	1	1
Yankılı Kayalar	-	1	1
Bulamadığım yayın yok.	7	8	15
Kütüphaneye gitmiyorum/ cevap yok	5	6	11

Tablo 165'teki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki 11 öğrenci kütüphaneye gitmediğini söylemiş ya da cevap vermemiştir. 15 öğrenci de bulamadığı yayın olmadığını söylemiştir.

Tablo 166

“Okumak İsteddiğiniz Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Ön Testte Verilen Cevaplar

Bulamadığım Yayın/Yazar	Kız	Erkek	Toplam
Dergi	1	-	1
TRT Çocuk dergisi	1	-	1
Yaş 17	1	-	1
Bulamadığım yayın yok	5	12	17
Kütüphaneye gitmem/cevap yok	5	6	11

Tablo 166'daki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki 11 öğrenci kütüphaneye gitmediğini söylemiş ya da cevap vermemiştir. 17 öğrenci de bulamadığı yayın olmadığını söylemiştir.

Tablo 167

“Okumak İstedığınız Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Kontrol Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Bulamadığım Yayın/Yazar	Kız	Erkek	Toplam
Balonla 5 Hafta	-	1	1
Charlie'nin Çikolata Fabrikası	1	-	1
Miço dergisi	1	-	1
TRT Çocuk dergisi	-	1	1
Yankılı Kayalar	-	1	1
Bulamadığım yayın yok.	8	8	16
Kütüphaneye gitmiyorum/ cevap yok	3	7	10

Tablo 167'deki veriler incelendiğinde kontrol grubundaki 10 öğrenci kütüphaneye gitmediğini söylemiş ya da cevap vermemiştir. 16 öğrenci de bulamadığı yayın olmadığını söylemiştir. Diğer öğrencilerin verdikleri cevaplar da tabloda yer almaktadır.

Tablo 168

“Okumak İstedığınız Halde Kütüphanede Bulamadığınız Bir Kitap/Dergi/Yazar Var mı?” Sorusuna Deney Grubu Öğrencileri Tarafından Son Testte Verilen Cevaplar

Bulamadığım Yayın/Yazar	Kız	Erkek	Toplam
Alacakaranlık	-	1	1
Dergi	1	1	2
TRT Çocuk dergisi	1	1	2
Yaş 17	1	-	1
Bulamadığım yayın yok	6	7	13
Kütüphaneye gitmem/cevap yok	4	8	12

Tablo 168’deki veriler incelendiğinde deney grubundaki 12 öğrenci kütüphaneye gitmediğini söylemiş ya da cevap vermemiştir. 13 öğrenci de bulamadığı yayın olmadığını söylemiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Okuma Tutumuna İlişkin Sonuçlar

Ön testte kontrol ve deney grupları arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık yokken, deney grubuna okuma stratejilerine göre düzenlenmiş dersler işlendikten sonra kontrol ve deney grubu arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin okuma tutumlarında artış görülürken, kontrol grubundaki öğrencilerin okuma tutumunda az oranda düşüş yaşanmıştır. Bu durumda okuma stratejilerini kullanmanın okuma tutumunu arttırdığı söylenebilir.

Kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumları arasında anlamlı bir fark vardır ve ön testte kız öğrencilerin tutumunu erkek öğrencilerden yüksektir.

Kontrol grubu öğrencilerine ait veriler incelendiğinde ön testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık yoktur. Kontrol grubundaki kız öğrencilerin tutum ortalaması erkek öğrencilere göre daha yüksektir.

Deney grubu öğrencilerine ait veriler incelendiğinde ön testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık vardır. Deney grubundaki kız öğrencilerin tutum ortalaması erkek öğrencilere göre daha yüksektir.

Son testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumları açısından anlamlı bir fark yoktur. Kız öğrencilerin okuma tutumu erkeklerden yüksektir. Ayrıca okuma stratejilerini kullanmak, kız ve erkek öğrenciler arasındaki okuma tutum farkını ortadan kaldırmıştır.

Kontrol grubu öğrencilerinin okuma tutum puanları incelendiğinde, son testte kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kız öğrencilerin okuma tutumu daha yüksektir. Ön testte ve son testte kız ile erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir fark olmamıştır.

Deney grubu öğrencilerinin tutum puanları incelendiğinde kız ve erkek öğrenciler arasında okuma tutumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu durum deney grubunda ön testte kız ve erkek öğrenciler arasında var olan anlamlı farkın okuma strateji eğitiminin ardından kaybolduğunu ortaya koymaktadır. Kız öğrencilerin okuma tutumu erkek öğrencilerden yüksektir.

Okuduğunu Anlama Becerilerine İlişkin Sonuçlar

Ön testte kontrol ve deney grupları arasında okuduğunu anlama becerileri açısından anlamlı bir fark yokken, okuma strateji ile düzenlenmiş derslerin işlenmesinin ardından anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın bilgilendirici metinlerde okuma becerilerini yükselttiğini ortaya koymaktadır.

Ön testte kontrol ve deney grupları arasında okuduğunu anlama becerileri açısından anlamlı bir fark yokken okuma stratejileri ile düzenlenmiş derslerin işlenmesinin ardından anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın öyküleyici metinlerde okuma becerilerini yükselttiğini ortaya koymaktadır.

Ön testte, bilgilendirici metinde kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark yoktur. Kız öğrencilerin bilgilendirici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Ön testte, öyküleyici metinde kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark yoktur. Kız öğrencilerin öyküleyici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Ön testte, bilgilendirici metinde deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark yoktur. Kız öğrencilerin öyküleyici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Ön testte, öyküleyici metinde deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark yoktur. Kız öğrencilerin öyküleyici testte daha başarılı olduğu görülmüştür.

Son testte, bilgilendirici metinde kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark yoktur. Kız öğrencilerin ilgilendirici testte daha başarılı olduğu belirlenmiştir.

Son testte, öyküleyici metinde kontrol grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Kız öğrencilerin öyküleyici testlerde daha başarılı olduğu görülmüştür.

Son testte, bilgilendirici metinde deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Kız öğrencilerin bilgilendirici testte daha başarılı olduğu belirlenmiştir.

Son testte, öyküleyici metinde deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Kız öğrencilerin öyküleyici testlerde daha başarılı olduğu görülmüştür.

Okuma Alışkanlığına İlişkin Sonuçlar:

Kontrol grubu öğrencilerinde boş zamanlarında kitap, gazete ve dergi okuduğunu söyleyenlerin oranı değişmezken, deney grubu öğrencilerinden boş zamanlarında kitap, gazete ve dergi okuduğunu söyleyenlerin oranı yaklaşık % 20 artmıştır.

Kontrol grubu öğrencilerinden kitap okumaya zaman bulabildiğini söyleyenlerin oranı son testte düşerken, deney grubunda ön testte kitap okumaya bazen bulabiliyorum diyenlerin oranı azalıp, zaman bulabiliyorum diyenlerin oranı artmıştır. Düzenli kitap okumayan öğrencilerin daha istikrarlı biçimde kitap okumaya başladığı söylenebilir.

Kontrol grubu öğrencilerinin sahip olduğu kitap sayısında artış gözlenirken, son bir yılda okudukları kitap sayısında azalma görülmüştür. Öğrenciler kitap satın almış ancak daha az kitap okumuştur. Deney grubu öğrencilerinin ise hem okuduğu

hem de sahip olduğu kitap sayısı artmıştır. Bu durum kitap okuma alışkanlığında deney grubunun olumlu bir değişim içinde olduğunu gösterir.

Kontrol ve deney grubu öğrencilerinin yarısından fazlası okuduğu kitap sayısını yeterli bulmaktadır ancak son testte kontrol grubunda da deney grubunda da okuduğu kitap sayısını yeterli bulanların oranı azalmıştır.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yarısından fazlasını okumaya anne-babaları yönlendirmekte, anne babaları öğretmenler izlemektedir.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin % 40'tan fazlası okuduğu kitabın konusuna dikkat etmektedir ancak son testte kontrol grubunda okuduğu kitabın konusuna dikkat edenlerin oranı azalırken, deney grubundaki öğrencilerden kitabın konusuna dikkat edenlerin oranı % 20 artmıştır.

Son testte, kontrol grubu öğrencileri kitaptan uyarlanmış dizinin ya da filmin olması kitap seçimini etkilediğini söyleyenlerin oranı atarken deney grubunda azalma görülmüştür.

Son testte kontrol grubu öğrencilerinden kitap okumak için her ay para ayıranların oranı değişmezken, deney grubu öğrencilerinde kitap satın almak için her ay para ayıranların oranı artmıştır.

Kontrol ve deney grubu öğrencilerinin yarısından fazlası anne ve babalarının ders kitabı dışında okumak için bazen kitap aldığını söylemiştir. Bu durum ailelerin gelirlerinin düşük olmasından kaynaklanabilir.

Kontrol ve deney grubu öğrencilerinin üçte birinden fazlası bilgi edinmek amacıyla okumaktadır. En az oran eğlenmek için okuyan öğrencilerde olmuştur.

Kontrol ve deney grubu öğrencilerinin yarısından fazlası hafta sonları ya da fırsat buldukça kitap okurum cevabını vermiştir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin çoğu düzenli yani her gün kitap okumamaktadır.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin % 60'tan fazlası roman-hikaye türünde kitaplar okumaktadır. Sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitabı okuyan öğrenci bulunmamaktadır.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yarısından fazlası yüz temel eserden seçerek kitap okumaktadır.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin üçte birinden fazlası kitap okumaya haftada 1-2 saat zaman ayırmaktadır. Son testte deney grubu öğrencileri okumaya kontrol grubu öğrencilerinden daha çok zaman ayırmaktadır. Son testte deney grubu öğrencilerinin yaklaşık biri hafta 3-5 saat kitap okumaktadır.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yarısından fazlası bilgilendirici metinleri okumaya ilgi duyduğunu belirtmiştir. Diğer tercih ettikleri tür ise öyküleyici metinlerdir. En az tercih edilen tür ise şiir olmuştur.

Ön ve son testte kontrol grubu öğrencilerinin üçte birinden fazlası gazete okumadığını ifade etmiştir. Deney grubundaki öğrencilerin de ön testte yarısına yakını gazete okumadığını belirtirken son testte bu oran dörtte bire düşmüştür. Kontrol grubu öğrencileri daha çok hafta sonları gazete okumaktadır. Deney grubu öğrencilerinde ise son testte her gün ve hafta sonları okuyanların oranı yüksektir.

Gazete okuyamama sebebi olarak deney ve kontrol grubu çoğu öğrencileri zamanlarının olmamasını gerekçe göstermişlerdir.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin çoğu “Bir” gazete okuyorum cevabını vermiştir. Gazete okumadığını ya da düzenli gazete okumadığını söyleyenlerin oranı çalışma grubunun üçte birinden fazladır.,

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin ortalama yarısı gazeteyi ailelerinin satın aldığını söylemiştir.

Deney grubundaki öğrencilerin üçte birinden fazlası bilgi almak için gazete okurken, kontrol grubu öğrencilerinin ön testte üçte biri bilgi almak için okuduğunu belirtmiş, son testte ise yine üçte biri gündemi takip etmek için gazete okuduğunu söylemiştir.

Kontrol grubu öğrencilerinin ön testte % 35,5’i son testte ise % 45,2’si hiç gazete okumadıklarını belirtmiştir. Deney grubundaki öğrencilerin ön testte % 48,4’ü, son testte ise % 16,1’i hiç gazete okumadıklarını belirtmiştir. Gazete okumak için ne kadar zaman ayırıyorsunuz sorusuna verilen cevaplar ışığında kontrol grubu öğrencilerinin gazete okuma alışkanlığında olumlu bir gelişme gözlenmezken, deney grubunda özellikle hiç okumam diyenlerin oranındaki % 32,3’lük azalma deney grubundaki öğrencilerin gazete okuma alışkanlığında olumlu gelişim gözlendiğinin kanıtıdır.

Kontrol grubundaki öğrenciler gazetelerin politika, ekonomi haberleri, röportaj ve kültür-sanat haberleri sayfalarına ilgi duymamaktadır. Kontrol grubundaki öğrencilerin üçte biri spor haberleri sayfasına ilgi duymaktadır. Deney grubundaki öğrencilerin gazetelerin ekonomi, röportaj ve köşe yazısı bölümlerine hiç

ilgi duymadıkları belirlenmiştir. Deney grubundaki öğrencilerin de üçte biri spor haberleri sayfasına ilgi duymaktadır.

Kontrol grubundaki öğrencilerin dergi okuma alışkanlığında olumsuz yönde değişim görülürken, deney grubunda dergi okuma alışkanlığında herhangi değişiklik yaşanmamıştır. Kontrol grubunda takip ettiği dergi olduğunu söyleyenlerin oranı düşerken, deney grubunda ise oran ön testte ve son testte değişmemiştir. Bu durum okuma stratejilerini kullanmanın dergi okuma alışkanlığında herhangi bir değişiklik yaratmadığı göstermektedir.

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tamamı sınıf kitaplıklarının olduğunu ancak okul kitaplıklarının olmadığını söylemiştir.

Kontrol grubundaki öğrencilerin kitaplık kullandığını söyleyenlerin oranı son testte düşerken, deney grubunda okul ve sınıf kitaplığını kullanmadığını söyleyenlerin oranı azalmıştır. Deney ve kontrol grubundaki öğrencileri % 45'inden fazlası okul kitaplığını kitap ödünç almak amacıyla kullanmaktadır.

İzmir'in Buca ilçesinde halk kütüphanesi bulunmaktadır. Ancak deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin yarısından fazlası halk kütüphanesinin varlığından haberdar değildir. Öğrencilerin kontrol ve deney grubu öğrencilerinin yalnızca % 6,5'i halk kütüphanelerine üyedir.

Kontrol grubu öğrencilerinden kütüphaneye hiç gitmem diyenlerin oranında yaklaşık % 20 oranında artış göstermiştir. Bu durum öğrencilerin kütüphaneye gitme alışkanlığında düşüş yaşandığını göstermektedir. Deney grubunda ise % 6,5 oranında bir düşüş görülmüştür. Hiç gitmem diyenlerin oranında görülen bu düşüş olumlu bir

durumdur ancak deney grubu öğrencilerinin % 60'ından fazlası kütüphaneye hiç gitmemektedir.

Kontrol grubunda kız öğrenciler kitap okumaya daha fazla zaman ayırırken erkek öğrenciler kitap okumanın yanı sıra farklı etkinliklere de zaman ayırmaktadır.

Ön testte kız öğrencilerin % 23,1'i kitap, gazete ve dergi okurken son testte bu oran % 53,8'dir. Erkek öğrencilerden kitap, gazete, dergi okuyanların oranı ön testte % 33,3 iken son testte % 44,4 olarak belirlenmiştir. Deney grubundaki kız ve erkek öğrencilerin kitap okuma alışkanlığı kazanmasında olumlu bir değişim gerçekleşmiştir.

Kontrol grubunda erkek öğrencilerin okumaya zaman bulduğunu söyleyenlerin oranında önemli bir düşüş yaşanmıştır (%22,3). Kız öğrencilerde de % 7,7 oranında düşüş görülmüştür ancak erkek öğrenciler oranında değildir. Kontrol grubunda son testte özellikle okumaya zaman bulamadığını söyleyenlerin oranındaki artış (erkek öğrencilerde % 50, kız öğrencilerde % 38,5) öğrencilerin okumaya zaman ayırma yönünde olumsuz bir değişim yaşadığına kanıt olarak görülebilir.

Deney grubunda kız öğrencilerden okumaya zaman bulduğunu söyleyenlerin oranı ön ve son testte erkek öğrencilerden yüksektir. Bu durum kız öğrencilerin erkek öğrencilerden okuma alışkanlığını kazanma konusunda erkeklerden daha başarılı olduğunu göstermektedir.

Kontrol grubunda ön testte erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha çok kitap okuduğunu, son testte ise kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla sayıda kitap okuduğu gözlenmektedir. Kız öğrenciler okunan kitap sayısı bakımından erkek öğrencilerden olumlu bir gelişim göstermiştir.

Deney grubundaki kız ve erkek öğrenciler en çok 11-20 adet kitap okumakta, en az ise 51 ve üzeri kitap okumaktadır. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin benzer sayıda kitap okuduğu şeklinde yorumlanabilir.

Kontrol grubunda kız öğrencilerden okuduğu kitap sayısını yeterli bulanların yüzdesi erkek öğrencilerden düşüktür. Erkek öğrencilerin dörtte üçü okuduğu kitap sayısını yeterli bulmaktadır.

Deney grubunda ön testte okuduğunu kitap sayısını yeterli bulan kız öğrencilerin oranı erkek öğrencilerden az iken son testte durum değişmiş ve erkek öğrencilerin oranı kız öğrencilerden daha az olmuştur. Ancak ön ve son testlerde kız ve erkek öğrencilerin okuduklarını yeterli bulma oranları birbirine yakındır. Kız ve erkek öğrencilerin ortalama % 70'i okuduklarını yeterli bulmaktadır.

Kontrol grubunda kız ve erkek öğrencilerin kitap okuyamama nedenlerinde cinsiyetin etkisinin görülmüştür. Kız öğrencilerde arkadaşlarıyla sohbet ettiği için yeteri kadar kitap okuyamadığını söyleyenlerin oranı yüksekken, erkek öğrencilerde ise bilgisayarda vakit geçirdiği için yeteri kadar kitap okuyamadığını söyleyenlerin oranı yüksektir. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin ilgilerinin farklılık göstermesinden kaynaklanabilir.

Deney grubunda kız öğrencilerin yeterli sayıda kitap okuyamama sebepleri farklılık göstermektedir. Erkek öğrenciler yeterli sayıda kitap okuyamamalarının sebebi olarak ders ve ödevlerin çokluğu, bilgisayarda vakit geçirmek gibi durumları ifade etmişlerdir. Deney grubunda kız ve erkek öğrencilerin kitap okuyamama sebepleri benzerlik göstermektedir.

Kontrol grubunda erkek öğrencilerin daha çok biçimsel özellikler olan dış görünüm, kapak, sayfaların resimli olması gibi özelliklere dikkat ederken kız öğrencilerin içeriğe yani konuya dikkat ettikleri görülmektedir. Bu durum kız öğrencilerin okuyacağı kitabı seçerken daha bilinçli tercihlerde bulunduğunu gösterir.

Deney grubunda kız ve erkek öğrencilerin ön test ve son test arasında kitabın konusuna dikkat edenlerin oranındaki artış dolayısıyla şu yorum yapılabilir: Deney grubu öğrencileri bilinçli tercihler yapanların oranı artmıştır ancak kız ve erkek öğrenciler arasında yüksek oranlarda farklılık görülmemektedir.

Kontrol ve deney grubundaki kız öğrencilerin hem ön testte hem de son testte erkek öğrencilerden daha çok dizi ve filmlerden etkilenerek kitap seçtiğini ortaya koymaktadır.

Kontrol grubunda kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha çok kitap satın almaya eğilimli olduğunu göstermektedir.

Deney grubunda başlangıçta kız öğrencilerden kitap satın almaya para ayıranların oranının erkeklerden yüksektir ancak okuma stratejileri ile ilgili eğitimin ardından erkek öğrencilerden kitap satın almaya para ayıranların oranının kız öğrencilerden yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Erkek öğrencilerin kitap alma yönünde önemli bir yükseliş yaşadığını söylemek mümkündür.

Kontrol grubu kız ve erkek öğrencilerin bilgi edinmek amacıyla kitap okuduğu ve özellikle son testte belirttikleri gibi boş zamanlarını değerlendirmek amacıyla kitap okudukları söylenebilir.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin daha çok bilgi edinmek için kitap okuduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin de bilgi edinmek amacıyla kitap okudukları söylenebilir. Deney grubunda eğlenmek amacıyla kitap okuyan öğrenci yoktur.

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin çoğunun hafta sonları ve fırsat buldukları anda kitap okudukları belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin çoğunun da hafta sonları ve fırsat buldukları anda okuma yaptıkları görülmektedir. Bu durum kontrol grubundaki kız ve erkek öğrencilerin benzer zaman dilimlerinde okuma yaptıkları şeklinde yorumlanabilir.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin çoğunun her gün ve fırsat buldukları anda kitap okudukları belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin çoğunun da hafta sonları ve fırsat buldukları anda okuma yaptıkları görülmektedir. Bu durum deney grubundaki kız öğrencilerin düzenli okuma yapma eğiliminin daha yüksek olduğu yorumunun yapılmasına olanak vermektedir.

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ortalama %70'inin roman-hikaye türünde kitap okumayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin de yarısından fazlasının roman-hikaye türünde kitapları okumayı tercih ettikleri görülmüştür.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ortalama % 60'ının roman-hikaye türünde kitap okumayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin de yine % 60'tan fazlasının roman-hikaye türünde kitapları okumayı tercih ettikleri görülmüştür. Deney grubundaki kız ve erkek öğrencilerin diğer tercih ettikleri tür ise çizgi romanlar olmuştur. Deney grubundaki kız ve erkek öğrencilerin çoğunun tür tercihlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Kontrol grubunda yer alan kız öğrenciler macera, duygusal konular ve aile ev hayatı konularını sık sık okurken, erkek öğrenciler macera, bilim-kurgu, mizahi/komik kitapları sık sık okumaktadır. Kontrol grubu kız öğrencileri son testte macera, mizahi/komik ve bilimkurgu konularındaki kitapları sık sık okurken, erkek öğrencileri macera, bilimkurgu, mizahi/komik ve kahramanlık kitapları tercih etmektedir.

Deney grubuna ait ön test verileri incelendiğinde, kız öğrencilerin macera, mizahi/komik ve bilimkurgu konularındaki kitapları sık sık okuduğu görülürken, erkek öğrencilerin macera, mizahi/komik, bilimkurgu, kahramanlık konularını içeren kitapları sık sık okuduğu belirlenmiştir. Deney grubu kız öğrencileri son testte macera, mizahi/komik, aile ve ev hayatı konulu kitapları sık sık okurken, deney grubu erkek öğrencileri macera, kahramanlık ve tarih, gezi, mizahi kitapları sık sık okumaktadır.

Kontrol grubundaki kız öğrencilerin % 61,5'i bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduğunu ifade etmiştir. Kız öğrencilerin en az ilgi duydukları tür şiirdir. Erkek öğrencilerin % 61,1'i bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduklarını söylemiştir. Erkek öğrencilerin de en az ilgi duydukları tür şiirdir. Yukarıda yer alan bulgulardan kontrol grubundaki kız ve erkek öğrencilerin metin türleri açısından benzer ilgilere sahip oldukları söylenebilir.

Deney grubunda yer alan kız öğrencilerin ön testte % 46,2'si son testte ise % 53,8'i bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduğunu ifade etmiştir. Kız öğrencilerin ön testte en az ilgi duydukları tür şiirken son testte şiir ve öyküleyici türdeki metinler eşit oranlarda tercih edilmiştir. Erkek öğrencilerin ön testte % 61,1'i, son testte ise % 55,6'sı bilgilendirici türdeki metinleri okumaya ilgi duyduklarını söylemiştir. Erkek öğrencilerin ön testte en az ilgi duydukları tür şiirken son testte şiir ve öyküleyici türdeki metinler eşit oranlarda tercih edilmiştir. Yukarıda yer alan

bulgulardan yola çıkılarak kontrol grubundaki kız ve erkek öğrencilerin metin türleri açısından benzer ilgilere sahip oldukları söylenebilir.

Kontrol grubu kız öğrencilerinin % 92,3'ü ön testte roman-hikaye türündeki kitapları sık sık okuduğunu belirtmektedir. Kız öğrencilerin hemen hemen hiç okumuyorum dedikleri tür % 46,2 sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarıdır. Erkek öğrencilerin % 50'si roman- hikaye türündeki kitapları sık sık okumaktadır. Kontrol grubuna ait son test verileri incelendiğinde kız öğrencilerin çoğunun sık sık okuduklarını ifade ettikleri tür roman-hikaye olmuştur. Kız öğrencilerin yarısına yakınının hemen hemen hiç okumuyorum dedikleri tür ise sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitapları olmuştur. Erkek öğrencilerin yarısı roman-hikaye ve çizgi roman türündeki eserleri sık sık okumaktadır. Erkek öğrencilerin üçte biri sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarını ve biyografi-otobiyografi eserlerinin hemen hemen hiç okumamaktadır.

Deney grubu kız öğrencilerinin % 69,2'si roman-hikaye türündeki eserleri sık sık okumaktadır. Kız öğrencilerin en az tercih ettikleri tür ise biyografi-otobiyografi, fen-teknik ve sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarıdır. Erkek öğrencilerin sık sık okudukları ifade ettikleri tür roman-hikayedir. En az okudukları tür ise sosyal bilimlerle ilgili araştırma kitaplarıdır. Son testte deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 69,2'si roman-hikaye türündeki eserleri sık sık okumakta, kız öğrencilerin % 38,7'si fen-teknik, sosyal bilimlerle ilgili araştırma ve biyografi-otobiyografi eserlerini hemen hemen hiç okumamaktadır. Erkek öğrencilerin % 44,4'ü roman-hikaye türündeki eserleri sık sık okurken, % 33,3'ü biyografi-otobiyografi eserlerini hemen hemen hiç okumamaktadır.

Yukarıdaki kontrol grubuna ait tablodaki veriler incelendiğinde kız öğrencilerin ön testte % 30,8'i son testte ise % 53,8'i gazete okumadıklarını ifade etmiştir. Erkek öğrencilerin de ön testte % 38,7'si son testte ise % 33,3'ü gazete okumadığını belirtmiştir. Gazete okuyan kontrol grubundaki erkek ve kız

öğrencilerin çoğu hafta sonu gazete okumayı tercih etmektedir. Bu durumdan yola çıkılarak kız ve erkek öğrencilerin benzer sıklıkta gazete okuduğu şeklinde genelleme yapılabilir.

Yukarıdaki deney grubundaki kız öğrencilerin ön testte % 46,2'si son testte ise % 23,1'i gazete okumadıklarını ifade etmiştir. Erkek öğrencilerin de ön testte % 50'si son testte ise % 22,2'si gazete okumadığını belirtmiştir. Gazete okuyan deney grubundaki erkek ve kız öğrencilerin de çoğu hafta sonu gazete okumayı tercih etmektedir. Bu durumdan yola çıkılarak kız ve erkek öğrencilerin benzer sıklıkta gazete okuduğu şeklinde genelleme yapılabilir.

Kontrol grubundaki kız öğrencilerin gazete okuyamama sebebi zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları, maddi imkansızlıklar şeklinde belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin gazete okuyamama sebebi ise zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları, maddi imkansızlar ve gazete okumanın gerekli olduğuna inanmamaları şeklinde belirlenmiştir.

Deney grubundaki kız öğrencilerin gazete okuyamama sebebi çoğunlukla zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları şeklinde belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin gazete okuyamama sebebi ise maddi imkansızlıklar, zamanlarının olmaması, gazete okurken sıkılmaları ve gazete okumanın gerekli olduğuna inanmamaları şeklinde belirlenmiştir. Bu bulgular ışığında erkek ve kız öğrencilerin özellikle son testte dörtte üçünün gazete okuduğu saptanmıştır. Gazete okuyamayan erkek öğrencilerin de ön testte % 16,7'si son testte % 11,1'i maddi yetersizlik sebebiyle gazete okuyamadığını belirtmiştir. Deney grubu öğrencilerinin gazete okuyamam sebepleri cinsiyetleri ilgili olmadığı söylenebilir. Her bir öğrenci kendine özgü sebeplerle gazete okuyamadığı yorumu yapılabilir.

Kontrol grubuna ait tabloda yer alan veriler ışında kız öğrencilerin ön testte % 61,5'i son testte ise % 15,4'ü bir adet gazete okumaktadır. Erkek öğrencilerin ön testte % 38,7'si son testte % 50'si bir adet gazete okumaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ya gazete okumadıklarını ya da düzenli olarak gazete okuyamadıklarını açıklama bölümünde ifade etmiştir. Bu bulgulardan kontrol grubunda en az bir gazete okuyan erkek öğrencilerin oranının kız öğrencilerden yüksek olduğu ve erkek öğrencilerin kız öğrencilerden gazete okumaya daha eğilimli olduğu yorumu yapılabilir.

Deney grubundaki kız öğrencilerin ön testte % 23,1'i son testte ise % 46,2'si bir adet gazete okumaktadır. Erkek öğrencilerin ön testte % 33,3'ü son testte % 50'si bir adet gazete okumaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ya gazete okumadıklarını ya da düzenli olarak gazete okuyamadıklarını açıklama bölümünde ifade etmiştir. Diğer seçeneğindeki yüzdelerin de gösterdiği gibi deney grubunda en az bir gazete okuyan kız ve erkek öğrencilerin oranı birbirine yakındır. Kız ve erkek öğrencilerin çoğu bir gazete okumaktadır. Okudukları gazete sayılarının öğrenci cinsiyetleriyle ilgili olmadığı söylenebilir.

Kontrol grubundaki kız öğrencilerin çoğunun gündemi takip etmek amacıyla gazete okuduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin çoğu ise bilgi almak için gazete okumaktadır. Kız ve erkek öğrenciler eğlenmek için gazete okumamaktadır.

Deney grubundaki kız öğrencilerin çoğunun bilgi almak amacıyla gazete okuduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin çoğu ise gündemi takip etmek için gazete okumaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler yine gazete okumadıklarını ifade etmişlerdir.

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerden halk kütüphanesine üye olduğunu söyleyen öğrenci yoktur. Erkek öğrencilerin ise yalnızca % 11,1 halk kütüphanesine üyedir.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 7,7'si, erkek öğrencilerin ise yalnızca % 5,6'sı halk kütüphanesine üyedir.

Kontrol grubuna ait veriler incelendiğinde, kız öğrencilerin ön testte % 69,2'si son testte % 92,3'ü, erkek öğrencilerin ise ön testte % 33,3'ü son testte % 55,6'sı kütüphaneye hiç gitmemektedir. Kütüphaneye haftada birkaç kez gittiğini söyleyen erkek öğrencilerin oranı % 11,1'dir. Kız öğrencilerin ise ön testte % 30,8'i son testte % 7,7'si yılda birkaç kez kütüphaneye gittiğini ifade etmektedir. Bu bulgular ışığında kontrol grubunda erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla oranda kütüphaneye gittiği yorumu yapılabilir.

Deney grubuna ait veriler incelendiğinde kız öğrencilerin % 61,5'i, erkek öğrencilerin ise ön testte % 77,8'i son testte % 66,7'si kütüphaneye hiç gitmemektedir. Kütüphaneye haftada birkaç kez gittiğini söyleyen kız öğrencilerin oranı % 5,6'dır. Erkek öğrencilerin % 11,1'i, kız öğrencilerin % 15,4'ü yılda birkaç kez kütüphaneye gittiğini ifade etmektedir. Bu bulgular ışığında deney grubunda yer alan kız ve erkek öğrencilerden kütüphaneye gittiği söyleyenlerin oranı benzerdir.

Kontrol grubunda yer alan kız öğrencilerden kütüphaneye gidenler ödev yapmak için kütüphaneye gitmektedir. Kütüphaneye giden erkek öğrenciler ise ödev yapmak; kitap, dergi, gazete okumak; ödünç kitap almak gibi çeşitli amaçlarla kütüphaneye gitmektedir.

Deney grubunda yer alan kız ve erkek öğrencilerin çoğu kütüphaneye gidenler ödev yapmak için kütüphaneye gitmektedir.

5.2. Öneriler

1. İlköğretim okullarında eğitim-öğretim görmekte olan öğrencilerin anlama yeteneklerinin geliştirilmesi büyük ölçüde bu kurumlarda görev yapan öğretmenlere bağlıdır. Bu sebeple Eğitim Fakülteleri' nin özellikle Türkçe ve Sınıf Öğretmenliği Bölümleri' nde okumakta olan öğretmen adayları, okuma stratejileri ve bu stratejilerin metinler üzerinde nasıl uygulanabileceği konularında bilgilendirilmelidir.
2. Öğretmen adayları farklı metin türleri hakkında bilgilendirilmeli ve onlara bu metin türlerine göre farklı okuma stratejilerinin uygulanması gerektiği anlatılmalıdır.
3. Okuma ve anlama becerilerinin kazanımı çok erken yaşlarda başlamaktadır. Bu sebeple ilköğretimin ilk yıllarından itibaren öğrencilerin seviyelerine göre okuma-anlama etkinlikleri yapılmalı, okuma stratejilerinin kullanılması gerektiği bu yıllardan itibaren öğrencilere sezdirilmelidir.
4. Okuma stratejileri sadece ana dili derslerinde kullanılan bir yöntem olmadığı ve okuduğunu anlama stratejilerinin hayat boyunca kullanılması gerektiği öğrencilere sezdirilmelidir.
5. MEB tarafından okuma stratejileri ve okuma stratejilerinin öğretimine yönelik seminerler düzenlenmeli, bu seminerlerde öğretmenler bilgilendirilmelidir.
6. Üniversitelerde okuma stratejileriyle ilgili yapılan bilimsel çalışmalar, geliştirilen yöntemler ilkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlere ulaştırılmalı ve bunlar ilkokul aşamasından başlayarak öğrencilerle birlikte uygulanmalıdır.

6. İlkokul ve ortaokullarda görev yapmakta olan öğretmenler (özellikle Türkçe öğretmenleri) öğrencilerde görülen okuma-anlama ile ilgili problemleri takip etmeli ve bu problemlerin çözülmesine yönelik çözümler üretmelidir.
7. Okuma-anlama çalışmalarında sadece ders kitaplarında bulunan metinlerle yetinilmemeli ders kitabı dışından seçilecek metinlerde de okuduğunu anlama çalışmaları yapılmalıdır.
8. Okuma stratejilerinin bilgilendirici ve öyküleyici metin türlerinde nasıl kullanılabileceğine yönelik olarak daha çok araştırma yapılmalıdır.
9. Öğrencilerin başarılı olması için veli ile işbirliğinin önemsenmesi gerekmektedir. Veliler, çeşitli seminerlerle okuma stratejileri konusunda eğitilip çocukların evde de okuma stratejileri kullanımını desteklenmelidir.
10. Öğrencilerin kütüphaneye ilgilerini ve gitme alışkanlıklarını artırmak için kütüphanelerin tanıtımı yapılmalıdır.
11. Kütüphane görevlileri öğrencilerle daha çok ilgilenmeli ve öğrencileri kütüphane kullanımını konusunda bilgilendirmelidir. Böylece öğrencilerin kütüphaneye gitme alışkanlığı arttırılabilir.
12. Kütüphanede çocukların ilgisi çekecek yayınlar bulunmalıdır.
14. Çocukların kütüphaneleri tanınması ve kütüphane kullanımının arttırılması için çeşitli etkinlikler düzenlenmeli, bu etkinlikler hakkında okullar bilgilendirilmelidir.

KAYNAKÇA

Akça, Ç. (2008). **İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığı Kazanmasında Türkçe Öğretmenlerinin Rolü**, Yeditepe Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Akkaya, N. (2007). **Yazılı Anlatıma Yönelik Tutum – Yazılı Anlatım Başarısı İlişkisi DEU BEF Türkçe Bölümü Örneği**, Ankara Üniversitesi Uluslararası V. Dil, Yazınbilim, Değişibilim Sempozyumu, Ankara.

Akkaya, N. (2012). **The Relationship Between Teachers Candidates' Critical Thinking Skills and Their Use of Reading Strategies**. Procedia- Social and Behavioral Sciences, 47, 797-801.

Akkaya, N. (2011) **İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Dersinde Okuduğunu Anlama Stratejilerini Kullanmanın, Tutuma Etkileri**, Milli Eğitim, 191. 68-76.

Akkaya, N. (2015). **Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Ve Okuma Stratejilerini Kullanma Düzeylerinin İncelenmesi**. International Journal of Languages' Education and Teaching ISSN: 2198 – 4999, Mannheim – GERMANY UDES 2015 p. 2057-2069

Akyol, H. (2001). **“İlköğretim Okulları 5. Sınıf Türkçe Kitaplarındaki Okuma Metinleriyle İlgili Soruların Analizi”**, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. Bahar Sayısı

Akyol, H. (1997). **Okuma Metinlerindeki Soruların Sınıflandırılması Eğitim ve Bilim**. TED. Sayı,7.

Akyol, H. (2012). **Türkçe Öğretim Yöntemleri.** (5. Baskı) Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Ay, S. (2003). **Okuma Stratejileri ile Çoklu Zeka Kuramının İlişkilendirilmesi** Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Öğretim Anabilim Dalı.

Balcı, A. (2009). **İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlık Ve İlgileri Üzerine Bir Araştırma.** Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı. Doktora Tezi.

Balcı, A. (2013). **Okuma ve Anlama Eğitimi.** Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Beydoğan, H. Ö. (2010) **Okuma ve Anlamayı Etkileyen Stratejiler.** Millî Eğitim Sayı 185 K1ş/2010, 8-21.

Cemiloğlu, M. (2009). **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi Yeni Programa Uyarlanmış.** Bursa: Alfa Aktüel.

Coşkun,İ. ,Taşkaya S., M., Yılmaz, M.(Ed.) ve diğer. (2014) **Yeni Gelişmeler Işığında Türkçe Öğretimi.** Ankara: Pegem Akedemi.

Çam, B. (2006). **İlköğretim Öğrencilerinin Görsel Okuma Düzeyleri ile Okuduğunu Anlama, Eleştirel Okuma ve Türkçe Dersi Akademik Başarıları Arasındaki İlişki.** Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

Çelik, F. (2006). **Türk Eğitim Sisteminde Hedefler ve Hedef Belirlemede Yeni Yönelimler.** *Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (11), 1-15.

Çetinkaya, G. (2004). **Ana dilinde ve Yabancı Dilde Okuma Sürecine Yönelik Gözlemler: Okuma Anlama Stratejileri Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma.** Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yabancı Dil Öğretimi Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Çıkrıkçı, S. S. (2008). **İlköğretim Öğrencilerinde Özetleme Becerisinin Gelişimi.** *Dil Dergisi*, 41, 19-35.

Çiftçi, Ö. Ve Temizyürek, F. (2008) **İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Becerilerinin Ölçülmesi.** Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Sayı 9.

Demirel, Ö. (1999) **İlköğretim Okullarında Yabancı Dil Öğretimi.** İstanbul: MEB Yayınları.

Deneme, S. (2009). İngilizce Öğretmen Adaylarının Özetleme Stratejilerini Kullanım Tercihleri. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5(2), 85-91.

Diren, E. (2010). **Türkçe Öğretim Programı 8. Sınıf Okuma Alanı Kazanımlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi.** Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Dođan, B. (2002). **Strateji Öğretimini İşbirlikçi ve Geleneksel Sınıflarda Okuduđunu Anlama Becerileri, Gűdű ve Hatırda Tutma Üzerindeki Etkileri.** Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitűsű, Eğitim programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Ertűrk, İ., A. (2008). **Yenilenen İlköğretim Türkçe Programlarındaki 6. Sınıf Okuma Alanı Hedefleri ile İlgili Öğretmen Görüşmeleri ve Deđerlendirilmesi.** Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitűsű, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar.

Epçaçan, C. (2009) **Okuduğunu Anlama Stratejilerine Genel Bir Bakış.** Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. Sayı 2/6 207-223.

Göğűş, B. (1978) **Türkçe ve Yazın Eğitimi.** Ankara: Gül Yayınevi.

Gömlüksüz, N., M. (2004). **Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Bir Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirliği,** Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14 (2), 185-195

Gűl, M. (2013) **Ortaokul 6-7-8. Sınıf Öğrencilerinin Kitap Okuma Amaç ve Stratejileri.** Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitűsű, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Gűngör, A. (2005). **Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduđunu Anlama Stratejilerini Kullanma Dűzeyleri,** Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakűltesi Dergisi, sayı:28, sayfa:101-108

Güngör, E. (2009) **İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığı ile Türkçe Dersi Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana.

Gürses, T. (2002). **Reading Strategies Employed By ELT Learners At Advanced Level**. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yabancı Diller Eğitimi

Hardebeck, M. M. (2006). **Effectiveness and Usage of Reading Comprehension Strategies for Second Grade Title 1 Students**. Southwest Minnesota State University, ABD.

<http://proquest.umi.com/pqdweb?index=86&sid=3&srchmode=1&vinst=PROQUEST&fmt=6&startpage=-1&clientid=42977&vname=PQD&RQT=309&did=1130607391&scaling=FULL&ts=1212068497&vtype=PQD&rqt=309&TS=1212068949&clientId=42977> (10 Mart 2008).

Kaman, Ş. (2012). **Akıcı Okuma Stratejilerini Kullanmanın İlköğretim Üçüncü Sınıf Öğrencilerinde Okuma Becerisini Geliştirmeye Etkisi**. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karadüz, A. (2011). “**Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Okuma Süreçlerinde Okuma Amaçları ve Anlamı Yapılandırma Stratejileri**”, Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 29, 134-152.

Karakaş, Ö. (2013) **8. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Tutumları Üzerine Bir Araştırma** (MEB Tarafından Ortaokul Öğrencilerine Önerilen 100 Temel Eser Örneği Üzerinde). (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karakuş, İ. (2005) **Türkçe, Türk Dili Edebiyatı Öğretimi.** (3.baskı). Ankara: Can.Rek.Bas.Yayın.

Karasakaloğlu, N. (2012) “**Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuduğunu Anlama Stratejileri İle Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri**” Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, sayı 3, 1921-1950

Karatay, H. (2011) **Okuma Eğitimi Kuram ve Uygulama.**(6. Baskı) Ankara: Berikan Yayınevi

Karatay, H. (2009). **Okuma Stratejileri Bilişsel Farkındalık Ölçeği.** Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı 19. 58-80

Kavcar, C. Ve Oğuzkan, F. (1999). **Örnek Edebi Metinlerle Yazılı ve Sözlü Anlatım.** Ankara: Anı Yayıncılık.

Kavcar,C.,Oğuzkan, F.ve Sever : (1998) **Türkçe Öğretimi.** Ankara: Engin Yayınevi

Kırmızı, F. (2006). **İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Öğretiminde Çoklu Zekâ Kuramına Dayalı İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Erişi, Tutumlar, Öğrenme Stratejileri ve Çoklu Zekâ Alanları Üzerindeki Etkileri.** (Yayınlanmamış Doktora Tezi) İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kıroğlu, M. (2002) **Anlamli Gruplandırma Stratejisinin Okuduğunu Anlamaya Etkisi.** Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Kurulgan, M. ve Serap Ç. (2008). **Öğrencilerin Okuma ve Kütüphane Kullanma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma**, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8(2), 237-258.

MEB (2006) **İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (6, 7, 8. Sınıflar)**. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

Öz, M. F. (2001). **Uygulamalı Türkçe Öğretimi**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Özbay, M. Bahar, M.A. (2012). **İleri Okur ve Üstbiliş Eğitimi**. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 1/1 2012 s. 158-177*

Özbay, M. (2014). **Özel Öğretim Yöntemleri II**. Öncü Kitap: Ankara.

Özer, B. (2002). **İlköğretim Ve Ortaöğretim Okullarının Eğitim Programlarında Öğrenme Stratejileri**. Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi, 1, 17-32.

Özercan M.G.(2010). **İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Kullandığı Öğrenme Ve Okuma Stratejilerinin Seviye Belirleme Sınav Sonuçlarıyla Karşılaştırılması**.(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pang, J. (2008). **Research on Good and Poor Reader Characteristics: Implications for L2 Reading Research in China. Reading in a Foreign Language**. Volume 20, No. 1, pp. 1-18.

Razı, S. (2008). **Okuma Becerisi Öğretimi ve Değerlendirilmesi**. Kriter: İstanbul.

Sarıçoban, A.(2002) **Reading Strategies of Successful Readers Through the Three Phase Approach**. The Reading Matrix Vol.2, No.3, September pp. 1-16

Sever, S. (2004). **Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme** (4. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık

Susar, F. (2006). **İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Öğretiminde Çoklu Zeka Kuramına Dayalı İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Erişi, Tutumlar, Öğrenme Stratejileri ve Çoklu Zeka Alanları Üzerindeki Etkileri**. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Susar Kırmızı, F. (2008). **Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Tutum ve Okuduğunu Anlama Stratejileri Üzerindeki Etkisi**. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi: Yıl 2008 (1) 23. Sayı s.95-109

Şahin, Y. (2011) **Okuma Eğitimi**. Konya: Eğitim Akademi.

Temizkan, M. (2007). **İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Derslerinde Okuma Stratejilerinin Okuduğunu Anlama Üzerindeki Etkisi**.(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Topuzkanamış, E. (2010). **Türkçe Ders Kitaplarında Okuma Stratejileri**. 10. Uluslararası Dil, Yazın ve Deyişbilim Sempozyumu.(3-4-5 Kasım 2010). Ankara: Gazi Üniversitesi.

Yalçın, A. (2002). **Türkçe Öğretim Yöntemleri, Yeni Yaklaşımlar**. Ankara: Akçağ Basım Yayım.

Yılmaz, M. (2008) **Türkçe Okuduğunu Anlama Becerilerini Geliştirme Yolları**. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Sayı 9.

EKLER

Ek-1 Okuma Tutum Ölçeği

OKUMA TUTUMU ÖLÇEĞİ

NO	MADDELER	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Okumanın hayatımda önemli bir yeri vardır.					
2	Okumanın hayal gücümü geliştirdiğine inanıyorum.					
3	Kitaplarım benim en değerli eşyalarımıdır.					
4	Doğum günümde aldığım hediyeler içinde beni en çok kitaplar mutlu eder.					
5	Okumanın hemen her yaştaki insan için gerekli olduğunu düşünüyorum.					
6	Okumanın insanları etkilemede önemli olduğunu düşünüyorum.					
7	Çevremde olanları yorumlamada okumanın faydası olduğunu düşünüyorum.					
8	Kitaplar bilgisayarlar kadar ilgimi çekmiyor.					
9	Kitaplar gerçekten benim arkadaşlarım gibidir.					
10	Okumanın insanları olumlu yönde değiştirebileceğine inanıyorum.					
11	Harçlıklarımın bir kısmını kitap almak için ayırıyorum.					

12	Bir insana verilebilecek en değerli hediye kitaptır.					
13	Oyun oynamayı kitap okumaktan daha çok seviyorum.					
14	Her gün düzenli bir şekilde okumak istiyorum.					
15	Üzüntü ve sıkıntılarımdan bir şeyler okuyarak uzaklaşabiliyorum.					
16	Boş vakitlerde sevdiğim kitapları okumaktan zevk alıyorum.					
17	Evde dinlenirken bir şeyler okumak beni rahatlatıyor.					
18	Tatilde sıkılırsam yapmayı düşüneceğim ilk şey kitap okumaktır.					
19	Öğretmenlerimin okuduklarımız hakkında bana soru sormasından hoşlanmıyorum.					
20	Ödevlerim için bir şeyler (kitap, dergi, ansiklopedi vb) okurken çok sıkılıyorum.					
21	Ders kitaplarını okumak benim için bir eziyettir.					
22	Okul dışında kitap okumaktan nefret ediyorum.					
23	Uyumadan önce kitap okumaktan çok hoşlanıyorum.					
24	Yeni bilgiler edinmek için öğretmenlerimin önerdiği kitapları okuyorum.					
25	Boş zamanlarda kitap okumak eğlencelidir.					

Ek-2 Okuma İlgisi ve Alışkanlıkları Anket Formu

OKUMA İLĞİ VE ALIŞKANLIKLARI ANKET FORMU

Sevgili Öğrenciler,

Bu anket formu okuma ilgi ve alışkanlıklarınıza ilişkin görüş ve düşüncelerinizi değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Anket formunda okuma ilgi ve alışkanlıklarınızı tespit etmeye yönelik sorulara sizin için uygun olan seçeneklerden birini (ilgili yere X işareti koyarak) işaretleyiniz. Lütfen duygu ve düşüncelerinizi en iyi ifade eden, sizin için uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Araştırmaya gösterdiğiniz ilgi için teşekkür ederim.

Lütfiye TUNA
Dokuz Eylül Üniversitesi Türkçe Eğitim Bölümü

KİŞİSEL BİLGİLER

- Cinsiyet: Erkek () Kız ()
- Annenizin eğitim düzeyi nedir?
Okuma yazması yok () Okuryazar () İlkokul Mezunu ()
Ortaokul mezunu () Lise Mezunu () Üniversite Mezunu ()
Yüksek Lisans/Doktora Mezunu ()
 - Babanızın eğitim düzeyi nedir?
Okuma yazması yok () Okuryazar () İlkokul Mezunu ()
Ortaokul mezunu () Lise Mezunu () Üniversite Mezunu ()
Yüksek Lisans/Doktora Mezunu ()
 - Ailenizin toplam aylık gelir düzeyi ne kadardır?
1-1500 TL () 1501-2000 TL () 2001-2500 TL ()
2501-3000 TL () 3001-3500 TL () 3501-4000 TL ()
4000 TL ve üzeri ()
 - Ailenizden haftalık kaç lira harçlık alabiliyorsunuz?
10 TL' den az () 11-20 TL () 21-30 TL ()
31-40 TL () 41 TL ve üzeri ()
 - Evinizde bir kitaplık var mı?
Evet var. () Hayır yok. ()
 - Evinizde sadece size ait bir oda var mı?
Evet var. () Hayır yok. ()
 - Evinizde internet bağlantısı var mı?
Evet var. () Hayır yok. ()

OKUMA İLGİ VE ALIŞKANLIKLARI

1. Boş zamanlarınızda en çok ne yaparsınız? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz. En çok yaptığınızdan başlayarak en az yaptığınıza doğru numaralandırarak sıralayınız.)

- () Kitap okurum. () Gazete, dergi okurum.
 () Televizyon izler, radyo dinlerim. () Sinema ve/veya tiyatroya giderim.
 () Bilgisayar / internette vakit geçiririm. () Spor yaparım.
 () Diğer (Açıklayınız)

2. Kitap okumak için yeterli zaman bulabiliyor musunuz?

- () Evet () Hayır () Bazen

3. Ders kitaplarınız dışında kaç kitabınız var?

- () 10 ve daha az. () 11-50 () 51-100
 () 101 ve daha fazla.

4. Son bir yıl içinde ders kitabı dışında kaç kitap okudunuz?

- () 1-5 () 6-10 () 11-20
 () 21-50 () 51 ve daha fazla. () Kitap okumam.

5. Son bir yılda okuduğunuz kitap sayısını yeterli buluyor musunuz?

- () Evet () Hayır

6. Yeterli kitap okuyamamanızın en önemli sebebi nedir? (Beşinci soruya "Evet" cevabını verdiyseniz bu soruyu cevaplamayarak yedinci soruya geçiniz. Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz. En önemli gördüğünüz sebepten başlayarak numaralandırınız.)

- () Televizyon izlemek.
 () Fiyatlar yüksek olduğu için kitap alamamam.
 () Kütüphanelerde istediğim kitapların olmaması.
 () OKS'ye hazırlanmam.
 () Derslerimin ve ödevlerimin çokluğu sebebiyle okuyamıyorum.
 () Bilgisayarı eğlence amaçlı kullanmak (oyun, internet vb.)
 () Arkadaşlarımla oynamak/sohbet etmek daha cazip geliyor.
 () Diğer (Yazınız)

7. Sizi kitap okumaya kendi isteğiniz dışında kim yönlendirmektedir?

- () Annem-Babam () Öğretmenlerim () Arkadaşlarım
 () Kardeşlerim () Kütüphaneler ve kütüphane görevlileri
 () Diğer (Açıklayınız).....

9. Okumak için seçtiğiniz kitaplarda öncelikle neye dikkat edersiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz. En sık dikkat ettiğiniz özellikten başlayarak sıralayınız.)

- () Dış görünümü ve kapağına () Sayfalarının resimli olmasına
 () Konusuna () Yazarına
 () Kalınlığına () Tavsiye edilmesine
 () Kitabın çok satmasına

10. Okumak için seçtiğiniz kitaptan uyarlanmış televizyon dizisinin, filmin olması kitap seçiminizi etkiler mi?

- () Evet () Hayır

11. Kitap satın almak için her ay para ayırabiliyor musunuz?

- () Hayır para ayıramıyorum.
 () Evet para ayırabiliyorum. (Miktarını yazınız).....

12. Anne ve babanız size ders kitabı dışında okumanız için kitap satın alır mı?

- () Hayır almazlar. () Bazen alırlar. () Sık sık alırlar.

13. Neden kitap okursunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz. En önemli amacınızdan başlayarak sıralayınız.)

- () Boş zamanlarımı değerlendirmek için. () Kendimi yetiştirmek için.
 () Bilgi edinmek için. () Derslerime yardımcı olması için.
 () Eğlenmek için. () İyi bir meslek sahibi olmak için.
 () Diğer (Açıklayınız).....

14. Hangi zaman diliminde daha çok kitap okursunuz?

- () Kitap okumak için her gün zaman ayırıyorum.
 () Hafta sonları vakit ayırıyorum.
 () Sadece yaz tatillerinde kitap okuyabiliyorum.
 () Fırsat bulduğum her an kitap okurum.

15. Hangi türde kitapları okumaktan hoşlanırsınız? (Okumaktan en çok hoşlandığınız üç türü numaralandırarak yazınız.)

- () Roman-Hikâye () Şiir () Tiyatro
 () Biyografi-Otobiyografi () Fen-Teknik Kitapları
 () Kişisel gelişim kitapları () Çizgi Roman
 () Sosyal Bilimlerle ilgili araştırma kitapları.
 () Diğer (Açıklayınız).....

16. Okuduğunuz kitaplarda aşağıdaki konulardan hangisini daha çok tercih edersiniz? (Her seçeneğim karşısına uygun gördüğünüz sıklığı (x) ile işaretleyiniz.)

	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç
Duygusal Konular				
Kahramanlık ve Tarih Konuları				
Mizahi/Komik Kitaplar				
Hayvanlar lemi				
Bilim-Kurgu				
Aile ve Ev Hayatı				
Gezi				
Macera				

17. Bugüne kadar okuduğunuz kitaplar içinde sizi en çok etkileyen/en beğendiğiniz  kitabın ve yazarının ismi nedir?

- a)
- b)
- c)

18. Bugüne kadar okuduğunuz kitaplar içinde sizi en çok sıkan ve beğenmediğiniz  kitabın ve yazarının ismi nedir?

- a)
- b)
- c)

19. En son okuduğunuz/okumakta olduğunuz kitabın adını ve yazarını belirtiniz?

.....

20. En son okuduğunuz/okumakta olduğunuz kitabı nasıl seçtiniz?

.....

21. Millî Eğitim Bakanlığının ilköğretim okulları için tavsiye ettiği "100 Temel Eser" içinden seçerek kitap okuyor musunuz?

() Evet okuyorum.

() Hayır okumuyorum.

22. Millî Eğitim Bakanlığının ilköğretim okulları için tavsiye ettiği “100 Temel Eser” içerisinde okuyup beğendiğiniz üç eserin ismini yazınız?

- a)
b)
c)

23. Millî Eğitim Bakanlığının ilköğretim okulları için tavsiye ettiği “100 Temel Eser” içerisinde okuyup beğenmediğiniz üç eserin ismini yazınız?

- a)
b)
c)

24. Kitap okumak için haftada kaç saat süre ayırabiliyorsunuz?

- a) 1 Saatten az b) 1-2 saat c) 3-5 saat
d) 6-10 saat e) 10 saatten fazla

25. Hangi türdeki metinleri okumaya daha çok ilgi duyuyorsunuz?

- () Bilgilendirici metinler. () Öyküleyici metinler. () Şiir.

26. Aşağıda isimleri belirtilen türleri hangi sıklıkta okusunuz? (Her seçeneğim karşısına uygun gördüğünüz sıklığı (x) ile işaretleyiniz.)

	Sık Sık	Bazen	Nadiren	Hemen Hemen Hiç
Roman-Hikâye				
Şiir				
Tiyatro				
Biyografi-Otobiyografi				
Çizgi Roman				
Kişisel Gelişim Kitapları				
Fen-Teknik Kitapları				
Sosyal Bilimlerle İlgili Araştırma Kitapları				

27. Hangi sıklıkta gazete okursunuz?

- () Her gün () Hafta sonları () Haftada birkaç gün
() Gazete okumuyorum. () Diğer (Belirtiniz).....

28. Gazete okumama nedeniniz nedir? (Bu soruyu birinci soruda “Gazete okumuyorum.” seçeneğini işaretleyenler cevaplayacaktır.)

- () Maddi imkânsızlıklar.
() Zamanım yok.
() Gazete okurken sıkılıyorum.
() Gazete okumanın gerekli olduğuna inanmıyorum.
() Diğer (belirtiniz).....

29. Düzenli olarak günde kaç gazete okuyorsunuz?
 Bir İki Üç Dört
 Diğer (belirtiniz).....
30. Okuduğunuz gazeteye nasıl ulaşıyorsunuz?
 Ailem satın alıyor.
 Kütüphanelerde okuyorum.
 Gazeteleri internet sayfalarından takip ediyorum.
 Tanıdıklarım ve arkadaşlarım vasıtasıyla.
 Diğer (Belirtiniz).....
31. Niçin gazete okursunuz?
 Eğlenmek/keyifli vakit geçirmek için. Bilgi almak için.
 Gündemi takip etmek için.
 Diğer (Belirtiniz).....
32. Gazete okumak için günde ne kadar zaman ayırıyorsunuz? (Yazınız)

33. Okuduğunuz gazetenin en çok ilgi duyduğunuz sayfaları hangileridir? (Okumaktan en çok hoşlandığınız üç başlığı numaralandırarak işaretleyiniz.)
 Politika Dünya haberleri Ekonomi haberleri
 Spor haberleri Kültür-sanat Magazin
 Bulmaca Sağlık Köşe yazısı
 Karikatürler Röportaj
 Diğer (Belirtiniz).....
34. Sürekli olarak bir dergi okur musunuz?
 Evet okurum. (Adını yazınız:)
 Hayır okumam
35. Takip ettiğiniz bir çocuk dergisi var mı?
 Evet (İsmi yazınız)
 Hayır
36. Okulunuzda bir okul kitaplığı var mı?
 Evet var. Hayır yok.
37. Sınıfınızda bir sınıf kitaplığı var mı?
 Evet var. Hayır yok.
38. Okul ve sınıf kitaplığını hangi amaçla kullanıyorsunuz?
 Ödev hazırlamak.
 Kitap okumak için ödünç kitap almak.
 Okul ve sınıf kitaplığını kullanmıyorum.
 Diğer (Açıklayınız).....

39. Evinizin veya okulunuzun bulunduğu semtte bir halk kütüphanesi var mı?
 Evet var. Hayır yok.

40. Bir halk kütüphanesine üye misiniz?
 Evet (İsmini yazınız)..... Hayır

41. Kütüphaneye hangi sıklıkta gidersiniz?
 Haftada birkaç kez Haftada bir kez
 Ayda birkaç kez Yılda birkaç kez
 Hiç gitmem.

42. Halk kütüphanelerini hangi amaçla kullanıyorsunuz?
 Ödev yapmak için. Kitap, dergi, gazete okumak için.
 Ödünç kitap almak için.
 Diğer (Açıklayınız).....

43. Kütüphanelerde daha çok hangi türdeki yayınların olmasını istersiniz?

.....

44. Okumak istediğiniz halde kütüphanede bulamadığınız bir kitap/dergi/yazar var mı?
 Varsa belirtiniz.

.....

Ek-3: Okuduğunu Anlama Testleri

Bilgilendirici Metinler

-1-

Kale kapısından giriyoruz. İki üç katlı, tokmaklı ve ahşap kapılı evler, daracık sokaklar etrafına dizilmiş. Bahçelerde, kapı önünde sohbet eden insanlar var. Bu, henüz komşuluk ilişkilerinin bitmediğini gösteriyor. Çocuklar sokaklarda, artık gördüğümüzde hatırladığımız oyunlardan birdir birler, uzun eşekler ve köşe kapmacalar oynuyor.

Dik yamaçlar üzerinde bir kartal yuvası izlenimi bırakan Ankara kalesinin savunmaya elverişli özelliği, tarihi gelişimi boyunca yerleşim yeri olmasını sağlamıştır.

Tarihleri 17. yüzyıla kadar uzanan eski Ankara evleri sur duvarları ile çevrilmiş dar ve dik bir alanda gelişmek zorunda kalmıştır. Bu sebeple planlarında az yerden çok faydalanma ilkesi hâkimdir.

Bunlar iki veya üç katlı, ahşap, kerpiç ve tuğladan yapılmış evlerdir. Alt kat planları, arazinin bozukluğu sebebiyle düzgün değildir. Fakat bu düzensizlik, üst katlar için geçerli olmamıştır. Çünkü sokağa doğru cumba tipindeki çıkıntılarla bu bölümler düzgün bir plana kavuşturulmuştur.

Ankara'nın iklim özelliği de evlerin biçimlenmesinde önemli rol oynamıştır. Isı değişimine göre kullanım farklılaşmıştır. Kalın duvarlı, küçük pencereci alt katlar genellikle kışın; ince duvarlı, havadar üst katlar ise yazın kullanılmıştır. Yine iklime bağlı olarak gelişen geniş saçaklar ve cihannüma denilen yazlık odalar da Ankara evleri için belirleyici özellik olmuştur.

Evlere giriş, avlu veya bahçeden sağlanır. Alt katlardan üst katlara geçişte ahşap merdivenler kullanılır. Bütün Türk evlerinde olduğu gibi, Ankara evlerinin de bariz özelliği sofaya açılan odalardır. İçinde yaşayanların her türlü ihtiyacını karşılayacak şekilde düzenlenen bu odalar, ev içinde ev gibidirler. Duvarlarda gömme dolaplar, yüklük ve banyolar, pencere önlerinde hem yatma hem de oturma imkânı sağlayan sedirlerle, oda içinde fazlalıklar kaldırılmış, rahat ve huzur dolu bir ortam yaratılmıştır.

Malzeme olarak kullanılan ağaç, süslemede de rol oynamıştır. Özellikle tavanlarda ahşap çıtalarla geometrik kompozisyonlar oluşturulmuştur. Baklava dilimi şeklindeki göbekler ise en zengin süslemenin yer aldığı bölümler olarak göze çarpar. Ahşap üstüne yapılan boyamalarda sarı, kiremit kırmızısı, yeşil ve krem rengi yoğun olarak kullanılmıştır. Boyanın içine karıştırılan balmumu, zank ve bal gibi maddelerle renklerde şeffaflık ve kalıcılık sağlanmıştır. Ankara evlerinde, elma, nar, armut vb. meyveler, vazodan çıkan gül ve karanfil gibi çiçek demetleri, tabaklar içinde meyveler ve ağaç motifleri yaygındır.

Eski Türk evleri, çağdaş mimarînin gerektirdiği bütün özelliklere sahiptir. Tabiata uygunluk, tutumluluk, iç ve dış mimarînin uyumu, çevreye ve insana saygı günümüz mimarîsinin bile ulaşamadığı noktalardadır. Bu zengin kültür mirasımızın korunması, yaşatılması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması için yapılan çalışmalara Ankara Kalesi de eklenmiştir. “Kale ve Çevresini Koruma, Geliştirme Projesi” çerçevesinde kalenin sur ve duvarları, mahallî özelliğe sahip evlerle birlikte korunacak, restore edilecek ve turizme kazandırılacaktır.

(Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.)

1. Metne göre Ankara evlerinin planlanmasında neden “az yerden çok faydalanma ilkesi” gözetilmiştir?
 - a. Evlerin geçmişinin 17. yüzyıla kadar uzanması
 - b. Evlerin dar ve dik bir alanda yapılmış olması
 - c. Ankara kalesinin savunmaya elverişli niteliği
 - d. Evlerin alt katlarının düzensiz olması
2. Tarihi Ankara evlerinin alt kat planları neden bozuktur?
 - a. Evlerin ahşap, kerpiç ve tuğladan yapılması
 - b. Evlerde cumba bulunması
 - c. Üst katların yapımına daha çok önem verilmesi
 - d. Arazinin bozuk ve engebeli olması
3. Metne göre ağaç, Ankara evlerinin yapımında kullanılmasının yanında hangi işlevi taşımaktadır?
 - a. Süsleme malzemesi olması
 - b. Yakacak malzemesi olması
 - c. Merdiven yapımında kullanılması
 - d. Hiçbiri
4. “Cihannüma” kelimesi metinde hangi anlamda kullanılmıştır?
 - a. Cumba
 - b. Kiler
 - c. Yazlık oda
 - d. Sofa
5. I. Eski Türk evleri tabiatla uyum içindedir.
 II. Eski Türk evlerindeki rahat ve huzurlu ortam duvarların kalın yapılmasıyla sağlanmıştır.
 III. Eski Türk evlerinde iç ve dış mimari uyum içindedir.
 IV. Eski Türk evlerinin yapımında süslemeye de önem verilmiştir.
 Yukarıda verilen maddelerden hangisi/hangileri parçanın bütününden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?
 a. Yalnız I b. II c. I ve IV d. I, III ve IV
6. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi okuduğunuz metne başlık olamaz?
 - a. Eski Ankara Evleri
 - b. Tarihi Türk Evleri
 - c. Eski Evlerimiz ve Turizm
 - d. Ankara Kaleiçi Evleri

7. “Alt kat planları, arazinin bozukluğu sebebiyle düzgün değildir.” cümlesinde altı çizili kelime hangi anlamda kullanılmıştır?
- Kusursuz
 - Pürüzsüz
 - Kurallara uygun
 - Yerli yerinde
8. Aşağıdakilerden hangisi bu metinde işlenen ana düşünceyi tam olarak vermektedir?
- Eski Türk evleri çevre ve insanla uyum içinde olacak şekilde planlanmıştır.
 - Eski Türk evleri komşuluk ilişkilerinin yaşamasını sağlamaktadır.
 - Eski Türk evleri öncelikle iklim şartları düşünülerek yapılmıştır.
 - Eski Türk evlerinde yapılan süslemeler evlerin kıymetini artırmıştır.

-2-

Eskileri okumak, batı kültürünün başlıca özelliklerinden birisidir. Batılı aydın, kendi medeniyetinin kaynaklarını yakından tanıyarak, onunla da yetinmeyerek bütün insanlığın geçmişine karşı derin bir ilgi duyar. Batı uygarlığının temelini eski eserleri okumak ve anlamak teşkil eder. İlkel topluluklar ve kültürsüz insanlar, tarih bilincine sahip değildir; onlar yalnızca buldukları zaman içinde yaşarlar. Onlar için dünya, insanlık, medeniyet ve millet sadece görebildiklerinden ibarettir. Onların görüş ufukları dardır. Bundan dolayı içinde yaşadıkları şartları ve meseleleri de derin olarak kavrayamazlar. Duyguları ve düşünceleri sığ, köksüz ve çocukçadır.

Bir milletin ve genel olarak insanlığın asırlar boyunca yaşadığı macera kadar heyecan verici ve öğretici ne olabilir? Toplumların ve kişilerin karşılaştıkları sorunlar, onları çözmek için nasıl çalıştıkları, aldıkları başarıları, hakkındaki en derin bilgiyi tarihten, tarihin kaynağı olan eski eserlerden öğrenebiliriz. Dikkatle incelenirse bugüne ait olan her şeyin, inançların, düşüncelerin, bilgilerin ve eserlerin köklerinin geçmişe gittiği, zaman içinde geliştiği ve değiştiği görülür.

Dünyada geçmişine karşı en ilgisiz milletlerden biri muhakkak ki biziz. Batılı araştırmacılar bizi, bizden çok daha iyi biliyor. Onların bize ilişkin olarak yazdıklarının yanında, bizim kendimiz hakkında yazdıklarımız hem pek az hem de pek ilkel. Medenî olmak için medeniyet tarihini bilmek, milletin ve insanlığın geçmişini öğrenmek gerekir.

Eskileri okumak demek onları taklit etmek veya aynen devam ettirmek demek değildir. Aksine geçmiş bilinci bize zamanımızı tanıttığı gibi, gelecek duygusunu da kazandıracaktır. İnsanlığın akışı dünden bugüne, bugünden yarımadır. Bu düşünceyi bize canlı olarak ancak tarih verir.

Ve tarih, eski eserlerde yaşar. Eski anıtlar, eski yazıtlar, akan zamanın bir anımı saklar. Onlarda bir devrin düşüncesi, duygusu, zevki, hayat görüşü ve ideali gizlidir. Eski kabuğu kırarak bu insanî öze kadar gitmek gerekir.

Ancak cahiller, tembeller sanat hakkında bir düşüncesi olmayanlar için kolayını ararlar. Asıl eseri anlamaya çalışacak yerde onların kendi anlayacakları hâle getirilmesini isterler. Eskilerin hiçbir değerinin olmadığını söylemek ve onlara ilgisiz kalmak, daha kestirme bir yoldur. Cahillikten daha kolay ne olabilir?

Fakat medenî Avrupalı bu kolay yolu değil de zor yolu seçiyor. Eski eserleri, yerin altından, kütüphane köşelerinden çıkarıyor; kelime kelime sökmeye uğraşılıyor da onda eski insanların duygu ve düşüncelerini bularak, insanlık kültürüne bir şeyler katıyor.

(Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.)

1. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi yukarıdaki yazının ilk paragrafından çıkarılamaz?
 - a. Eski eserleri okumak önemli bir kültür özelliğidir.
 - b. Tarih bilincine sahip olmak eski eserleri okumakla yakından ilgilidir.
 - c. Eski eserleri okumakla kastedilen sadece millî kaynakları tanımaktır.
 - d. Eski eserleri okumak insanlara duygu ve düşüncelerinde ufuk genişliği sağlar.

2. I. Geçmişe karşı duyulan ilgisizlik
II. Kendi değerlerimiz yerine batıların değerleri üzerine araştırma yapmak
III. Kendi geçmişimiz ve değerlerimiz üzerine yazdıklarımızın azlığı

Yukarıdaki maddelerden hangisi yazarın şikâyet ettiği konulardan biri değildir?

- a. I ve III b. II c. II ve III d. III
3. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi bu metne başlık olamaz?
- a. Geçmiş Anlamak
b. Eski Eserleri Okumak
c. Tarih Bilinci
d. Kitap Okumak
4. “Asıl eseri anlamaya çalışacak yerde onların kendi anlayacakları hâle getirilmesini isterler.” cümlesiyle kastedilen anlam aşağıdaki seçeneklerden hangisinde vardır?
- a. Eski kitapların sadeleştirilmesini istemek.
b. Eski yazıtlarda bulunan yazıları buldukları yerde değil kitaptan okumak.
c. Kitaplarda resimlemeye karşı olmak.
d. Minyatür sanatının geliştirilerek sürdürülmesini istemek.
5. Yazara göre “eskilerin hiçbir değerinin olmadığını söylemek ve onlara ilgisiz kalmak” neyle açıklanabilir?
- a. Boşboğazlık
b. Cahillik
c. Dikkatsizlik
d. Umursamazlık
6. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde metnin ana fikri verilmiştir?
- a. Okuma alışkanlığı eski eserleri okumakla kazanılır.
b. Medenî olmak için eski eserleri okumak önemlidir.
c. Eski eserleri okumaya öncelikle arkeolojik konulardan başlanmalıdır.
d. Tarih kitapları en önemli okuma malzemesidir.
7. “Onların bize ilişkin olarak yazdıklarının yanında, bizim kendimiz hakkında yazdıklarımız hem pek az hem de pek ilkeldir.” cümlesindeki altı çizili kelimenin benzer kullanımı aşağıdaki seçeneklerden hangisinde vardır?
- a. Kazılarda bulunan ilkel insanlara ait eşyalar müzede sergilenmeye başlandı.
b. İfade ettiği görüşler kendinden öncekilere oranla çok ilkel kaldı.
c. Neredeyse hiç seveni yok! Davranışları çok ilkel!
d. Bu resimdeki ilkelliği sadelik olarak değerlendirmek daha doğru olur.

8. Yukarıdaki metnin konusu aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?
- Kendimizi daha iyi anlamak için çok okumamız gerektiği
 - Medenî olmanın yolları
 - Geçmişe ait eserleri okumanın önemi
 - Tarih kitapları okumanın önemi

Öyküleyici Metinler

-1-

Selim, ikinci kez yazıhaneme gelişinde, bir elinde güllerden, katmerlerden, aslanagızlarından, şebboylara kadar karışık bir demet çiçek, bir elinde zor taşıdığı bir sepetle geldi.

-Hoş geldin, dedim.

Uzun uzun selamlaşmayı, hâl hatır sormayı gereksiz görerek kısaca:

-Hoş bulduk, dedi. Hemen ardından sordu:

-Bir çanağın var mı?

-Ne çanağı?

Anlamama kalmadı. "Ha buldum." diye sepeti kapının önüne bıraktı, elindeki çiçeklerle kitaplığın kenarında boş duran vazoya doğru atıldı.

-Vazo mu?

-Vazo, mazo, her neyse! Biz ona çanak deriz, kap deriz kısacası. Çiçekleri yerleştirelim, sen şimdi ona bak! Suyu da yok bunun!

Yanımda çalışan çocuğa döndü:

-Koş oğlum, şunu doldur da gel!

Çocuk vazo elinde yazıhaneden fırladı.

Boğum boğum nasırlı, kütleleşmiş parmaklarıyla çiçek demetini çözmeye başladı. Mırıldandım:

-Niye zahmet ettin?

Omuz silkti:

-Zahmet mi olurmuş? Bunlar benim bahçemin çiçekleri.

Çocuk hemen döndü. Vazoyu onun önüne, yazı masasının üstüne bıraktı. O çiçekleri vazoya kendi eliyle yerleştirdi. Sonra iki adım geri çekildi. Çiçeklerin duruşuna baktı:

-Nasıl? Bak gördün mü? Odanın görüntüsü, havası değişti; daha bir keyifli çalışırsın şimdi.

-Teşekkür ederim! Ben de severim çiçekleri, otursana!

Bana en yakın sandalyeye oturdu. Gözleri çiçeklerde:

-Bir adam çiçek, hayvan sevmedi mi at öylesini... Çok denenmiştir bu bizde... Sen çiçek seversin belli.

...

Kahveler geldi.

-Davamı sormuyorsun?

-Nesi var soracak?

Tapu çıkaracaktık on dönüm tarlasına.

-Sen, her ne gerekirse yapmışsındır elbet! Ben bir ihtiyacım var mı diye yoklamaya geldim, o kadar! Aklına başka şey gelmesin hani... Masraf falan ne lâzımsa söyle, çekinme...

...

Günü gelince hâkim, zabıt kâtibi, tapu, fen memuru bir taksiye dolduk. Selim'in tarlasına gittik.

Kına(1) gibi derler o taraflarda iyi işlenmiş topraklara. Selim'in bahçesi kına gibiydi. Dört yanında su basmasın diye bele kadar hendekler açmıştı. Damın hemen

üç beş adım ötesinde bir kuyu açmış, bir motor oturtmuştu. Motordan iki bilek kalınlığında gür bir su fişkıyordu, arklara yollanıyordu.

Fen memuru, şeridini çekerken az ilerde, Selim yanından ayrılmıyordu:

-Görüyorsun ya, komşu tarla ne hâlde! Bataklık. Burası da böyleydi aldığımda.

Ölçme bitti. Asmanın yanında bizi bekleyen hâkimin yanına döndük. İşimiz bitmişti. Hâkim kalkmak istedi. Selim bırakmadı:

-Bizim için yoruldu Hâkim Efendi, bir ayranımızı iç.

Karısı, damın kapısı aralığından bir tepsinin içinde dilim dilim kestiği olgun, iri bir karpuz, kuyuda soğuttuğu bir güğüm ayran, başka bir tepsinin içinde birkaç bardak uzattı.

-Bu ne zahmet, dedi hâkim. Sonra ekledi: Ortancaların güzel, bütün çiçekler güzel, bahçen güzel Selim Efendi...

Bundan çok hoşlanacağı söz olamazdı Selim'in:

-Sahi sevdin mi Hâkim Efendi? Sevdinse tam zamanı, ortancalardan, küpelerden getiririm sana.

Her ayak bastığı yerde güller, asmalar diken; her dost bildiğine katmerler, ortancalar götüren Selim! Yurdumuzun neresinde işlenmemiş bir parça toprak görsem seni anarım. "Selim olsa!" derim, "Bu tarla Selim'in eline geçse!..."

(Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.)

1. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi bu hikâyeye başlık olamaz?
 - a. Çiçek Sevgisi
 - b. Selim
 - c. Çalışkan Selim
 - d. Bataklık Kurutmak
2. Hikâyenin başında Selim'in yazıhaneye girdiğinde uzun uzun selamlaşmayı ve hâl hatır sormayı gereksiz görmesi hangi tavırla açıklanabilir?
 - a. Bezgin ve umutsuz
 - b. Samimi ve tezcanlı
 - c. Kaba ve umursamaz
 - d. Aceleci ve sessiz
3. Hikâyeye göre Selim'i bu dünyada en çok ne mutlu eder?
 - a. Tarlasına tapu almak
 - b. Çiçek toplamak
 - c. Bataklık kurutmak
 - d. Yetiştirdiği çiçeklerin beğenilmesi

4. Bu hikâyede anlatılan olay sırası aşağıdaki seçeneklerden hangisinde vardır?
- Selim'in tarlasına tapu almak için hâkime başvurması – Selim'in bataklık olan tarlasını kurutmak için çektiği sıkıntılar - Selim'in avukatın yazıhanesine gelmesi – Avukat, hâkim ve görevlilerin Selim'in tarlasını ölçmeye gitmesi
 - Selim'in bataklık olan tarlasını kurutmak için çektiği sıkıntılar - Avukat, hâkim ve görevlilerin Selim'in tarlasını ölçmeye gitmesi - Selim'in avukatın yazıhanesine gelmesi
 - Selim'in avukatın yazıhanesine gelmesi – Avukat, hâkim ve görevlilerin Selim'in tarlasını ölçmeye gitmesi
 - Selim'in bataklık olan tarlasını kurutmak için çektiği sıkıntılar - Selim'in avukatın yazıhanesine gelmesi – Avukat, hâkim ve görevlilerin Selim'in tarlasını ölçmeye gitmesi
5. “Kına (1)” kelimesi aşağıdaki seçeneklerden hangisinde metinle aynı anlamda kullanılmıştır?
- Elleri boyamak için kullanılan toz
 - Bakımlı arazi
 - Kurutulmuş bataklık
 - Sulak arazi
6. Yukarıdaki hikâyeyi anlatan avukat, Selim hakkında ne düşünmektedir?
- Sadece müşterisi olarak görmektedir.
 - Davasını merak etmemesine sinirlenmektedir.
 - Selim'in sadece çiçek değil başka bitkiler de yetiştirmesini istemektedir.
 - Çalışkanlığını ve çiçek sevgisini beğenmektedir.
7. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde bu metinde bahsedilen bir olay yoktur?
- Selim'in avukat'ın yazıhanesine gelmesi
 - Hâkim, zabıt kâtibi, tapu ve fen memurunun Selim'in tarlasını ölçmede karşılaştıkları güçlükler
 - Selim'in tarlasına gelenlere ikramda bulunması
 - Selim'in avukatın yazıhanesinde getirdiği çiçekleri bir vazoya koyması
8. Aşağıdaki yargılardan hangisi metinden çıkarılabilecek temel mesajdır?
- Çevremiz ancak çalışkan ve doğayı seven insanlarla güzelleşebilir.
 - Etrafın güzelleşmesi bataklıkların kurutulmasıyla mümkün olur.
 - İş yerlerinin güzelleşmesi için çiçeklerden faydalanılmalıdır.
 - Tarlalara tapu alabilmek için tarlanın bakımlı olması şarttır.

-2-

Ağustos sonlarına doğruydı. Karabaş, beyaz çadırların en çok elli metre yukarısında, çamlığın az içerisinde, bir kaya aralığında, on beş gün kadar önce yavrulanmıştı. Kimi kapkara, kimi sapsarı, kimi sarılı karalı, akli tam yedi yavru... Hepsi de topaç(1) gibi, Karabaş'a gelince, o da bir başkalaşmıştı. Bir bakıma daha bir gururlu, bir bakıma daha bir vahşi ve uyanık, ama bir bakıma da daha uysal, daha sokulgan, çok daha ilgiye düşkün. Bacaksız ona neler taşıyordu, neler. Ve bütün gün yanı başındaydı. Karabaş, artık o kara başını, onun minik dizlerine koymaktan derin bir tat duyuyor, yavrularını yalamaktan ve bundan başka tat olabileceğini sanmıyordu. Vardı, vardı: Ayaklanan yavrularının o bacaksızla hırlaya hırlaya oynamaları. Bunu seyretmek hepsinden tatlıydı.

Davraz, sonbaharı pek bilmez, kış birdenbire bastırır. Bu yıl da öyle olacaktı galiba. Bir öğle sonrası yaylayı ıslak bir tül gibi, kül rengi bir kör duman bastırıverdi. Bir rüzgâr, bir rüzgâr... Çamlar uğulduyor, vadiden sanki eski çağların hayvan sürüleri uluya uluya, homurdana homurdana koşuyorlardı. Kör duman bir koyulaşıyor, o zaman da üç metre ötesi görünmez oluyor, bir pencere açıyor, gökyüzünün mavisinden, inanılmaz bir şekilde, bir tutam gösteriyordu. Sonra hava açtı, yayla ve karşıdaki sarp kayalık sarışın bir ışıkla yıkanır gibi oldu. Ama bu da kısa sürdü, gökyüzünü kapkara bulutlar kapladı.

O güneşe pek karan olamamıştı zaten. Sürüler dönüyor, atların ve çadırların kazıkları pekiştiriliyordu. Rüzgâr büsbütün delilemiş, gece erkenden bastırılmıştı. Saat sekiz olmadan herkes uyudu. On olmadan da bütün yayla ayaktaydı. Önce köpekler, bir başka türlü havlaya havlaya, beyaz çadırların önünden geçerek çamlığa doğru yokuş yukarı koştular, sonra Yörükler de oraya gitti. Şimdi artık kimi öfkeli, kimi acı acı ve soluk soluğa hırlamalar iştiliyor, bunlara insan haykırıları karışıyor, arada sırada silahlar patlıyordu.

Küçük kız ne olduğunu bilmeden tir tir titredi. Kendi kadar korkan ablasına sarıldı ve bekledi. Çok zaman geçmiş gibiydi, ama bu ürpertici kıyamet on on beş dakika ya sürmüştü ya sürmemişti. Köpeklerin havlamaları önce yukarılara doğru uzaklaştı, sonra homurtular halinde geriye döndü. Yörüklerin basık ve heyecanlı konuşmaları ile birlikte çadırlara yaklaştı. Küçük kız, babasının sesini işitti:

-Ne oldu?

Bir Yörük cevap verdi:

-Kurtlar, Karabaş'a saldırmışlar.

Küçük kız, çadırı zorla açarak dışarı fırladı:

-Karabaş nerede?

Yatıştıramadılar. Hayır, Karabaş'ı görecek. Ramazan'ın gözleri doldu. Babası baktı olacak gibi değil, peki dedi ve beyaz çadırların gemici fenerlerini alarak kayaya gittiler. Büyükleri bile dehşete düşürdü görünüş. Gırtlığı parçalanmış iki kurt yerde yatıyordu. Karabaş da kanlar içinde yere serilmişti. Ama soluyor ve halsiz halsiz de olsa ayak seslerine öfkeyle hırlıyordu. Üzerine kapanan küçük kızı bile ısırırdı takati olsaydı. Tanıdı ama onu. Sesinden, kokusundan değil okşayışından.

Sevginin böylesi ancak onun ellerinde vardı. İçine, sıcaklık güven geldi ve kendini bıraktı.

Karabaş ölmedi. Onu Yörüklerin ilaçları değil küçük kızın sevgisi kurtardı.

(Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.)

1. I. Uysal ve ilgiye düşkün
II. Gururlu
III. Vahşi ve uyanık
IV. Sokulgan

Karabaş yavruladıktan sonra nasıl bir ruh hâline bürünmüştür?

- a. I ve III b. I ve IV c. I, II ve IV d. Hepsi

2. Karabaş kurtların saldırısına uğrayıp yaralanınca yanına gelen insanların arasından küçük kıızı nasıl tanımıştır?
a. Sesinden
b. Kendisine gösterdiği yakınlıktan
c. Konuşmasından
d. Okşamasından

3. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi yukarıdaki hikâyeden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?
a. Hayvanları iyileştirmek için ilaç kullanılmamalıdır.
b. Sevgi en güçlü duygulardan biridir.
c. İnsanlarla hayvanlar arasında çok kuvvetli bağlar kurulabilir.
d. Bazı durumlarda sevgi de ilaç kadar faydalıdır.

4. Aşağıdakilerden hangisi bu metne başlık olamaz?
a. Sevgi
b. Küçük Kız ve Karabaş
c. Karabaş'ın Ölümü
d. Kurtların Saldırısı

5. I. Karabaş gece saldırıya uğramıştır.
II. Karabaş kurtların saldırısına soğuk bir kış gecesinde uğramıştır.
III. Olaylar Ağustos sonlarında geçmiştir.
IV. Karabaş gece sabaha doğru saldırıya uğramıştır.

Bu hikâyenin geçtiği zaman dilimi için yukarıdakilerden hangisi söylenemez?

- a. I ve IV b. II ve IV c. I ve III d. II ve III

6. Hikâyede geçen olayların sıralaması aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?
- Karabaş'ın kurtların saldırısına uğraması – Karabaş'ın yavrularının olması –Küçük kızın Karabaş'ın yanına gitmesi ve onu iyileştirmesi
 - Küçük kızın Karabaş'ın yanına gitmesi ve onu iyileştirmesi - Karabaş'ın kurtların saldırısına uğraması – Karabaş'ın yavrularının olması
 - Karabaş'ın kurtların saldırısına uğraması – Yörüklerin kurtları korkutmak için ateş yakması - Küçük kızın Karabaş'ın yanına gitmesi ve onu iyileştirmesi
 - Karabaş'ın yavrularının olması – Karabaş'ın kurtların saldırısına uğraması – Küçük kızın Karabaş'ın yanına gitmesi ve onu iyileştirmesi
7. I. Kurtların saldırısı sonrasında yanına kimseyi yaklaştırmayan Karabaş'ın küçük kızın yanına gelmesine izin vermesi
 II. Küçük kızın Karabaş'ın yavrularıyla oynaması
 III. Karabaş'ın kurtların saldırısı sonucu yaralanması
 IV. Karabaş'ın küçük kıza güvenmesi
- Yukarıdaki seçeneklerden hangi ikisi arasında sebep sonuç ilişkisi vardır?
- I ve II
 - I ve IV
 - II ve III
 - I ve III
8. Metne göre “Küçük kız ne olduğunu bilmeden tir tir titredi.” cümlesinde kızın titremesinin sebebi nedir?
- Soğuk hava
 - Sıcak hava
 - Korku
 - Hastalık

Ek-4 Örnek Ders Planı

OKUMA STRATEJİLERİNİN UYGULANDIĞI DENEY GRUBU GÜNLÜK PLAN ÖRNEĞİ

METİN	TATLI BİR GELENEK: LOKUM
SÜRE	2 DERS SAATİ
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Boya kalemleri, Konuyla ilgili çalışma yaprakları, Konuyla ilgili slaytlar, Bilgisayar, Öğrenci Ders Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı
YÖNTEM	Okuma Stratejileri, Buluş Yöntemi, Tartışma Yöntemi, Açıklayıcı Anlatım,

7. SINIF “TATLI BİR GELENEK: LOKUM” KONUSU DERS PLANI

DERSİN KAZANIMLARI

- Okuduğunu özetler.
- Okuduklarının konusunu belirler.
- Okuduklarında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları belirler.
- Metinde verilen ipuçlarından hareketle karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder.
- Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır.
- Başlık ve içerik ilişkisini sorgular.
- Okuduklarından çıkarımlar yapar.
- Görsellerden yararlanarak içeriği tahmin eder.
- Metnin giriş, gelişme, sonuç bölümlerini söyler.
- Metne ilişkin yeni görseller oluşturur.

GİRİŞ ETKİNLİKLERİ

- Öğrencilere ders başlangıcında lokum dağıtılarak öğrencilerin derse dikkatinin çekilmesi ve derse güdülenmesi.
- Ön bilgileri harekete geçirmek için ve dikkat çekmek için aşağıdaki soruların öğrencilere yöneltilmesi.
 - Lokum hakkında neler biliyorsunuz?
 - Lokumu sever misiniz?
 - Lokumun neyden üretildiğini biliyor musunuz?
 - Lokum en çok ne zaman tüketilir?
- Metnin başlığının okutularak “Başlık size ne çağrıştırıyor?” sorusunun yöneltilmesi. Çocukların metnin resimlerini incelemesi, “Metnin konusu ne

olabilir? tahminde bulununuz” sorusunun sorulması ve bu soru üzerinde konuşulması.

4. Metnin öğrenciler tarafından hızla gözden geçirilmesi, metnin önemli yerlerinin altının çizilmesi ve metne yönelik olarak şu soruların sorulması:
 - a. Metin neyle ilgilidir?
 - b. Bu metinden neler öğrenebilirsiniz?
 - c. Metin nasıl sonuçlanabilir?
 - d. Metinde anlamını bilmediğiniz sözcük var mı?
 - e. Dikkatini çeken bir yer var mı?
5. Anlamı bilinmeyen kelimelerin anlamlarının tahmin edilmesi
6. Anahtar kelimelerden yola çıkarak sözlük kullanma çalışmasının yapılması.

GELİŞTİRME ETKİNLİKLERİ

1. Metnin sessizce okutulması.
2. Bilinmeyen kelimelerin belirlenerek, anlamlarının tahmin edilmesi
3. Özetleme, anafikri ve yardımcı fikirleri bulma ile ilgili öğretiminin gerçekleştirilmesi. Metnin, öğrenciler tarafından kendi tümceleriyle özetlenmesi.

Özetleme yaparken aşağıdaki noktalar vurgulanır: Bugün okuduğumuz metni daha iyi anlamamızı sağlayacak yeni bir yol öğreneceğiz. Bu yeni yol sayesinde anlayıp anlamadığımızı da kontrol edebileceğiz. Şu ana kadar önce metni gözden geçirdik, daha sonra da anlayıncaya kadar okuduk. Metni özetlerken şunlara dikkat etmemiz gerekiyor:

- a. Metindeki önemsiz bilgileri eleyip önemli olanları listeleme.
 - b. Metnin ana fikrini bulup kendi tümcelerimizle ifade etme.
Ana fikir, yazıda verilmek istenen mesajdır. Paragrafın yazılma amacıdır. Yazının tamamında ortaya konan düşünce ana fikirdir. Her paragrafta ana fikri destekleyen yan fikirleri bulma ve bunları kendi tümceleriyle ifade etme.
Tüm paragraflarda ana fikri destekleyen, ana fikirle ilişkili yardımcı fikirleri bulmalıyız.
4. Ana fikir ve yardımcı fikirler belirlendikten sonra önemli noktalar öğrenciler tarafından özetlenir.

SONUÇ ETKİNLİKLERİ

1. Öğrencilerin metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini belirlemeleri.
2. Öğrencilerin konu ile ilgili yeni görseller oluşturmaları.
3. Öğrencilerin konuyu yaşadıklarıyla ilişkilendirmeleri ve konu ile ilgili anılarını, yaşadıklarını paylaşmaları.

EK-5 Ölçek Kullanım İzinleri

Gmail - Okuma Başarı Testi ile Okuma İlgisi ve Alışkanlığı Anketi K... <https://mail.google.com/mail/u/0/?ui=2&ik=4ae0391c41&view=pt...>

Lütfiye TUNA <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

Okuma Başarı Testi ile Okuma İlgisi ve Alışkanlığı Anketi Kullanım İznisi

3 ileti

Lütfiye TUNA <lutfiye.yildiz86@gmail.com>
Alıcı: abalci@mku.edu.tr

16 Kasım 2014 20:54

İyi günler Ahmet Hocam,
Hazırlamakta olduğum "Okuma Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmasına, Okuma Tutumuna ve Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi" adlı yüksek lisans tez çalışmamda sizin geliştirdiğiniz "Okuma İlgisi ve Alışkanlıkları Anket Formu" ve "Okuma Başarı Testleri"ni kullanmak için izninizi istiyorum. Saygılarımla...

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Nevin AKKAYA (Dokuz Eylül Üniversitesi- Türkçe Eğitimi Bölümü)

TUNA	Lütfiye
Öğretmeni	Türkçe
Üniversitesi	Dokuz Eylül
Lisans Öğrencisi	Yüksek

Ahmet Balci <abalci@mku.edu.tr>
Alıcı: Lütfiye TUNA <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

17 Kasım 2014 14:27

Lütfiye Hanım merhaba,
Hazırladığım ölçekleri kullanmanızdan memnuniyet duyarım, elbette kullanabilirsiniz. Teziniz bittiğinde sonuçlardan beni de haberdar ederseniz sevinirim. Selamlarımla, iyi çalışmalar...

Yrd. Doç. Dr. Ahmet BALCI
Mustafa Kemal Üniv. Eğitim Fakültesi
Türkçe Eğitimi Bölümü Antakya-HATAY

Assist. Prof. Dr. Ahmet BALCI
Mustafa Kemal University Faculty of Education
Department of Turkish Language Education Antakya-HATAY TURKEY

Kimden: "Lütfiye TUNA" <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

Kime: abalci@mku.edu.tr

Gönderilenler: 16 Kasım Pazar 2014 20:54:04

Konu: Okuma Başarı Testi ile Okuma İlgisi ve Alışkanlığı Anketi Kullanım İznisi

[Ayrıntıları metin gizlendi]

Lütfiye TUNA <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

17 Kasım 2014 14:33

Lütfiye TUNA <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

Okuma Tutum Ölçeği Kullanım İzni

2 ileti

Lütfiye Yıldız <lutfiye.yildiz86@gmail.com>
Alıcı: uyary@gazi.edu.tr

8 Temmuz 2014 19:36

İyi günler Hocam,
Hazırlamakta olduğum "Okuma Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmasına, Okuma Tutumuna ve Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi" adlı yüksek lisans tez çalışmamda size ve Murat ÖZBAY hocamıza ait "İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri İçin Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği"ni kullanmak için izninizi istiyorum. Saygılarımla...

Tez Danışmanı: Yard. Doç. Nevin AKKAYA (Dokuz Eylül Üniversitesi- Türkçe Eğitimi Bölümü)

TUNA

Öğretmeni

Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi

Lütfiye

Türkçe

Dokuz Eylül

YUSUF UYAR <uyary@gazi.edu.tr>
Alıcı: Lütfiye Yıldız <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

11 Temmuz 2014 16:09

Merhaba Hocam,
Öncelikle çalışmamıza gösterdiğiniz ilgi için çok teşekkür ederiz.
Taraflımızdan geliştirilen ölçeği kendi araştırmanızda kullanmanızdan memnuniyet duyacağımızı belirtir, başarılar dileriz.

Arş. Gör. Yusuf UYAR
Gazi Üniversitesi
Türkçe Eğitimi Bölümü

Res. Ass. Yusuf UYAR
Gazi University
Department of Turkish Language Education

Kimden: "Lütfiye Yıldız" <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

Kime: uyary@gazi.edu.tr

Gönderilenler: 8 Temmuz Salı 2014 19:36:41

Konu: Okuma Tutum Ölçeği Kullanım İzni

[Ayrıntı için metin gizlendi]

Gmail - Okuma Tutum Ölçeği Kullanım İzni

<https://mail.google.com/mail/u/0/?ui=2&ik=4ae0391c41&view=pt...>

Lütfiye TUNA <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

Okuma Tutum Ölçeği Kullanım İzni

2 ileti

Lütfiye Yıldız <lutfiye.yildiz86@gmail.com>
Alıcı: mozbay@gazi.edu.tr

8 Temmuz 2014 19:32

İyi günler Hocam,
Hazırlamakta olduğum "Okuma Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmasına, Okuma Tutumuna ve Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi" adlı yüksek lisans tez çalışmamda size ve Yusuf UYAR hocamıza ait "İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri İçin Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği'ni" kullanmak için izninizi istiyorum. Saygılarımla...

Tez Danışmanı: Yard. Doç. Nevin AKKAYA (Dokuz Eylül Üniversitesi- Türkçe Eğitimi Bölümü)

Lütfiye TUNA

Türkçe Öğretmeni

Eylül Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi

Dokuz

MURAT ÖZBAY <mozbay@gazi.edu.tr>
Alıcı: Lütfiye Yıldız <lutfiye.yildiz86@gmail.com>

9 Temmuz 2014 14:08

Sayın Tuna,
Söz konusu ölçeği kullanabilirsiniz.Selamlar.

Prof. Dr. Murat ÖZBAY
Gazi Üniversitesi
Türkçe Eğitimi Bölümü
0312 202 83 60

Prof. Murat ÖZBAY
Gazi University
Department of Turkish Language Education
+90 312 202 83 60

Kimden: "Lütfiye Yıldız" <lutfiye.yildiz86@gmail.com>**Kime:** mozbay@gazi.edu.tr**Gönderilenler:** 8 Temmuz Salı 2014 19:32:08**Konu:** Okuma Tutum Ölçeği Kullanım İzni

[Ayrıntılan metin gizlendi]

14.07.2016 21:48

EK-6 Okuma Stratejileri ile ilgili Çalışma Kağıtları**Okuma Öncesinde Kullanılan Stratejiler ile İlgili Çalışma Kağıdı**

1- “Miras Keçe” adlı metni okuma amacınızı aşağıya yazınız.

2- Metnin başlığını, yazarını, ilk ve son cümlesini yazınız. Ayrıca metnin şekil, tablo ve resimleri ile uzunluğuna bakınız.

The image shows four blank, wavy-edged boxes arranged in a 2x2 grid. These boxes are intended for students to write their answers to question 2, which asks for the title, author, first and last sentences, and a look at the text's format, tables, and images.

3- İncelediğiniz metnin türü, konusu ve içeriği ile ilgili tahminlerinizi yazınız.

Metnin Türü ile İlgili Tahminleriniz
Metnin Konusu ile İlgili Tahminleriniz
Metnin İçeriği ile İlgili Tahminleriniz

4- Tahminleriniz doğrultusunda bu metinde işlenen konuyla ilgili neler bildiğinizi yazınız.

Ek-7: Araştırma Uygulama İzin Formları

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 12018877/604.01.02/285889

12/01/2015

Konu: Lütfiye TUNA
Araştırma İzni

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)
Buca/İZMİR

- İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı (Genelge 2012/13)
b) 23/12/2014 tarih ve 2473sayılı yazımız.
c) 09/01/2015 tarih ve 12018877/604.01.02/256560 sayılı Valilik Onayı

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Öğretmenliği yüksek lisans programı öğrencisi Lütfiye TUNA'nın "**Okuma Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmasına, Okuma Tutumuna ve Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi**" konulu tez çalışması için kullanacağı ölçekleri, Müdürlüğümüz Buca İlçesinde bulunan , Buca Ötügen Ortaokulu'nda öğrenim gören 7. Sınıf öğrencilerine uygulamak istediği ilgi (c) Valilik Onayı ile uygun görülmüştür.

Araştırmacı tarafından yapılan araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı doldurulup, araştırmanın CD'ye aktarılması sağlanarak Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinize ve gereğini arz ederim.

Metin ENDER KARABULUT
Müdür a.
Şube Müdürü

EKLER:

- 1- Valilik Onayı (1 sayfa)
- 2- Araştırma Değerlendirme Formu (1 sayfa)
- 3- Taahhüt Formu (1 sayfa)
- 4-Onaylı Veri Araçları(.....sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
Aşlı ile Aynıdır.

Hükümet Konağı C Blok Kat:8 Strateji Geliştirme Hizmetleri 1 Bölümü Konak/İZMİR
Elektronik Ağ: izmir.meb.gov.tr
e-posta: strateji35_1@meb.gov.tr

Tel: (0 232) 477 21 37
Faks: (0 232) 477 21 07

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden b526-afdf-32c2-af20-fb87 kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 12018877/604.01.02/256560

09/01/2015

Konu: **Lütfiye TUNA**
Araştırma İzni

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi:a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı (Genelge 2012/13)
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün 23/12/2014 tarih ve 2473 sayılı yazısı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Öğretmenliği yüksek lisans programı öğrencisi Lütfiye TUNA'nın "**Okuma Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Kazanmasına, Okuma Tutumuna ve Okuduğunu Anlama Becerisine Etkisi**" konulu tez çalışması için kullanacağı ölçekleri, Müdürlüğümüz Buca İlçesinde bulunan , Buca Ötüken Ortaokulu'nda öğrenim gören 7. Sınıf öğrencilerine uygulamak istediği ilgi (b) yazı ile belirtilmektedir.

Söz konusu ölçeklerin uygulanmasının, yukarıda adı geçen İlçenin okulunda, 2014-2015 öğretim yılında eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınızı arz ederim.

Vefa BARDAKCI
Müdür

OLUR
09/01/2015
Fatih DAMATLAR
Vali a.
Vali Yardımcısı

Güvenli Elektronik İmza
Aşlı ile Aydır.

Hükümet Konağı C Blok Strateji Geliştirme Hizmetleri 1 Bölümü Konak/İZMİR
Elektronik Ağ: izmir.meb.gov.tr
e-posta: strateji35_1@meb.gov.tr

Tel: (0 232) 477 21 38
Faks: (0 312) 477 21 07

http://evren.gov.tr adresinden b3ca-ac4f-31b0-82a0-788d kodu ile teyit edilebilir.